Mathias Brandt

Kommunstyrelsen

kallas härmed till sammanträde **2018-01-30 kl. 13.00 i Kommunhuset, lokal Pyramiden** för att behandla följande ärenden:

Under beredningstid:
Kl 13.00-13.40 Ekonomichef Jessica Jansson informerar
13.40-13.45 Presentation av nya medarbetare
13.45-14.00 Kommunchefen informerar

Sammanträdet är öppet för allmänheten från klockan 14.00. Observera att kommunhuset numer finns på Sikforsvägen 7, tidigare Formens hus.

Ärenden

1 Upprop.

2 Val av justerare samt dag för justering.

3 Godkännande av kallelse till dagens sammanträde

4 Fastställande av dagordning.

Beslutsärenden

5 Uppföljning av internkontrollplan 2017 och plan för 2018, dnr KS 17/00285

6 Delårsrapport för Samhällsbyggnadsförbundet Bergslagen per 2017-06-30, den KS 17/00233

7 Tilläggsbudgetering för investering inom tekniska verksamheten 2018, dnr KS 17/00284

8 Månadsrapport för kommunstyrelsen, bilaga på bordet

9 Antagande av Hällefors kommuns riktlinje för handläggning av ekonomiskt bistånd, dnr KS 18/00011

10 Lokal riktlinje för sociala boendekontrakt, dnr KS 18/00012

11 Nya avgiftsnivåer för maxtaxa, dnr KS 18/00005

12 Taxa för fordonsflytt, uppställning samt skrotning av fordon, dnr KS 17/00274

13 Revidering av felparkeringsavgifter, dnr KS 17/00275

14 Projektering av vård- och omsorgsboende i Hällefors kommun, dnr

15 Överenskommelse om samverkan för god, jämlik och jämställd hälsa i Örebro län 2018-2023

16 Yttrande över revisorernas granskning av kommunens arbete med dataskyddsförordningen GDPR, dnr KS 17/00290

17 Utredningsuppdrag inventering av befintliga planer för spontanidrott, dnr KS 18/00010

18 Medborgarförslag om öppet hus och öppen kommun, dnr KS 17/00268

19 Medborgarförslag om att anlägga disc-golfbana i Hällefors tätort, dnr KS 17/00276

20 Susanne Grundströms (S) och Annahelena Jernbergs (S) motion om utvärdering av Bergslagens överförmyndarnämnd, dnr KS 17/00262

21 Byte av sammanträdesdatum för kommunstyrelsen från 22 till 23 maj 2018, ej bilaga

22 Valärenden, ej bilaga

Informationsärenden

23 Information från kommunalförbund, gemensamma nämnder och bolag, ej bilaga

24 Inkomna remisser. Kända vid utskick: Naturvårdsverkets förslag till ny förordning om luftvårdsprogram.

25 Ekonomisk rapport, bilaga på bordet

26 Kommunstyrelsens balanslista, dnr KS 18/00009

27 Behov av vård- och omsorgsboende november-december 2017, dnr KS 17/00015

28 Information om ärendehantering från slutenvården, dnr KS 17/00014

29 Information yrkesvux, dnr KS 17/00004

30 Skolinspektionens kvalitetsgranskning av huvudmannens styrning av gymnasieskolan, dnr KS 17/00209

Beslutsärende

31 Instruktion för kommunchef, stängd punkt. Bilaga på bordet.

Delgivningsärenden

32 A) SKL: Cirkulär 17: - 18:
B) BoAB: Protokoll 2017-12-11
C) BRT: Protokoll 2017-12-06
D) Ljusnarsbergs kommun: Protokollsutdrag KF 2017-12-12 § 95, reviderat samverkansavtal Samhällsbyggnadsnämnden; Protokollsutdrag KS 2017-11-29 § 238, överenskommelse avseende samarbete kring personer med psykiska funktionsnedsättningar
E) Region Örebro län: Protokoll regionalt samverkansråd 2017-12-01; Protokoll specifikt samverkansråd för folkhälsa, social välfärd och vård 2017-12-14; Slutrapport ”för en jämlik hälsa i Örebro län-utmaningar och förslag på åtgärder”
F) Samhällsbyggnadsförbundet Bergslagen: Protokoll 2017-11-17; Protokoll 2017-12-15; Investeringsuppföljning tom 2017-10-31; Prognos tom 2017-10-31
G) Kommunförvaltningen: Tillsynsrapport fristående förskolan Lilla Pyret; upphandling arkivskåp/vertikalskåp
H) Bergslagens överförmyndarnämnd: Protokoll 2017-11-22; Protokoll 2017-12-13; Nyhetsblad november 2017
I) Samhällsbyggnadsnämnden Bergslagen: Protokoll 2017-11-22; Protokoll 2017-12-14
J) Brottsofferjouren: Verksamhetsberättelse 2017
K) Länsstyrelsen Örebro län: Valkretsindelning i Örebro län
L) Gullspångsälvens vattenvårdsförbund: Sammanställning associationsövning
M) BRO: Info brobyggardagen
N) Förvaltningsrätten i Karlstad: Dom överklagan upphandling av uppföljningssystem
O) Mark- och miljödomstolen: kungörelse av tre mål gällande ombyggnation och utrivning av regleringsdammar

Delegeringsbeslut

33 A) Kanslichef Mathias Brandt: yttrande över ansökan om kameraövervakning, Trätåg AB
B) KSO Annalena Järnberg enligt bilaga daterad 2017-11-22 och 2018-01-15
C) Bildningschef Tina Lanefjord: enligt bilaga daterad 2017-11-22
D) Socialchef Ingrid Holmgren: enligt bilaga daterad 2017-11-22
E) Rektor Greta Hidén: enligt bilaga daterad 2017-11-30 och 2018-01-15
F) Områdeschef Päivi Saxin: enligt bilagor daterade 2018-01-18
G kommunchef Tommy Henningsson enligt bilaga daterad 2018-01-15

Gruppmöte för majoriteten, Pyramiden kl 9.00-12.00

Annahelena Jernberg
ordförande

Mathias Brandt
kanslichef

Uppföljning av internkontrollplan 2017 och plan 2018, dnr KS 17/00285

Beslutsunderlag

Kommunstyrelsens beslut 2017-01-31 § 6
Internkontrollrapport för kommunstyrelsen 2017, daterad 2017-12-21
Förslag till internkontrollplan för kommunstyrelsen 2018, daterad 2017-12-21

Ärendet

Under året har arbetet med att förbättra och utveckla arbetet med internkontroll inom kommunstyrelsen fortgått. Internkontroll är en del av kommunens verksamhets- och ekonomistyrning. Den syftar till att påverka organisationens beslut och beteende i riktning mot önskat mål, vad gäller resultat, effektivitet och ekonomisk ställning. Syftet med internkontroll är att säkerställa att kommunstyrelsen upprätthåller en tillfredsställande intern kontroll, d v s de ska med rimlig grad av säkerhet säkerställa att följande mål uppnås:

- ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet
- tillförlitlig finansiell rapportering och information om verksamheten
- efterlevnad av tillämpliga lagar, föreskrifter, riktlinjer mm

Begreppet *rimlig grad av säkerhet* innebär att kommunstyrelsen vid utformningen av rutiner ska göra en avvägning mellan kontrollkostnad och kontrollnytta. Vid bedömning av kontrollnytta ska inte endast ekonomiska faktorer vägas in, utan även vikten av att upprätthålla förtroendet för verksamheten hos olika intressenter.

Målet *ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet* innebär bl a att ha kontroll över ekonomi, prestationer och kvalitet samt att säkerställa att fattade beslut verkställs och följs upp i förhållande till fastställd verksamhetsidé och mål.

Målet *tillförlitlig rapportering och information om verksamheten* innebär att kommunstyrelsen samt de verksamhetsansvariga ska ha tillgång till rättvisande räkenskaper. Därutöver ingår en ändamålsenlig och tillförlitlig

redovisning av verksamhetens prestationer avseende kvantitet och kvalitet samt övrig relevant information om verksamheten och dess resursanvändning.

Målet *efterlevnad av tillämpliga lagar, föreskrifter, riktlinjer mm* innefattar lagstiftning såväl som kommunens interna regelverk samt ingångna avtal med olika parter.

Kommunförvaltningen har genomförts kontrollerna i enlighet med antagen plan år 2017 för intern kontroll.

Beskrivning av utförandet
Kommunförvaltningen kan konstatera att förvaltningen ännu inte fått en fullödig rutin på hanteringen av uppföljningen. Delar av kontrollerna har skett utan att det dokumenterats enligt de verktyg som är framtagna.

Resultat av genomförda kontroller
Resultatet som framkommit av genomförda kontroller visar på att den interna kontrollen inte är fullgod, men att den blivit bättre och vissa delar så bra att de inte kommer att kvarstå i förslaget till internkontrollplan 2018.

Åtgärder som föreslås vidtas inklusive tidplan
De åtgärder som kommunförvaltningen föreslår är att större delen av kontrollpunkterna för innevarande år kvarstår till kommande verksamhetsår då aktuella rutiner inte fungerar optimalt.

Kommunförvaltningen har upprättat ett förslag på internkontrollplan för verksamhetsår 2018. Planen kommer att följas upp under november månad 2018 enligt kommunens riktlinjer för verksamhets- och ekonomistyrnings-policyn.

Ekonomi
Förslaget på internkontroll för verksamhetsåret 2018 bedöms inrymmas i den budget som kommunfullmäktige beslutat om vad gäller kommunstyrelsen.

Folkhälsa
Kommunförvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån detta perspektiv.

Miljö
Kommunförvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån detta perspektiv.

Medborgarpersektiv
Kommunförvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån detta perspektiv.

Förvaltningens förslag till beslut

- Godkänna kommunstyrelsens internkontrollrapport år 2017.

- Förslag till kommunstyrelsens internkontrollplan år 2018 fastställs.

Under allmänna utskottets behandling av ärendet föredrar ekonomichef Jessica Jansson och kommunchef Tommy Henningsson samt ordförande Christina Johansson (M) tillför.

Ritha Sörling (V) yttrar sig utan att yrka.

Christina Johansson (M) ställer fråga om formuleringen av kontrollpunkten ej verkställda politiska beslut, vilket besvaras av ekonomichef Jessica Jansson.

Christina Johansson (M) ställer fråga om vad som avses med kontrollpunkten bristfällig vikariehantering vilket delvis besvaras av ekonomichef Jessica Jansson.

Christina Johanson (M) ställer fråga om varför det är möjligt att välja bort central postöppning och Allan Myrtenkvist (S) ställer fråga hur det kontrolleras att alla inkommande pappershandlingar har registrerats. Frågorna besvaras delvis av kommunchef Tommy Henningsson, ekonomichef Jessica Jansson och nämnd- och utredningssekreterare Malin Bergkvist samt leder till en övergripande diskussion om allmän handling.

Ritha Sörling (V) ställer fråga om hur politiker som får skrivelser skickade till sin mejl ska agera, vilket besvaras av nämnd- och utredningssekreterare Malin Bergkvist och kommunchef Tommy Henningsson.

Ordförande Christina Johansson (M) ställer bifall mot avslag på förvaltningens förslag vilket bifalls.

Allmänna utskottet föreslår kommunstyrelsen

Godkänna kommunstyrelsens internkontrollrapport år 2017.

Förslag till kommunstyrelsens internkontrollplan år 2018 fastställs.

HÄLLEFORS KOMMUN

RAPPORT

Datum
2017-12-21

Ekonomienheten

Jessica Jansson

Internkontrollplan kommunstyrelsen 2018

Innehåll

1 Internkontroll 3

2 Kontrollmiljö 4

3 Riskanalys 4

3.1 Externa risker: 4
3.2 Interna risker: 4
3.3 Verksamhetsrisker: 4

4 Genomförandet av en väsentlighets - och riskbedömning 5

5 Kontrollaktiviteter 5

6 Bilagor 6

6.1 Internkontrollplan för kommunstyrelsens 2018 Bilaga 1 6

1 Internkontroll

”Det är risken för att negativa konsekvenser av väsentlig betydelse kan uppstå som skall bedömas. Arbetet med intern kontroll bör därför prioritera väsentliga områden där det finns risk för allvarliga fel med stora konsekvenser.”

Intern kontroll är ett verktyg som ska användas för att säkerställa de, av fullmäktige, fastställda verksamhetsmässiga och ekonomiska målen. Internkontrollen omfattar såväl de politiska som de professionella systemen och rutinerna som används för att styra verksamhet och ekonomi.

En bra internkontroll kännetecknas av följande:

- Ändamålsenliga och väl dokumenterade system och rutiner för styrning.
- En rättvisande och tillförlitlig redovisning och information om verksamheten.
- Säkerställande av att lagar, policyer, reglementen m.m. tillämpas.
- Skydd mot förluster och/eller förstörelse av kommunens tillgångar.
- Eliminering och/eller upptäckt av allvarliga fel och brister.

Hällefors kommuns internkontrollplan 2018 sammanfattas i en övergripande plan som gäller hela kommunen. Utöver den finns även verksamhetsspecifika internkontrollplaner. I den övergripande planen redovisas kommungemensamma rutiner/processer. Arbetet med dessa bör bedrivas på ett likartat sätt oavsett verksamhetsinriktning. De verksamhetsspecifika internkontrollplanerna ska ses som ett komplement där särskilda rutiner och regelverk står i fokus.

Internkontrollen ska ses som ett hjälpmedel och inte ett mål eller rutin i sig själv. Internkontroll bör planeras och genomföras så att den uppfattas som en naturlig del i de olika verksamheterna. För att kunna genomföra och säkerställa en god internkontroll är det därför nödvändigt att varje verksamhet har dokumenterade rutiner som följs upp och revideras löpande enligt plan. En fungerande internkontrollplan bör kontinuerligt utvecklas och förändras i takt med att verksamhets- och ekonomistyrningen förändras. Det är alltså ett dynamiskt verktyg som hela tiden är aktuellt parallellt med bland annat kommunens strategiska planer och verksamhetsplaner. Det är viktigt att arbetet med internkontrollen dokumenteras och återrapporteras till beslutsfattarna. I de fall det görs stickprovskontroller ska dessa dokumenteras enligt en gemensamt framtagen mall och dokumentationsblankett. Hällefors kommuns arbete med internkontrollen bör alltså regelbundet redovisas enligt överenskommen tidplan.

2 Kontrollmiljö

- Hur samverkar vi?
- Har vi rätt kompetens?
- Hur ser de sociala relationerna ut?
- Hur fungerar dialogen om problem?
- Rapporteras och/eller åtgärdas dåligt fungerande rutiner/processer?

En väl fungerande kontrollmiljö utgör grunden för en bra internkontroll.

3 Riskanalys

En riskbedömning görs i tre steg:

1. Kartlägga vilka risker som finns
   Vilka rutiner/processer får inte gå fel?
2. Uppskatta väsentlighetsgraden (konsekvenserna) och risken (sannolikheten) för relevanta rutiner/processer.
3. Beakta hur riskerna skall bearbetas, d v s vad måste vi ta itu med och på vilket sätt?

3.1 Externa risker:

- På vilket sätt sker bevakningen av omvärldsrisker, d.v.s. förändringar i ekonomi, politik, teknik och näringsliv?
- Hur vet vi att vi följer de lagar och föreskrifter som beslutats externt?
- Hur vet vi att vi lever efter, och uppfyller, de krav och mål som har fattats av Kommunstyrelsen respektive Kommunfullmäktige?
- Hur fungerar kontrollen av sekretesshanteringen?

3.2 Interna risker:

- Kan vi lita på den information vi har tillgång till?
- Hur ser tillgången till stöldbegärliga tillgångar ut? (stödbegärliga tillgångar = t.ex. kontanter, bensin och inventarier)
- Hur upprätthåller vi personalens kompetens, entusiasm m.m.?
- På vilket sätt ser vi till att nyanställd personal lär sig processen kring den interna kontrollen?

3.3 Verksamhetsrisker:

- Hur vet vi att vi uppfyller befintliga mål?
- På vilket sätt mäter vi produktivitet respektive effektivitet?
- Hur vet vi att rätt personer gör rätt saker till ”rätt” kostnad?
- Hur vet vi att våra system, såsom t.ex. ekonomisystemet, inte missbrukas av den personal som använder det? (Exempel på missbruk: Betalar egna räkningar via Kommunen, betalar försörjningsstöd till närstående etc.)

4 Genomförandet av en väsentlighets - och riskbedömning

1. Ta fram rutiner/processer som anses angelägna att bedöma.
2. Gradera rutinen/processen enligt följande matris:

Konsekvens	A	B	C	D
Mycket allvarlig	4	5	6	7
Allvarlig	3	4	5	6
Kännbar	2	3	4	5
Lindrig	1	2	3	4
Sannolikhet	Mindre sannolik	Möjlig	Sannolik	Mycket sannolik

Konsekvens
A: Är så stor att det helt enkelt inte får hända
B: Uppfattas som besvärande av alla berörda personer (int. & ext.)
C: Uppfattas som liten av alla berörda personer (int. & ext.)
D: Uppfattas som obetydlig av alla berörda personer (int. & ext.)

Sannolikhet
D: Det är mycket troligt att fel ska uppstå
C: Det finns en möjlig risk för att fel ska uppstå
B: Risken är mycket liten för att fel ska uppstå
A: Risken är praktiskt tagen obefintlig att fel ska uppstå

Riskbedömningen bör göras utifrån tre perspektiv; medborgaren, Hällefors kommun som helhet respektive den anställde. Dessa tre perspektiv bör vägas in för att få fram en samlad riskbedömning.

5 Kontrollaktiviteter

Kontrollaktiviteter är de konkreta åtgärder som vidtas för att motverka, minimera eller i vissa fall eliminera risker. De bör, så långt som möjligt, integreras i Kommunens ordinarie verksamhetsprocesser och således ingå som naturliga beståndsdelar som organisationen och ledningen behöver för att nå sina mål.

En mycket viktig beståndsdel i internkontrollstrukturen är att åstadkomma en kultur där var och en tar sitt ansvar för den interna kontrollen. En väl fungerande organisation förutsätter:

- en genomtänkt och dokumenterad ansvars- och befogenhetsfördelning
- tydliga och mätbara mål och regelverk
- dokumenterade rutinbeskrivningar
- en anpassad kompetensnivå, att berörd personal är väl insatt i rutiner, uppgifter och ansvar

6 Bilagor

6.1 Internkontrollplan för kommunstyrelsens 2018 Bilaga 1

HÄLLEFORS KOMMUN

Ekonomienheten 712 83 Hällefors
Besöksadress Sikforsvägen 15 Hällefors
Telefon 0591-641 00 vx • Fax
kommun@hellefors.se

HÄLLEFORS KOMMUN

BILAGA 1

INTERNKONTROLLPLAN FÖR: Kommunstyrelsen ÅR: 2018 DATUM: 2017-12-21

Riskområde/ process	Risk	Ansvarig	Frekvens/Metod	Rapportering till	Väsentlighet och risk	När
ÖVERGRIPANDE						
Strategisk plan inklusive budget	Att verksamhetsmässiga och ekonomiska mål inte nås.	Kommunchef	Sker i delårsrapport och i årsredovisning	Kommunstyrelse Kommunfullmäktige	Kännbar/ Sannolik	april oktober
Politiska beslut	Att politiskt fattade beslut inte verkställs	Kanslichef	Genomgång av politiska uppdrag	Kommunchef	Kännbar/ Möjlig	april oktober
Nämndadministration	Bristande underlag/kvalitet för beslut i beredning och tjänsteskrivelser	Kanslichef	Dialog med kommunstyrelsen	Kommunchef	Kännbar/ Möjlig	december
Allmänna handlingar	Att alla inkommande allmänna pappershandlingar till kommunen inte registreras enligt lag och fastställanda rutiner.	Kanslichef	Årlig genomgång av rutiner/alla inkomna	Kommunchef	Kännbar/ Möjlig	maj november
Delegation, anmälan och rapportering	Brister i rutiner samt att rutiner inte efterlevs.	Kanslichef	Årlig genomgång av rutiner/stickprov	Kommunchef	Kännbar/ Möjlig	februari
Styrdokument	Att styrdokument inte hålls uppdaterde på kommunens hemsida.	Kanslichef	Årlig genomgång	Kommunchef	Kännbar/ Möjlig	februari
Sjukfrånvaro	Att sjukfrånvaron ökar	HR-chef	Uppföljning av personalstatisk två gånger per år	Respektive verksamhetschef	Kännbar/ Sannolik	juni januari
Systematisk arbetsmiljö	Bristande årlig uppföljning av systematiska arbetsmiljön enligt lagstiftningen.	HR-chef	Årlig genomgång av rutiner/stickprov	Kommunchef	Kännbar/ Möjlig	janauri
Beslutsattester	Att beslutsattestant beslutattesterar "egna" kostnader	Ekonomichef	Årligt stickprov	Kommunchef	Kännbar/ Möjlig	oktober
IT-säkerhet	Att kommunens back-up-rutiner brister.	IT-chef	Årlig genomgång av rutiner/stickprov	Kommunchef	Allvarlig/ Mindre sannolik	oktober
Kris och beredskap	Att kommunens krisledningspärm för tjänstemännen inte är aktuell enligt kommunens säkerhetspolicy.	Samordnare för kris och beredskap	Genomgång av pärm/stickprov	Kommunchef	Allvarlig/ Sannolik	maj november
Upphandling	Att otillåten direktupphandling sker.	Ekonomichef	Årlig genomgång av föregående års reskontra.	Kommunchef	Kännbar/ Möjlig	mars

PEDAGOGISK VERKSAMHET

Meritvärde år 9	Bristande måluppfyllelse	Bildningschef	Sammanställning av betygskatalog	Kommunstyrelse	Kännbar/ Sannolik	februari september
Kösituation förskola	Förskoleplatser saknas	Bildningschef	Sammanställning av kösituationen	Kommunstyrelse	Kännbar/ Möjlig	månadsvis
Beläggning förskola	Förskoleplatser saknas	Bildningschef	Sammanställning och prognos av beläggning	Kommunstyrelse	Kännbar/ Möjlig	månadsvis
Måluppfyllelse gymnasiet/kommun som huvudman	Behörighet till universitet/högskola meritvärden, slutbety etc. Att enskild inte får en bra utbildning	Bildningschef	Avläsning i betygsregistser, sammanställning	Kommunstyrelse	Lindrig/ Sannolik	augusti
Uppföljningsansvaret	Ungdomar i ålder 16-20 år skolgång/sysselsättning inte är känt	Bildningschef	Sammantällning	Kommunstyrelse	Lindrig/ Mindre sannolik	januari
Trygghetsplan	Obehöriga stör ordningen.	Kulturskolechef	Årligen i samband med verksamhetsuppföljningen	Bildningschef	Allvarlig/ sannolik	januari
Modersmålsundervisning/ studiehandledning	Att lagkrav inte uppfylls.	Rektor	Vid terminsstart och vid behov under läsåret	Bildningschef	Mycket allvarlig/ sannolik	april oktober
Systematiskt arbetsmiljöarbete	Att arbetsmiljö inte finns som punkt vid regelbunda arbetsplatsträffar.	Bildningschef	Månadsvis vid arbetsplatsträff	Kommunchef	Allvarlig/ Mindre sannolik	april

VÅRD OCH OMSORG

Brist på rätt kompetens	Att verksamhetens kvalitet försämras.	Områdeschef	Uppföljning av kompetenskrav/utbildning splan 1 ggr/år	Socialchef	Kännbar/ Möjlig	mars
Dokumentation	Att betydande information om patienten uteblir.	MA	Granskning av dokumentation 2ggr/år Stickprov	Socialchef	Allvarlig/ Möjlig	mars oktober
Verkställighet efter beslut	Att brukare får vänta oskäligt länge på beslutad vård.	Områdeschef	Verksamhetsplan och uppföljning av verksamhetsplan i respektive område 2ggr/år Kvantitativ	Socialchef	Allvarlig/ Mindre sannolik	mars oktober
Vikariehantering	Risk för bristfällig vikareihantering	Områdeschef	Kvalitetssäkring inför semesterplaneringen. Introduktion. Rutin 200 dagar. Delaktigheten för vikarier. 2 ggr/år Kvant.	Socialchef	Kännbar/ Mindre sannolik	mars oktober
Brist på egen kontroll	Risk för dålig kvalite i omsorgen	Områdeschef	Checklista egenkontroll på varandras område. 3 ggr/år Kvantitativ	Socialchef	Allvarlig/ Möjlig	mars augusti december
Ärendehantering från slutenvård	Att färdigbehandlade ligger kvar på lasarett	Socialchef	Uppföljning av ärende från lasarett	Kommunstyrelse	Kännbar/ Möjlig	månadsvis
Behov av vård och omsorgsplats	Att vård och omsorgsplatser saknas. Att antalet platser är mindre än behovet.	Socialchef	Uppföljning av verkställighet till platser i vård och omsorg.	Kommunstyrelse	Allvarlig/ Mindre sannolik	månadsvis
Verkställighet inom 3 månader till vård och omsorgsplats samt LSS	Att platser saknas. Att antalet platser är mindre än behovet.	Socialchef	Uppföljning av verkställighet till platser i vård och omsorg samt LSS.	Kommunstyrelse	Allvarlig/ Mindre sannolik	mars juni september december

HÄLLEFORS KOMMUN

RAPPORT

Datum
2017-12-21

Ekonomienheten

Jessica Jansson

Internkontrollrapport kommunstyrelsen 2017

Innehåll

1 Sammanfattning 3

2 Övergripande interkontrollpunkter 3

2.1 Strategisk plan inklusive budget 3
2.2 Politiska beslut 3
2.3 Nämndadministration 3
2.4 Allmänna handlingar 4
2.5 Delegation, anmälan och rapportering 4
2.6 Styrdokument 5
2.7 Lönerapportering 5
2.8 Sjukfrånvaro 5
2.9 Systematisk arbetsmiljö 6
2.10 Beslutsattester 6
2.11 IT-säkerhet 6
2.12 Kris och beredskap 6
2.13 Upphandling 7
2.14 Risk och väsentlighetsplan 7

3 Kontrollpunkter inom pedagogiska verksamheten och kultur/fritid 7

3.1 Tidigare konflikt eskalerar i kulturskolan 7
3.2 Kränkande behandling i grundskolan 8
3.3 Elever blir utsatta för kränkningar i förskolan 8
3.4 Kränkande behandling i gymnasieskolan 8

4 Kontrollpunkter inom vård och omsorg 8

Brist på rätt kompetens 8
Dokumentation 9
Verkställighet efter beslut 10
Vikariehantering 11
Egenkontroll 11

1 Sammanfattning

Nedan redovisas en sammanfattning av de rapporter som ansvariga enligt internkontrollplanen 2017 har redovisat. Delar av kontrollerna har skett utan att det dokumenteras enligt de verktyg som är framarbetade. Förvaltningen kan konstatera att vissa kontroller inte genomförts utan det är områden som behöver arbetas med för att få fram rutiner.

2 Övergripande interkontrollpunkter

Kommunstyrelsen beslutade i januari 2017 nedanstående 14 kontrollpunkter som är övergripande för hela kommunen.

2.1 Strategisk plan inklusive budget

Kontrollmoment: Att verksamhetsmässiga och ekonomiska mål inte nås
Kontrollansvarig: Kommunchef
Frekvens: 2 gånger per år

Under året har förvaltningen sammanställt en årsredovisning för verksamhetsåret 2016 samt en delårsrapport för åtta första månaderna under år 2017. Förvaltningen kan konstatera att måluppfyllelsen är god och att förvaltningen löpande vidtar åtgärder för att möta målen.

2.2 Politiska beslut

Kontrollmoment: Att politiskt fattade beslut inte verkställs
Kontrollansvarig: Kanslichef
Frekvens: 2 gånger per år

Vid en genomgång av politiska beslut fattade under 2017, med uppdrag till förvaltningen som skulle ha verkställts eller återrapporterats under året, har förvaltningen funnit att ett knappt tiotal uppdrag helt eller delvis inte verkställts/återrapporterats. Det totala antalet beslutade ärenden är drygt 300, varav flertalet innehåller flerdelade beslut.

Det innebär att cirka tre procent av de beslut som fattats i politiska organ helt eller delvis inte har verkställts eller återrapporterats. Besluten är sinsemellan av mycket olika karaktär och vikt. Ett flertal är kopplade till större pågående utredningar och förväntas färdigställas under 2018, medan det för enstaka ärenden finns risk att de fallit mellan stolarna. Rutinen att två gånger per år stämma av ej verkställda beslut med kommunchef har implementerats under 2017. Kommunstyrelsen har också delgivits balanslista under året.

2.3 Nämndadministration

Kontrollmoment: Bristande underlag/kvalitet för beslut i beredning och tjänsteskrivelser
Kontrollansvarig: Kanslichef
Frekvens: 1 gång per år

Antalet ärenden på bordet till utskott eller nämnd har under året varit få. I ett antal ärenden har dock återremisser skett, främst då det gäller motioner, men i enstaka fall också mer övergripande ärenden.

Kommunallagen innehåller inga föreskrifter om beredningens kvalitet, utan det är upp till respektive forum att avgöra om underlagen håller tillräcklig kvalitet för att besluta kring. Kommunförvaltningen har en kontinuerlig dialog med utskottens, nämndernas och fullmäktiges presidier för att säkerställa att beslutsunderlag håller. Vid några tillfällen under året har ärenden tagits bort från föredragningslistan till följd av att beredningen inte varit tillfredsställande.

Kommunförvaltningen bedömer att ett ökat inslag av tjänstepersonsnärvaro vid sammanträden ger politiken bättre möjligheter att ställa följdfrågor i ärendena, och att detta kan fungera som en kvalitetshöjande åtgärd.

2.4 Allmänna handlingar

Kontrollmoment: Att alla inkommande allmänna pappershandlingar till kommunen inte registreras enligt lag och fastställanda rutiner.
Kontrollansvarig: Kanslichef
Frekvens: 2 gånger per år

Registrator har under året fortsatt att ta in skriftliga samtycken gällande postöppning, där de allra flesta har gett tillåtelse till en central postöppning. Detta innebär att den största delen av postöppningen sker centralt av registrator, och att de inkomna pappershandlingar som skickas vidare till handläggarna är ankomstregistrerad. Förvaltningen bedömer att den centrala postöppningen fungerar väl i förhållande till lagstiftning och antagen dokumenthanteringsplan.

Ett fåtal anställda har valt att inte tillåta central öppning av inkommande papperspost och har därmed påtagit sig ansvar för att på egen hand sköta registrering. Kommunförvaltningen kan inte bedöma hur de enskilda anställdas registreringsrutiner fungerar.

Under året har flera enheter uppdaterat sina dokumenthanteringsplaner, och flera arkivredogörare från kommunens olika verksamheter var i början av 2017 på fortbildning vilket kommunförvaltningen bedömer har ökat medvetenheten om gällande bestämmelser.

2.5 Delegation, anmälan och rapportering

Kontrollmoment: Brister i rutiner samt att rutiner inte efterlevs
Kontrollansvarig: Kanslichef
Frekvens: 1 gång per år

Enligt lag ska alla beslut som fattas med stöd av delegeringsordning, snarast återrapporteras till den nämnd varifrån delegeringen utgår. I kommunens nämnder finns punkten delegeringsbeslut som en fast punkt på dagordningen.

Från andra halvan av 2016 och framåt, har en tydlig uppgång i antalet återrapporterade delegeringsbeslut till kommunstyrelsen märkts. Troligen finns fortfarande i verksamheterna beslut som inte återrapporteras. Som exempel kan nämnas att vissa tjänster i kommunen som har utannonserats inte har återrapporterats till kommunstyrelsen.

I vissa av återrapporteringarna framgår också att delegaten inte är medveten om vilket stöd som finns i delegeringsordningens för de beslut som fattas.

Från flera chefer har önskemål om fortsatt utbildning inom området uttryckts, och sådan planeras under våren 2018.

2.6 Styrdokument

Kontrollmoment: Att styrdokument inte hålls uppdaterde på kommunens hemsida.
Kontrollansvarig: Kanslichef
Frekvens: 1 gång per år

Kanslienheten gjorde under sommaren en genomgång av de styrdokument som fanns på kommunens hemsida. Enstaka av dessa var inte uppdaterade i enlighet med fattade beslut. Detta åtgärdades och i augusti låg såvitt kanslienheten kan bedöma fler korrekta versioner av alla styrdokument på hemsidan.

Alla beslut expedieras till ansvarig chef. Därefter är det viktigt att denne ser till att hemsidan uppdateras med aktuella dokument. I enstaka fall har det förekommit att flera olika versioner av ett och samma dokument har funnits på externa hemsidan och intranet. Kanslienheten anser berörd chef kan säkerställa att gällande och aktuell version av ett dokument publiceras.

2.7 Lönerapportering

Kontrollmoment: Att rapportering av tidrapporter inte har attesterats av behörig person enligt gällande attestförteckning.
Kontrollansvarig: HR-chef
Frekvens: 1 gång per år

Beslutad internkontroll är inte längre relevant då Hällefors Kommun inte längre hanterar timrapporter på blankett T3 enligt tidigare rutinbeskrivning. Idag bokas timavlönade i Time Care Pool bokningsprogram. Administratör på bildning respektive omsorgen ska löpande kontrollera att arbetad tid fullgjorts och stämmer överens med bokad tid. Om detta stämmer tillstyrks bokningen i PersonecP av administratör i verksamheten. Posten går då maskinellt för beviljande till behörig chef och först då chef beviljat går bokningen som arbetad tid till en transaktion för utbetalning.

Förslag till ny kontroll är att berörd verksamhet internkontrollerar att bokad tid stämmer överens med utbetald lön. Observera att den kontrollen inte kan utföras av HR-enheten eftersom HR inte kan veta huruvida en person arbetat på gjord bokning.

2.8 Sjukfrånvaro

Kontrollmoment: Att sjukfrånvaron ökar
Kontrollansvarig: HR-chef
Frekvens: 2 gånger per år

Enligt interkontrollplanen ska förvaltningen följa upp sjukfrånvaron två gånger per år och detta ska rapporteras till respektive verksamhetschef. Sjukfrånvaron rapporteras fyra gånger per år på centrala skyddskomitten. Aktuella siffror är uppdelade på respektive verksamhetsområde och rapporteras till respektive verksamhetschef.

Till årsredovisningen och delårsrapporten tas det fram siffror på sjukfrånvaron, men det rapporteras inte speciellt till respektive verksamhetschef. De siffrorna är inte heller uppdelade utifrån verksamhetsområde.

2.9 Systematisk arbetsmiljö

Kontrollmoment: Bristande årlig uppföljning av systematiska arbetsmiljön enligt lagstiftningen
Kontrollansvarig: HR-chef
Frekvens: 1 gång per år

Enligt internkontrollplanen ska förvaltningen ha årlig genomgång av rutiner och göra stickprov av det systematiska arbetsmiljöarbetet. Detta görs inte från HR-enheten. Det förvaltningen har gjort är en sammanställning av genomförda skyddsronder, anmälda tillbud och arbetsolyckor. Dessa sammanställningar följs dock inte upp på någon sätt utan är mer ett konstaterande att det här har hänt.

När det gäller rutiner för det systematiska arbetsmiljöarbetet så finns det inga gemensamma rutiner för hela kommunen. Varje verksamhet har sina egna rutiner utifrån den BAM-utbildning som tidigare genomförts för samtliga chefer. Vissa jobbar bra med det systematiska arbetsmiljöarbetet, på andra håll är det troligtvis sämre.

2.10 Beslutsattester

Kontrollmoment: Att beslutsattestant beslutattesterar "egna" kostnader
Kontrollansvarig: Ekonomichef
Frekvens: 1 gång per år

Stickprov har gjorts under 2017 gällande mobilabonnemang. Totalt har 29 fakturor granskats där 7 procent är underkända och resterande godkända. Det innebär en förbättring med 10 procentenheter mot föregående år. De som är underkända hade beslutet tagits av beslutsattestants egna kostnader för mobilabonnemang.

2.11 IT-säkerhet

Kontrollmoment: Att kommunens back-up-rutiner brister
Kontrollansvarig: IT-chef
Frekvens: 1 gång per år

Återläsning av backuper från band har testats och det har fungerat som det ska med full funktionalitet. Fem stycken manuella kontroller har skett under år 2017.

2.12 Kris och beredskap

Kontrollmoment: Att kommunens krisledningspärm för tjänstemännen inte är aktuell enligt kommunens säkerhetspolicy
Kontrollansvarig: Samordnare för kris och beredskap
Frekvens: 2 gånger per år

En ny krisledningsplan presenterades och beslutades av kommunstyrelsen 2017-05-01. Krisledningsplanen har därefter använts/testats i samband med repetitionsutbildning i Stabsmetodik som genomfördes i september innevarande år.

2.13 Upphandling

Kontrollmoment: Att otillåten direktupphandling sker
Kontrollansvarig: Ekonomichef
Frekvens: 1 gång per år

Otillåten direktupphandling uppstår vid affärer med värde över 534 890 kronor, och där LOU inte tillämpas. Från och med år 2017 har Kommunförvaltningen infört ett systematiskt arbete med att samla in alla direktupphandlingar centralt för att kunna få en överblick om det eventuellt ska göras en annan form av upphandling då några enskilda direktupphandlingar inom samma område kan medföra att gränsen för direktupphandling överskrids.

Ekonomienheten finner ej att otillåtna direktupphandlingar förekommit under 2016 t o m oktober 2017. Däremot beskriver både LOU, och kommunens riktlinjer att direktupphandlingar med ett värde från 100 000 kronor till 534 890 kronor ska dokumenteras. Vissa brister i detta kan dock förekomma, och ett mörkertal kan finnas då ekonomienheten inte kan ha kännedom om det som inte blir inrapporterat till upphandlaren.

2.14 Risk och väsentlighetsplan

Kontrollmoment: Att årlig genomgång av förvaltningens risk och väsentlighetsplan inte genomförs
Kontrollansvarig: Kommunchef
Frekvens: 1 gång per år

Under 2017 har kommunförvaltningen inte arbetat fram någon risk och väsentlighetsplan vilket gör att förvaltningen fortfarande inte har någon plan. Det innebär att det inte skett någon årlig genomgång.

3 Kontrollpunkter inom pedagogiska verksamheten och kultur/fritid

Sammantaget har fem nedanstående internkontrollpunkter funnits för verksamhetsåret 2017:

- Tidigare konflikt eskalerar i kulturskolan
- Kränkande behandling i grundskolan
- Elever blir utsatta för kränkningar i förskolan
- Kränkande behandling i gymnasieskolan

3.1 Tidigare konflikt eskalerar i kulturskolan

Kontrollmoment: Trygghetsplan
Kontrollansvarig: Verksamhetschef
Frekvens: Årligen i samband med verksamhetsuppföljningen

Överlämning från grundskolan fungerar.

Handlingsplaner används och fungerar. En praktikant som finns tillgänglig i ovalen på kulturskolan har minskat problemen med förflyttningar mellan verksamheterna.

3.2 Kränkande behandling i grundskolan

Kontrollmoment: Trygghetsplan
Kontrollansvarig: Rektor/ansvarig lärare
Frekvens: Vid behov i enlighet med trygghetsplanen

Trygghetsplan utvärderas och uppdateras varje läsår. All personal, elever och vårdnadshavare har kännedom om planen. Ärendegången i planen följs.

3.3 Elever blir utsatta för kränkningar i förskolan

Kontrollmoment: Ständigt närvarande pedagoger
Kontrollansvarig: Pedagoger/Verksamhetschef
Frekvens: Årligen

Trygghetsplan uppdateras just nu. All personal, elever och vårdnadshavare har kännedom om planen. Arbetet påbörjades 2016 men har på grund av författningsändringar (diskrimineringslagen) behov av ytterligare uppdateringar.

3.4 Kränkande behandling i gymnasieskolan

Kontrollmoment: Trygghetsplan
Kontrollansvarig: Rektor/ansvarig lärare
Frekvens: Vid behov i enlighet med trygghetsplanen

Trygghetsplan utvärderas och uppdateras varje läsår. All personal, elever och vårdnadshavare har kännedom om planen. Ärendegången i planen följs.

Inga avvikelser har noterats vid befintliga kontroller.

4 Kontrollpunkter inom vård och omsorg

Åtta internkontrollpunkter har funnits för verksamhetsåret 2017:
- Brist på rätt kompetens.
- Dokumentation.
- Verksamhet efter beslut.
- Vikariehantering
- Egenkontroll
- Ärendehantering från slutenvård
- Behov av vård och omsorgsplats
- Verkställighet inom 3 månader till vård och omsorgsplats samt LSS

Brist på rätt kompetens

Kontrollmoment: Uppföljning av kompetenskrav/utbildningsplan
Kontrollansvarig: OC ÄO och OC IFO
Frekvens: Årligen i samband med verksamhetsuppföljning.

En gemensam rutin för hela förvaltningen finns för vikarier utan formell kompetens. En medarbetare utan formell kompetens som arbetat längre än 200 dagar skall få ett avstämningssamtal av närmaste chef.

Vård och omsorg har en kontrollplan för att säkerställa att samtlig personal utan formell kompetens som är timanställd behandlas utifrån den policy som finns inom förvaltningen. Inom hemtjänsten fungerar uppföljning enligt rutin.
Inom övriga verksamheter genomförs samtal men det finns behov av utveckling och att omfattningen på antalet samtal måste öka.

Kravet på kommunerna när det gäller vård- och omsorg blir allt större samtidigt som bristen på personal ökar. Därför är det viktigt att personal med omvårdnadsutbildning används till arbete där deras kompetens behövs som bäst. För att kunna fokusera på omvårdnad kan arbetsuppgifter som inte kräver särskild kompetens exempelvis av servicekaraktär utföras av andra aktörer.

En personalförsörjningsplan/utbildningsplan har upprättas både för att behålla personal men framförallt inför framtida rekryteringsbehov. Målet vid nyanställning och långtidsvikariat är undersköterskekompetens. Grundbemanningen skulle behöva ökas hos den legitimerade personalen utifrån att behovet av handledning och undervisning har ökat ur två aspekter, fler sjuka äldre och mer omvårdnadspersonal som saknar kompetens.

Resursförstärkning gjordes redan under 2015 inom IFO:s verksamhet, dock kvarstår behovet av förstärkning då ärendetyngden fortsatt att öka och sjuktalen är fortsatt höga. Identifierat behov av kompetensutveckling föreligger, extern handledning finns i verksamheten, juridisk handledning har genomförts och flera kortare utbildningsinsatser är planerade.

Dokumentation

Kontrollmoment: Granskning av dokumentation
Kontrollansvarig: OC Äldreomsorg, OC IFO och MAS
Frekvens: Två gånger om året samt utifrån behov både genom stickprov och riktad.

Granskningen gällande HSL sker utifrån ICF kodning och framtagen mall för Region Örebro Län och görs av medicinskt ansvarig sjuksköterska.
Granskning av dokumentation påvisar ett bättre resultat än 2016, dock kvarstår vissa utvecklingsområden. I dokumentationen ska det framgå att läkemedelsgenomgång utförts, upprättad plan för HSL ska finnas.
Sjuksköterskorna fick en genomgång av upprättandet och ansvaret av vårdplan/hälsoplan under våren 2017 och arbetsterapeuterna har fått genomgång under hösten 2017. Vid senaste granskning (hösten) hade antalet vårdplaner/hälsoplaner ökat markant. Vikten av att sköta dokumentation och upprättandet av aktuell plan är ett arbete som ständigt pågår.

Granskningen av Sol-dokumentation sker utifrån socialtjänstlagen samt riktlinjer från Socialstyrelse, ansvaret kring den SoL dokumentationen ligger på enhetschef. SoL dokumentation sker genom en genomförandeplan. Planen utgår från biståndsbeslutet och den enskildes önskemål. Planen beskriver hur och när en beslutad insats praktiskt ska genomföras. Anteckningar i journalen ska innehålla händelser som avviker från aktuell genomförandeplan, kontakter med den enskilde eller andra som lämnar uppgifter i samband med genomförandet eller andra händelser av vikt.

Verksamheterna beskriver att det finns bristande kunskaper i hur dokumentationen skall ske, vart den skall vara samt kunskaper om dokumentationsskyldigheten både utifrån SoL och HSL. Det beskrivs även att det är varierande kvalitet och frekvens på dokumentationen. Stickprovskontroller sker till viss del men inte kontinuerligt. Kontrollerna dokumenteras inte vilket gör att det inte blir någon systematik i hanteringen.

Samtliga chefer uttrycker att det finns ett stort behov av utbildning kring:

- vad som dokumenteras,
- var och hur uttryck ter sig i skrift,
- syfte och mål med dokumentation.

Cheferna beskriver även att de måste bli bättre på att ta stickprovskontroller, de måste bli mer frekventa.

Genomgång av genomförandeplan sker med olika frekvens vår/höst (FK), var tredje vecka (Nya B-Haga) och en ggr per år vid habiliterings träffar (FH). Inom hemtjänsten sker det enligt rutin. Inom LSS (personlig assistans) behöver kvaliteten förbättras. Cheferna beskriver att det är kontaktpersonen som har ansvaret för att upprätta och revidera planen. Från hemtjänsten framkommer det önskemål om att få utveckla mötes- och samtalsteknik för personal i mötet med omsorgstagare och anhöriga inför upprättandet av genomförandeplanerna.

- En form av "lathund" i fickformat vore önskvärt att all personal hade tillgång till.
- Utbilda fler superanvändare vilket kan bidra till ökad kvalitet samtidigt som det kan stärka personalen i ämnet.
- Förslag finns även på att använda webbutbildningar inom ämnet.

Vid genomgång och granskning av dokumentation inom Individ- och familjeomsorgen visar resultatet att dokumentationen generellt är bra men det finns områden som är sämre. I missbruksgruppen förekommer något högre frekvens av brister i dokumentationen än vid de övriga verksamheterna på IFO och åtgärder för detta har satts in och bedöms börja ge effekt. På barn och ungdomssidan fanns gällande genomförandeplaner och uppföljning av dessa.

Verkställighet efter beslut

Kontrollmoment: Verksamhetsplan och uppföljning av verksamhetsplan inom varje område
Kontrollansvarig: OC ÄO och OC IFO
Frekvens: Två gånger om året.

Upprättandet av koordinator ” en funktion” som har ett övergripande ansvar i planeringen mellan närsjukvården och kommunen. Koordinatorn blir expert inom området och har ansvar för all planering via Life Care (elektroniskt överföringssystem mellan slutenvården, primärvården och kommunen) för att säkerställa flödet från inskrivning till utskrivning för att få till en säkrare hemgång. Det är viktigt att vård och omsorgs interna flöden fungerar optimalt inför den nya lagen som träder ikraft vid årsskiftet.

Genomsnittstiden från bifall vård- och omsorgsboende till verkställighet: Mätning under 2017 visade vid den senaste mätningen 32 dygn i genomsnitt fram avseende bifall den till vård och omsorgsboende. Verksamheterna har gemensamt arbetat under en längre tid för att korta väntetiderna. Detta arbete bedöms nu har givit önskad effekt. Försörjningsstöd, den genomsnittliga ärendetiden, d v s tiden från första ansökan till dess att individen är självförsörjande och ärendet avslutas. Det är en fortsatt minskning från det att nämndens fastställde detta verksamhetsmål initialt 2013. Under 2017 har arbetet med extratjänster och andra insatser utökats på arbetsmarknad och därmed har genomsnittsärendetiden kunnat sänkas avsevärt under 2017 till 113 dagar (del av år).

Vikariehantering

Kontrollmoment: Uppföljning av kontrollplan ”200 dagar” kompetenskrav/utbildningsplan
Kontrollansvarig: OC ÄO och OC IFO
Frekvens: Två gånger om året.

Vård och omsorgs verksamhet arbetar fortlöpande med riskbedömning, riskanalys och handlingsplan. Brister kring vikariehanteringen är ett område som identifierats. Cheferna påtalade 2016 att det inte fanns en tydlig processbeskrivning/rutin hur introduktionen skall gå till. De saknade en gemensam rutin.

Rutinen har under 2017 förändrats och förbättrats utifrån processbeskrivning. Det handlar om kvalitetsäkring från identifierat behov.

- Annonsera söka vikarier
- Anställningsinformation
- Inloggningsuppgifter
- Säkra HSAID
- Introduktionsprogram
- Undervisning inför delegering
- Attraktivt/möjlighetschema
- Uppföljning

Det saknas kompetent personal, d v s personal med undersköterskekompetens inom vård och omsorgs verksamhet, vilket ställer större krav på att introduktionen av vikarier kvalitetssäkras. Områdeschefer ansvarar för att resurser finns och används till att säkra upp introduktionen av nya medarbetare. OC ÄO ansvarar för att kompetenskrav/utbildningsplan efterföljs och här finns förbättringsområden att jobba vidare med.

Egenkontroll

Kontrollmoment: Granskning av interna kontrollmoment
Kontrollansvarig: OC ÄO, OC IFO och MA
Frekvens: 3 ggr år kvantitativ

MA har tillsammans med OC försökt skapa struktur för att få till ett bättre uppföljningsarbete under 2017 ”Årshjulet är en hjälp i att strukturera uppföljningsarbetet” det kvarstår utvecklingsområden att jobba med under 2018.

Medicintekniska hjälpmedel besiktigas och kontrolleras enligt befintlig rutin.

Dels av vaktmästare som fått särskild utbildning kring sängar och lyftar och registrerar kontrollen via ett instrument ”Liko service system”. Arbetsterapeuterna kontrollerar del av hjälpmedel.

Två utsedda sjuksköterskor kontrollerar medicintekniska hjälpmedel som används av sjuksköterskor. MA saknar fortfarande förteckning på vad, hur och vem som ansvarar för kontroll av medicintekniska hjälpmedel.

MA och EC leg personal har upprättat en kontrollplan för att kunna säkerställa att besiktning sker som förväntat. MA har kontrollerat genom efterfrågan av upprättad kontrollplan, men fortfarande ses brister relaterat till att kontrollplanen inte har används.

Under 2018 kommer arbetet med egenkontroll att fokuseras och kopplas till tre olika processer:

- vårdplaneringsprocessen
- läkemedelsprocessen
- rehabiliteringsprocessen

Genom att arbeta med processkartläggningen tydliggörs ansvaret för varje profession, vilket bör leda till förbättring i ansvarstagandet. Identifiering av risker inom varje processbeskrivning påvisar kontrollmoment.

Ärendehantering från slutenvård

Kontrollmoment: Uppföljning utifrån framtagen kontrollplan
Kontrollansvarig: MA och SC
Frekvens: Månadsvis

En bra planering och ett optimalt samarbete i omsorgens vårdteam är en förutsättning för att minimera kostnaderna och därmed hålla den fastställda budgeten för betalningsansvar till slutenvården.

Rutinförändring kring ärendehantering gjordes under året, för att förbättra kontrollen av medicinskt färdigbehandlade patienter. Under 2017 har stort fokus varit på det interna planeringsteamet inför den nya lagen, *”Lagen om samverkan”* som inträder vid årsskiftet. Här ses en stor förbättring genom att ansvaret har tydliggjorts och förutsättningarna har förbättrats, kortare vårdtid kan utläsas övertid vilket redovisas i antal dagar från beslut till verkställighet.

Behov av vård och omsorgsplats (VoB)

Kontrollmoment: Uppföljning utifrån framtagen kontrollplan
Kontrollansvarig: OC och SC
Frekvens: Månadsvis

Utredning gällande behov av vård- och omsorgsboende görs av handläggare inom biståndsenheten. Under 2017 har ett internt samarbete med olika professioner arbetat med flöde kring;

- ansökan om vård-och omsorgsboende
- korttidsvistelse
- bifall för vård och omsorgsboende
- lediga lägenheter på vård och omsorgsboende

Ovanstående inkluderas i ett sammanhang och det är av stor vikt att arbeta aktivt från utredning till verkställighet.

Verkställighet inom 3 månader till vård och omsorgsplats samt LSS

Kontrollmoment: Uppföljning av verkställighet
Kontrollansvarig: OC ÄO och OC IFO
Frekvens: Kvartalsvis

Den äldres behov ändras över tid vilket medför att boende liksom vård- och omsorgsinsatser måste anpassas över tiden för att motsvara behoven. Kommunstyrelsen tog beslut om ny rutin för erbjudande om plats i vård- och omsorgsboende den 2016-01-26.

Förvaltningen har identifierat förbättringsområden av handläggningen kring erbjudande av plats på något av kommunens vård- och omsorgboende. För att få bättre kontroll och ett snabbare flöde kring handläggningen av boendeplatser ansvarar vård och omsorgs boendesamordnare för erbjudandet av plats på VoB enligt framtagen rutin från och med januari 2017.

Den nya rutinen skapar bättre förutsättningar för att förvaltningens korttidsplatser ska vara ändamålsenliga och inte användas över för lång tid. Viktiga interna forum för att säkerställa flödet är:

- boråd
- kortbomöte

HÄLLEFORS KOMMUN

Ekonomienheten 712 83 Hällefors
Besöksadress Sikforsvägen 15 Hällefors
Telefon 0591-641 00 vx • Fax
kommun@hellefors.se

Delårsrapport för Samhällsbyggnadsförbundet Bergslagen per 2017-06-30, dnr KS 17/00233

Informationsunderlag

Samhällsbyggnadsförbundet Bergslagens direktionsprotokoll 2017-09-22 § 91
Delårsbokslut för Samhällsbyggnadsförbundet Bergslagen 2017-06-30

Ärendet

Samhällsbyggnadsförbundet Bergslagen har sammanställt förbundets ekonomi i en delårsrapport per 2017-06-30.

Ekonomi

Samhällsbyggnadsförbundet Bergslagen redovisar totalt för rapportperioden ett överskott på 4,8 miljoner kronor för de skattefinansierade verksamheterna och för de gemensamma verksamheterna redovisas ett underskott på -0,4 miljoner kronor. För helår 2017 prognostiserar förbundet ett underskott för de skattefinansierade verksamheterna på -1,9 miljoner kronor och för de gemensamma verksamheterna prognostiseras ett noll resultat.

Totalt för de avgiftsfinansierade verksamheterna redovisar Samhälls-byggnadsförbundet Bergslagen ett överskott på 5,3 miljoner kronor för rapportperioden. Detta överskott har i delårsbokslutet tagits upp som en skuld till medlemskommunerna och ingår inte i förbundets totala resultat för rapportperioden. För helår 2017 prognostiserar förbundet ett underskott för de avgiftsfinansierade verksamheterna på -0,5 miljoner kronor.

Det finansiella målet på ett nollresultat uppnås inte för de skattefinansierade verksamheterna. Det finansiella målet avseende de avgiftsfinansierade verksamheterna är satt över tid, där tidsperspektivet är odefinierat. Någon bedömning av huruvida målet uppnås över tid eller inte görs inte i delårsrapporten. Förvaltningen har fått tagit del av ett utkast från KPMGs revisionsrapport som tar upp att det finansiella målet på ett nollresultat inte är ett särskilt lyckat mål för finansiell styrning av verksamheten. KPMG uppmanar förbundet att ta fram mål som tydligare styr verksamheten till att vara ekonomiskt effektiv samtidigt som omfattningen och kvaliteten på verksamheten upprätthålls eller förbättras.

I KPMG:s utkast till revisionsrapport har iakttagelser gjorts att delårsrapporten inte är upprättad med samma noggrannhet som årsredovisningen. Det innebär att avstämning inte skett av samtliga balansposter. Exempelvis är posterna semesterlöneskuld, pensionsskuld, sociala avgifter, interimsfordringar och interimsskulder samt reserv för osäkra kundfordringar inte avstämda i periodbokslutet, utan redovisas till samma belopp som i årsbokslutet 2016 alternativt enligt en schablonberäkning. KPMG kan utifrån detta inte uttala sig om huruvida resultatet i delårsrapporten är rättvisande eller ej.

Samhällsbyggnadsförbundet Bergslagen har i budget 2017 fastsällt sex övergripande verksamhetsmål med koppling till god ekonomisk hushållning. Enligt förbundets bedömning har ett mål uppnåtts vid rapportperioden och två mål bedöms uppnås under året och två mål genomförs mätning under hösten och redovisas endast i årsboklutet.

Förbundets verksamhetsredovisning är uppdelad i sju grupper där respektive medlemskommun särredovisas:

Gemensamma verksamheter	gemensamt
Process Gata/Trafik	skattefinansierad
Process Park/Skog	skattefinansierad
Process Idrott	skattefinansierad
Process Lokalvård	skattefinansierad
Process Återvinning	avgiftsfinansierad
Process VA-anläggn & VA-ledningsnät	avgiftsfinansierad

Respektive verksamhetsgren har egna mål som förbudet bedömer i delårsbokslutet.

Förbundet utför investeringsprojekt för medlemskommunernas räkning. Varje verksamhetsprocess utarbetar förslag till investeringsbudget med tre års framförhållning till respektive kommun. Den investeringsram som beslutas i respektive kommunfullmäktige utgör sedan förbundets investeringsplan. För Hällefors kommuns del har förbundet en helårsprognos för skattefinansierade investeringar på 4,6 miljoner kronor och avgiftsfinansierade investeringar på 5,5 miljoner kronor.

Folkhälsa

Redovisning utifrån folkhälsoperspektivet hänvisar förvaltningen till förbundets delårsrapport för verksamhetsåret 2017.

Miljö

Redovisning utifrån miljöaspekter hänvisar förvaltningen till förbundets delårsrapport för verksamhetsåret 2017.

Under allmänna utskottets behandling av ärendet yrkar Christina Johansson (M) att allmänna utskottet föreslår kommunstyrelsen att inhämta svar på den kritik som KPMG framfört.

Ordförande Christina Johansson (M) ställer bifall mot avslag på sitt eget yrkande, vilket bifalls.

Allmänna utskottet föreslår kommunstyrelsen

Inhämta svar på den kritik som KPMG framfört.

Under kommunstyrelsens behandling av ärendet ställer Christina Johansson (M) fråga gällande om förbundet besvarat den kritik som revisorerna riktat mot rapporten vilken besvaras av kommunchef Tommy Henningson.

Christina Johansson (M) yrkar återremiss med motiveringen att kommunen inte kan godkänna delårsrapporten innan revisorernas kritik bemötts av förbundet.

Ordförande Annahelena Jernberg (S) ställer bifall mot avslag på Christina Johanssons (M) återremissyrkande vilket bifalls.

Kommunstyrelsens beslut

Ärendet återremitteras till allmänna utskottet för att invänta Samhällsbyggnadsförbundet Bergslagens svar till revisorerna.

Allan Myrtenkvist (S) meddelar att han ej deltar i beslut.

Under allmänna utskottets behandling av ärendet ställer Ritha Sörling (V) fråga om hur Samhällsbyggnadsförbundet Bergslagen har hanterat kritiken, vilket besvaras av kommunchef Tommy Henningsson.

Kommunchef Tommy Henningsson föredrar.

Ordförande Christina Johansson (M) sammanfattar och yrkar att allmänna utskottet föreslår kommunstyrelsen att hålla fast vid revisorernas kritik och att avsaknaden av svar förstärker kritiken vilket bifalls.

Allmänna utskottet föreslår kommunstyrelsen

Att hålla fast vid revisorernas kritik och att avsaknaden av svar förstärker kritiken.

SBB2017-399

§ 91

Delårsbokslut 20170630 för Samhällsbyggnadsförbundet Bergslagen

Direktionens beslut
Beslutar att fastställa delårsbokslutet 20170630 för Samhällsbyggnadsförbundet Bergslagen enligt bilaga.

Beskrivning av ärendet
De skattefinansierade verksamheterna redovisar ett överskott på 4 850 tkr och de avgiftsfinansierade verksamheterna redovisar ett överskott på 5 276 tkr per den 30 juni 2017.
Prognosen för helåret pekar mot ett minusresultat med 2,35 mkr (-0,65 %) mot ett budgeterat nollresultat, varav skattefinasierade verksamheterna prognosticerar minus 1,85 mkr och och avgiftsfinansierade minus 0,5 mkr.
Gemensamma verksamheterna prognosticerar ett nollresultat.

För ärendet aktuella handlingar
Delårsbokslut 20170630

Förslag till beslut
Direktionen föreslås besluta att fastställa delårsbokslutet 20170630 enligt bilaga.

Delges:
Hällefors kommun
Nora kommun
Ljusnarsbergs kommun
Lindesbergs kommunb
Revisorerna

Delårsbokslut 2017

Samhällsbyggnadsförbundet Bergslagen

Direktionen för Samhällsbyggnadsförbundet Bergslagen får härmed avge delårsbokslut för perioden 2017-01-01 – 2017-06-30

Antagen av Direktionen 2017-09-22

Innehåll

Allmänt om verksamheten ... 3
Samhällsbyggnadsförbundet Bergslagens verksamheter ... 3
Organisation ... 3
Uppdrag och verksamhetsidé ... 4
Medlemskommuner ... 4
Direktionen ... 4
Politiska inriktningsmål ... 5
God Ekonomisk Hushållning ... 6
Finansiellt perspektiv ... 6
Verksamhetsmässigt perspektiv ... 6
Delårsresultat ... 7
Investeringsverksamhet ... 7
Väsentliga händelser och framtida utveckling ... 8
Driftredovisning ... 9
Sammanfattning ... 9
Personal ... 16
Gemensamma verksamheter ... 19
Process Gata/Trafik ... 27
Process Park/Skog ... 30
Process Idrott ... 33
Process Lokalvård ... 35
Process Återvinning ... 37
Process VA-anläggn Process VA-ledningsnät ... 40
Resultaträkning ... 47
Balansräkning ... 48
Kassaflödesanalys ... 49
Förkortningar och begreppsförklaringar ... 50

Allmänt om verksamheten

Ändamålet med förbundets verksamhet är att tillhandahålla de tjänster som medlemskommunerna kräver för att fullgöra sina skyldigheter enligt respektive kommuns ambitionsnivå för den tekniska verksamheten och som är förenligt med de resurser som förbundet förfogar över.

Respektive medlemskommun förbinder sig i ett långsiktigt åtagande att säkerställa förbundets utveckling och kompetensförsörjningen inom den tekniska verksamheten.

Samhällsbyggnadsförbundet Bergslagens kansli är placerat i Pershyttan, Nora.

Samhällsbyggnadsförbundet Bergslagens verksamheter

Skattefinansierade verksamheter

- Gata/Trafik
- Park och Skogsförvaltning
- Idrotts- och fritidsanläggningar
- Lokalvård

Avgiftsfinansierade verksamheter

- Återvinning
- Vatten och avlopp

Organisation

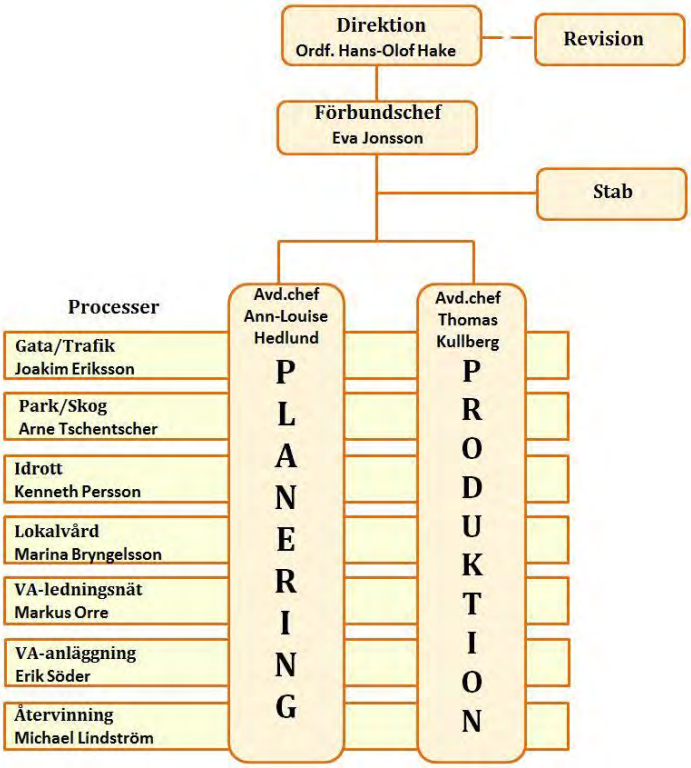

Uppdrag och verksamhetsidé

Vision

Samhällsbyggnadsförbundet Bergslagen ska verka för utökat samarbete mellan kommunerna, och vara den naturliga huvudmannen och samarbetspartnern som med hög kompetens och effektivitet utför tekniska uppdrag inom förbundets geografiska område med fokus på medborgarnytta och god miljö.

Uppdrag och verksamhetsidé

Förbundet ska uppfylla behoven av kommunalteknisk service med säkerställd kompetens genom att verka för en trygg och säker miljö, tillhandahålla friskt vatten, välskötta parker, gator och lokaler, bra fritidsanläggningar och avfallet på rätt ställe.

Värdegrund

Förbundets värderingar är: **F**örtroende, **Ö**ppenhet, **R**espekt och **E**ngagemang (FÖRE). Värderingarna ska skapa en gemensam idé och kultur inom förbundet, samt hjälpa alla medarbetare i deras dagliga arbete.

Medlemskommuner

För de fyra medlemskommunerna - Hällefors, Lindesberg, Ljusnarsberg och Nora - gäller en förbundsordning som bland annat visar vilka verksamheter som kommunerna överlåtit till förbundet samt reglerar hur verksamheten finansieras.

De skattefinansierade verksamheterna finansieras genom driftbidrag från medlemskommunerna och de avgiftsfinansierade verksamheterna finansieras fullt ut via taxeintäkter. Gemensamma kostnader ska enligt förbundsordningen fördelas i proportion till befolkningsantalet i respektive kommun.

Direktionen

Samhällsbyggnadsförbundet Bergslagen styrs av en politisk ledning – Direktionen – vars representanter utses av medlemskommunernas fullmäktige. Direktionen fattar alla avgörande verksamhetsbeslut efter dialog med kommunerna. En förbundsordning reglerar förhållandena mellan förbundet och medlemskommunerna avseende bland annat budgetprocess, verksamhetsplan och revision.

Direktionen har under första halvåret haft fem sammanträden.
Direktionens sammansättning 2017-06-30

Ordinarie ledamöter		Ersättare	
Ordf Hans-Olof Hake (S)	Lindesberg	Lennart Olsson (S)	Lindesberg
V ordf Allan Myrtenkvist (S)	Hällefors	Christina Johansson (M)	Hällefors
Johan Stolpen (V)	Hällefors	Amanda Kroon (V)	Hällefors
Jonas Kleber (C)	Lindesberg	Anne Nyström (C)	Lindesberg
Sven-Erik Larsson (M)	Lindesberg	Ingrid Åberg (KD)	Lindesberg
John Sundell (KD)	Nora	Eva Turesson (M)	Nora
Hans Knutsson (S)	Nora	Solweig Oscarsson (S)	Nora
Ewa-Lena Johansson (S)	Ljusnarsberg	Mattias Svedberg (S)	Ljusnarsberg
Niklas Hermansson (C)	Ljusnarsberg	Patrik Höök (SD)	Ljusnarsberg

Politiska inriktningsmål

Övergripande

- Kunderna/medborgarna är nöjda med våra tjänster och service.
- Vi kännetecknas av förtroende, öppenhet, respekt, engagemang och tillgänglighet.

Ekonomi och effektivitet

- Vi har en god ekonomisk hushållning och en ekonomi i balans.
- Vi har ett effektivt resursutnyttjande av de tilldelade kommunala medlen.

Miljö

- Vi ska vara ett föredöme för det ekologiskt hållbara samhället.

Rollen som arbetsgivare

- Vi ska vara en attraktiv arbetsgivare.
- Vi är med och bygger ett socialt hållbart samhälle.

God Ekonomisk Hushållning

Kommunallagen ställer krav på att budgeten ska innehålla finansiella och verksamhetsmässiga mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning.

God ekonomisk hushållning innebär att såväl Samhällsbyggnadsförbundet Bergslagens finansiella som verksamhetsmässiga mål uppnås, att verksamheten bedrivs långsiktigt, ändamålsenligt, miljömedvetet och effektivt och att ekonomiska aktiviteter sker i enlighet med lagar, regler och etablerade normer.

Finansiellt perspektiv

Skattefinansierade verksamheter

Balanskrav
Tidigare års resultat är reglerat av samtliga kommuner i enlighet med förbundsordningen. Balanskravet är därmed uppfyllt.

Resultatkrav
Förbundets skattefinansierade verksamheter finansieras med driftbidrag från medlemskommunerna. Resultatmål för 2017 är ett nollresultat. Redovisade prognoser för de skattefinansierade verksamheterna visar ett negativt resultat.

Avgiftsfinansierade verksamheter

För verksamheterna som finansieras via avgifter – Återvinning samt Vatten och avlopp – redovisas de slutliga resultaten i respektive kommuns redovisning. Prognosen visar en negativ avvikelse på 500 tkr mot budget. Målet är att över tid redovisa ett nollresultat.

Verksamhetsmässigt perspektiv

I Samhällsbyggnadsförbundet Bergslagens övergripande mål beskrivs hur god ekonomisk hushållning uppnås genom att eftersträva en högre effektivitet samt att ha en långsiktig god ekonomi.

Verksamhetsmålen som beskrivs under respektive process är utformade för att uppfylla förbundets övergripande mål.

Förutom de redovisade målen utförs ett antal aktiviteter som syftar till god ekonomisk hushållning. Som exempel kan nämnas:

- Utveckling av verktyg för långsiktig ekonomisk planering.
- Utveckling av nyckeltal i syfte att förbättra analys och planering.

I förbundets Verksamhetsplan med mål 2017 anges fler aktiviteter som ska utföras för att målen ska uppnås.

Delårsresultat

De skattefinansierade verksamheterna redovisar ett överskott på 4 847 tkr och de avgiftsfinansierade verksamheterna redovisar ett överskott på 5 276 tkr. En stor del av verksamheten styrs av faktorer som är mycket svåra att planera och förutse.

(Belopp i tkr)	**jan-juni 2017**	**jan-juni 2016**	**jan-juni 2015**
Nettoomsättning	129 763	122 846	118 604
Delårsresultat			
Gemensamt	-419	689	281
Skattefinansierat	4 845	-6 895	-611
Resultat	**4 426**	**-6 206**	**-330**

Över-/underskott för de avgiftsfinansierade verksamheterna redovisas i resp kommuns årsredovisning.

Investeringsverksamhet

Samhällsbygnadsförbundet Bergslagen har ingen egen investeringsverksamhet i anläggningar. Investeringar sker i fordon, maskiner och inventarier.

Förbundet utför investeringsprojekt för medlemskommunernas räkning. Varje process utarbetar förslag till investeringsbudget med tre års framförhållning som redovisas i respektive kommun. Den investeringsram som beslutas i kommunfullmäktige utgör sedan förbundets investeringsplan.

Väsentliga händelser och framtida utveckling

Gemensamt / Övergripande

- Servicecenters uppdrag är from årsskiftet en ingång till förbundets och förvaltningens samtliga verksamheter i syfte att öka servicen till medborgarna.
- Förbundet och förvaltningen har from årsskiftet bytt namn till Samhällsbyggnad Bergslagen i syfte att förenkla för medborgarna.
- Utökning tjänst avseende infrastruktur och kommunikation har tillförts förbundet.
- Praktikenhetens verksamhet är numera också etablerad i Hällefors.

Process Gata/Trafik

- Utökning med verksamhet Trafik och en trafikingenjör genom verksamhetsövergång från Samhällsbyggnadsförvaltningen.

Process Park/Skog

- Utökning med verksamhet Naturvård och en kommunekolog genom verksamhets-övergång från Samhällsbyggnadsförvaltningen.

Process Idrott

- Ägandet av Lindehov Ishall i Lindesberg har övertagits av FALAB, Fastigheter i Linde AB, dock kvarstår driftansvaret inom förbundet.
- Energibesparande åtgärder på idrottsanläggningar.

Process Lokalvård

- Hällefors kommun avviserar återtagande av lokalvården.
- Nytt system för kvalitetskontroller har införts.

Process Återvinning

- Upphandlingen ”Insamling av hushållsavfall” är överklagad.
- Avsättningen för returträ är mättad.

Processerna VA-anläggning och VA-ledningsnät

- Arbetet med vattenförsörjningsplan fortsätter och går in i en slutfas.
- För de av förbundet överklagade föreläggandena gällande kväverening har beslut inkommit från Mark- och miljödomstolen som innebär att krav på kväverening inte kan ställas för anläggningen i Bredsjö och detta kan ses som ett prejudikat.
- Under september månad ska Lindesbergs och Nora kommuner ta beslut om deltagande eller inte, i bolagsbildningen av Vätternvatten AB.

Driftredovisning

Delårsresultat

Verksamhet/Process	Utfall 2017-06-30			Budget 2017			Prognos 2017		
(Belopp i tkr)	Intäkt	Kostnad	Resultat	Intäkt	Kostnad	Resultat	Intäkt	Kostnad	Resultat
Gemensamma verksamheter	26 500	26 920	-419	58 547	58 547	0	58 197	58 197	0
Skattefinansierat									
Gata/Trafik	28 624	25 001	3 623	47 637	47 637	0	47 637	48 637	-1 000
Park/Skog	8 641	7 272	1 369	19 451	19 451	0	19 451	19 701	-250
Idrott	7 780	6 824	956	14 849	14 849	0	14 849	14 849	0
Lokalvård	21 542	22 645	-1 103	43 125	43 125	0	42 975	43 575	-600
Summa	***66 587***	***61 742***	***4 845***	***125 062***	***125 062***	***0***	***124 912***	***126 762***	***-1 850***
Avgiftsfinansierat									
Återvinning	28 152	27 561	591	57 361	57 361	0	57 011	58 861	-1 850
Vatten och avlopp	59 903	55 218	4 685	115 232	115 232	0	117 282	115 932	1 350
Summa	***88 055***	***82 779***	***5 276***	***172 593***	***172 593***	***0***	***174 293***	***174 793***	***-500***
Totalt	**181 143**	**171 441**	**9 702**	**356 202**	**356 202**	**0**	**357 402**	**359 752**	**-2 350**

Verksamheten inom Samhällsbyggnadsförbundet har under första halvåret i stort genomförts enligt fastställd verksamhetsplan. Det ekonomiska resultatet visar ett positivt utfall på 9,7 mnkr. De skattefinansierade verksamheterna visar ett positivt resultat på 4,8 mnkr och de avgiftsfinansierade verksamheterna visar ett positivt resultat på 5,3 mnkr. Gemensamma verksamheter redovisar ett minusresultat på 0,4 mnkr.

Prognosen för helåret pekar mot ett minusresultat med 2,35 mkr (-0,65 %) mot ett budgeterat nollresultat, varav skattefinasierade verksamheterna prognosticerar minus 1,85 mkr och och avgiftsfinansierade minus 0,5 mkr. Gemensamma verksamheterna prognosticerar ett nollresultat.

Sammanfattning

Övergripande/ Stab

Förbundet organiseras i en planeringsavdelning som svarar för planering och en produktionsavdelning som svarar för utförandet samt en stab för gemensamma verksamheter innehållande ekonomienhet, servicecenter, personalhandläggare, kvalitetssamordnare/verksamhetscontroller och förbundssekreterare.

Förbundet utgör fr.o.m gångna årsskiftet kommunernas väghållningsmyndighet och Direktionen är därmed numera kommunernas trafiknämnd. Förutom verksamheten Trafik har verksamheten Naturvård överförts till förbundet. Förbundet företräder också kommunerna avseende det strategiska arbetet gällande verksamheten Infrastruktur och kommunikation (kollektivtrafik).

Förbundet har tillsammans med Samhällsbyggnadsförvaltningen Bergslagen organiserat och bemannat ett gemensamt servicecenter. Servicecenters uppdrag är att vara en ingång till förbundets och förvaltningens samtliga verksamheter. Arbetet med att utveckla e-tjänster och SMS-tjänster pågår.

Planerings- och budgetprocessen för 2018-2020 har påbörjats. Budgetram antogs av Direktionen i mars och beslutet skickades till kommunerna under april månad. Dialoger enligt fast-

ställd dialogplan är genomförd i alla kommuner. Volymförändringar under löpande år behandlas i samband med budgetprocessen i respektive kommun.

Lönerevisionen 2017 genomfördes med fokus på lönekriterier ”prestation och resultat” med betoning på insatser för kundnytta samt ”flexibilitet och skicklighet” med betoning på insatser för samordningsvinster. Vissa justeringar utifrån marknaden har gjorts vid löneöversynen, förbundet har fortsatta problem med att rekrytera arbetsledare och kvalificerade projektledare/projektörer.

Av 27 verksamhetsmål satta utifrån de politiska målen kan ingen bedömning göras vid halvårsskiftet av hur många av målen som kommer att uppnås, eftersom flertalet av målen mäts på helårsbasis bl.a. via planerade enkäter.

Uppföljning av kvalitets- och miljöledningssystemet (ledningens genomgång) har gjorts under våren avseende verksamhetsåret 2016. En handlingsplan har upprättats. Långsiktig verksamhetsplanering är ett område som förbundet behöver arbeta vidare med för att ta fram nyckeltal kopplat till långsiktig ekonomisk planering samt ge Direktionen underlag för beslutsfattande.

Praktikenheten bidrar till kommunernas AME-verksamheter och har till syfte att bl a säkerställa rekryteringsbehovet inom den kommunaltekniska sektorn. Inom praktikenheten har under första halvåret 68 personer varit sysselsatta, varav fem var praktikanter från yrkeshögskoleutbildningar, tre från Naturbruksgymnasium och 60 via Arbetsförmedlingen.

Förbundet har under våren deltagit på arbetsmarknadsmässor och andra strategiska event såsom företagsmöten.

Antal investeringar har ökat och samtidigt har planering och uppföljning systematiserats. Uppdraget sköts av projektenhet inom Planeringsavdelningen.

Åtgärder utifrån namnbytet till Samhällsbyggnadsförbundet Bergslagen har succesivt genomförts.

I uppdraget ingår också att aktivt delta i kommunernas näringslivsarbete och att utveckla samverkan med Samhällsbyggnadsförvaltningen.

Hällefors lämnade under juni månad besked om ett eventuellt återtagande av lokalvården.

Ärendet om ett eventuellt deltagande i bolaget för Vätternvatten behandlades i Direktionen i juni.

Nya behörighetsreformen gällande elsäkerhet medför att egenkontrollprogram ska upprättas.

Planeringsavdelningen och Produktionsavdelningen

Avdelningarna har varit verksamma i två år, med uppdrag att leda, utveckla och samordna verksamheternas processer utifrån ett helhetsperspektiv och uppsatta mål. Produktionsavdelningen har dessutom ett övergripande driftansvar. Arbetet med samordning, kompetensutveckling, omvärldsbevakning och kvalitetsutveckling har utvecklats.

Former för samnyttjande av resp avdelnings funktioner kommer att utvecklas ytterligare. Förbättringsidéer och genomförda förbättringar ska dokumenteras för att synliggöra förbättringar och utveckla en lärande organisation. Arbetet med att förtydliga uppdragen för att effektivisera verksamheten samt öka medarbetarnas engagemang bedrivs via ledningsgruppen. Arbetet genomsyras av värdegrunden: förtroende, öppenhet, ansvar och engagemang (FÖRE).

Kompetensförsörjning är en viktig framgångsfaktor för framtiden. Att rekrytera, behålla och utveckla rätt kompetenser i organisationen är viktigt för att uppnå satta mål. Kompetensförsörjningsplanen kommer att uppdateras.

Avdelningarnas funktioner ska jobba aktivt med omvärldsbevakning.

Som ett stöd för att utveckla, följa upp och säkra kvaliteten i verksamheterna kommer avdelningarna att systematiskt arbeta med kvalitet samt bidra till att utveckla och efterfölja de rutiner som finns.

Process Gata/Trafik

Förbundet har från årsskiftet tillförts väghållaransvaret, bl.a. har detta inneburit att arbetet har påbörjats med att uppdatera befintliga lokala trafikföreskrifter. Verksamheten innebär också godkännande av trafikanordningsplaner, parkeringstillstånd för funktionshindrade samt parkeringsövervakning.

Insatserna för halkbekämpning under våren var stora och medförde att sandupptagningen tog lång tid.

Processen har upprättat drift- och underhållsplaner för vägar, gator, belysning, skyltar och broar.

Arbetet med ombyggnation, inventering och dokumentation av belysning fortsatte under våren.

Processen har aktivt medverkat i fysisk planering tillsammans med medlemskommunerna och förvaltningen.

Processen har ett stort antal investeringsobjekt att genomföra under innevarande år.

Process Park/Skog

Vid årsskiftet tillkom verksamhetsområdet naturvård.

Underlag till skogsbruksplaner har färdigställts.

Bekämpning av jätteloka fortsätter enligt handlingsplanen.

Praktikenheten har genomfört insatser som höjt skötselstandarden, bl a röjningar, skötsel av lekplatser, målning av räcken och stolpar.

Lekplatsbesiktningar har genomförts, och upprättandet av skötselplaner för gräsklippning fortsätter.

Processen medverkar aktivt i fysisk planering som detaljplaner, översiktsplaner och grönplaner tillsammans med medlemskommunerna och Samhällsbyggnadsförvaltningen.

Processen har investeringsobjekt att genomföra under året bl.a byggnationer av lekplatser.

Verksamheten har även bl a arbetat med problem med kajor samt införande av stationer med påsar för hundavföring.

Process Idrott

Arbetet med att hitta nya energibesparande åtgärder fortsätter, såsom bassängtäckning.

Robotgräsklippare testas i verksamheten.

Föreningsträffar genomförs för att öka dialog och stämma av kundnöjdhet.

I Nora har Nora/Pershyttan BK tagit över skötseln av alla fotbollsplaner i Nora. Norabygdens SK har tagit över skötseln av Pershyttans motionsspår.

Processen har genomfört ett flertal investeringar specifikt kan utegym och iskylanläggning nämnas.

Underhåll sker fortlöpande enligt upprättade handlingsplaner.

Process Lokalvård

Nya städobjekt har tillkommit under året och lagts in i det elektroniska städprogrammet där kostnader och städtider går att se.

Personalen certifieras enligt SRY (Servicebranschens Yrkesnämnd).

Verksamheten arbetar vidare med servicesamtalen samt kvalitetskontroller som är en förutsättning för att maximera kundnyttan inom givna budgetramar.

Hällefors kommun har aviserat ett eventuellt återtagande av lokalvården.

Fortsatt städning med avjoniserat vatten, kemikaliefri städning, inom flera verksamheter.

Strävan fortsätter mot att använda fler maskiner i det dagliga arbetet vilket ger positiva effekter både på arbetsmiljön och på städkvaliten.

Aktiv omvärldsbevakning fortsätter för att hitta nya hjälpmedel, maskiner och metoder för att underlätta och effektivisera arbetet.

Process Återvinning

Upphandling avseende insamling av hushållsavfall har genomförts under våren och tilldelningsbeslutet är överklagat.

Förbundet har, liksom andra kommuner, problem med avsättning av returträ.

Arbetet på Södra Måle i Lindesberg och Skäret i Ljusnarsberg fortsätter enligt sluttäckningsplanerna.

Insamling av PET-flaskor och pantburkar på ÅVC fortsätter, intäkten skänks till barncancerfonden.

Avtalet för omhändertagande av hushållsavfall löper under hela 2017, arbete med framtagande av förfrågningsunderlag pågår.

Ambitionen är att öka tillgängligheten till återvinningscentralerna för kunderna, exempelvis genom obemannade återvinningscentraler och information via sociala medier.

Regeringen har meddelat att insamlingsansvaret för förpackningar och tidningar ska samlas hos kommunerna. Förslaget öppnar för förbundet att bl.a. utöka servicegraden när det gäller fastighetsnära insamling. Utredningen var klar våren 2016, men inga beslut har ännu tagits.

Process VA-anläggning och Process VA-ledningsnät

Arbetet med framtida vattenförsörjning fortsätter. Vätternvatten är tänkt att bli framtida huvudvattenförsörjning till Lindesberg och Nora. Kommunerna ska under september fatta beslut om att gå in i bolagsbildningen för Vätternvatten AB eller inte.

Reservvatten till Finnhyttan är påbörjat med att kommunen har inlett en expropriation (tvångsinlösen) av mark.

Flertalet av de mindre vattenverken har problem med råvattenkvaliteten och kräver omfattande beredningssteg.

Säkerhetsarbetet vid dricksvattenanläggningarna fortgår. Även förberedelserna för reservkraftsanslutning till de mindre vattenverken fortsätter.

En förstudie av Lindesbergs reningsverk pågår.

Bångbro reningsverk drivs med ny teknik för ökad kapacitet. Försöksperioden fortsätter med den nya processen.

För Nora reningsverk fortsätter utvärderingen av den framtagna förstudien.

Både Frövi och Stribergs reningsverk har beviljats nya tillstånd.

Arbetet med att åtgärda de mindre avloppsanläggningar som fått förelägganden från miljökontoret fortskrider.

Ledningsnätet kartläggs och utreds med syfte att minska miljöpåverkan på recipient, belastning på reningsverk och minimera antalet översvämningsskadade fastigheter.

Inventeringar av felkopplat takvatten, in-och utläckage och dagvatten kopplat på spillvattennätet dokumenteras.

Samhällsbyggnadsförvaltningen genomför inventering av enskilda avlopp vilket medför att verksamhetsområdena kontinuerligt kommer att utökas.

En sambyggnadsplan finns framtagen som inkluderar både dricksvatten och spillvatten.

För att säkra dricksvattenförsörjningen på ett hållbart sätt fortsätter arbetet med en vattenförsörjningsplan.

Stora investeringsbehov föreligger eftersom merparten av vatten- och reningsverken är 25-30 år och ledningsnäten ännu äldre. Anläggningarna är i stort behov av modernisering och ökade krav på verksamheten.

Arbetet med att öka säkerheten i dricksvattenförsörjningen pågår löpande.

Råvattentillgångar ska säkras långsiktigt. Arbetet med att följa upp föreskrifter för vattenskyddsområden och att förbättra egenkontrollen fortsätter.

En modell för långsiktig ekonomisk planering av VA-verksamheten som grund till taxeutveckling är i drift och byggs på kontinuerligt.

Energieffektivisering utreds.

Arbetet med att utveckla handlingsplaner, risk- och sårbarhetsanalyser vid eventuell olycka samt revidering av skyddsområdesföreskrifter för täktområden fortsätter.

Arbetet med att minimera förekomsten av inläckage i spillvattenledningarna fortsätter.

En vattenförsörjningsplan är planerad att bli klar under året och har till syfte att säkerställa vattenförsörjningen på lång sikt.

I enlighet med EU-direktiv om översvämningsrisker är Lindesberg identifierat som ett område med betydande översvämningsrisker. Förbundet äskar medel för att kunna genomföra en klimatanpassningsplan.

Verksamheterna har ett stort antal investeringsobjekt att genomföra under 2017. Utbyggnaden av Östra Stranden i Nora kommun har försenats pga överklagande.

Framtid

Förbundet är fortfarande intressant och unikt avseende antalet kommunaltekniska verksamheter i den offentligrättsliga formen kommunalförbund. Av detta skäl är förbundet representerat i bl.a. SKL:s FoU-grupp avdelning för tillväxt och samhällsbyggnad och i Svenskt Vatten. En orsak till intresset är att många andra små kommuner både inom och utanför Sverige har problem att rekrytera teknisk personal inom det kommunaltekniska området.

Avseende kvalitets- och miljöledning så arbetar Samhällsbyggnadsförbundet vidare med den stomme som redan finns upprättad i enlighet med ISO 9001 och ISO 14001. Syftet är att klara myndighetskrav och att arbeta med ständiga förbättringar.

Alla verksamheter bör ha en eller flera delar i sin verksamhet som ligger i framkant av utvecklingen och aktivt utveckla verksamheten i dialog med kommunerna.

Stora framtida investeringsvolymer inom VA-verksamheten är att ha med i beräkningen inför framtiden. Förbundet arbetar med en beräkningsmodell som tydliggör behoven, bl.a. medför miljökraven och klimatförändringar att investerings- och underhållsbehovet ökar väsentligt i framtiden.

Ambitionen är att praktiksamordningen inom förbundet i samarbete med kommunernas AME-enheter ska ha flera syften. Det är ett sätt att bidra till sysselsättningen inom KNÖL-området samt att skapa mervärden inom kommunerna avseende skötsel av gemensamma ytor. Bedömningen är att praktikenheten har kommit för att stanna och utvecklas mot att erbjuda fler antal praktikplatser för yrkeshögskoleutbildningar inom våra verksamhetsområden. Detta med syfte att säkerställa framtida rekryteringsbehov.

Verksamhetsmål - Gemensamma

- **Av kommuninvånarna ska 80 % uppleva att de fått ett bemötande i kontakten med Samhällsbyggarförbundet som kännetecknas av tillgänglighet, förtroende, öppenhet, respekt och engagemang.**
  Mätning genomförs under hösten och redovisas i Årsbokslutet.

- **Minska kostnaden för övertidstimmar och fyllnadstid jämfört med 2016.**
  Tendens första halvåret visar minskade övertids- och fyllnadstidstimmar.
  Målet kommer troligvis att uppnås.

- **Den totala sjukfrånvaron ska minska med 0,5 procentenheter jämfört med 2016**.
  Under första halvåret ökade den totala sjukfrånvaron.
  Målet kommer troligtvis inte att uppnås.

- **Öka resursutnyttjandet över kommungränserna och mellan de olika processerna.**
  Aktiviteter pågår för att resursoptimera verksamheterna, t ex ökad nyttjandegrad av maskiner och gemensamma arbetslag inom Gata/Trafik och VA.
  Målet kommer troligtvis att uppnås.

- **Säkerställa kompetensförsörjning genom att skapa en rekryteringsbas för Samhällsbyggnadsförbundet.**
  Praktikenheten har bildats som en intern rekryteringsbas som tar emot alla olika praktikanter.
  Målet är uppnått.

- **Öka förtroendet för förbundets tjänster via dialog med kommunledningarna i KNÖL.**
  Redovisas i Årsbokslutet.

Personal

Personalförsörjning

Under första halvåret 2017 slutade totalt åtta personer inom förbundet sina tillsvidareanställningar, fyra personer gick i pension och fyra till annan arbetsgivare.

Under samma period har 11 tjänster tillsatts. Av dessa är en tillsatt inom staben och fyra inom planeringsavdelningen. Inom Produktionsavdelningen är sex tjänster tillsatta varav en vikariepool inom process Lokalvård har inrättats med två tjänster.

Avslutade tillsvidareanställningar		Annan arbetsgivare	Pension
Stab	**1**	1	
Planeringsavdelning	**4**		
-Process VA	3	2	1
-Process Återvinning	1		1
Produktionsavdelning	**3**		
- Process Park/Skog	1	1	
- Process Lokalvård	1		1
-Process Återvinning	1		1

Tillsatta tillsvidareanställningar		Inom avd/process
Stab	**1**	
Planeringsavdelning	**4**	
-Process Gata/Trafik		1
-Process Park/Skog		1
-Process VA		2
Produktionsavdelning	**6**	
- Process Park/Skog		1
- Process Lokalvård		3
- Process Återvinning		2

Övertid

Totalt har antalet övertidstimmar under perioden januari-juni minskat med 507 timmar i jämförelse med samma period förra året. I nedanstående tabell redovisas mer- och övertid.

Avdelning	2017-06	2016-06	2015-06
Kansli/Stab	17	29	34
Planeringsavdelning	48	425	40
Produktionsavdelning	2 466	2 584	2 454
Totalt	**2 531**	**3 038**	**2 528**

Lönebildning och löneutveckling

Lönerevisionsarbetet har slutförts. För de tillsvidareanställda blev utfallet för tjänstemän 2,8 procent och för Kommunals medlemmar 2,3 procent.

Övriga åtgärder

Med anledning av Servicecenters ändrade och utökade uppdrag from årsskiftet har arbetsgruppen gemensamt arbetat med grupputveckling i workshops med inriktning ”Teamkänsla och positivt arbetsklimat”. Arbetet leddes av extern konsult, även Företagshälsovården har stöttat förändringsarbetet.

På en chefs- och arbetsledarträff under våren genomfördes en muntlig uppdatering av gällande arbetsmiljöföreskrifter av arbetsmiljöingenjör via företagshälsovården. En utbildning avseende Ledningens Genomgång (metod för kvalitetssäkring) har erbjudits samma grupp.

Avdelningschefer och kvalitetsledare har genomgått utbildning Arkivredogörare. En utbildningsinsats i ärendehanteringssystemet har genomförts för nyanställda inom förbundet.

Via företagshälsovården har, vid behov, ett fortsatt stöd via handledning erhållits.

Hälsosamtal via företagshälsovården finns kvar som ett förebyggande alternativ även under år 2017.

Sjukfrånvaro

Den totala sjukfrånvaron har för halvåret 2017 ökat med 0,8 procentenheter jämfört med helår 2016. Trenden tidigare år har varit att sjuktalen sjunkit under andra halvåret.

Vid analys av gruppindelad sjukfrånvaro visas den högsta sjukfrånvaron, 9,3 %, i gruppen kvinnor under 29 år. Detta är en förändring mot tidigare år då gruppen kvinnor 30-49 år visat den högsta sjukfrånvaron. Andelen långtidssjuka - sjukskrivna minst 60 dagar - har minskat med 2,7 procentenheter jämfört med förra året, kvinnornas långtidssjukfrånvaro minskade med 1,9 procentenheter och männens med 5,5 procentenheter.

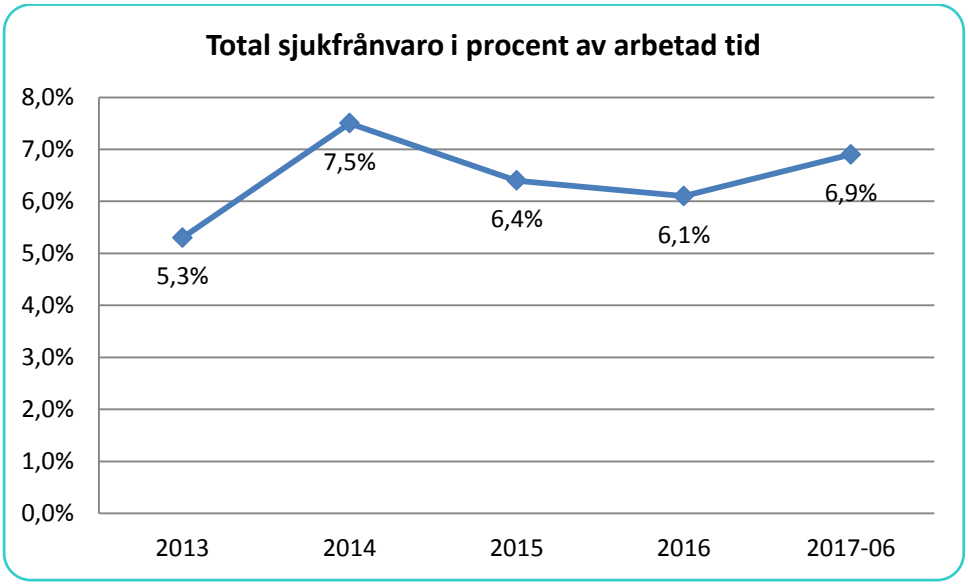

När det gäller sjukfrånvaron uppdelat på kön kan det konstateras att sjukfrånvaron har ökat för både kvinnor och män sedan årsskiftet. Kvinnornas sjukfrånvaro har ökat med 1,3 procentenheter medan männens sjukfrånvaro endast ökat marginellt med 0,1 procentenheter. Differensen mellan könen är nu 4,1 procentenheter och har därmed ökat det senaste halvåret.

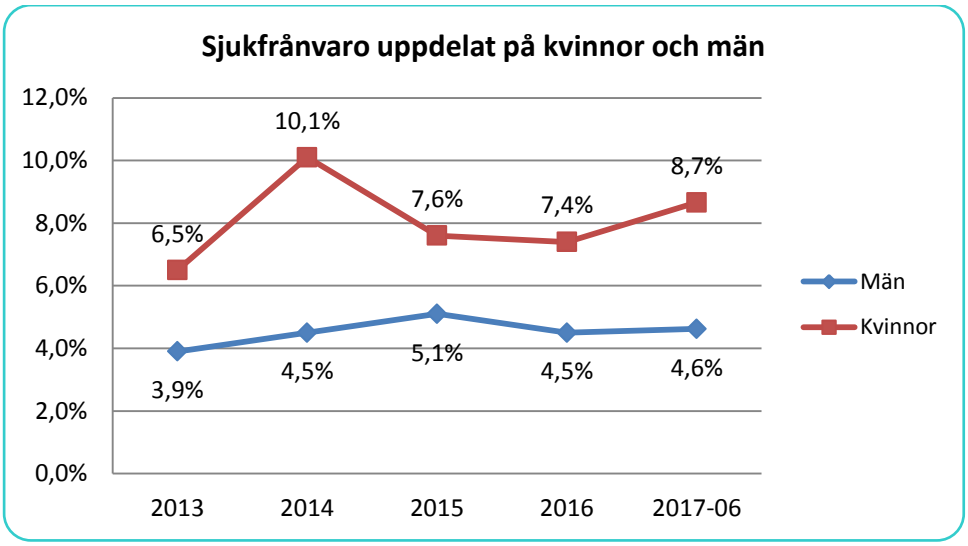

Vid analys av åldersindelad sjukfrånvaro för första halvåret konstateras att åldersgruppen under 29 år ökat med 2 procentenheter och med 1 procentenhet i gruppen över 50 år. Den minsta ökningen, 0,1 procentenheter, var i åldersgruppen 30-49 år vilket innebär att denna åldersgrupp inte längre visar högst sjukfrånvaro.

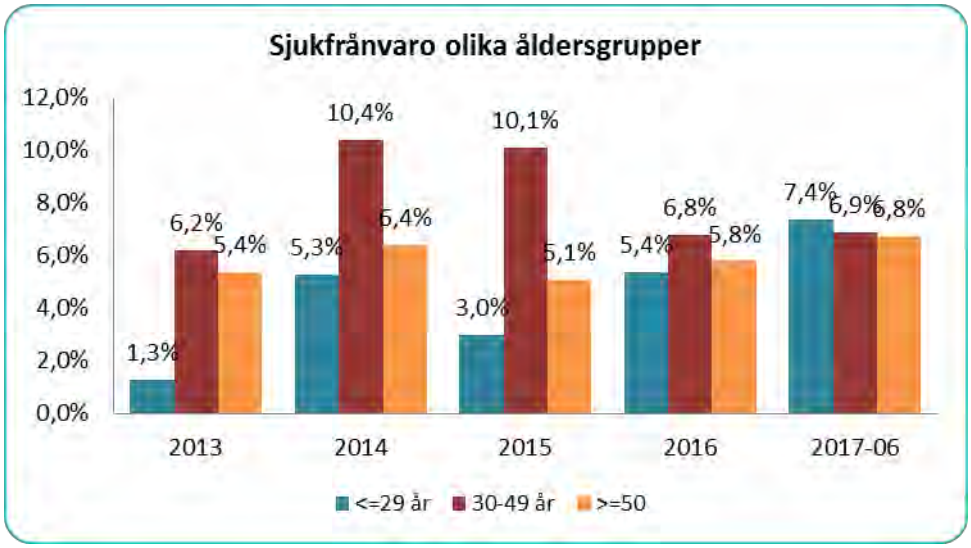

Gemensamma verksamheter

Verksamhet	Utfall 2017-06-30			Budget 2017			Prognos 2017			Avvikelse
(Belopp i tkr)	Intäkt	Kostnad	Resultat	Intäkt	Kostnad	Resultat	Intäkt	Kostnad	Resultat	Budg-Progn
Direktion		324	-324	0	562	-562	0	562	-562	0
Revision		108	-108	0	333	-333	0	333	-333	0
Stab	8 027	6 969	1 058	16 195	15 300	895	16 195	15 300	895	0
Planering	2 746	2 454	292	5 827	5 827	0	5 477	5 477	0	0
Produktion	15 727	17 065	-1 338	36 525	36 525	0	36 525	36 525	0	0
Summa	**26 500**	**26 920**	**-419**	**58 547**	**58 547**	**0**	**58 197**	**58 197**	**0**	**0**

Direktion, Revision och Stab

Staben ska svara för

- Funktioner av gemensam karaktär såsom: ekonomi, servicecenter, information, personaladministration etc.

Verksamhetsredovisning

Staben har skapats för att säkerställa en effektiv hantering av gemensamma funktioner där kundfokus och framförhållning är vägledande. Staben består av funktionerna ekonomi, service-center, information, personaladministration, verksamhetscontroller/kvalitetssamordnare och nämndsekreterare.

Ekonomi

Under första halvåret har arbetet med att förbättra och effektivisera de administrativa rutinerna samt att utveckla uppföljningar och analyser fortsatt.

Arbetet med komponentavskrivningar avseende investeringar har påbörjats. Även arbetet med att få fler leverantörer att övergå till elektroniska fakturor har fortsatt.

Nämndadministration

Arbetet med att digitalisera Nämndadministrationen har fortsatt under första halvåret.

Dokumenthanteringsplanen är förbundets sätt att hålla en god ordning och överblick över all-männa handlingar och avser att underlätta för förbundets personal och allmänheten att söka och återfinna information.

Samhällsbyggnadsförbundet Bergslagen ingår i arkivsamarbete med Lindesbergs kommun. Inom varje process finns en arkivredogörare.

Kvalitetssamordning

Planerings- och budgetdialogen för 2018-2020 har påbörjats. Dialogerna genomförs enligt fastställd dialogplan.

Dialogmaterialet har fortsatt att utvecklats med tydligare konsekvensbeskrivningar för alla volym- och verksamhetsförändringar. Detta för att tydliggöra konsekvenser för kommande drift vid utökning/avveckling av drift och investeringar.

Uppföljning av kvalitets- och miljöledningssystemet - ledningens genomgång - har genomförts under våren. Ledningens genomgång är ett verktyg för att följa upp kvalitetsarbetet.

”Ständiga förbättringar” handlar om ett förhållningssätt att allt kan göras bättre än vad som görs idag. Organisationen ska upprätta, införa, underhålla och ständigt förbättra kvalitetsledningssystemet

En handlingsplan har upprättats efter ledningens genomgång och åtgärder på framkomna avvikelser pågår. Under våren har målarbetet påbörjats efter att Direktionen antagit de politiska målen.

Servicecenter

Samhällsbyggnad Bergslagens servicecenter är från 1 jan 2017 gemensamt för förvaltningen (fd BMB) och förbundet (fd BKT). Servicecentret är ”en-väg-in” till båda organisationerna. Syftet med ett servicecenter är att öka tillgängligheten för medborgare och kunder, att få en bättre ärende-hantering samt att avlasta handläggarna, genom att servicecenter kan svara på ett stort antal frågor.

Nytt från årsskiftet är att information, vägledning, frågor och felanmälan som rör förvaltningens områden Livsmedelskontroll, Miljökontor, Mätningskontor och Stadsarkitektkontor med bl a Bygglov, hanteras av servicecentret.

Servicecenter har hand om fakturering för vatten, avlopp, slam och avfall samt svarar på frågor kring abonnemang och fakturor avseende dessa områden. Även frågor och felanmälan kring gator, trafik, park och skog hanteras av servicecenter.

Samtalsmätning görs varje månad och under maj gjordes en manuell mätning för förvaltningens ärenden som visar att bygglovsfrågor dominerar.

Arbetet med och utvecklingen av felanmälanssystemet fortsätter. Synpunkter och felanmälan kan göras via e-mail, hemsidan, app eller telefonsamtal.

Under första halvåret har handläggare och arbetsledare i både förbundet och förvaltningen fortsatt avlastats från samtal och ärenden.

Uppbyggnaden av kunskapsbanken har gjort att medarbetarna inom servicecenter mer sällan behöver fråga ute i processerna för att direkt ge medborgaren svar. Informationsflöde och kunskapsutbyte är en viktig och ständigt pågående process.

I Servicecenter ingår en funktion med inriktning information och webb. Ett stort arbete med att uppdatera hemsidan samt mallar mm med nya namnet har gjorts och pågår till viss del fortfarande.

Arbetsledaren i Servicecenter ingår i Länsstyrelsens krissamordningsgrupp för Örebro län, ett viktigt arbete för att rusta Samhällsbyggnad Bergslagen före, under och efter en krishändelse.

Systematiskt arbete

Inom staben har arbetet med att höja kvalitet och säkerhet fortsatt genom införande av nya rutiner och processer.

Personal

Under första halvåret har en medarbetare inom ekonomisidan avslutat sin anställning och övergått till annan arbetsgivare. Inom Servicecenter har en ny tjänst tillsatts.

Framtid och verksamhetsutveckling

Staben har skapats för att säkerställa en effektiv hantering av gemensamma funktioner, kundfokus och framförhållning är och kommer alltid att vara vägledande.

Arbetet med att utveckla analys- och uppföljningsarbetet fortsätter. I det arbetet ingår bland annat en översyn av verktyg och arbetsmetoder.

Arbetet med att få fler leverantörer att övergå till elektroniska fakturor fortsätter.

Organisationen kommer att utvecklas vad gäller servicecenter, fakturering och övrig kommunikation med allmänhet och kunder. Utvecklingen av hemsidan är ett led i detta. Införandet av SMS-tjänster och e-tjänster är en kvalitetshöjning och ger ökad kommunikation och service till medborgarna.

Förbundet måste ta ställning till medverkan inom olika sociala medier.

Verksamhetsmål

- **Effektivisera leverantörsfakturaflödet. Minska räntekostnaderna med 20 % jämfört med ett genomsnitt för de senaste tre åren.**
  Trenden för första halvåret pekar mot en minskning av räntekostnaderna med ca 30 % mot ett genomsnitt av de tre senaste årens räntekostnader.
  Målet kommer troligtvis att uppnås.

Avdelning Planering

Avdelningen ska svara för

- Att leda, utveckla och samordna verksamheternas process utifrån ett helhetsperspektiv.

Verksamhetsredovisning

Planeringsavdelningen ska verka för att de olika funktionerna inom avdelningen kan nyttjas inom flera processer samt även underlätta och stimulera samarbete mellan processerna.

Målet för verksamheten är att göra rätt saker på rätt sätt.

På planeringsavdelningen finns kvalitetsledning för de sju processerna Gata/Trafik, Park/Skog, Idrott, Lokalvård, Återvinning, VA-ledningsnät och VA-anläggning. Inom varje process ansvarar kvalitetsledaren för långsiktig planering, drift, underhåll, utveckling samt investeringsåtgärder inom respektive verksamhetsområde. Kvalitetsledaren upprättar även budget för respektive process samt ansvarar för uppföljning, såväl ekonomisk som kvalitetsmässig.

Projektenheten inom avdelningen arbetar i första hand med projektering, projektledning och upprättande av tekniska underlag samt upphandling av de investeringsprojekt som Samhällsbyggnadsförbundet utför på uppdrag av respektive kommun. Projektenheten arbetar även med utredning av nya verksamhetsområden för VA-verksamheten och förstudier för kommande ombyggnationer av ledningsnät, vägar, busshållsplatser mm.

Miljögruppen bestående av miljöhandläggarna arbetar vidare med att effektivisera och samordna uppdragen ur ett helhetsperspektiv.

Inom avdelningen finns också övriga planeringsfunktioner såsom upphandlare, planerare, belysningsansvarig, vatten/miljötekniker, övrig teknisk handläggning och GIS (geografiska informationssystem).

Vid årsskiftet skedde en verksamhetsövergång som innebar att verksamheterna Trafik och Naturvård flyttades över från Samhällsbyggnadsförvaltningen till Samhällsbyggnadsförbundet. För planeringsavdelningen innebar det att processen Gata/Trafik utökades med funktionen trafikingenjör och processen Park/Skog med funktionen kommunekolog.

Vid årsskiftet trädde ny upphandlingslagstiftning i kraft, nya LOU (Lagen om offentlig upphandling) och nya LUF (Lagen om upphandling inom försörjningssektorerna) samt en helt ny lag om tjänste- och byggkoncessioner infördes, LUK (Lagen om upphandling av koncessioner).

Den första juni trädde bestämmelser i kraft att offentliga myndigheter vid upphandlingar, som överskrider tröskelvärdet, ska ställa krav på arbetsrättsliga villkor avseende lön, semester och arbetstid. Syftet är att motverka oskäliga arbetsvillkor och minska risken för snedvriden konkurrens genom social dumpning.

Större upphandlingar som gjorts under första halvåret är bland andra Fönsterputstjänster, Omhändertagande av skrot, Elmaterial och ljuskällor, Besiktning av tryck- och lyftanordningar samt Multiarenor.

Personal

Antalet anställda på avdelningen var vid halvårsskiftet 32 personer. Avdelningen har genom verksamhetsövergång från Samhällsbyggnadsförvaltningen, utökats med två personer.

Under det första halvåret har avdelningen haft två pensionsavgångar varav en av tjänsterna är ersatt. Avdelningen har även tillsatt en tjänst som VA-ingenjör/projektledare. Två medarbetare har gått till annan arbetsgivare där en av tjänsterna, GIS-ingenjör, tillsattes under första halvåret den andra, VA-tekniker, kommer att tillsättas andra halvåret.

Kompetensförsörjning

Under våren har en utbildning i fastighetsrätt genomförts i syfte att få fördjupad kunskap inom allmän fastighetsrätt, markanvändning och upprättande av servitutsavtal.

En utbildningsdag för arkivredogörare har genomförts tillsammans med Lindesbergs kommun i syfte att ge kunskap om de regler som gäller för en modern och effektiv arkivhantering.

Utbildningsbehoven ses kontinuerligt över vid medarbetarsamtalen som genomförs varje år och sammanställs därefter inför kommande år.

Systematiskt arbete

Systematiska arbetsmiljöarbetet har utförts enligt upprättad handlingsplan.

Framtid och verksamhetsutveckling

Former för samnyttjande av avdelningens funktioner är under ständig utveckling. Förbättrings-idéer och genomförda förbättringar dokumenteras för att synliggöra förbättringar och utveckla en lärande organisation.

Kompetensförsörjning är en viktig framgångsfaktor för framtiden. Att rekrytera, behålla och utveckla rätt kompetenser i organisationen är viktigt för att uppnå satta mål. Att attrahera, rekrytera och behålla personal samt att utveckla kompetens är ett arbete som behöver utvecklas. Kompetensförsörjningsplanen kommer att revideras under 2017 eftersom organisationen har förändrats.

Avdelningens funktioner ska jobba aktivt med omvärldsbevakning för att erhålla kunskap om den utveckling som sker i samhället som påverkar organisationens processer. Detta ska ske systematiskt genom exempelvis fysiska möten, branschspecifika konferenser, litteratur mm.

För att främja kunskapsutbyte, utveckling och samarbete både inom förbundet, lokalt, regionalt samt nationellt och internationellt är samverkande nätverk en viktig del. Avdelningen ska aktivt medverka till att sådana nätverk skapas.

Som ett stöd för att utveckla, följa upp och säkra kvaliteten i verksamheten kommer avdelningen att systematiskt arbeta med kvalitet samt bidra till att utveckla och efterfölja de kvalitetssystem som finns.

Avdelning Produktion

Avdelningen ska svara för

- Ett övergripande driftansvar samt att leda, utveckla och samordna verksamheternas processer utifrån ett helhetsperspektiv.

Verksamhetsredovisning

Produktionsavdelningen ska verka för att de olika funktionerna inom avdelningen kan användas inom flera processer samt även underlätta och stimulera samarbetet mellan processerna utifrån ett helhetsperspektiv.

Avdelningen omfattar sju processer: Gata/Trafik, Park/Skog, Idrott, Lokalvård, Återvinning, VA-ledningsnät och VA-anläggning. Inom varje process ansvarar kvalitetsledaren för långsiktig planering, drift, underhåll och utveckling samt investeringsåtgärder inom respektive verksamhetsområde. Kvalitetsledaren upprättar även budget för respektive process samt ansvarar för uppföljning, såväl ekonomisk som kvalitetsmässig.

Verksamheten sköts enligt funktionsbeskrivningar och mot uppsatta mål.

Avdelningen har under första halvåret haft fokus på arbetet med att utveckla samarbetet mellan de olika processerna och ett flertal verksamhetsområden har utökat och förbättrat samarbetet. Detta sker genom fortlöpande samordning, uppföljning och utvärdering av verksamheten i förhållande till uppsatta mål.

Mellan processerna VA-ledningsnät och Gata/Trafik har nya rutiner för samverkan inom beläggningsarbetet tagits fram. Samarbetet avseende personal och maskinresurser mellan processerna Gata/Trafik, Park/Skog, Idrott och Återvinning har utvecklats.

Även samarbetet med planeringsavdelningen utvecklas kontinuerligt.

Inom Praktikenheten har under första halvåret 68 personer varit sysselsatta, fem personer från Yrkeshögskola och tre från Naturbruksgymnasiet samt 60 personer via Arbetsförmedlingen. Några områden som praktikenheten arbetat med är tillverkning av rastbord till Frövi sjöpark, åtgärder vid idrottsplatsen i Fellingsbro samt röjning s:a infarten Lindesjön. I Nora röjningsarbete på Alntorps ö och i Hagaområdet. I Hällefors har röjning av sly i Grythyttan och målning och upprustning av informationtavlor runt Hällefors.

Personal

Antalet anställda inom produktionsavdelningen var vid halvårsskiftet 163 personer. Tre personer har avslutat sina anställningar, inom Lokalvård, Återvinning och Park/Skog, två med pension och en till annan arbetsgivare. Samtidigt har sex personer anställts, tre inom Lokalvård, två inom Återvinning och en inom Park/Skog. Utöver tillsvidareanställda arbetade 11 säsongsanställda inom processerna Park/Skog och Idrott.

Arbetsbelastningen för arbetsledarna har även under första halvåret fortsatt att upplevas som hög. Åtgärder enligt arbetsmiljöföreskrifter har fortsatt att vidtagas i syfte att förebygga ohälsa till följd av för hög arbetsbelastning.
Förändringar har skett inom lokalvård, återvinning och produktionsledning.

Kompetensförsörjning

Genomförda utbildningar under första halvåret:

- Asbets för rörläggare
- Bas-P/Bas-U ⨳
- Våga vara chef
- Golvvård
- Hygien VA ledningsnät
- Heta arbeten
- Motorsåg
- Arbete på väg
- Travers
- Introduktion Svensk avfallshantering

⨳ Byggarbetsmiljö planering och utförande.

Syftet med utbildningarna har varit att säkerställa att personalen har rätt kompetens utifrån både arbetsmiljö och nya lagkrav.

Rekrytering

Att rekrytera och behålla personal är en utmaning i tider av högkonjunktur och stor efterfrågan av personal inom förbundets verksamhetsområden. Hittills har rekrytering av arbetsledare till de vakanta tjänsterna lyckats, vilket innebär att förutsättningarna för att utföra uppdraget förbättrats avsevärt.

Systematiskt arbete

Arbetet med att utveckla det systematiska arbetsmiljöarbetet fortgår, en kartläggning av behoven av kompetensutveckling har genomförts. Detta för att rikta insatser och åtgärder där behoven är störst.

Skyddsronder, brandskyddskontroller och större händelser av övergripande karaktär följs upp på APT med arbetsledarna. Tillbud och avvikelser följs upp på respektive APT.

Framtid och verksamhetsutveckling

Inom processerna VA och Gata/Trafik planeras för samverkan angående personal genom gemensamma arbetslag för anläggningsarbete. Finns även planer för fler timmar på egna maskinresurser för att öka kostnadseffektiviteten. Ett samarbete mellan processerna Park/Skog och Lokalvård angående personal håller på att arbetas fram, som avser att nyttja varandras kompetenser och tid.

En kundenkät inom processen Återvinning kommer att utföras under hösten. Personal kommer att finnas på centrala platser i de fyra medlemskommunerna för att möta kunderna på annan plats än på återvinningscentralerna, vilket kan innebära att fler vill fylla i enkäten. Under hösten kommer också möjligheten att införa ÅVC-kort för företagarna att utredas.

Avdelningen arbetar med omvärldsbevakning för att erhålla kunskap om den utveckling som sker i samhället som påverkar organisationens processer. För att främja kunskapsutbyte, utveckling och samarbete både inom Samhällsbyggnadsförbundet, lokalt, regionalt och nationellt är samverkande nätverk en viktig del. Detta är dock ett utvecklingsområde och till stor del ett arbete som kommer att bedrivas framåt.

En prioriteringslista med förslag på maskin- och fordonsinvesteringar för de kommande åren har tagits fram och även antagits i budget och verksamhetsplan. Ett flertal nya maskiner resp fordon har köps in resp leasats, vilket underlättar arbetet och förbättrar arbetsmiljön. Dock är fortfarande behovet stort att byta ut gamla maskiner och fordon.

Avdelningen arbetar med att öka maskintiden i den egna maskin- och fordonsparken.

Arbete med att skapa en gemensam fordonsförvaltning inom förbundet pågår. I detta projektet ingår även att ta fram system för energieffektivisering och minskad miljöpåverkan från våra maskiner och fordon.

Process Gata/Trafik

Processen ska svara för

- Skötsel av allmän platsmark på gator och torg.
- Vägbelysning på det kommunala vägnätet, befintlig belysning på det enskilda vägnätet samt viss belysning på det statliga vägnätet.
- Utförande av yttre skötsel och markarbeten åt andra processer, medlemskommuner och övriga uppdragsgivare.

Verksamhetsredovisning

Kommun	Utfall 2017-06-30			Budget 2017			Prognos 2017		
(Belopp i tkr)	Intäkt	Kostnad	Resultat	Intäkt	Kostnad	Resultat	Intäkt	Kostnad	Resultat
Gemensamt	3 540	3 823	-283	7 358	7 358	0	7 358	7 358	0
Hällefors	4 508	2 925	1 583	8 354	8 354	0	8 354	8 354	0
Lindesberg	14 211	11 663	2 548	19 178	19 178	0	19 178	19 878	-700
Ljusnarsberg	2 724	2 493	231	5 426	5 426	0	5 426	5 426	0
Nora	3 642	4 097	-456	7 321	7 321	0	7 321	7 621	-300
Summa	**28 624**	**25 001**	**3 623**	**47 637**	**47 637**	**0**	**47 637**	**48 637**	**-1 000**

Lindesberg: Avvikelsen beror på kostnader för uppvärmning av nya resecentrum. Kostnaden avser de sista två månaderna 2016 samt hela 2017.
Nora: Höga kostnader för sandning och sandupptagning under årets första månader. På grund av högre elkostnader än beräknat överskrider gatubelysningen budget med 200 tkr. Underhåll av broar understiger beräknad budget med 200 tkr.

Gata/Trafik

Process Gata/Trafik ansvarar för bl.a. 40 mil körbanor och 52 broar samt 16 000 belysningspunkter.

Ramavtal upphandlades under våren för brounderhåll och mindre brorenoveringar. Även för parkeringsövervakning genomfördes en upphandling som blir klar i augusti.

Innan sommaren gick processen ut med upphandlingsunderlag för att bygga ett nytt industrispår, bilväg och gång- och cykelbana till det nya industriområdet i Frövi.

Under årets första månader var det få insatser med snöröjning. Däremot var insatserna under våren för halkbekämpning stora och medförde att sandupptagningen tog lång tid.

Under första halvåret arbetade verksamheten med att gå igenom befintliga lokala trafikföreskrifter jämfört med den fysiska skyltningen som idag är på gator, vägar och torg. Arbetet med detta kommer att fortsätta hela året.

Användandet av traditionell saltning för dammbindning på grusvägar medför lägre kostnader för underhåll av grusvägar.

I Lindesberg har bl.a. Kristinavägen, Köpingsvägen och Stafettgatan asfalterats om.

I Nora kommun har bl.a. gång- och cykelvägen utefter Vikern i Gyttorp asfalterats om.

Projektering av Basvägen i Hällefors och Bergslagsbacken i Lindesberg har utförts under våren och kommer under hösten att byggas om och förses med säkrare gång- och cykelbanor.

Ombyggnation av gatljusanläggningar har under första halvåret utförts i bland annat Ställberg.

På Kyrkvägen i Kopparberg pågår urgrävning i samband med att VA-ledningsnät bygger om vattenledningsnätet.

Under våren färdigställdes nya parkeringsplatser vid Grönbodahemmet i Storå. På grund av att den uppbrutna asfalten innehöll stenkolstjära fick den transporteras till deponi.

Systematiskt arbete

Processen har upprättat översiktliga riskbedömningar för de olika aktiviteterna och överlämnat dem till produktionsavdelningen.

Framtid och verksamhetsutveckling

Process Gata/Trafik ska framöver mäta trafikmängder och använda sig av underlagen vid bl.a. planering av beläggningsåtgärder.

Arbetet med inventering och dokumentation av gatljusnäten fortsätter. Programmodul till VA-banken är inköpt för detta.

Processen ska aktivt medverka i fysisk planering tillsammans med övriga processer inom förbundet, medlemskommunerna och Samhällsbyggnadsförvaltningen. Upprättade investeringsåtgärder för processens verksamheter ska ligga till grund för en gemensam långsiktig planering.

Verksamhetsmål

- **Ökad tillgänglighet och trafiksäkerhet genom att motverka felparkeringar.**
  Parkeringsövervakning är upphandlad.
  Målet kommer troligen att uppnås.

- **Trafiksäkerhet. Definiera och långsiktigt eliminera otrygga gatumiljöer.**
  Deltar i möten med polismyndighet, kommunalråd etc och tar del av allmänhetens synpunkter för att ta fram åtgärdsplan.
  Redovisas i Årsbokslutet.

- **Felanmälningar gällande gatubelysning ska för hel- och halvår minskas med 5 % jämfört med motsvarande 2016.**
  Mätning för halvåret visar en minskning med 15 % jämfört med halvåret 2016.
  Målet är uppnått.

- **Felanmälningar gällande asfaltsbeläggningar ska för helår 2017 minskas med 5 % jämfört med 2016.**
  Jämfört halvåret 2017 med samma period 2016 har antal felanmälningar minskat med 26 %. I Lindesberg har antalet felanmälningar näst intill halverats medan det i övriga kommuner är oförändrat.
  Målet kommer troligen att uppnås.

Investeringar

Investeringsprojekt (tkr)	Budget 2017	Utfall 2017-06-30	Prognos 2017	Kommentar
Hällefors kommun	**5 180**	**29**	**4 250**	
Upprustning gatljusnätet	1 880	26	1 800	Åtgärder i Bredsjö. Utflytt av abonnemang från nätstationer. Digital anläggningskarta.
Broar reinvestering	300	0	150	Projektering baserat på behov som framkom i besiktning. Ev mindre åtgärder.
Tillgänglighetsanpassning	500	0	500	Trafikåtgärder på Finnbergsvägen. Start i september.
Ombyggnad av gator i samb. VA	2 500	3	1 800	Byggnation av GC-väg utefter Basvägen för ökad trafiksäkerhet.
Lindesbergs kommun	**10 665**	**430**	**10 830**	
Reinvestering gatubelysning	1 000	285	1 000	Strandpromenaden Frövi. Samförläggning Stråssa.
Prästbron	3 500	53	3 500	Byggstart i augusti.
Tillgänglighetsanpassning	645	0	645	Trottoarer, kantstenar o övergångar i Fellingsbro, Frövi och Storå.
Dagvatten centrala LBG	500	12	500	Projektering av Kristinavägen efter beslut i kommunen.
Ombyggnad gator i samb. VA	2 000	12	1 800	Ombyggnad GC-väg och dagvattenhantering vid Tivoliplan. Idrottsvägen Fellingsbro.
Barriärelement Stafettgatan	1 000	15	1 185	Leverans påbörjad. Avvikelse på grund av högre pris än väntat.
Ny parkering Grönbodahemmet	500		680	Klart. Avvikelse på grund av förorenat makadam som omhändertogs av Fortum Waste Solutions, (fd Sakab).
Ny gatuljusautomatik	600	53	600	Utflytt av abonnemang från nätstationer. Digital anläggningskarta.
Sandupplag med tak Stråssa	100	0	100	Blir färdigställt under hösten.
Sandupplag med tak Fellingsbro	100	0	100	Blir färdigställt under hösten.
Sandupplag med tak Ramsberg	110	0	110	Blir färdigställt under hösten.
Sandupplag med tak Vedevåg	110	0	110	Blir färdigställt under hösten.
Asfaltstrandpromenad Frövi	400	0	400	Asfalteras under hösten.
Skyltar	100	0	100	Inköp av byggskyltar.
Näringsliv och Utveckling	***29 600***	***338***	***19 700***	
Ny väg, Frövi N:a Bangatan	14 000	200	14 000	Avtal färdigt under hösten.
Infrastruktur och VA Lindesby	3 000	138	3 000	Byggnation påbörjad.
Julbelysning	400	0	400	Grenlindade slingor längs med Kristinavägen.
GC-väg Bergslagsbacken	1 400	0	2 300	Medfinansiering 700 tkr, underskott täcks av överskott på andra projekt. Byggnation påbörjad.
Vändplan Guldsmedshyttan	8 000	0	0	Skjutet till 2018.
Bussangöring Björkhagaskolan	2 800	0	0	Skjutet till 2018.
Ljusnarsbergs kommun	**3 425**	**374**	**3 800**	
Tillgänglighetsanpassning	50	0	50	Sänkning av gångbanekanter i Kopparberg.
Upprustning av gatljusnätet	300	1	300	Kvarnbacksvägen, Hörken samt Logebacken.
Ombyggnad med gator i samb. VA	2 625	364	3 000	Del av: Högfors till Mossgruvan, Kata Dahlström, Ställdalsvägen och Skommarvägen. Bidrag med 192 tkr x 2 från Trafikverket och vägfond.
Broåtgärder efter besiktning 2016	150	0	150	Dokumentation och besiktning av fem broar.
Ny gatubelysningsautomatik	300	9	300	Utflytt av abonnemang från nätstationer. Digital anläggningskarta.
Nora kommum	**7 354**	**1 189**	**7 123**	
Ny gatubelysningsautomatik	1 000	75	1 000	Bergmästarvägen. Stadra. Utflytt av abonnemang
Bryggeriet infart/utfart	740	740	509	En asfaltering återstår.
Upprustning broar	500	8	500	Framtagande av bygghandlingar.
Ny GC-väg Trängkårsvägen	700	306	700	Färdigbyggd.
Ställplats för husbilar Skojarbacken	870	41	870	Bygglov klart. Byggstart i höst.
Ombyggnad gator o beläggning	2 000	0	2 000	Arbete pågår bland annat i Storgatans förlängning, Esstorpsvägen samt GC-väg Nora Gyttorp.
Tillgänglighetsanpassning	100	19	100	Översyn av gångbanor. Säker gångöverfart Tingshusgatan-Bryggeribacken.
Dagvattenhantering efter VA	150	0	150	Dagvatten vid Bryggeriet och Rosenhäll.
Lokalgatan Fibbetorp	294	0	294	Färdig. Skyltar återstår.
Klimatklivet	1 000	0	1 000	Väntar på beslut från Nora kommun.

Process Park/Skog

Processen ska svara för

- Skötsel av allmän platsmark, tätortsnära skog och övriga grönytor samt kommunala skogar.
- Drift och besiktning av lekplatser.

Verksamhetsredovisning

Kommun	Utfall 2017-06-30			Budget 2017			Prognos 2017		
(Belopp i tkr)	Intäkt	Kostnad	Resultat	Intäkt	Kostnad	Resultat	Intäkt	Kostnad	Resultat
Gemensamt	1 542	1 542	0	2 757	2 757	0	2 757	2 757	0
Hällefors	1 103	832	271	2 027	2 027	0	2 027	2 027	0
Lindesberg	3 343	3 185	158	9 667	9 667	0	9 667	9 917	-250
Ljusnarsberg	917	491	425	1 766	1 766	0	1 766	1 766	0
Nora	1 737	1 222	515	3 234	3 234	0	3 234	3 234	0
Summa	**8 641**	**7 272**	**1 369**	**19 451**	**19 451**	**0**	**19 451**	**19 701**	**-250**

Lindesberg: Höga kostnader för renhållning och åtgärder i tätortsnära skog under årets första månader.

Park/Skog

Vid årsskiftet tillkom verksamhetsområde naturvård med en kommunekologtjänst till Samhällsbyggnadsförbundet. Därmed finns nu den kommunala kompetensen för grönytor och naturvård samlat i processen Park/Skog. Verksamheten är därmed en viktig kommunal aktör för att bevaka och utveckla allmänna intressen gällande allmän plats och naturvård för medlemskommunerna, har även en viktig roll i planläggning och ärendehantering enligt Plan- och bygglagen (PBL) och Miljöbalken.

Under 2016 och 2017 har verksamheten varit delaktig och handlagt grönplaner för Nora, Hällefors och Ljusnarsbergs kommuner. Grönplanen för Kopparberg och Bångbro beslutades i december 2016 och grönplaner för Nora och Hällefors står inför beslut.

Skogsbruksplaner för samtliga fyra medlemskommuner levererades vid årsskiftet och är under utvärdering. Dessa kommer att blir ett viktigt underlag för planering och avstämning av framtida skogsvårdsåtgärder på kommunal mark.

Bekämpningen av jättelokan följer handlingsplanen, dock har det i år visat sig att insatserna i Stråssa behöver intensifieras.

Problemen med kajorna i Lindesberg och Nora har lett till ett gemensamt agerande från kommunerna, förbundet, fastighetsägare och uteserveringar med flera olika åtgärder. Det har dock visat sig svårt att få bukt med problemen.

I samarbete med företaget TiksPac AB ska förbundet under hösten placera ut stationer med påsar, vilka är 100 % biologiskt nedbrytbara, för att plocka upp hundavföring. Stationerna finansieras med hjälp av lokala företagare. En sidoeffekt kommer att vara en bättre arbetsmiljö för parkpersonalen.

I Kopparberg har pollare placerats vid Malmtorget för att hindra bilar från att parkera på torget. Pollarna används flitigt som sittplatser.

I Hällefors har gestaltningen av infarten, RV 63 vid Barrvägen, fortsatt under första halvåret. En ny gångväg har anlagts och planteringsytor för en allé och häck förbereds, plantering kommer

att ske under hösten. Verksamheten har även varit delaktig i Centrumgruppen, där den framtida utvecklingen av Hällefors centrum planeras.

Under våren byggdes i Frövi en uppskattad rastplats vid Strandpromenaden söder om kyrkogården.

Lekplatsbyggnationer kommer att vara igång efter sommaren. Lekplatsen vid strandparken i Frövi kommer att vara först ut efter semestern följd av en lekplats i Fellingsbro.

Längs Södra infarten till Lindesberg utfördes röjningsarbete under försommaren.

Praktikenheten har röjt och förbättrad standarden på flera håll där standardhöjningar inte rymts inom ordinarie verksamhet. Bland annat har vyn till Storgruvans gruvlave från trafikplatsen Nora och utsikten från Måltidens hus i Grythyttan röjts fram.

Systematiskt arbete

Sker fortlöpande enligt upprättade handlingsplaner.

Framtid och verksamhetsutveckling

Upprättandet av skötselplaner för gräsvård fortsätter och revideringar av kartmaterial sker löpande.

Processen medverkar aktivt i fysisk planering såsom detaljplaner, översiktsplaner och grönplaner tillsammans med medlemskommunerna och Samhällsbyggnadsförvaltningen.

Verksamhetsmål

- **Korta ner svarstiden för samtliga trädärenden i felanmälanssystemet med svar inom 14 dagar.**
  Redovisas i Årsbokslutet.

- **Dialog med kommunerna om prioriteringar i driften utifrån funktionsbeskrivning, kartunderlag och driftbudget ska förbättras.**
  Servicesamtal/dialogmöten med kommunerna genomförs under året.
  Redovisas i Årsbokslutet.

- **Minska förbrukningen av fossila bränslen i av verksamheten använda maskiner och redskap.**
  Inköp av eldrivna redskap och maskiner när så är möjligt.
  Redovisas i Årsbokslutet.

- **Förbättra upplevelserna av parkmiljöer avseende renhållning.**
  Under hösten kommer behållare med påsar för hundavföring att placeras ut.
  Enkät kommer att genomföras under hösten.
  Redovisas i Årsbokslutet.

- **Utöka naturvårdande skötsel i värdefulla biotoper.**
  Redovisas i Årsbokslutet.

- **Utföra två utökade skötselinsatser/lekplats och år för att höja funktionsduglighet och upplevelse av lekplatsen.**
  Redovisas i Årsbokslutet.

Investeringar

Investeringsprojekt (tkr)	Budget 2017	Utfall 2017-06-30	Prognos 2017	Kommentar
Hällefors kommun	**300**	**126**	**300**	
Parkinvesteringar enligt plan	250	126	250	Alléplantering längs RV63. Trädplantering kvarstår, utförs under hösten.
Lekplatser enligt plan	50	0	50	Projektering av ny lekplats. Dialog förs med kommunen om vilken lekplats.
Lindesbergs kommun	**1 418**	**0**	**1 418**	
Lekplats Frövi	315	0	315	Montering av ny lekplats, byggnation pågår.
Reinvestering lekplatser	1 103	0	1 103	Färdigställande av lekplats Fellingsbro. Planering pågår för att bygga 2 av 3 beslutade nya lekplatser.
Ljusnarsbergs kommun	**357**	**84**	**357**	
Parkutrustning	200	84	200	Avgräsningspollare på Malmtorget färdiga. Planering för sittplatser pågår.
Allmänna lekplatser	157	0	157	Stenläggning runt lekplats på Malmtorget. Planering pågår.
Nora kommun	**620**	**0**	**620**	
Strandskoning m Trängbo-Häggen	400	0	400	Byggnation planeras till hösten. Tillstånd hos Länsstyrelsen söks i september.
Parkutrustning, nyplantering	170	0	170	Träd på nya torget, Godtemplargränd. Planteras under hösten.
Lekplats proj/reinvest	50	0	50	Projektering inför ny lekplats 2018. Utredning av plats pågår.
Övrigt	***500***	***0***	***500***	
Hagbydammen	500	0	500	Arbete med samrådsunderlag pågår.

Process Idrott

Processen ska svara för

- Skötsel, drift och underhåll av idrotts- och fritidsanläggningar.

Verksamhetsredovisning

Kommun	Utfall 2017-06-30			Budget 2017			Prognos 2017		
(Belopp i tkr)	Intäkt	Kostnad	Resultat	Intäkt	Kostnad	Resultat	Intäkt	Kostnad	Resultat
Gemensamt	1 065	1 065	0	2 032	2 032	0	2 032	2 032	0
Hällefors	120	59	61	240	240	0	240	240	0
Lindesberg	5 584	4 654	931	10 562	10 562	0	10 562	10 562	0
Ljusnarsberg	285	352	-68	563	563	0	563	563	0
Nora	726	694	33	1 452	1 452	0	1 452	1 452	0
Summa	**7 780**	**6 824**	**956**	**14 849**	**14 849**	**0**	**14 849**	**14 849**	**0**

I samtliga kommuner prognosticeras ett nollresultat.

Idrottsanläggningar

I de fyra medlemskommunerna finns 35 idrotts- och fritidsanläggningar som processen sköter, bl. a gräs- och grusbollplaner, ishallar, badplatser, elljusspår och idrotts- och fritidsanläggningar övrigt.

Issäsongen är över utan några större störningar i driften. Eftersom ingen ishockeyförening hade något lag som gick till kvalspel blev det ingen förlängd säsong i någon av ishallarna.

Fotbollssäsongen har börjat med en kall vår som missgynnat växligheten en del.

På Fröjevi i Frövi har projektering av ny konstgräsplan påbörjats.

Under våren har en större renovering av omklädningsrum på Råssvallen i Guldsmedshyttan färdigställts.

De två robotklipparna som inköptes för att klippa fotbollsplanen på Råssvallen räcker inte till för att klippa hela fotbollsytan under dagtid. För att lösa detta har verksamheten två alternativ, antingen inköp av ytterligare en robotklippare eller inköp av två större robotklippare.

I Guldsmedshyttan, i Herrgårdsparken, har en ny spontanidrottsplats för ungdomar färdigställts med konstgräs för att spela fotboll, basket, innebandy etc samt Parkourställningar* med fallskydd och konstgräs även på denna yta.

**) Parkour går ut på att träna kroppen till att på ett smidigt, kontrollerat och säkert sätt forcera olika hinder, att ta sig från punkt A till B på smidigast och mest kreativa sätt.*

I februari togs en ny iskylanläggning i drift i Fellingsbro ishall. Under våren har även ett nytt utegym byggts i Fellingsbro.

På det tempererade badet i Fellingsbro har en bassängtäckningsduk monterats, duken dras över på natten för att spara energi. Energibesparingen som blir redovisas efter badsäsongen.

I Nora har Nora/Pershyttan BK tagit över skötseln av alla fotbollsplaner i Nora. Norabygdens SK har tagit över skötseln av Pershyttans motionsspår.

I Kopparberg, på Olovsvallen, har ett expansionskärl till värmeanläggningen bytts och på Djäkens badplats har taket på badpaviljongen lagts om.

På idrottsplatsen i Ställdalen har ventilationsanläggningen byggts om för att klara myndighetskrav.

Systematiskt arbete

Sker fort löpande enligt upprättade handlingsplaner.

Uppföljning av brandskyddskontroller fortsätter och arbetet med riskanalyser pågår ständigt.

Framtid och verksamhetsutveckling

Framtida utveckling är att hitta nya energibesparande åtgärder samt att undersöka framtida driftformer i den takt som kommunerna kan investera.

Utredning pågår angående bassängtäckning även av de mindre poolerna för att minska energibehovet vid badet i Fellingsbro.

Verksamhetsmål

- **Föreningsnöjdheten ska vara högre än 2016.**
  Träffar med föreningar pågår kontinuerligt under året. Mätning och utvärdering kommer att ske under hösten.
  Målet kommer troligen att uppnås.

- **Elförbrukningen ska minska med 2 % per genomfört objekt genom alternativa lösningar jämfört med 2016.**
  Mätningar kommer att genomföras under hösten.
  Redovisas i Årsbokslutet.

Investeringar

Investeringsprojekt (tkr)	Budget 2017	Utfall 2017-06-30	Prognos 2017	Kommentar
Hällefors kommun	**50**	**0**	**0**	
Badplatser enligt plan	50	0	0	Finns inte behov av några åtgärder.
Lindesbergs kommun	**8 400**	**3 563**	**7 250**	
Spontanidrott Fellingsbro	900	36	900	Byggnation under hösten.
Konstgräsplan Frövi	2 000	159	2 000	Geoundersökning klar. Markberedning/projektering färdig. Upphandling pågår.
Nytt kylmaskineri Bernehov	2 700	2 309	2 400	Färdigbyggt. Återställning av asfalt återstår.
Spontanidrott Guldsmedshyttan	900	1 048	1 050	Färdigt.
Fritidsbyn nya bollplaner	700	11	700	Byggnation av ny 9-mannaplan pågår.
Spontanidrott Lindesberg	1 000	0	0	Byggs tillsammans med projekt på Björkhagaskolan under 2018.
Luftavfuktare Råsshallen	200	0	200	Montering klar. Intrimmning kvarstår.
Ljusnarsbergs kommun	**310**	**29**	**120**	
Badplatser	60	25	60	Omläggning av tak på omklädningsrum Djäkens badplats Färdigt.
Bergslagsvallen, ny ventilation	250	4	60	Ventilationsarbete för att få godkända OVK-värden. Färdigt.
Nora kommun	**435**	**126**	**196**	
Dränering och grus löparbana Norvalla	70	0	0	Nytt material och dränering. Byggnation under hösten.
Projektering Fotbollsplaner	174	0	0	Inga åtgärder planerade.
Småbåtshamn, nya bryggor	166	96	166	Färdigt.
Nya 11-mannamål Gyttorps IP	25	30	30	Färdigt.

Process Lokalvård

Processen ska svara för

- Lokalvård i lokaler som medlemskommunerna äger eller hyr.
- Att lokalvård sker utifrån ett miljöanpassat synsätt så att en trivsam innemiljö uppnås för alla som vistas i lokalerna.
- Aktivt medverka för ökad materialåtervinning.

Verksamhetsredovisning

Kommun	Utfall 2017-06-30			Budget 2017			Prognos 2017		
(Belopp i tkr)	Intäkt	Kostnad	Resultat	Intäkt	Kostnad	Resultat	Intäkt	Kostnad	Resultat
Gemensamt	1 650	1 650	0	2 686	2 686	0	2 686	2 686	0
Hällefors	3 082	3 235	-153	6 371	6 371	0	6 371	6 371	0
Lindesberg	11 054	11 824	-770	22 278	22 278	0	22 278	22 678	-400
Ljusnarsberg	1 619	1 815	-196	3 424	3 424	0	3 274	3 474	-200
Nora	4 138	4 122	16	8 366	8 366	0	8 366	8 366	0
Summa	**21 542**	**22 645**	**-1 103**	**43 125**	**43 125**	**0**	**42 975**	**43 575**	**-600**

Lindesberg: Budgetavvikelsen beror på utökade städobjekt/ytor som vi inte fakturerar 2017. De objekten finns med i budgetäskandena för budget 2018.

Ljusnarsberg: Budgetavvikelsen beror på för högt budgeterade intäkter, då några verksamheter gjort uppehåll och avslutat städning, samt en lite för hög beräkning på en verksamhet som dragit ner på städtimmar.

Lokalvård

Process Lokalvård ansvarar för att utföra lokalvård i lokaler där kommunerna bedriver verksamhet. Det är drygt 200 objekt - 120 000 kvm/dag städas, till exempel skolor, förskolor, äldreboenden, bibliotek, idrottsanläggningar och kommunala kontorslokaler. Verksamheten arbetar miljömedvetet och strävar efter att skapa en trivsam innemiljö för alla som vistas i lokalerna.

Målsättningen är att kontinuerligt utveckla städmetoder till att vara så miljövänliga och kostnadseffektiva som möjligt med bibehållen kvalitet.

Arbetet med att introducera kemikaliefri städning genom att använda avjoniserat vatten, samt microfiberdukar och -moppar fortsätter. Dessa kan också användas utan kemikalier och är miljömärkta. Tillverkning, från utveckling till färdig produkt, sker med minimal miljöpåverkan, vilket är verksamhetens strävan. Kontroller har gjorts efter rengöring med gott resultat. En utvärdering avseende kemikaliekostnader kommer att genomföras efter årets slut, för att se hur mycket dessa har sjunkit.

Många nya städobjekt har tillkommit och lagts in i städprogrammet och samtidigt fortsätter arbetet med att läsa in de befintliga städobjekten. För att jämföra olika objekt och kostnadseffektivitet, kommer arbetet med nyckeltal, avverkningsgrad och kostnader att påbörjas.

I den nybyggda och allergianpassade delen i Ramshyttans skola har städmätningar gjorts som visade ett gott resultat.

Workshopgruppen med lärare, rektorer, arkitekter, kostpersonal och personal från lokalvården har regelbundet träffats för att planera och komma med idéer, synpunkter och önskemål vid ett nytt skolbygge samt en skolutbyggnad i Lindesberg. Det är värdefullt att städverksamheten del-

tar i arbetsgruppen. Ritningar och planering är färdig, och uträkning av städtider och kostnader kommer att göras.

Samarbetet med nätverksgruppen i Karlskoga-Degerfors har fortsatt. ”Att mäta kvalitet”, vad som är viktigt för kunden att mäta och vad som ger mervärde, är ämnen som har diskuterats vidare. Gruppen har bl a diskuterat olika sätt att mäta kvalite samt jämförelser gällande avverkningsgrad, kostnad och kundnöjdhet.

Två golvutbildningar har genomförts under våren. Utbildningar som stärker lokalvårdarna i deras arbete och ökar arbetets status.

Hällefors kommun avviserar om eventuellt återtagande av lokalvården. Förbundet kommer att arbeta fram en konsekvensanalys.

Systematiskt arbete

Som en del av det systematiska arbetet med arbetsmiljö, miljö, kvalitet och säkerhet görs kontinuerligt en kartläggning för att upptäcka om fysiska eller psykiska arbetsmiljöproblem finns ute på arbetsplatserna. Upptäcks brister tas en handlingsplan fram. I samband med servicesamtalen läggs stor vikt vid att lokalvårdarna ska få vara delaktiga i verksamheternas skyddsronder.

Material för att systematiskt introducera nya vikarier och praktikanter har tagits fram som underlättar för både den som introducerar och den nyanställde.

Kvalitetskontroller utförs kontinuerligt och protokollförs, samt åtgärdas vid brister.

Framtid och framtidsutveckling

Fortsatt städning med avjoniserat vatten, kemikaliefri städning, inom flera verksamheter. För att skura med maskiner utan användning av kemikalier används speciella skurrondeller.

Strävan fortsätter mot att använda fler maskiner i det dagliga arbetet vilket ger positiva effekter både på arbetsmiljön och på städkvaliten.

Verksamheten arbetar vidare med servicesamtalen. Dialog och kommunikation med kunderna är viktigt för att snabbt åtgärda eventuella brister. Kvaliten ska vara i fokus. En förenklad servicesamtalsmall har tagits fram, med förhoppning att bl a få fler svar från de verksamheter där personligt möte inte sker.

Aktiv omvärldsbevakning fortsätter för att hitta nya hjälpmedel, maskiner och metoder för att underlätta och effektivisera arbetet.

Verksamhetsmål

- **Nöjd kundindex (NKI) ska vara i samma nivå eller bättre än 2016.**
  Servicesamtal med kunder sker kontinuerligt under året och fortskrider enligt plan. Resultatet redovisas i Årsbokslutet.

- **Minska kemikalieanvändningen genom att utöka objekt där kemikaliefri lokalvård utförs.**
  Antalet städobjekt med kemikaliefri lokalvård har utökats, från fyra till åtta objekt.
  Målet är uppnått.

Process Återvinning

Processen ska svara för

- Insamling och omhändertagande av hushållsavfall och slam från enskilda brunnar.
- Drift av återvinningscentraler.
- Miljöarbete avseende avfallsverksamhet.
- Avfallsinformation till allmänhet, abonnenter, skolor m fl.
- Planering inför framtida krav och tjänster inom avfallsområdet.
- Sluttäckning och efterbehandling av gamla deponier.

Verksamhetsredovisning

Kommun	Utfall 2017-06-30			Budget 2017			Prognos 2017		
(Belopp i tkr)	Intäkt	Kostnad	Resultat	Intäkt	Kostnad	Resultat	Intäkt	Kostnad	Resultat
Gemensamt	4 642	4 642	0	9 031	9 031	0	9 031	9 031	0
Hällefors	4 093	4 846	-753	8 875	8 875	0	8 675	10 275	-1 600
Lindesberg	10 971	10 179	793	21 935	21 935	0	21 935	21 935	0
Ljusnarsberg	3 472	3 325	146	7 720	7 720	0	7 570	7 820	-250
Nora	4 974	4 568	406	9 800	9 800	0	9 800	9 800	0
Summa	**28 152**	**27 561**	**591**	**57 361**	**57 361**	**0**	**57 011**	**58 861**	**-1 850**

Hällefors: Budgetavvikelsen beror på uppförandet av personalbyggnad på Gyltbo ÅVC, kostnad 1 400 tkr, Samt minskade intäkter pga omval av kärl.

Ljusnarsberg: Budgetavvikelsen beror på minskade intäkter, 150 tkr, pga omval av kärl samt ökade personalkostnader, 100 tkr, pga att ersättare efter en pensionsavgång tillträdde tidigare än budgeterat.

Insamling

Process Återvinning ansvarar årligen för tömning av 27 000 avfallskärl, 8 600 ton kärlavfall varav 7 000 ton brännbart avfall och 1 600 ton matavfall, detta görs med ca 600 000 registrerade tömningar. Verksamheten slamtömmer även 7 800 enskilda avlopp.

Avtalet för insamling av hushållsavfall med NLF Nora-Lindefrakt AB är förlängt till mars 2018 och kan inte förlängas ytterligare.

Upphandling avseende insamling av hushållsavfall har arbetats fram och under våren gick förfrågningsunderlaget ut. Fyra svar inkom där lägsta anbudet tilldelades uppdraget. Tilldelningsbeslutet är överklagat.

Returträ

Verksamheten gick ut med en upphandling för omhändertagande av returträ i början av året, men inga anbud inkom. Nytt förfrågningsunderlag gick ut under våren, det enda inkomna svaret förkastades. Efter ett tredje försök i juni accepterades ett anbud från Degerfors skogstjänst, avtalet sträcker sig till år 2021.

Marknaden för returträ som bränsle har de senaste åren blivit mättad, dels har import av avfall till förbränningsanläggningarna varit fortsatt hög och dels har eldningssäsongerna för kraftvärmeverken varit kortare som en följd av de relativt varma vintrarna.

Deponier

Arbetet på Södra Måle i Lindesberg och Skäret i Ljusnarsberg fortsätter enligt sluttäckningsplanerna. Askor och slam fortsätter att levereras till båda anläggningarna.

Vid Södra Måle har avtal tecknats med en leverantör som säkrar tillgången på restprodukter som nyttjas till sluttäckningen, dessa restprodukter har godkänts av Samhällsbyggnadsförvaltningen. Även massor från saneringen av Bergsparken i Lindesberg har levererats till Södra Måle, ca 13 000 ton.

Återvinningscentraler

Verksamheten sköter åtta Återvinningscentraler i de fyra medlemskommunerna. Inom verksamhetsområdet finns även 57 Återvinningsstationer, varav förbundet sköter 23 st och FTI (Förpacknings- och Tidningsinsamling) sköter 34 st.

I samarbete med Returpack (pantamera) har behållare för PET-flaskor och dryckesburkar ställts ut på ÅVC:erna Gyltbo, Södra Måle, Skäret och Ängarna. Från Returpack utgår ersättning per insamlad säck och förbundet har valt att skänka ersättningen till Barncancerfonden. Under första halvåret har kommuninvånarna skänkt totalt 20 500 kr (varav från Hällefors 3 500 kr, från Lindesberg 3 000 kr, från Ljusnarsberg 8 000 kr och 6 000 kr från Nora). Insamlingen fortsätter under hösten.

Behandling

Nytt avtal gällande hämtning, transport och behandling av skrot har under våren tecknats med Stena Recycling AB och gäller till år 2021.

Avtalet för omhändertagande av hushållsavfall löper under hela 2017, arbete med framtagande av förfrågningsunderlag pågår.

Externt samarbete

Samhällsbyggnadsförbundet ingår i ett nätverk för avfallsfrågor med värmlandskommuner i AGÖ, Avfallsgrupp Öst. Nätverket träffas vid fyra tillfällen per år för att diskutera framtid, problem och lösningar i de olika kommunerna.

Systematiskt arbete

Miljö- och skyddsronder har genomförts på återvinningscentralerna. Åtgärder har vidtagits enligt upprättad handlingsplan.

Brandskyddskontroller har utförts på återvinningscentralerna enligt egenkontroll.

Framtid och verksamhetsutveckling

Större utmaningar de närmaste åren är att öka tillgängligheten för kunderna till återvinningscentralerna. Runt om i landet har det med framgång provats med obemannade återvinningscentraler, abonnenten får ett passerkort och därmed tillgång till ÅVC:n även när det normalt är stängt.

Information på olika sociala medier är en utmaning att möta, flertalet kommuner lägger mycket resurser på detta för att nå ut till alla abonnenter.

Regeringen har meddelat att insamlingsansvaret för förpackningar och tidningar ska samlas hos kommunerna. En utredning tillsattes för att ta fram ett förslag på hur det förändrade insamlingsansvaret ska utformas i praktiken. Intentionen är att det ska bli enklare för hushållen att lämna

förpackningsavfall och returpapper till återvinning. Förslaget öppnar för förbundet att bl.a. utöka servicegraden när det gäller fastighetsnära insamling. Utredningen var klar våren 2016, men inga beslut har ännu tagits.

Verksamhetsmål

- **År 2017 ska 70 % av kunderna som besöker en ÅVC vara nöjda med besöket.**
  Enkät kommer att genomföras och utvärderas under hösten. Resultatet kommer att redovisas i Årsbokslutet.

- **Total mängd (vikt) blandat/restavfall ska minska med 5 procentenheter per hushåll 2017 jämfört med 2016.**
  Resultat redovisas i Årsbokslutet.
  Bedömning är att målet ej kommer att uppnås.

- **Återanvändning av hushållens avfall ska öka.**
  Redovisas i Årsbokslutet.

Investeringar

Investeringsprojekt (tkr)	Budget 2017	Utfall 2017-06-30	Prognos 2017	Kommentar
Hällefors kommun	**150**	**0**	**0**	
Fastighetsnära hämtning	150		0	Fastighetsnära hämtning, inköp kärl. Skjuts på framtiden.
Lindesbergs kommun	**0**	**0**	**0**	
Ljusnarsbergs kommun	**0**	**0**	**0**	
Nora kommun	**150**	**0**	**150**	
ÅVC Ängarna	150	0	150	Asfaltering.

Process VA-anläggn Process VA-ledningsnät

Processerna ska svara för

- Ny- och ombyggnation av VA-ledningar.
- Drift och underhåll av VA-nätet.
- Att abonnenter får ett bra dricksvatten.
- Att avleda avloppsvattnet.
- Att rening av avloppsvattenet sker på ett miljöriktigt sätt.

VA-verksamheten är uppdelad i två processer:

- Process VA-anläggning som ansvarar för alla reningsverk, vattenverk och pumpstationer.
- Process VA-ledningsnät som ansvarar för allt ledningsnät från anläggning ut till abonnent samt dagvattenhantering.

Verksamhetsredovisning

Kommun	Utfall 2017-06-30			Budget 2017			Prognos 2017		
(Belopp i tkr)	Intäkt	Kostnad	Resultat	Intäkt	Kostnad	Resultat	Intäkt	Kostnad	Resultat
Gemensamt	9 905	9 905	0	19 692	19 692	0	19 692	19 692	0
Hällefors	9 902	8 770	1 132	20 030	20 030	0	20 030	20 030	0
Lindesberg	20 921	21 169	-248	38 610	38 610	0	40 310	37 310	3 000
Ljusnarsberg	9 495	7 771	1 724	18 480	18 480	0	18 480	18 480	0
Nora	9 680	7 604	2 076	18 420	18 420	0	18 770	20 420	-1 650
Summa	**59 903**	**55 218**	**4 685**	**115 232**	**115 232**	**0**	**117 282**	**115 932**	**1 350**

Lindesberg: Den positiva prognosen beror dels på ökade intäkter, främst anslutningsavgifter, och dels minskade kostnader kopplat till ändrade avskrivningstider för ledningsnät.

Nora: Budgetunderskottet beror, trots ökade anslutningsavgifter av tillkommande abonnenter på Lejonbacken, på ökade kostnader beroende på ökade underhållsåtgärder som belastar driften.

Dricksvatten

Av kommunernas invånare är ca 80 % anslutna till verksamhetens vattenförsörjning. Från de 26 vattenverken produceras 13 000 m^3 rent vatten/dygn. Vattenförsörjningen baseras till största delen på grundvatten, endast två vattenverk använder ytvatten. Tillgängligheten på dricksvatten har varit nära nog 100 %.

Dricksvattnet håller en hög och jämn kvalitet. Provtagningar och analyser sker enligt Livsmedelsverkets anvisningar och av Samhällsbyggnadsförvaltningen fastlagt kontrollprogram.

Under våren har Samhällsbyggnadsförvaltning genomfört besiktningar på några vattenverk. I de fall där förbundet har fått anmärkningar har åtgärdsplaner tagits fram. Arbetet med att upprätta verksunika HACCP – egenkontroller - har fortsatt under första halvåret.

Arbetet med att utveckla handlingsplaner, risk- och sårbarhetsanalyser vid eventuell olycka samt revidering av skyddsområdesföreskrifter för vattentäktsområden fortsätter.

För att minska risken för vattenburen smitta ökas antalet säkerhetsbarriärer. Installation av UV-ljus som skydd mot parasiter fortsätter på de större vattenverken och på lämpliga punkter i ledningsnätet.

Permanent grundklorering ersätter portabel klorering. Rutiner är kompletterade för att minska antalet anmärkningar och omprover. Förra årets något ökade grundklorering ut från vattenverken har visat bra resultat och antal prov med anmärkningar har minskat.

Arbetet med framtida vattenförsörjning fortsätter. Vätternvatten är tänkt att bli framtida huvudvattenförsörjning till Lindesberg och Nora. Kommunerna ska under september fatta beslut om att gå in i bolagsbildningen för Vätternvatten AB eller inte.

Reservvatten till Finnhyttan är påbörjat med att kommunen har inlett en expropriation av mark för Ljusnarsbergs reservvattentäktområde.

Flertalet av de mindre vattenverken Rockhammar, Spannarboda, Pilkrog och Grönbo har problem med råvattenkvaliteten och kräver omfattande beredningssteg. Parallella utredningar fortsätter för antingen en sambyggnad med överföringsledningar från Rya vattenverk i Lindesberg eller en förstärkning av befintligt vatten i Rockhammar.

Löa vattenverk utreds för att i framtiden bli en tryckstegringstation med försörjning av dricksvatten från Vasselhyttans vattenverk.

Sävsjöns vattenverk är upprustat och installation av säkerhetsbarriär, UV-ljus, är klart.

Säkerhetsarbetet vid dricksvattenanläggningarna fortgår. Även förberedelserna för reservkraftsanslutning till de mindre vattenverken fortsätter.

Spillvatten

Inom verksamhetsområdet finns 28 reningsanläggningar som renar 21 000 m^3 spillvatten per dygn samt 260 pumpstationer. Reningsverkens målsättning är att rena spillvattnet till godkända gränsvärden, vilket kräver tillförlitliga och ständigt fungerande avloppsanläggningar. Anläggningarna ska drivas optimalt med hänsyn till tekniska, ekonomiska och ekologiska faktorer så att minsta möjliga miljöpåverkan erhålls.

En förstudie av Lindesbergs reningsverk pågår.

Fasad- och takrenoveringen vid Storå reningsverk är påbörjad.

Bångbro reningsverk drivs med ny teknik för ökad kapacitet. Försöksperioden fortsätter med den nya processen för att följa upp hur temperaturväxlingar påverkar reningsfunktionen. En förstudie av reningsverket har startat för att öka slamkapaciteten.

För Nora reningsverk fortsätter utvärderingen av den framtagna förstudien.

Både Frövi och Stribergs reningsverk har beviljats nya tillstånd.

Vid Fjällbo reningsverk fortsätter uppströmsarbetet och den spårade kadmiumkällan följs upp.

Arbetet med att åtgärda de mindre avloppsanläggningar som fått förelägganden från miljökontoret fortskrider. Ett antal förelägganden har överklagats på grund av orimliga krav gällande kväverening och tidsplan. Resultatet blev att tidsplanen förlängdes för ett antal anläggningar och gällande kväverening väntas under sommaren ett domslut i Mark- och miljödomstolen.

Ledningsnät

Verksamheten sköter och underhåller ca 170 mil ledningsnät; vattenledningar, spillvattenledningar samt dagvattenledningar.

Ledningsnätet kartläggs och utreds med syfte att minska miljöpåverkan på recipient, belastning på reningsverk och minimera antalet översvämningsskadade fastigheter.

Inventeringar av felkopplat takvatten, in-och utläckage och dagvatten kopplat på spillvattennätet dokumenteras. En helhetsbedömning som innefattar antal störningar och bräddningar i pumpstationer utgör sedan grunden för bedömning av ledningsnätets status och prioritering görs var insatserna bör genomföras först. Handlingsplanen uppdateras efterhand som ekonomiska medel fastställs.

Under våren har ledningsnäten i Järnboås, Sikfors och Sävsjön utretts.

Samhällsbyggnadsförvaltningen genomför inventering av enskilda avlopp vilket medför att verksamhetsområdena kontinuerligt kommer att utökas. Ett antal omvandlingsområden av olika storlek har dokumenterats för inkoppling på kommunala ledningsnätet, bland andra Hörken, Gusselby, Fornaboda, Vibyn och Norasjöns Östra strand. En sambyggnadsplan finns framtagen som inkluderar både dricksvatten och spillvatten.

För att minimera läcksökningsområdena undersöks kontinuerligt var på nätet flödesmätare ska installeras.

I Lindesberg innebar ett samarbete mellan Trafikverket och förbundet att Trafikverket bytte VA-ledningar utmed sträckan Södra kyrkogården till Södra infarten i samband med att de byggde gång- och cykelbana på denna sträcka.

I Resta har en mindre anläggning byggs bort via överföringsledning till Ramsbergs RV. I samband med detta las även en vattenledning på sträckan som förberedelse för anslutning till kommunalt vatten.

I Nora Östra stranden är årets etapp, mellan Vagnskjulberget och Övre/nedre Alntorp, i full gång.

Projekt Lämåsvägen/Skyttevägen har under första halvåret fortsatt med utbyte av gamla ledningar i Lämåsvägen.

I projekt Svinamotabacken i Ås byggs en gammal mindre reningsanläggning bort och kopplar den via överföringsledningar mot ledningsnätet i Ås. Även en vattenledning på samma sträcka byts ut samt styrningen mot högreservoaren i Pershyttan.

I Ljusnarsberg fortsätter arbetet med att byta ut huvudspillvattenledningen från Vårdcentralen till reningsverket i Bångbro. Under våren har etapp Kata Dahlströms väg – Riksstigen färdigställts.

Miljömålsarbete

De av riksdagen 16 fastställda miljökvalitetsmålen är vägledande för VA-verksamheten. Fortlöpande sker översyn av energiförbrukning, kemikaliehantering, uppföljning av utsläppsmängder och grundvattenkvalitet.

- Uppströmsarbete pågår på ledningsnäten i alla förbundets kommuner.
- Flödesregistrering byggs in på dricksvattennätet.
- Säkerhetsarbete fortsätter inom dricksvattenförsörjningen med objektsinmätning.
- Uppföljning och revidering av skyddsområdesföreskrifter.
- Förstudie med projekteringsförslag för reningsverken i Nora, Lindesberg och Bångbro.
- Utvidgning av kommunala VA-verksamhetsområden.

Lagar och krav

Nya behörighetsreformen gällande elsäkerhet medför att egenkontrollprogram behöver upprättas.

Systematiskt arbete

Som en del av det systematiska arbetet med arbetsmiljö, miljö, kvalitet, säkerhet och brand fortsätter kartläggningen av risker och framtagande av handlingsplaner med åtgärder.

VA-verksamheten fortsätter att utveckla systemen för driftövervakning. Förbundets hemsida kompletteras kontinuerligt med information om dricksvattenkvalitet och pågående ledningsarbeten.

För att klara kvalitetssäkringen och egenkontrollen måste driftövervakningssystemet uppdateras kontinuerligt.

Framtid och verksamhetsutveckling

Att producera hälsosamt och rent dricksvatten är grunden i verksamheten. Spillvattenrening ska också fungera som den ska så att recipienten inte påverkas. VA-verksamheten är hårt lagstyrd och verksamheten bedrivs för att följa lagar och krav och bidra till en god miljö. Begynnande klimatförändringar medför att investerings- och underhållsbehovet kommer att behöva ökas väsentligt i framtiden. Klimatförändringarna ställer stora krav på dricksvattenproduktion och ledningsnät. För att säkra dricksvattenförsörjningen på ett hållbart sätt fortsätter arbetet med en vattenförsörjningsplan. Prioriterat fortsätter även arbetet med reservvattenfrågor, energieffektivisering och teknikutveckling.

Merparten av vatten- och reningsverken är 25-30 år och ledningsnäten ännu äldre. Anläggningarna är i stort behov av modernisering och ökade krav på verksamheten medför att driften ständigt måste förändras och utvecklas.

För att möta de ökade kraven på enskilda avlopp kommer VA-verksamheten att få utvidgade verksamhetsområden. Miljömålsarbete pågår i samarbete med tillsynsmyndigheten.

Befintliga markbäddar och infiltrationsanläggningar klarar inte lagkraven avseende reningseffekt. Under hösten kommer upphandling av minireningsverk att ske och med start 2018 kan nya anläggningar byggas där behov finns. Projektering av överföringsledningar för att bygga bort några anläggningar pågår och ett antal projekt kommer att genomföras under 2018.

Inventering av ledningsnätens status och handlingsplan för utbytestakt av ledningsnäten fortsätter.

Vätternvattenprojektets mål är att nå en långsiktig vattenförsörjningslösning för Örebro läns kommuner, och Samhällsbyggnadsförbundet deltar via Nora och Lindesbergs kommuner. Förstudien Vätternvatten upphandlas gemensamt av Länsstyrelsen på uppdrag av kommuner inom länet.

Arbetet med att öka säkerheten i dricksvattenförsörjningen pågår löpande. Säkerhetsanalys av alla dricksvattenanläggningar enligt Livsmedelsverkets föreskrift är utförd, och förberedelser och åtgärder för att avhjälpa skadeverkningar från sabotage fortsätter. För att minska risken för klorresistenta parasiter i dricksvatten installeras UV-ljus som säkerhetsbarriärer i vattenverk. Tillträdesregler ses över och ett säkert nyckelsystem utreds. Skalskydd förbättras löpande.

Råvattentillgångar ska säkras långsiktigt. Arbetet med att följa upp föreskrifter för vattenskyddsområden och att förbättra egenkontrollen fortsätter. Uppströmsarbetet syftar till att skydda dricksvattentäkter, fasa ut farliga kemikalier och minska belastning på recipient och hav.

En modell för långsiktig ekonomisk planering av VA-verksamheten är i drift och byggs på kontinuerligt. Syftet med modellen är att planera utvecklingen av taxan och det egna kapitalet (VA-fonden) utifrån investeringar t ex reservvatten, reningsverk och förnyelse av ledningsnäten.

Energieffektivisering utreds bl a inom slamhantering med rötgasanläggning och eventuellt egenel, uppföljning av inläckage i ledningsnäten samt processoptimeringar.

Kemikalieinspektionen arbetar förebyggande för att begränsa farliga ämnen och ge möjlighet att riskbedöma kemikaliegrupper. Branschorganisationen Svenskt Vatten genomför studier bl a för att skapa en styrning mot god hållbarhet för svenskt dricksvatten och efterbehandling av slam med syfte att förbättra avvattningsegenskaper samt eventuellt få en reduktion av läkemedelsrester.

VA-verksamheten har ett integrerat ledningssystem för driftövervakning, kvalitet, miljö, arbetsmiljö och säkerhet med syfte att systematiskt förbättra och tillse att lagar och krav följs. Dessutom finns system för fastighetsregister, ledningsnät och diariesystem. Dessa system bör integreras eller samordnas på ett strukturerat sätt, vartefter kraven skärps och aktiviteterna blir fler i verksamheten.

Allt fler nya krav och nya uppgifter ställs på VA-verksamheten, t ex hantering av biogas, slam och uppströmsarbete. Anläggningarna gör betydande tekniska utvecklingar som ökar behov av kvalificerad personal med specialistkompetens. Branschen står inför ett generationsskifte, och det blir viktigt att ha en organisation som kan rekrytera och behålla medarbetare.

Verksamhetsmål

➢ VA-anläggning

- **Verksamhetens utsläppsvilkor som årsgränsvärden och begränsningsvärden ska inte överskridas, baserat på respektive tillståndsbeslut.**
  Provtagning på utgående vatten sker enligt schema. Analys och uppföljning görs kontinuerligt.
  Utsläppsvillkoren uppfylls för alla verk, utom Fellingsbro RV och Striberg RV. För Fellingsbro RV har ett kvartalsgränsvärde för BOD (biologiskt syreförbrukande organiskt material) överskridits, medan det för Stribergs RV är gränsvärdet för aluminium som inte uppfylls för båda kvartalen.
  Det finns inga indikationer nu att fler villkor inte kommer att innehållas för helåret.
  De små anläggningarna riskerar att inte uppfylla de reduktionskrav som krävs för resp anläggning.
  Målet kommer troligtvis inte att uppnås.

➢ VA-ledningsnät

- **Antal vattenläckor, avloppsstoppar och källaröversvämningar ska minska jämfört med år 2016.**
  Driftstörningar inrapporteras och dokumenteras kontinuerligt i VA-banken. Jämfört med halvåret 2016 har antal vattenläckor halverats och antal avloppsstopp ökat något. Inga källaröversvämningar har inrapporterats.
  Målet kommer troligtvis att uppnås.

- **Minska utläckage av dricksvatten så att skillnaden mellan producerad och debiterad mängd blir mindre jämfört med 2016.**
  Redovisas i Årsbokslutet.

Investeringar

Investeringsprojekt (tkr)	Budget 2017	Utfall 2017-06-30	Prognos 2017	Kommentar
Hällefors kommun	**5 500**	**56**	**5 500**	
Gyltbovägen VA-ledn	2 500	30	2 500	Omläggning vatten- o spillvattenledn ny dag-vattenledn, ca 400 m.
Förnyelse huvudspillvattenledn	1 000		1 000	Förnyelse av huvudspillvattenledn, ca 700 m, uppströms Fjällbo RV.
Sävsjöns RV	1 000	10	1 000	Ny infiltration.
Nyhammars VV	1 000	16	1 000	Upprustning, nya instrument till programmerbar styrenhet (plc).
Lindesbergs kommun	**38 070**	**8 353**	**21 420**	
Utvidgning verksamhetsområde	1 000		0	Budgetmedel kommer ej att utnyttjas.
Banvägen Ldg	1 000	69	1 000	Byte vattenledning ca 200 m.
Byte VA-ledning Rya	2 500	134	2 500	Byte VA-ledningar i samband med anläggande av GC-väg S:a infarten till kyrkogården, ca 500 m. Klart juni.
Resta-Ramsberg	1 500	1 501	1 750	Överföringsledning. Vatten- o spillvattenledn, ca 1 200 m, samt pumpstation. Avvikelsen beror på problem med placering av pumpstationen, den tänkta placeringaen visade sig ha för högt grund-vattentryck så ny placering är nödvändig, även för-beredelser för kommande nyanslutningar bidrar till avvikelsen.
Tivoliplan-Gröna bron	1 800	1 308	1 400	Flytt av dagvatten och byte av spillvattenledning, ca 75 m. Klart juni. Endast etapp 1 valdes att ut-föras och etapp 2 kommer att genomföras 2018.
Ledning Gammelbo-Ramsberg	2 000	22	250	Överföringsledning vatten- o spillvattenledning. Sjöledning 2 km. Projektering under hösten, arbetet kommer att utföras 2018.
Ledning Lindesberg-Nora	9 000	3 399	4 000	Reservvattenledning. Arbetet fortsätter 2018.
Vasselhyttan-Löa VV	4 000	22	250	Vattenledning för att bygga bort gammalt vatten-verk i Löa. Projektering under hösten, arbetet kommer att utföras under 2018.
Dagvattenhantering	200		200	
Rya VV	2 985	1 185	2 985	Renovering av sandfilter samt ny elstyrning.
Lindesbergs RV	9 000	180	4 000	Nybygge av personalutrymmem och förråd samt reparation av processdelar. Reparation process-delar kommer inte igång i år pga svårigheter att få konsulter och entreprenörer.
Säkerhet VV	600	110	600	Rengöring, statusbedömning av högreservoarer i Lindesberg.
Storå RV	500		500	Nytt tak.
Ramsbergs RV	690	354	690	Byte programmerbar styrenhet (plc) samt upp-rustning.
Pumpstationer Lindesberg	1 000	69	1 000	Reparationer Prästbron samt ytterligare 1-2 pump-stationer.
Fellingsbro RV	295		295	Tak och fasad.

Investeringsprojekt (tkr)	Budget 2017	Utfall 2017-06-30	Prognos 2017	Kommentar
Ljusnarsbergs kommun	**6 545**	**5 100**	**8 545**	
Vårdcentralen-Wallmovägen etapp 3	2 800	4 348	4 800	Byte vatten- o spillvattenledning och dagvatten, 600 m. Då projektet sträcker sig över en längre tid och av praktiska skäl utförs en en längre sträcka än från början planerat. Samtal pågår med kommunen.
Bånghammar VA-ledning	750	492	750	Ny vattenledning, 300 m.
Finnhyttans VV	2 095	194	2 095	Nytt reservkraftverk.
Reservvatten Sundet	250		250	Reservvattentäkt. Expropriation av mark.
Bångbro VV	250	66	250	Nivåstyrning.
Tryckstegring Kopparberg	400		400	Ombyggnation tryckstegring på två pumpstationer, Granlund och Nytorp.
Nora kommun	**25 864**	**16 043**	**27 900**	
Östra stranden etapp 2	17 000	10 380	17 000	Vagnskjulberget-Övre/Nedre Alntorp, utökat verksamhetsområde.
Lämåsvägen/Skyttevägen	1 270	864	2 500	Byte befintliga ledningar, 400 m. Kostnad överstigande budget, 1230 tkr, belastar driften. Kommunicerat med kommunen.
Svinamotabacken	2 994	3 552	3 800	Byte huvudvattenledning ca 1 000 m, bygga bort ett litet verk. Kostnad överstigande budget, 800 tkr, belastar driften. Kommunicerat med kommunen.
VA-ledning Nora-Lindesberg	1 000	620	1 000	
Järnboås RV	2 000	66	2 000	Nytt biosteg.
Nora RV Ombyggnad	1 000	19	1 000	Nytt garage.
Tryckstegring Ås	500	489	500	Mätning och reglering av vattenflöden samt en pumpstation. Klart
Säkerhet VV	100	53	100	Installation av UV-ljus och skalskydd.

Resultaträkning

(Belopp i tkr)	Utfall 2017-01-01 --2017-06-30	Utfall 2016-01-01 --2016-06-30	Budget Helår 2017	Prognos Helår 2017	Avvikelse
Verksamhetens intäkter					
Kommunbidrag	52 930	48 678	103 885	103 885	0
Konsumtionsintäkter	72 737	70 683	141 065	142 765	1 700
Övriga intäkter	9 372	6 231	14 687	14 537	-150
Delårsresultat avgiftsfinanserade verksamheter	-5 276	-2 746			0
	129 763	**122 846**	**259 637**	**261 187**	**1 550**
Verksamhetens kostnader	**-117 911**	**-121 621**	**-244 654**	**-248 554**	**-3 900**
Finansnetto	**-7 426**	**-7 431**	**-14 983**	**-14 983**	**0**
Resultat före extraordinära poster	**4 426**	**-6 206**	**0**	**-2 350**	**-2 350**
Reglering av resultat		**596**	**0**		
Periodens resultat	**4 426**	**-5 610**	**0**		
Resultat fördelat på verksamhet					
Gemensamt	-419	689	0		
Skattefinansierade verksamheter	4 845	-6 895	0	-2 350	-2 350
Totalt resultat	**4 426**	**-6 206**	**0**	**-2 350**	**-2 350**

Balansräkning

(Belopp i tkr)	2017-06-30	2016-12-31
Tillgångar		
Anläggningstillgångar	**4 641**	**5 687**
Omsättningstillgångar		
Kortfristiga fordringar	58 624	80 257
Kassa och bank	3 327	0
Summa omsättningstillgångar	**61 951**	**80 257**
Summa tillgångar	**66 592**	**85 944**
Eget kapital och skulder		
Eget kapital		
Balanserat resultat	-596	-697
Periodens resultat	4 426	102
Summa eget kapital	**3 830**	**-595**
Långfristiga skulder	**371**	**7 940**
Kortfristiga skulder	**62 391**	**78 599**
Summa eget kapital och skulder	**66 592**	**85 944**
Poster inom linjen		
Ställda säkerheter	*INGA*	*INGA*
Ansvarsförbindelser	*INGA*	*INGA*

Kassaflödesanalys

(Belopp i tkr)	2017-01-01 --2017-06-30	2016-01-01 --2016-06-30
Rörelseresultat	11 852	1 225
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet		
Avskrivningar	1 045	1 142
	12 897	**2 367**
Finansnetto	**-7 426**	**-7 431**
Kassaflöde från löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital	**5 471**	**-5 064**
Förändring av rörelsekapital		
Ökning/Minskning av fordringar	21 633	18 085
Ökning/Minskning av korta skulder	-16 208	-9 626
	5 425	**8 459**
Kassaflöde från den löpande verksamheten	**10 896**	**3 395**
Investeringsverksamhet		
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	0	-109
Kassaflöde från investeringsverksamheten	**0**	**-109**
Finansieringsverksamhet		
Reglering av resultat	0	596
Förändring av utnyttjad checkräkningskredit	-7 499	0
Förändring av långfristig skuld	-70	-70
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	**-7 569**	**526**
Ökning/Minskning av likvida medel	3 327	3 812
Likvida medel vid årets början	0	1 398
Likvida medel vid periodens slut	**3 327**	**5 210**

Förkortningar och begreppsförklaringar

AME
Arbetsmarknadsenhet.

Anläggningstillgångar
Tillgångar avsedda för stadigvarande innehav.

app
Applikationsprogram som kan laddas ned till ex vis mobiltelefon.

APT
Arbetsplatsträff, regelbundet möte för information och dialog mellan medarbetare och chef.

Avgiftsfinansierad verksamhet
Verksamhet som helt finansieras genom taxa som betalas av abonnenter.

Avskrivningar
Planmässig nedsättning av anläggningstillgångars värde.

Balansräkning
Visar vilka tillgångar som finns den 30 juni. Balansräkningen visar hur tillgångarna har finansierats, med skulder och eget kapital.

Eget kapital
Eget kapital består av ingående eget kapital och årets resultat (över-/underskott).

e-tjänst
Elektronisk tjänst som kan användas för att uträtta ärenden hos företag eller myndighet via mobiltelefon eller dator.

FoU
Forskning och utveckling, verksamhet som syftar till att producera kunskap.

Förutbetalda intäkter
Intäkter erhållna första halvåret men som avser andra halvåret (skuld).

Förutbetalda kostnader
Kostnader betalda första halvåret men som avser andra halvåret (fordran).

HACCP
Faroanalys och kritiska styrpunkter.
(Hazard Analysis and Critical Control Points)

ISO
Internationella standardiseringsorganisationen.

Kapitalkostnader
Internränta och avskrivningar.

Kassaflödesanalys
Visar inbetalningar och utbetalningar under en vald period.

KNÖL
Kommunerna i norra Örebro län.

Kortfristiga skulder
Lån och skulder som förfaller inom ett år från bokslutdagen

Långfristiga skulder
Skulder som har längre löptid än ett år från bokslutsdagen.

NKI
Nöjd-Kund-Index.

Omsättningstillgångar
Tillgångar avsedda att omsättas inom ett år.

PLC
Programmable logic controller, programmerbar logisk styrenhet.

Resultaträkning
Visar periodens resultat. Periodens intäkter minus periodens kostnader inkl avskrivningar utgör förändringen av eget kapital.

Skattefinansierad verksamhet
Verksamhet som finansieras genom driftbidrag från medlemskommunerna.

SKL
Sveriges Kommuner och Landsting.

SMS-tjänst
Short Message System, tjänst för korta textmeddelande som sänds mellan mobiltelefoner.

SRY
Servicebranschens yrkesnämnd.

Tillgångar
Består av omsättningstillgångar och anläggningstillgångar.

Upplupna intäkter
Intäkter som kommer att erhållas andra halvåret men som avser första halvåret (fordran).

Upplupna kostnader
Kostnader som kommer att betalas andra halvåret men som avser första halvåret (skuld).

VA-banken
Underhållssystem för VA-ledningsnät.

SAMHÄLLSBYGGNAD BERGSLAGEN

Organisationsnr: 222 000-1487 | Tel: växel 0587-55 00 00 | E-post: forbund@sbbergslagen.se

Box 144, 713 23 NORA | Servicecenter 0587-55 00 40 | Hemsida: www.sbbergslagen.se

Revisorerna i Samhällsbyggnadsförbundet Bergslagen 2017-10-18

Till:

Kommunfullmäktige i Nora kommun
Kommunfullmäktige Lindesberg kommun
Kommunfullmäktige Ljusnarsbergs kommun
Kommunfullmäktige Hällefors kommun

För kännedom:

Direktionen för Kommunalförbundet
Samhällsbyggnadsförbundet i Bergslagen

Revisorernas bedömning av delårsrapport 2017-06-30

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har uppdraget att bedöma om resultatet i delårsrapport per 2017-06-30 är förenligt med de mål fullmäktige beslutat om. Bedömningen avser mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning, såväl finansiella som för verksamheten.

Vår bedömning är baserad på en översiktlig granskning av delårsrapporten, inriktad på övergripande analys och inte på detaljer i redovisningen. Granskningen har utförts enligt god revisionssed i kommunal verksamhet.

Resultaträkningen för rapporteringsperioden visar ett överskott från de skattefinansierade verksamheterna på 4,8 mkr. För år 2017 prognostiserar förbundet ett resultat för dessa verksamheter på -1,9 mkr. Det innebär att det finansiella målet att för de skattefinansierade verksamheterna, att redovisa ett nollresultat för 2017, sannolikt inte kommer att uppnås.

De avgiftsfinansierade verksamheterna rapporterar ett överskott på 5,3 mkr som i delårsbokslutet tagits upp som en skuld till medlemskommunerna och ingår inte i förbundets totala resultat för perioden. Prognosen uppgår dock till -0,5 mkr. Det finansiella målet avseende de avgiftsfinansierade verksamheterna att redovisa ett nollresultat är satt över tid, där tidsperspektivet är odefinierat. Någon bedömning av huruvida målet uppnås görs inte i delårsrapporten.

Vi anser att finansiella mål på ett nollresultat inte är ett bra mål för finansiell styrning av verksamheten. Vi uppmanar förbundet att ta fram mål som tydligare styr verksamheten till att vara effektiv och hålla hög kvalité.

Förbundet har fastställt 6 övergripande verksamhetsmål, av dessa är det 4 som följs upp i delårsbokslutet. Av de 4 mål som följs upp bedömer förbundet att 3 kommer uppnås. Målet att minska den totala sjukfrånvaron med 0,5

procentenheter bedöms inte kunna uppnås. Vi har i vår granskning inte noterat någonting som strider mot förbundets bedömning.

Granskningens resultat presenteras i bifogad rapport.

Revisorerna bedömer att resultatet i delårsrapporten i allt väsentligt är förenligt med de mål direktionen beslutat om med följande undantag:

Revisorerna bedömer att det finansiella målet inte kommer att uppnås för den skattefinansierade verksamheten.

Revisorerna kan inte bedöma om det finansiella målet kommer uppnås för den avgiftsfinansierade verksamheten.

Revisorerna kan inte bedöma resultat i delårsrapporten med avseende på verksamhetsmålen, eftersom det saknas redovisning av utfallet för alla mål.

Av förbundsmedlemmar utsedda revisorer i Samhällsbyggnadsförbundet Bergslagen

Nora 2017-10-18

Gunilla Carlsson

Jan Kallenbäck

Birgitta Asp-Ericsson

Mainy Andersson

Sture Beckman

Pirjo Nilsson

Bilagor:

Rapport över de sakkunnigas granskning av resultat enligt delårsrapport

Översiktlig granskning av delårsrapport per 2017-06-30

Samhällsbyggnadsförbundet Bergslagen

KPMG AB

2017-10-13

Antal sidor 10

© 2017 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved

Document classification: KPMG Public

Samhällsbyggnadsförbundet Bergslagen
Översiktlig granskning av delårsrapport per 2017-06-30
KPMG AB
2017-10-13

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	1
1.1	Finansiella mål	1
1.2	Mål för verksamheten	2
2	Inledning	2
2.1	Syfte och revisionsfråga	2
2.2	Avgränsning	2
2.3	Revisionskriterier	3
2.4	Ansvarig nämnd	3
2.5	Projektorganisation/granskningsansvariga	3
2.6	Metod	4
3	Resultat av granskningen	4
3.1	Anvisningar och styrdokument	4
3.2	Bedömning utifrån direktionens mål	4
3.2.1	Bakgrund	4
3.2.2	Finansiella mål	5
3.3	Verksamhetsmål	5
4	Delårsrapporten i övrigt	7
4.1	Innehåll	7
4.2	Balanskravet	7
4.3	Resultaträkning	8
4.3.1	Skattefinansierad verksamhet	8
4.3.2	Avgiftsfinansierad verksamhet	9
4.4	Balansräkning	9
4.5	Investeringsredovisning	10

© 2017 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved

Document classification: KPMG Public

Samhällsbyggnadsförbundet Bergslagen
Översiktlig granskning av delårsrapport per 2017-06-30
KPMG AB
2017-10-13

1 Sammanfattning

Vi har av revisorerna i kommunalförbundet Samhällsbyggnadsförbundet Bergslagen fått i uppdrag att översiktligt granska delårsrapporten per 2017-06-30. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2017.

Kommunalförbundets revisorer ska enligt 9 kap KL[1] bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som direktionen beslutat (9 a §). Revisorernas uttalande avges i revisorernas bedömning av delårsrapporten.

Vårt uppdrag är att granska delårsrapporten för att ge revisorerna underlag för sin bedömning.

Vi anser att delårsrapportens innehåll, förutom de delar som kommenteras nedan, motsvarar de krav som ställs i lagen om kommunal redovisning samt god sed inom området och att innehållet i delårsrapporten därmed, utöver nedan kommenterat, uppfyller de krav som ställs i Rådet för Kommunal Redovisnings Rekommendation 22.

Vi har i vår granskning gjort ett antal iakttagelser som kan komma att påverka förbundets och medlemskommunernas ställning och vars hantering avviker från god redovisningssed. Se vidare under avsnitt 4.4.

Vi kan utifrån detta inte uttala oss om huruvida resultatet i delårsrapporten är rättvisande eller ej.

1.1 Finansiella mål

Resultaträkningen för rapportperioden visar ett överskott från de skattefinansierade verksamheterna på 4,8 mnkr. För år 2017 prognostiserar förbundet ett resultat för dessa verksamheter på -1,9 mnkr. Det innebär att det finansiella målet för de skattefinansierade verksamheterna sannolikt inte kommer att nås.

Överskottet på 5,3 mnkr från de avgiftsfinansierade verksamheterna har i delårsbokslutet tagits upp som en skuld till medlemskommunerna och ingår inte i förbundets totala resultat för perioden. Prognosen för de avgiftsfinansierade verksamheterna uppgår dock till -0,5 mnkr. Det finansiella målet avseende de avgiftsfinansierade verksamheterna är satt över tid, där tidsperspektivet är odefinierat. Någon bedömning av huruvida målet uppnås över tid eller inte görs inte i delårsrapporten.

[1] Kommunallag (1991:900)

© 2017 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved

Document classification: KPMG Public

Vi anser att det finansiella målet på ett nollresultat inte är ett särskilt lyckat mål för finansiell styrning av verksamheten. Vi uppmanar förbundet att ta fram mål som tydligare styr verksamheten till att vara ekonomiskt effektiv samtidigt som omfattningen och kvaliteten på verksamheten upprätthålls eller förbättras.

Ytterligare kommentarer kring förbundets finansiella mål återfinns i avsnitt 3.2.

1.2 Mål för verksamheten

Vad avser verksamhetsmålen ser vi positivt på att förbundet i budget för 2017 fastställt sex mätbara verksamhetsmål med koppling till god ekonomisk hushållning. I delårsrapporten görs en bedömning av huruvida fyra utav dessa mål kommer uppnås eller ej. Enligt förbundets bedömning kommer tre mål att uppnås. Vi har i vår granskning inte noterat något som strider mot förbundets bedömning. I avsnitt 3.3 presenteras och kommenteras förbundets verksamhetsmässiga mål ytterligare.

2 Inledning

Vi har av revisorerna i kommunalförbundet Samhällsbyggnadsförbundet Bergslagen fått i uppdrag att översiktligt granska delårsrapporten per 2017-06-30. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2017.

Kommunalförbundets revisorer ska enligt 9 kap KL bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som direktionen beslutat (9 a §). Revisorerna uttalanden avges i revisorernas bedömning av delårsrapporten.

Vårt uppdrag är att granska delårsrapporten för att ge revisorerna underlag för sin bedömning.

2.1 Syfte och revisionsfråga

Syftet med granskningen är att bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som direktionen beslutat, som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

Syftet med granskningen är även att bedöma om kommunalförbundets delårsrapport har upprättats i enlighet med kommunallagen, kommunal redovisningslag och god redovisningssed i kommuner och landsting.

2.2 Avgränsning

Granskningen omfattar delårsrapporten 2017-06-30.

© 2017 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved

Document classification: KPMG Public

Vår granskning har skett i den omfattning som följer av God revisionssed i kommunal verksamhet, främst såsom denna definieras av SKL[2] och Skyrev[3].

Granskningen av räkenskaperna är översiktlig och avser endast underlag för bedömning av direktionens finansiella mål.

Vår granskning har varit inriktad på att hitta väsentliga fel (bedömda eller konstaterade) i delårsrapporten.

I vår granskning ingår inte primärt att granska den interna kontrollen över kommunalförbundets kostnader och intäkter.

Granskningen har inte som syfte att identifiera brottsliga handlingar, t ex förskingring.

2.3 Revisionskriterier

Vi har bedömt om delårsrapporten i allt väsentligt följer:

- Kommunallag och kommunal redovisningslag, KRL
- God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning, RKR, och Sveriges Kommuner och Landsting, SKL
- Interna regelverk och instruktioner
- Direktionsbeslut

Vi har även bedömt om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål förbundsdirektionen beslutat, som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

2.4 Ansvarig nämnd

Granskningen avser Direktionen.

2.5 Projektorganisation/granskningsansvariga

Granskningen har genomförts av Martin Ingberg, auktoriserad revisor och Sofia Mårtensson, auktoriserad revisor.

Rapporten är saklighetsgranskad av Anders Hansson, ekonomichef.

[2] Sveriges Kommuner och Landsting
[3] Sveriges Kommunala Yrkesrevisorer

© 2017 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved

Document classification: KPMG Public

2.6 Metod

Granskningen har genomförts genom:

- Dokumentstudie av relevanta dokument inklusive delårsrapporten.
- Intervjuer med berörda tjänstemän.
- Analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av direktionen beslutade målen.
- Stickprovsvis avstämning och verifiering av väsentliga balansposter mot specifikationer med tillhörande underlag i den omfattning som krävs för bedömning av direktionens finansiella mål.
- Översiktlig analys av resultaträkningen.

3 Resultat av granskningen

3.1 Anvisningar och styrdokument

I KRL framgår att kommunalförbund ska upprätta minst en delårsrapport som ska omfatta en period av minst hälften och högst två tredjedelar av räkenskapsåret, d v s högst åtta månader. Det är även den rapport som faller inom ramen för denna period som ska behandlas av direktionen och som revisorerna ska göra en bedömning av.

Samhällsbyggnadsförbundet Bergslagen har valt att förlägga delårsrapporten till den 30 juni.

3.2 Bedömning utifrån direktionens mål

3.2.1 Bakgrund

Enligt kommunallagens bestämmelser ska direktionen i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de av direktionen beslutade målen.

© 2017 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved

Document classification: KPMG Public

3.2.2 Finansiella mål

Förbundets finansiella mål som fastställdes i budgeten för år 2017 sammanfattas och kommenteras punktvis nedan.

Mål enligt budgetdokument för 2017	Uppföljning
För de skattefinansierade verksamheterna är resultatmålet för 2017 ett nollresultat.	Utfall t.o.m. 30 juni visar ett överskott på 4,4 mnkr. I prognosen redovisas ett underskott på 2,4 mnkr vilket innebär att bedömningen är att målet **inte** kommer att **uppnås**.
För de avgiftsfinansierade verksamheterna är målsättningen att över tid redovisa ett nollresultat.	Utfallet t.o.m. 30 juni uppvisar ett överskott på 5,3 mnkr. I prognosen redovisas ett underskott på 0,5 mnkr. Någon bedömning av huruvida målet uppnås över tid eller inte görs inte i delårsrapporten.

Kommentar om finansiella mål

Vi kan konstatera att det finansiella målet på ett nollresultat inte nås i prognosen för de skattefinansierade verksamheterna. Det finansiella målet avseende de avgiftsfinansierade verksamheterna är satt över tid, där tidsperspektivet är odefinierat. Någon bedömning av huruvida målet uppnås över tid eller inte görs inte i delårsrapporten.

Vi anser att det finansiella målet på ett nollresultat inte är ett särskilt lyckat mål för finansiell styrning av verksamheten. Vi uppmanar förbundet att ta fram mål som tydligare styr verksamheten till att vara ekonomiskt effektiv samtidigt som omfattningen och kvaliteten på verksamheten upprätthålls eller förbättras.

3.3 Verksamhetsmål

I förbundets övergripande mål beskrivs hur god ekonomisk hushållning uppnås genom en högre effektivitet samt att ha en långsiktigt god ekonomi. Dessutom ska Samhällsbyggnadsförbundet Bergslagen möjliggöra olika driftsformer för verksamheten. Utifrån de övergripande målen har förbundet formulerat sex förbundsgemensamma verksamhetsmål.

© 2017 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved

Document classification: KPMG Public

I tabellen nedan presenteras de övergripande målen och förbundets bedömning av hur de förväntas bli uppfyllda under året.

Mål enligt budgetdokument för 2017	**Uppföljning**
Av kommuninvånarna ska 80 procent uppleva att de fått ett bemötande i kontakten med BKT som kännetecknas av tillgänglighet, förtroende, öppenhet, respekt och engagemang.	Ingen uppföljning utförd i delårsbokslutet. Ingen prognos på helårsutfall lämnas i delårsrapporten. Måluppfyllelsen bedöms först i årsbokslutet.
Minska kostnaden för övertidstimmar och fyllnadstid jämfört med 2016.	Övertidstimmarna har minskat med 507 timmar jämfört med samma period föregående år. Förbundets bedömning är att målet kommer **uppnås.**
Den totala sjukfrånvaron ska minskas med 0,5 procentenheter jämfört med 2016.	Sjukfrånvaron har ökat under det första halvåret 2017. Enligt förbundets bedömning kommer målet **inte att uppnås**.
Öka resursutnyttjandet över kommungränserna och mellan de olika processerna.	Enligt förbundets bedömning kommer målet **uppnås.**
Säkerställa kompetensförsörjningen genom att skapa en rekryteringsbas för Samhällsbyggnadsförbundet.	Enligt förbundet är målet redan **uppnått** genom att en praktikenhet bildats.
Öka förtroendet för förbundets tjänster via dialog med kommunledningarna via KNÖL.	Ingen uppföljning utförd i delårsbokslutet. Ingen prognos på helårsutfall lämnas i delårsrapporten. Måluppfyllelsen bedöms först i årsbokslutet.

Kommentar om verksamhetsmål

Vi har i vår översiktliga granskning inte noterat något som strider mot förbundets bedömning av hur dessa mål kommer att uppnås.

Notera dock att två utav de verksamhetsmässiga målen endast följs upp på helårsbasis i samband med årsbokslutet.

© 2017 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved

Document classification: KPMG Public

4 Delårsrapporten i övrigt

4.1 Innehåll

Enligt KRL 9:2 ska delårsrapporten innehålla en översiktlig redogörelse för utvecklingen av kommunalförbundets verksamhet och resultat sedan föregående års utgång. Uppgift ska lämnas om:

- sådana förhållanden som är viktiga för bedömningen av kommunalförbundets resultat och ställning
- sådana händelser av väsentlig betydelse för kommunalförbundet som har inträffat under rapportperioden eller efter dennes slut.

RKRs rekommendation 22 gäller från räkenskapsåret 2014. Syftet med rekommendationen är att ange minimikraven för innehållet i en delårsrapport och principerna för bedömning av vilka poster som ska tas med i delårsrapporten, och hur dessa ska värderas.

Kommentar

Delårsrapportens förvaltningsberättelse innehåller en kortfattad beskrivning av förbundets ekonomiska läge i förhållande till budget samt en kort kommentar om årsprognosen. Vidare innehåller driftsredovisningen på förbundsnivå en analys av periodens utfall gentemot budget, där de huvudsakliga orsakerna till budgetavvikelserna presenteras. Mer detaljerad redogörelse för utfallet finns under respektive avdelnings driftsredovisning.

Delårsrapportens förvaltningsberättelse följer samma struktur som i föregående års delårsrapport. Vi ser positivt på att det ekonomiska utfallet i förhållande till budget presenteras tydligt i ett eget avsnitt under respektive avdelning.

Sammantaget bedömer vi att delårsrapporten följer RKRs rekommendation 22.

4.2 Balanskravet

Förbundet prognostiserar ett underskott på 2,4 mnkr för de skattefinansierade verksamheterna. Detta bör dock täckas upp av medlemskommunerna vilket innebär att förbundet sannolikt kommer att klara kommunallagens balanskrav. Inga underskott från tidigare år finns att täcka.

© 2017 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved

Document classification: KPMG Public

4.3 Resultaträkning

Våra kommentarer avseende utfall och prognos för respektive avdelning baseras på det förbundet redovisar i delårsrapporten kompletterat med muntlig information i samband med vår granskning. Förbundets prognos har arbetats fram utifrån kända avvikelser från budget.

I tabellen redovisas respektive avdelnings delårsresultat tillsammans med budget och helårsprognos för 2017.

Avdelning	Utfall 2017-06-30 (mnkr)	Budget 2017 (mnkr)	Prognos 2017 (mnkr)
Gemensamt	-0,4	+/- 0	0
Skattefinansierat			
Gata/Trafik	3,6	+/- 0	-1
Park/Skog	1,4	+/-0	-0,3
Idrott	1,0	+/-0	0
Lokalvård	-1,1	+/-0	-0,6
Summa skattefinansierat	***4,8***	***+/-0***	***-1,9***
Avgiftsfinansierat			
Återvinning	0,6	+/-0	-1,9
Vatten och avlopp	4,7	+/-0	1,4
Summa avgiftsfinansierat	***5,3***	***+/-0***	***-0,5***
Totalt	9,7	+/-0	-2,4

4.3.1 Skattefinansierad verksamhet

Periodens resultaträkning visar ett överskott för den skattefinansierade verksamheten med 4,8 mnkr. Gata/Trafik, Park/Skog samt Lokalvård prognostiserar ett negativt resultat på helår, vilket gör att totalt resultat 2017 beräknas hamna på -1,9 mnkr.

Avdelningen som omfattar direktion, revision och kansli förväntas få ett årsutfall i linje med budgeterat nollresultat. Per 30 juni visar utfallet ett underskott på -0,4 mnkr.

© 2017 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved

Document classification: KPMG Public

4.3.2 Avgiftsfinansierad verksamhet

De avgiftsfinansierade avdelningarna Vatten och avlopp samt Avfall och återvinning redovisar per halvårsskiftet totalt sett ett överskott på 5,3 mnkr. Helårsprognosen för de avgiftsfinansierade verksamheterna uppgår dock till -0,5 mnkr för 2017.

Avfall och återvinning har ett periodutfall på 0,6 mnkr vilket skall jämföras med ett budgeterat nollresultat. Enligt redovisad prognos förväntas helårsresultatet för avdelningen bli -1,9 mnkr.

Vatten och avlopp har ett utfall på 4,7 mnkr vilket är högre än budgeterade 0 mnkr. Enligt redovisad prognos förväntas dock helårsresultatet för avdelningen landa på ett överskott på 1,4 mnkr. Förklaring till avvikelserna återfinns under verksamhetsredovisningen i delårsrapporten.

Överskottet från de avgiftsfinansierade verksamheterna har i samband med delårsbokslutet hanterats som en skuld gentemot medlemskommunerna. Det resultat som redovisas i förbundets totala resultaträkning motsvarar därmed den skattefinansierade verksamheten.

4.4 Balansräkning

Kommentarer

Delårsrapporten är inte upprättad med samma noggrannhet som årsredovisningen. Det innebär att avstämning inte skett av samtliga balansposter. Exempelvis är posterna semesterlöneskuld, pensionsskuld, sociala avgifter, interimsfordringar och interimsskulder samt reserv för osäkra kundfordringar inte avstämda i periodbokslutet, utan redovisas till samma belopp som i årsbokslutet 2016 alternativt enligt en schablonberäkning.

Vi kan utifrån detta inte uttala oss om huruvida resultatet i delårsrapporten är rättvisande eller ej.

© 2017 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved

Document classification: KPMG Public

4.5 Investeringsredovisning

I delårsrapporten finns ett avsnitt om investeringar per kommun för perioden. Samhällsbyggnadsförbundet Bergslagen har ingen egen investeringsverksamhet i anläggningar.

KPMG, dag som ovan

Martin Ingberg
Auktoriserade revisorer

Sofia Mårtensson
Auktoriserad revisor

© 2017 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved

Document classification: KPMG Public

Tilläggsbudgetering för investering inom tekniska verksamheten 2018, dnr KS 17/00284

Beslutsunderlag

Kommunfullmäktiges beslut 2017-06-13 § 94
Kommunstyrelsens beslut 2017-11-28 § 269
Kommunfullmäktiges beslut 2017-12-19 § ??
Samhällsbyggnadsförbundet Bergslagens direktionsprotokoll 2017-12-15

Ärendet

Samhällsbyggnadsförbundet Bergslagen (SBB) har till kommunförvaltningen inkommit med önskemål om tilläggsbudgetering för 2018 för investeringar inom dels park samt vatten och avlopp (VA).

Ekonomi

Totalt har förbundet erhållit en investeringsbudget på 16 770 000 kronor för verksamhetsåret 2018. Eftersom alla investeringsprojekt som planaterats för år 2017 ännu inte är slutförda önskar förbundet en tilläggsbudgetering med totalt 4 250 000 kronor för verksamhetsåret 2018.

Kommunförvaltningen föreslår att begäran inom VA-verksamheten på totalt 2 400 000 kronor från förbundet godkänns och att det finansieras med kommunens egna medel, d v s ingen nyupplåning behöver ske.

När det gäller begäran av investeringsmedel för en projektering av lekpark föreslår förvaltningen att förbundet inte erhåller begäran utan istället får omprioritera utifrån de investeringsmedel som kommunen beslutat för verksamhetsåret 2018.

Folkhälsa

Kommunstyrelsens förvaltning har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån detta perspektiv.

Miljö

Kommunstyrelsens förvaltning har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån detta perspektiv.

Medborgarperspektiv
Kommunstyrelsens förvaltning har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån detta perspektiv.

Förvaltningens förslag till beslut

- Samhällsbyggnadsförbundet Bergslagens begäran om tilläggsbudgetering av investering för projektering av lekplats på 50 000 kronor för år 2018 avslås.

- Samhällsbyggnadsförbundet Bergslagens begäran om tilläggsbudgetering av investering för VA på 4 200 000 kronor för år 2018 godkänns.

Under allmänna utskottets behandling av ärendet delas direktionsprotokoll från Samhällsbyggnadsförbundet Bergslagen ut, då det inte var justerat vid utskick.

Fastighetskoordinator Mikael Pulkkinen föredrar och kommunchef Tommy Henningsson samt ordförande Christina Johansson (M) tillför.

Allan Myrtenkvist (S) ställer fråga om beslutet innebär att det inte blir några lekplatser 2018, vilket besvaras av kommunchef Tommy Henningsson.

Ritha Sörling (V) och Allan Myrtenkvist (S) yttrar sig utan att yrka.

Ordförande Christina Johansson (M) ställer bifall mot avslag på förvaltningens förslag vilket bifalls.

Allmänna utskottet föreslår kommunstyrelsen

Samhällsbyggnadsförbundet Bergslagens begäran om tilläggsbudgetering av investering för projektering av lekplats på 50 000 kronor för år 2018 avslås.

Samhällsbyggnadsförbundet Bergslagens begäran om tilläggsbudgetering av investering för VA på 4 200 000 kronor för år 2018 godkänns.

SBB2017-771

§ 167

Förslag till ombudgeteringar av investeringar till 2018 för Hällefors, Nora, Ljusnarsberg och Lindesbergs kommun

Direktionens beslut
Beslutar att godkänna förbundets förslag till ombudgeteringar av investeringar till 2018 enligt bilaga samt att begära hos medlemskommunerna att dessa överförs till 2018.

Beskrivning av ärendet
Eftersom alla investeringsprojekt som planerats in under 2017 ännu inte är genomförda önskar Samhällsbyggnadsförbundet Bergslagen att investeringsmedel enligt bilaga ombudgeteras till 2018.

För ärendet aktuella handlingar
Förslag till ombudgeteringar av investeringar till 2018.

Förslag till beslut
Direktionen föreslås besluta att godkänna förbundets förslag till ombudgeteringar av investeringar till 2018 enligt bilaga samt att begära hos medlemskommunerna att dessa överförs till 2018.

Delges för åtgärd (beslut):
Hällefors kommun
Nora kommun
Lindesbergs kommun
Ljusnarsbergs kommun

Äskningar ombudgeteringar till 2018 för investeringsprojekt

Kommun	Ombudgetering (tkr)	
Hällefors	**4 250**	
Park		
Lekplatserser enligt plan	50	Projekteringskostnad belastar byggnationen 2018 om ombudgetering uteblir.
VA		
Gyltbovägen VA-ledn	2 400	Utredning/filmning startade under hösten, projektet kommer att slutföras 2018.
Förnyelse huvudspillvattenledn	1 000	Kommer att utföras 2018.
Sävsjö RV Infiltration	800	Marken ej lämplig för infiltration, minireningsverk byggs istället 2018.
Lindesberg	**37 090**	
Tillväxt		
Infrastruktur och VA Lindesby (90091)	900	Asfaltering under 2018.
Ny väg, Frövi N:a Bangatan (90070)	13 000	Byggnation pågår och fortsätter efter årsskiftet.
Park		
Reinvestering lekplatser (93044)	600	Ombudgetering för byggnation av lekplatser 2018.
Idrott		
Konstgräsplan Frövi (93047)	1 670	Ny upphandling pågår.
Fritidsbyn, nya bollplaner (93046)	385	Byggnation påbörjad, färdigställs 2018.
VA		
Ledning Gammelbo-Ramsberg (91015)	1 900	Projektering under hösten, arbetet utförs 2018.
Ledning Vasselhyttan-Löa (91017)	3 900	Projektering under hösten, arbetet utförs 2018.
Ledning Lindesberg-Nora (91016)	5 100	Reservvattenledning, arbetet fortsätter 2018.
Folkestorp (91036)	1 000	Materialbeställningar under hösten, arbetet slutförs under 2018.
Ny väg och VA-avsättning (90009)	900	Vatten- o spillvattenledn i samband med ny stickväg på industrirakan, arbetet hinner inte komma igång i år.
Rya VV	1 235	Underlag till upphandling försenad, allt hinner inte slutföras i år.
Lindesbergs RV (91029)	6 500	Upphandling försenad, projektet slutföras inte i år utan färdigställs 2018.
Ljusnarsberg	**507**	
Park		
Allmänna lekplatser	157	Ombudgeteras för större åtgärd 2018.
Parkutrustning	100	Ombudgeteras för större åtgärd 2018.
VA		
Reservvatten Sundet	250	Reservvattentäkt. Expropriation av mark har dragit ut på tiden.

Kommun	Ombudgetering (tkr)	
Nora	**3 320**	
Gata/Trafik		
Upprustning broar (92520)	490	Behov av åtgärder finns men svårt att få konsulthjälp.
Park		
Strandskoning	400	Ombudgetering för byggnation 2018.
Parkutrustning (92551)	160	Växtmaterial är beställt och delvis levererat, arbetet utförs så fort vädret tillåter till våren.
Lekplatser proj/reinvest	50	Ombudgetering av projekteringsbudget för byggnation i Striberg 2018.
Idrott		
Dränering Norvalla	320	Projektet påbörjat, färdigställs efter årsskiftet.
VA		
Järnboås RV (92608)	1 900	Projektering försenad, projektet slutförs 2018.

Antagande av Hällefors kommuns riktlinje för handläggning av ekonomiskt bistånd, dnr KS 18/00011

Beslutsunderlag

Hällefors kommuns riktlinje för handläggning av ekonomiskt bistånd 2018-01-02

Ärendet

Hällefors kommun har en gällande riktlinje för ekonomiskt bistånd vid Individ- och familjeomsorgen. Denna riktlinje har funnits sedan 2005 och bedöms mycket ofullständig och föranleder svårigheter i handläggningen av ekonomiskt bistånd. Behovet av tydliga riktlinjer är stort och utifrån detta har förvaltningen tagit fram ett förslag till nya riktlinjer.

Syftet med riktlinjerna är att säkerställa rättssäkerhet och likabehandling samt säkra att människor får hjälp med insatser för att finna vägar till egen försörjning. Utifrån socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd ger riktlinjerna stöd och vägledning för handläggning av ekonomiskt bistånd i Hällefors kommun.

Riktlinjerna anger vad som är skälig levnadsnivå i normalfallet men ska inte tolkas som absoluta regler. Enligt socialtjänstlagen ska en individuell behovsprövning alltid göras, om sakliga skäl föreligger motiverar detta avsteg från riktlinjerna. Utgångspunkten vid den individuella behovsprövningen är vad som skiljer den enskilde från andra i samma situation med hela kommunen som jämförelseunderlag. Även de krav som ställs på den biståndssökande ska anpassas efter dennes individuella förmåga och förutsättningar.

Riktlinjerna beskriver vanligt förekommande situationer och behov. Ytterligare vägledning bör hämtas från rättsfall samt socialstyrelsen allmänna råd och föreskrifter.

Då rutinen vägleder verksamheten i vilket bistånd som medborgare skall beviljas skall riktlinjen antas politiskt.

Ekonomi
Ekonomiskt bistånd omfattar 7 700 tkr budgetåret 2017 och är en stor utgiftspost för kommunen. Att handläggningen blir tydlig, likartad och korrekt borgar för en kostnadseffektiv verksamhet i stort.

Folkhälsa
En svag hushållsekonomi har ett samband med andra dåliga förhållanden som ohälsa, trångboddhet, låg självkänsla och bristande deltagande i det sociala livet. En tydlig reglering av biståndsnivåer och rätten till stöd leder till en ökad folkhälsa

Miljö
Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån detta perspektiv.

Medborgarperspektiv
Att tidigt fånga upp och bistå den sökande på ett sätt som förhindrar ett långvarigt behov av ekonomiskt bistånd är viktig ur ett medborgarperspektiv.

Samverkan
Information och samverkan har skett i central samverkansgrupp.

Förvaltningens förslag till beslut

Att anta riktlinjen för handläggning av ekonomiskt bistånd, Hällefors kommun.

Under Omsorgsutskottets behandling av ärendet redogör områdeschef Daniel Åhnberg.

Ordförande Christina Johansson (M) ställer bifall mot avslag på förvaltningens förslag vilket bifalls.

Omsorgsutskottet förslår kommunstyrelsen

Att anta riktlinjen för handläggning av ekonomiskt bistånd, Hällefors kommun.

Hällefors kommuns riktlinjer för handläggning av ekonomiskt bistånd

Innehåll

1 Inledning 6

1.1 Allmänna utgångspunkter 6
1.2 Riktlinjernas syfte och tillämpning 6
1.3 Sekretess 6
1.4 Barnperspektivet 6
1.5 Våld i nära relationer/Brottsoffer 7

2 Allmänt om uppdraget 7

2.1 Rätten till bistånd 7
2.2 Förutsättningar för rätt till försörjningsstöd 7
2.3 Felaktiga utbetalningar (FUT) 7

3 Handläggningsrutiner 8

3.1 Ansökan 8
3.2 Utredning 8
3.3 Stöd till självförsörjning 9
3.4 Prövning av rätten till ekonomiskt bistånd 9
3.5 Beslut om ekonomiskt bistånd och försörjningsstöd 10
3.5.1 Avslag på ansökan om ekonomiskt bistånd 10
3.6 Överklagan 11
3.7 Återkrav och återsökning av beviljat ekonomiskt bistånd 11
3.7.1 Återsökning hos Försäkringskassan/Pensionsmyndigheten 11
3.7.2 Formella krav på återsökning enligt socialförsäkringsbalken 11
3.7.3 Handläggning av återsökning 11
3.7.4 Återkrav enligt socialtjänstlagen 11
3.7.5 Återkrav enligt 9 kap. 2 § st 1. Socialtjänstlagen 12
3.7.6 Återkrav enligt 9 kap 2 § 2 st / Bistånd Jml. 4 kap. 2 § SoL 13
3.7.7 Ersättningstalan enligt 9 kap. 3 § socialtjänstlagen 14
3.7.8 Kraveftergift 14

4 Om innehållet i utredningen 15

4.1 Information 15
4.1.1 Dokumentation 15
4.2 Förebygga felaktiga utbetalningar 15
4.3 Kontroller 15
4.3.1 Allmänt om kontroller 15
4.3.2 I samband med nybesöket 16
4.3.3 Regelbundna kontroller 16
4.4 Genomförande av kontroller vid ansökan om bistånd 17
4.4.1 Identitet 17
4.4.2 Skyddade personuppgifter 17
4.4.3 Boende/Hushållsgemenskap/Vistelse utomlands 17
4.4.4 Hembesök 18
4.4.5 Utlandsvistelse 18
4.4.6 Inkomstuppgifter 19
4.4.7 Kontoutdrag/kontoöversikt/årsbesked 19
4.4.8 Specifikationer 19
4.4.9 Utländska inkomster eller tillgångar 20
4.4.10 Tillgångar 20
4.4.11 Deklaration 20
4.4.12 Värdering av lösöre 21
4.4.13 Fordon 21
4.4.14 Arv 21
4.4.15 Barns sysselsättning 21
4.4.16 Äktenskapsskillnad 21
4.4.17 Migrationsverket 22
4.4.18 Förfrågan hos annan socialtjänst 22
4.5 Inkomstberäkning 22
4.5.1 Inkomster som delvis reducerar ekonomiskt biståndet 23

4.5.2 Inkomster som inte reducerar ekonomiskt bistånd 23
4.5.3 Överskjutande inkomst från tidigare månader 24
4.6 Tillgångar 24
4.6.1 Bil 24
4.6.2 Fritidshus/fastighet 24
4.6.3 Bankmedel, aktier, obligationer 24
4.6.4 Pensionssparande 25
4.6.5 Barns inkomster och tillgångar 25
4.6.6 Jobbstimulans – särskild beräkningsgrund 25
4.7 Utgifter 26
4.8 Hushållstyper 26
4.8.1 Sammanboende med hushållsgemenskap 26
4.8.2 Gifta men ej sammanboende 26
4.8.3 Delad bostad och ungdom med egen inkomst som bor hemma 27
4.8.4 Gymnasiestuderande ungdom 27
4.8.5 Inneboende 27
4.8.6 Underårig som bildat familj 28
4.8.7 Hushåll med underåriga barn 28
4.8.8 Hushåll där barn bor växelvis hos föräldrarna 28
4.8.9 Bistånd till barn och ungdom vid övergång från yngre till äldre åldersgrupp 28

5 Olika gruppers förutsättningar för rätt till ekonomiskt bistånd 28

5.1 Arbetslösa 28
5.1.1 Personer som har sagt upp sig 28
5.1.2 Att stå till arbetsmarknadens förfogande 29
5.1.3 Arbetslösa med otillräcklig A-kassa/Alfakassa 29
5.1.4 Arbetslösa med otillräcklig föräldrapenning 29
5.1.5 Kommunalt vårdnadsbidrag 29
5.1.6 Unga Arbetslösa 29
5.2 Företagare eller personer med fria yrken 30
5.3 Inskrivna för kriminalvård eller rättspsykiatrisk vård 31
5.3.1 Intensivövervakning med elektronisk kontroll – s.k. fotboja 31
5.3.2 Kontraktsvård 32
5.3.3 Samhällstjänst 32
5.4 Ungdomar under 18 år som bor i stöd- eller träningsboende 32
5.5 Ohälsa 32
5.5.1 Sjukersättning eller aktivitetsersättning 33
5.6 Personer med sociala och medicinska problem 33
5.6.1 Personer med missbruksproblem 33
5.6.2 Reskostnader vid behandling 34
5.7 Personer med psykisk ohälsa 34
5.8 Personer med äldreförsörjningsstöd eller pension 34
5.9 Studerande 34
5.9.1 Vuxenstuderande 34
5.9.2 Studerande som har familj 35
5.9.3 Kurslitteratur 35
5.9.4 Studerande under studieuppehåll 35
5.10 Yrkesvux 35
5.11 Ungdomar under 21 år som går i skolan 35
5.11.1 Ungdomar som saknar föräldrar med försörjningsansvar 36
5.12 Utländska medborgare 36
5.12.1 Allmänna bestämmelser 36
5.13 Personer Med uppehållstillstånd som ansöker om ekonomiskt bistånd 36
5.13.1 Flyktingar som omfattas av etableringslagen och som ansöker om ekonomiskt bistånd 37
5.13.2 Om etableringsreformen 37
5.13.3 Väntan på etableringsersättning (”glappet”) 37
5.13.4 Förlorad etableringsersättning 38
5.13.5 Etablerare med rätt till a-kassa 38
5.13.6 Boende 38
5.13.7 Boendekostnader 38
5.13.8 Bostadslöshet 38
5.13.9 Extraarbete 38
5.13.10 Sjukskrivna och personer med nedsatt prestationsförmåga 39
5.14 Ensamkommande flyktingbarn 39

5.14.1 EU-medborgare som ansöker om ekonomiskt bistånd 39
5.14.2 Registrering och ansökan om uppehållskort 39
5.14.3 Utredning och beslut gällande EU-medborgare 40
5.15 Riksnorm 40
5.16 Förhöjning av normen 41
5.16.1 Merkostnader för umgänge med barn 42
5.17 Försörjningsstöd till övriga kostnader 42
5.17.1 Resor vid praktik eller arbete 42
5.17.2 Avgift till fackförening och arbetslöshetskassa 43
5.18 Boende och boendekostnader 43
5.18.1 Andrahandsboende 43
5.18.2 Bostadsrätt/villa/fastighet/tomt 43
5.18.2.1 Boendekostnader vid bostadsrätt eller villa 44
5.18.3 Delad lägenhet 45
5.18.4 Hyresrätt 45
5.18.5 Inneboenderum 46
5.18.6 Förälder boende hos barn eller Vuxet hemmaboende barn 46
5.18.7 Övriga boendeformer 47
5.19 Hemförsäkring 47
5.20 Hushållsel 47
5.21 Ekonomiskt bistånd vid utlandsvistelse 48
5.22 Ekonomiskt bistånd vid vård jml. SoL 48
5.22.1 Stödboende och sociala bostadskontrakt 48
5.22.2 Avgift vid sjukhusvård 49
5.22.3 Egenavgift vid vård och behandling 49
5.22.4 Egenavgift vid stöd-/omvårdnadsboende 49
5.22.5 Fickpengar 49
5.22.6 Kläder och skor 49
5.22.7 Kostnader i samband med egen bostad 50
5.23 Tillfällig vistelse i kommunen 50
5.24 Nödprövning och akut bistånd 50
5.24.1 Vid avslag på försörjningsstöd 50
5.24.2 Sökanden har haft tillräckliga inkomster 50
5.24.2.1 Utbetalningsformer 51
5.25 Övrigt reducerat försörjningsstöd 52
5.26 Beslut som löper över flera månader 52
5.27 Löpande beslut 52

6 Bistånd till livsföring i övrigt 52

6.1 Begravningskostnad 52
6.2 Bredbandskostnad/Internetuppkoppling 54
6.3 Dator 54
6.4 Diskmaskin 54
6.5 Flyttkostnader 54
6.6 Färdtjänstavgift 55
6.7 Förskole- och skolbarnsomsorgsavgift 55
6.8 Glasögon eller kontaktlinser 55
6.9 Hemtjänstavgift 55
6.10 Hemutrustning 55
6.10.1 Komplettering 55
6.10.2 Grundutrustning 56
6.10.2.1 Beräkning av grundutrustning 56
6.11 Juridiska kostnader och stämpelavgifter/identitetskort 57
6.11.1 Advokatkostnader 57
6.11.2 Stämpelavgifter/identitetskort 57
6.12 Kläder och skor utöver vad som ingår i försörjningsstödet 57
6.12.1 Klädutrustning inför institutionsvistelse 57
6.12.2 Behov av särskilda kläder eller skor 57
6.13 Läkarvård och medicinkostnad 58
6.14 Magasineringskostnad 58
6.15 Psykoterapikostnader mm. 58
6.16 Resor 58
6.16.1 Rekreationsresor 58
6.16.2 Lägerverksamhet mm. för barn 59

6.16.3 Resa till begravning 59
6.16.4 Återföreningsresor 59
6.16.5 Återvandringsresor 59
6.16.6 Sjukvårdsresor 59
6.16.7 Resor i samband med umgänge med barn 59
6.17 Skulder 60
6.18 Spädbarnsutrustning 61
6.19 Tandvård 61
6.19.1 Akut tandvård 61
6.19.2 Nödvändig uppehållande tandvård 61
6.20 Tekniska hjälpmedel 62
6.21 Telefonabonnemang 62
7 Bilagor 64

1 Inledning

1.1 Allmänna utgångspunkter

Socialtjänstens arbete regleras i huvudsak av socialtjänstlagen (SoL), förvaltningslagen (FL), offentlighets- och sekretesslagen (OSL) och kommunallagen (KL). Ytterligare gäller för socialtjänstens verksamhet en rad andra lagar som bidragsbrottslagen (BidrL), lagen om underrättelseskyldighet, äktenskapsbalken (ÄktB), sambolagen, lag om registrerat partnerskap, föräldrabalken (FB), lagen om mottagande av asylsökande m.fl. (LMA), lagen om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare, förordning om statlig ersättning för insatser till vissa utlänningar, hälso- och sjukvårdslagen (HSL), lag om allmän försäkring (AFL), socialförsäkringsbalken (SFB) m.fl.

1.2 Riktlinjernas syfte och tillämpning

Syftet med riktlinjerna är att säkerställa rättssäkerhet och likabehandling. Riktlinjerna ska även säkerställa att alla människor får hjälp med insatser för att finna vägar till egen försörjning. Utifrån socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd ger riktlinjerna stöd och vägledning för handläggning av ekonomiskt bistånd i Hällefors kommun.

Riktlinjerna anger vad som är skälig levnadsnivå i normalfallet men ska inte tolkas som absoluta regler. Enligt socialtjänstlagen ska en individuell behovsprövning alltid göras, om sakliga skäl föreligger motiverar detta avsteg från riktlinjerna. Utgångspunkten vid den individuella behovsprövningen är vad som skiljer den enskilde från andra i samma situation med hela kommunen som jämförelseunderlag. Även de krav som ställs på den biståndssökande ska anpassas efter dennes individuella förmåga och förutsättningar.

Riktlinjerna beskriver vanligt förekommande situationer och behov. Ytterligare vägledning bör hämtas från rättsfall samt socialstyrelsen allmänna råd och föreskrifter.

1.3 Sekretess

Bestämmelser om sekretess inom socialtjänsten finns i offentlighets- och sekretesslagen. Sekretess gäller inom socialtjänsten för uppgift om en enskilds personliga förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider men (1 kap. 26 § OSL). Undantag från sekretessen kan göras när det finns dokumenterat samtycke från den enskilde. Det finns även undantag som regleras i lag. Inför utlämnande av sekretessbelagda uppgifter ska en sekretessprövning alltid göras.

1.4 Barnperspektivet

I bidragshushåll där det finns barn och ungdomar ska deras situation alltid uppmärksammas. Vid avslagsbeslut och om det skett särskilda överväganden om barnens situation i ärendet ska det dokumenteras att detta övervägande har skett. Särskilt viktigt är frågor som gäller barns boende, umgänge med föräldrar, hälsa och fritid.

Utgångspunkten är alltid att föräldrarna inom ramen för sin förmåga och ekonomiska resurser har huvudansvaret för att säkerställa de levnadsvillkor som är nödvändiga för barnet.

1.5 Våld i nära relationer/Brottsoffer

I arbetet med ekonomiskt bistånd är det viktigt att uppmärksamma det behov av hjälp och stöd som kan finnas i hushållen i samband med våld i nära relationer och i samband med hedersrelaterat våld. I det akuta skedet är dock skyddsbehovet det primära och tillfälligt ekonomiskt bistånd kan beviljas utan sedvanlig prövning av den skyddsbehövande egna ekonomiska förutsättningar. Att hänvisa till sambo/partner eller maka/makes försörjningsskyldighet är olämpligt.

2 Allmänt om uppdraget

2.1 Rätten till bistånd

Den som inte själv kan tillgodose sitt behov eller få dem tillgodosedda på annat sätt har rätt till bistånd för sin försörjning och för sin livsföring i övrigt på de villkor som anges i socialtjänstlagens (SoL) 4 kap 1-6 §§. Nämnden får även ge bistånd i annan form eller utöver vad som följer av 4 kap 1 § om det finns skäl för det enligt 4 kap 2 §.

Biståndet ska tillförsäkra den enskilde en skälig levnadsnivå samt utformas så att det stärker dennes möjligheter att leva ett självständigt liv. Den enskilde har ett eget ansvar för sitt liv och sina förhållanden i övrigt.

2.2 Förutsättningar för rätt till försörjningsstöd

Socialtjänsten får ställa krav på att den enskilde gör vad denne kan för att försörja sig samt för att öka sina möjligheter till att bli självförsörjande. Om den enskilde är arbetslös så är huvudprincipen att denne ska stå till arbetsmarknadens förfogande. Det kan innebära att den enskilde är inskriven på arbetsförmedlingen, söker arbete, deltar i kompetenshöjande insatser, praktik, av kommunen anordnad verksamhet, svenskundervisning eller annan lämplig insats.

För att socialtjänsten ska ställa andra krav än de som ställs på arbetssökande ska problematiken vara omfattande eller allvarlig. Personer som av socialtjänsten bedöms vara förhindrade att arbeta har oftast behov av insatser från andra enheter inom socialtjänsten, Arbetsförmedlingen eller av Region Örebro län. För att vara berättigad till ekonomiskt bistånd ska dessa personer medverka i planering i syfte att bli arbetsföra eller att få ersättning ur socialförsäkringssystemet. För att arbetsoförmåga ska godkännas bör den enskilde ha relevant läkarutlåtande/intyg som styrker oförmågan eller möjligheten att delta i aktivitet.

2.3 Felaktiga utbetalningar (FUT)

Fel ska så långt möjligt förebyggas genom noggrannhet i handläggningen. Om fel ändå uppstår är målsättningen att kommunen ska få tillbaka de felaktigt utbetalda pengarna och förhindra att bistånd fortsatt betalas ut på felaktiga grunder. Alla handläggare har skyldighet att uppmärksamma felaktigheter i

alla ärenden och indikera att en FUT-utredning ska inledas, samt medverka till att uppgifter som behövs för FUT-utredningen blir kända.

Finns det misstanke om brott ska polisanmälan göras enligt 6 § BidrL. Kommunen får inte avstå från att göra polisanmälan för att personen har återbetalat det felaktigt utbetalda beloppet.

FUT-utredningen ska bedrivas åtskild från eventuell parallell biståndsutredning och alltid göras av annan handläggare.

3 Handläggningsrutiner

Arbetet med ekonomiskt bistånd är ett tvådelat uppdrag:

- Stödja människor i att finna vägar till självförsörjning.
- Pröva rätten till ekonomiskt bistånd under tiden

I detta avsnitt anges riktlinjer för ärendehandläggningen.
Mer utförlig vägledning om ramarna för ärendehandläggning och dokumentation finns i Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om handläggning och dokumentation samt i Socialstyrelsens handbok ”Handläggning och dokumentation inom socialtjänsten”.

3.1 Ansökan

Utgångspunkten för utredningen är ansökningsblanketten, som ska vara fullständigt ifylld. Den sökande ska få tydlig vägledning om hur blanketten ska fyllas i. Huvudregeln är att ansökningsblanketten ska användas.
Om en ofullständig ansökan inkommer ska den som huvudregel kompletteras av den sökande. Handläggaren kan, om skäl för detta bedöms föreligga, kontakta sökanden för komplettering. I de fall där handläggaren kommit fram till att sökanden saknar förmåga att fylla i en ansökan, till exempel på grund av funktionsnedsättning, kan undantag göras från det kravet på sökanden. Detta ska då tydligt dokumenteras. I sådant fall ska handläggaren själv, med den sökandes samtycke, inhämta alla relevanta uppgifterna enligt 7 § FL innan beslut fattas. Dokumentationen av inhämtade uppgifter ska ske i journalanteckning.

När en ansökan om ekonomiskt bistånd inkommer ska nämnden alltid utan dröjsmål inleda en utredning. Nämnden har inte rätt att neka till att ta emot ansökningar.

3.2 Utredning

Syftet med utredningen är att ge beslutsfattaren ett tillförlitligt beslutsunderlag för valet av bistånd.

Utredningar som rör ekonomiskt bistånd sker med stöd av 11 kap. 1 § SoL. Grunden för en utredning är att ta reda på orsakerna till att den enskilde inte kan försörja sig själv. I samband med första ansökan om bistånd ska därför en grundutredning göras som syftar till att kartlägga vilka behov som finns och vilka möjligheter och resurser den enskilde har att själv tillgodose dessa. Den enskilde ska ges reellt inflytande i utredningsprocessen och utredningsarbetet ska göras tillsammans med honom eller henne.

När utredningen är klar ska den både utmynna i ett beslut rörande rätten till bistånd samt en plan innehållande vad som behövs för att nå målet självförsörjning. Första tre biståndsmånaderna använda utredningsrubriken planering i utredning/journal för att formulera en plan. Efter fyra bidragsmånader kan en separat handlingsplan upprättas i Viva om detta bedöms lämpligt av handläggare. Planen skall upprättas tillsammans med den enskilde, vara tydlig och möjlig att följa upp. Den enskilde skall då även skriva på upprättad plan och erhålla en egen kopia. I varje utredning som görs rörande familjer ska barnens situation särskilt uppmärksammas.

Löpande utredningar om rätten till bistånd görs därefter inför varje beslut och utgår från den dagsaktuella situationen och från uppgifterna i grundutredningen. Ny ansökan krävs vid varje tillfälle.

3.3 Stöd till självförsörjning

De allra flesta som har behov av ekonomiskt bistånd saknar arbete. Många av dessa är arbetsföra och oförhindrade att börja arbeta direkt.

Arbetslinjen ska gälla. Enskilda ska kunna försörja sig genom arbete och vid behov stöttas för att klara detta. Arbetslinjen innebär att individens förmågor snarare än oförmågor sätts i fokus. Utgångspunkten är att människor både vill och kan ta ansvar för sin egen försörjning. Därför blir verksamhetens främsta uppgift att genom aktiva, individuellt anpassade insatser och genom motivations- och förändringsarbete skapa förutsättningar för den enskilde att ta detta ansvar. Enskilda kan inte välja att leva på ekonomiskt bistånd framför att ta ett arbete. Den som inte kan arbeta ska erbjudas arbetsrehabilitering till lämpligt arbete eller motiveras ansöka om sjukersättning.

Den sökande ska erbjudas relevanta insatser och ställas inför krav på motprestationer utifrån sina förutsättningar. Krav på deltagande i en viss aktivitet ska föregås av en individuell bedömning av den biståndssökandes behov och förmåga. Vid arbetsträning inom exempelvis barn- och äldreomsorg ska det göras en bedömning av om arbetsträningen är lämplig också utifrån kvalitetskraven i verksamheten.

Det är viktigt att familjer som är nyanlända till Sverige snabbt skaffar sig egen försörjning då forskning har visat att barn i familjer med yrkesarbetande föräldrar har bättre förutsättningar i sina liv än barn i biståndsmottagande familjer. Ur ett jämställdhetsperspektiv är det särskilt viktigt att kvinnor erbjuds stöd och insatser i lika stor utsträckning som män.

3.4 Prövning av rätten till ekonomiskt bistånd

Prövningen av rätten till bistånd görs i flera steg och en individuell behovsprövning ska alltid göras.

Följande frågeställningar ska utredas:

- Är förutsättningarna för bistånd uppfyllda?

  En bedömning ska göras av om den sökande kan anses uppfylla de krav som kan ställas på henne eller honom i syfte att uppnå självförsörjning.

- Kan behovet av bistånd tillgodoses på annat sätt?

  Annat sätt kan exempelvis vara genom försörjningsskyldiga, genom inkomster eller tillgångar, genom socialförsäkringsförmåner, studiestödsformer eller andra ersättningar. I vissa fall ska behovet tillgodoses genom andra huvudmän såsom Försäkringskassan, Region Örebro, Migrationsverket eller Kriminalvården.

- Vilket bistånd ska beviljas?

  Utöver riksnormen som fastställs av regeringen ska med utgångspunkt från lagen och kommunens riktlinjer en bedömning göras av vilket behov som föreligger, och vad som är en skälig levnadsnivå för den enskilde.

3.5 Beslut om ekonomiskt bistånd och försörjningsstöd

Beslut om bistånd ska fattas på grundval av ansökan och utredning. Ställning ska tas till ansökan om ekonomiskt bistånd och om rätt till detta föreligger. Ställning ska också tas till vad som behövs för att personen ska bli självförsörjande och individens skyldighet att bidra till självförsörjningsmålet. Om personen inte deltar är det i de flesta fall grund för avslag.

Alla beslut ska vara formulerade tydligt och begripligt för den enskilde och meddelas denne omgående. Av beslutet ska det klart framgå vad den enskilde ansökt om och vad som beviljats respektive avslagits.

3.5.1 Avslag på ansökan om ekonomiskt bistånd

Om sökanden inte bedöms uppfylla förutsättningarna för rätt till ekonomiskt bistånd ska ansökan avslås. Som huvudregel avslås ansökan för hushållet som helhet. Underhållsskyldighet gentemot övriga familjemedlemmar går före deras rätt till ekonomiskt bistånd och föräldrar ska i detta sammanhang informeras om det ekonomiska ansvar som föräldraskapet innebär.

Observera att i de fall där sökanden inte beviljas fullt bistånd aktuell månad på grund av normöverskott tidigare månader, ska ett avslagsbeslut fattas rörande det tidigare normöverskottsbeloppet. Det är också viktigt att, då normöverskott föreligger, informera den enskilde om att normöverskottet kommer att medräknas i kommande månads beräkning. Att detta informeras skall även dokumenteras i ärendet.

Vid avslag sparas originalet av beslutsdokumentet i akten och en kopia skickas eller överlämnas till den sökande. Besvärshänvisning ska lämnas liksom hjälp med överklagandet om den sökande behöver och begär det.

Av beslutet ska följande framgå:

- Vad ansökan avser, dvs. ändamålet
- Hänvisning till § i socialtjänstlagen.
- Eventuell tidsperiod.
- Motivering till avslaget.
- Hur beslutets konsekvenser för eventuella barn har övervägts och vilka ställningstaganden som gjorts.

I de fall det finns flera skäl till avslag ska samtliga avslagsgrunder skrivas in i beslutet och en närmare motivering i det enskilda fallet ska framgå av texten.

3.6 Överklagan

Om det inte framkommit nya uppgifter som medför att det överklagade beslutet omprövas och ändras i sin helhet, ska socialtjänsten överlämna överklagandet till förvaltningsrätten utan dröjsmål. I normalfallet bör tiden inte överstiga en vecka. Där framgår att överklagandet skall ha kommit in till den myndighet som meddelat beslutet inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

3.7 Återkrav och återsökning av beviljat ekonomiskt bistånd

Huvudprincipen är att bistånd enligt 4 kap. 1 § SoL beviljas utan återbetalningsplikt för den enskilde. Undantag från denna princip regleras i 107 kap. 5 § SFB och 9 kap. 1 och 2 §§ SoL.
Samtliga beslut om återkrav eller återsökning ska bevakas. Vid återsökning ska beslutet hos Försäkringskassan eller Pensionsmyndigheten följas upp. Vid återkrav ska eventuell utebliven återbetalning utredas, se vidare om ersättningstalan i avsnittet nedan.

3.7.1 Återsökning hos Försäkringskassan/Pensionsmyndigheten

Kommunen kan återsöka bistånd som den enskilde beviljas under den tid Försäkringskassan/Pensionsmyndigheten prövar en periodisk förmån som kan komma att utbetalas retroaktivt. Villkoret är att den enskilde för motsvarande period som Försäkringskassans beslut om ersättning avser fått minst 1000 kronor till sin och sin familjs försörjning genom bistånd från kommunen. (107 kap. 5 § SFB)

Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten kan själv ge förskott på sökt pension (112 kap. 2 § SFB) om det är troligt att förmånen kommer att beviljas men beslut eller uträkning av ersättningen dröjer. Denna möjlighet bör undersökas innan ekonomiskt bistånd beviljas som förskott på sökt pension.

3.7.2 Formella krav på återsökning enligt socialförsäkringsbalken

När det gäller bistånd som kan komma att återsökas hos Försäkringskassan enligt 107 kap. 5 § SFB vid utbetalning av retroaktiv periodisk ersättning finns inga formella krav utom de som följer av förvaltningslagen. Den enskilde ska vara informerad om att utbetalt belopp kommer att återsökas.

3.7.3 Handläggning av återsökning

Återsökning sker genom att begäran om utbetalning för retroaktiv tid görs till Försäkringskassan. En begäran om utbetalning per förmån och beslutstillfälle (avseendemånad) måste göras. Försäkringskassan har en särskild blankett för detta.

3.7.4 Återkrav enligt socialtjänstlagen

Akut utbetalning av matpengar som gjorts av sociala eller medicinska skäl ska inte återkrävas. Om den akuta hjälpen ges på grund av att någon tillfälligtvis är förhindrad att disponera sina inkomster eller tillgångar kan det dock återkrävas. Även akut hjälp till exempelvis en hyresskuld för att undvika avhysning kan återkrävas om hushållet har inkomster över norm. Återkrav får inte göras mot framtida bistånd.
De formella kraven är absoluta och får inte åsidosättas. Vid en eventuell prövning i förvaltningsrätten innebär åsidosättande av de formella kraven att

talan inte kan fullföljas. Det finns tre sätt för kommunen att få tillbaka utbetalt bistånd.

1. Bistånd med villkor om återbetalning enligt 9 kap. 2 § st. 1 SoL som förskott på förmån etc.

2. Bistånd med villkor om återbetalning gäller enligt 9 kap. 2 § st. 2 SoL och bara om bistånd lämnats i annat fall än 4 kap. 1 § SoL.

3. Krav till den enskilde om återbetalning av bistånd som han eller hon fått för mycket eller på oriktiga grunder enligt 9 kap. 1 § SoL.

Återkrav enligt 9 kap. 1 § SoL görs vanligtvis inom ramen för en förenklad FUT-utredning om en person beviljats bistånd genom:

- att lämna oriktiga uppgifter
- underlåtenhet att lämna uppgift
- eller på annat sätt förorsakat att bistånd beviljats obehörigen eller med för högt belopp
- personen tagit emot bistånd som socialtjänsten utbetalat felaktigt eller med för högt belopp och skäligen borde ha förstått det

3.7.5 Återkrav enligt 9 kap. 2 § st 1. Socialtjänstlagen

Återkrav av ekonomiskt bistånd enligt 4 kap. 1 § SoL kan ske på tre grunder:

1. Bistånd som förskott på förmån eller ersättning.
2. Bistånd till enskild som är indragen i arbetskonflikt.
3. Bistånd till enskild som på grund av förhållanden som han/hon inte kunnat råda över hindrats från att förfoga över sina inkomster eller tillgångar.

Som förmån eller ersättning räknas förmåner från Försäkringskassan som exempelvis sjukersättning, aktivitetsersättning, livränta, BTP (bostadstillägg för pensionärer), sjukpenning, föräldrapenning, rehabiliteringsersättning, vårdbidrag och underhållsstöd. Andra ersättningar eller förmåner kan till exempel vara lön (gäller även statlig lönegaranti vid konkurs), arbetslöshetsersättning, studiestöd.
Den väntade inkomsten måste antas ge ett överskott efter avdrag för den enskildes löpande levnadsomkostnader om ett återkrav ska vara meningsfullt.

Återkrav av förmån eller ersättning bygger helt och hållet på överenskommelse mellan kommunen och den enskilde. Om utbetalaren av förmånen eller ersättningen kräver det behövs även fullmakt. Möjligheten att återkräva måste därför undersökas och bedömas från fall till fall. Det ska preciseras i överenskommelsen mot vilken utbetalning som återkrav gäller.

Handläggning – förskott på förmån eller ersättning

- Skriftlig överenskommelse görs med den enskilde om att biståndet ska återbetalas och hur återbetalning ska ske.

- Skriftlig fullmakt upprättas vid behov och i de fall utbetalaren av förmånen eller ersättningen begär det. Observera att den enskilde när som helst ensidigt kan säga upp fullmakten.

- Observera också att det är två beslut som ska fattas och att detta gäller vid varje biståndstillfälle och biståndsmånad:

- Beslut om bistånd enligt 4 kap. 1 § SoL.

- Beslut om återkrav enligt 9 kap. 2 § SoL första stycket.

- Besluten ska vara skriftliga och innehålla uppgift om den eller de omständigheter som utgör grund för återbetalningsplikten.

- Sökanden ska informeras om att beslut om återkrav inte kan överklagas. Han eller hon ska också informeras om att ifall återbetalning inte sker kan frågan om återbetalning prövas i förvaltningsrätten på initiativ av kommunen.

- Varje biståndsbeslut ska skriftligt delges den enskilde innan biståndet utbetalas.

3.7.6 Återkrav enligt 9 kap 2 § 2 st / Bistånd Jml. 4 kap. 2 § SoL

Dessa återkrav är endast tillämpliga för hushåll som har egna inkomster eller tillgångar och därför inte kan anses vara berättigade till bistånd enligt 4 kap. Bistånd enligt 4 kap. 2 § SoL kan villkoras med återbetalning men får bara återkrävas om det beviljats med sådant villkor. Följande situationer kan bli aktuella för återkrav enligt 4 kap. 2 § och 9 kap 2 § st. 2 SoL:

- Hushåll med realiserbara tillgångar.

- Hushåll med egen försörjning/inkomst över norm.

För att undvika allvarliga sociala konsekvenser kan exempelvis bistånd enligt 4 kap. 2 § SoL med villkor om återbetalning beviljas till hyresskuld där behovet kunnat tillgodoses genom egen inkomst och där återbetalningsförmåga finns.

Handläggning - bistånd enligt 4 kap. 2 § socialtjänstlagen med villkor om återbetalning

- Skriftlig överenskommelse görs med den enskilde om att biståndet ska återbetalas och hur återbetalning ska ske.

- Observera också att det är två beslut som ska fattas och att detta gäller vid varje biståndstillfälle och biståndsmånad:

1. Beslut om bistånd enligt 4 kap. 1 § SoL.
2. Beslut om återkrav enligt 9 kap. 2 § st. 2 SoL.

Besluten ska vara skriftliga och innehålla uppgift om den eller de omständigheter som utgör grund för återbetalningsplikten.

Sökanden ska informeras om att beslut om återkrav inte kan överklagas. Han eller hon ska också informeras om att ifall återbetalning inte sker kan frågan om återbetalning prövas i förvaltningsrätten på initiativ av kommunen.

Varje biståndsbeslut ska skriftligt delges den enskilde innan biståndet utbetalas.

3.7.7 Ersättningstalan enligt 9 kap. 3 § socialtjänstlagen

I de fall den enskilde inte återbetalar återkrav enligt 9 kap. 1 eller 2 §§ SoL kan kommunen med stöd av 9 kap 3 § SoL väcka talan om ersättning hos förvaltningsrätten. Talan ska väckas så snart det står klart att den enskilde inte betalar och senast inom tre år från det biståndet utbetalades.
Innan talan väcks ska förvaltningen skicka två betalningspåminnelser och den enskildes aktuella ekonomiska situation utredas så långt det är möjligt.

Visar genomförd utredning att det är styrkt eller troligt att den enskilde har betalningsförmåga ska talan väckas. Visar utredningen att den enskilde för tillfället inte kan betala kan återkravet ligga vilande under en period.

Ansökan ska göras vid den förvaltningsrätt inom vars domkrets den enskilde är bosatt och innehålla följande uppgifter.

- Namn, adress och telefon till den nämnd som söker och handläggaren
- Beslutsdatum
- Den ersättningsskyldiges namn, personnummer, adress och telefon
- Vilken typ av återkrav det är (§ i SoL)
- Yrkande (Hällefors kommuns myndighetsnämnd yrkar att förvaltningsrätten ålägger XX att till Hällefors kommun återbetala...)
- Bistånd som har beviljats
- Belopp som yrkas
- När biståndet som återkrävs utbetalades
- Uppgift om de två betalningspåminnelserna som har skickats
- Utredning som visar att den enskilde har betalningsförmåga

Kopior på ansökningsblanketter eller utredning som visar den enskildes ekonomiska förhållanden när biståndet utbetalades och förvaltningens beslut samt överenskommelse om återbetalning ska bifogas ansökan. Om den enskilde betalt tillbaka del av återkravet ska det redovisas.

Eventuell förvaltningsrättsdom i kommunens favör utgör underlag för ansökan om utmätning hos Kronofogdemyndigheten.

3.7.8 Kraveftergift

Om det är uppenbart att förhållandena ändrats så att den enskilde inte inom tre år från det biståndet utbetalades kommer att kunna återbetala, får kommunen enligt 9 kap. 4 § SoL helt eller delvis efterge återkrav. Detta beslut går inte att överklaga. Observera att beslut om ersättningstalan måste fattas av rätt delegat i delegationsordningen.

4 Om innehållet i utredningen

4.1 Information

Information som ges till sökande ska vara tydlig, lätt att förstå och tillgänglig för så många som möjligt. Information som riktar sig till särskilda grupper, såsom personer som inte behärskar svenska språket eller har en funktionsnedsättning, ska vara anpassade efter deras behov och tolk ska användas vid behov.

4.1.1 Dokumentation

Socialtjänsten är skyldig att dokumentera handläggning och genomförande, vilket är särskilt viktigt i samband med myndighetsutövning. Den enskilde ska hållas underrättad om den dokumentation som förs om honom eller henne och rätten att ta del av denna. Om den enskilde anser att någon uppgift är oriktig ska detta antecknas. Journalanteckningarna ska göra det möjligt att följa ärendets gång. Inkommen information och uppgifter av betydelse för bedömning och beslut ska dokumenteras liksom vilken information som lämnats till den sökande samt vilka överenskommelser som gjorts.

Fördjupad vägledning kan erhållas från Socialstyrelsens handbok ”Handläggning och dokumentation inom socialtjänsten”.

4.2 Förebygga felaktiga utbetalningar

Om en felaktig utbetalning har gjorts ska detta alltid utredas och återkrävas när det är möjligt enligt lag. Vid misstanke om brott ska även polisanmälan göras. Misstankar om felaktig utbetalning dokumenteras.

4.3 Kontroller

4.3.1 Allmänt om kontroller

Utgångspunkten är ansökningsblanketten, vilken alltid ska vara fullständigt ifylld.

Det mest kostnadseffektiva är att göra nödvändiga kontroller redan innan beslut om utbetalning fattas. Vissa omständigheter som kan leda till felaktiga utbetalningar bör särskilt uppmärksammas. Det gäller att den sökanden egentligen är sammanboende, inte antas bo på angiven adress, att barn som uppges ingå i hushållet inte vistas i hushållet, att den sökande har inkomster av anställning eller svartarbete, undanhåller tillgångar eller samtidigt uppbär ekonomiskt bistånd i annan kommun.

Godkännande av att olika kontroller görs sker i huvudsak genom att den sökande undertecknat ansökningsblanketten. I vissa fall kan andra kontroller än de som godkänts på ansökningsblanketten behöva göras. Sådana kontroller ska godkännas av den sökande. Om den sökande har lämnat muntligt godkännande ska detta dokumenteras i journalanteckning. Om den sökande inte lämnar godkännande måste socialtjänsten ta ställning till om beslutsunderlaget är tillräckligt eller inte. Om inte, kan beslut om avslag fattas med hänvisning till att den sökande inte medverkar till utredningen.

När en ansökan inkommer bör följande kontroller alltid utföras innan beslut fattas:

- Att ansökan är fullständigt och korrekt ifylld.
- Att datum för ansökan är dokumenterad.
- Att planeringen följs, till exempel närvaro på anvisad arbetsmarknadsåtgärd, SFI eller läkarintyg vid sjukskrivning
- Att det finns verifikationer/underlag för samtliga inkomster och utgifter.

4.3.2 I samband med nybesöket

Utredningen i samband med nybesöket är den mest grundläggande. Det som primärt måste utredas är om den sökande kan anses tillhöra kommunen. Detta är särskilt viktigt i de fall sökanden saknar egen bostad och bor inneboende eller i andra hand. Fram till dess att det är klarlagt vem som har ansvaret har vistelsekommunen det fulla ansvaret.

Inför ett nybesök görs i princip kontroller i två led:

1. Först och främst ska det konstateras att den som ansöker om bistånd är den person han eller hon säger sig vara och i förekommande fall att uppehållstillstånd eller uppehållsrätt finns. Vistelsen är därefter det avgörande för om den enskilde kan ha rätt till bistånd hos kommunen.

2. Om grundförutsättningarna ovan är uppfyllda fortsätter utredningen och den enskilde ska visa att han eller hon uppfyller förutsättningarna för att vara berättigad till bistånd. Kontrollerna omfattar alla som ingår i hushållet.

Följande kontroller skall alltid göras vid nybesök:

- Identitet
- Medborgarskap och uppehållstillstånd/uppehållsrätt
- Uppgifter om boende och vistelse
- Uppgifter om folkbokföring
- Hushållssammansättning/civilstånd
- Vårdnadshavare för barn boende i hushållet
- Barnens boende, skolgång/barnomsorg och ev. extra arbete
- Eventuell tidigare aktualitet vid annan socialtjänst
- Inkomster
- Tillgångar
- Tidigare försörjning/orsak till behov av bistånd

Särskild noggrannhet är av vikt när ungdomar 18-20 år söker bistånd för egen del men kan omfattas av föräldrarnas försörjningsskyldighet.

4.3.3 Regelbundna kontroller

Följande kontroller bör göras regelbundet för att säkerställa att rätt person får rätt ersättning och därmed förhindra felaktiga utbetalningar.

- Boende/utlandsvistelse
- Hushållsgemenskap
- Arbetsförmåga och hälsa
- Barns sysselsättning
- Inkomstuppgifter
- Tillgångar/lösöre.

- Fordon
- Företag
- Fastighet

4.4 Genomförande av kontroller vid ansökan om bistånd

4.4.1 Identitet

Denna kontroll görs i samband med att sökanden är kallad till nybesök och ska som regel göras vid varje byte av ordinarie handläggare. Följande giltiga legitimationshandlingar är godkända för socialtjänsten:

- ID-kort.
- Svenskt körkort.
- Svenskt Europapass.
- Svenskt främlingspass.
- Svenskt resedokument.
- Svenskt provisoriskt utfärdade pass.
- Uppehållstillstånd med fotografi från Migrationsverket.

Om den enskilde saknar ovan nämnda legitimationshandlingar kan identiteten styrkas genom: utländskt pass, utländskt körkort eller annan legitimationshandling. Utländska legitimationshandlingar behöver lämnas för översättning. Vid tveksamhet om utländska identitetshandlingars giltighet bör Migrationsverket kontaktas för konsultation.

Vid handläggning av så kallade ”*glappet”* ärenden finns i regel ingen giltig ID-handling hos den sökande. Handläggaren måste då förlita sig på andra myndighetskontakter samt ev godkänna andra ID-handlingar som t ex LMA-kort.

4.4.2 Skyddade personuppgifter

Personer som är förföljda och utsatta för hot eller våld kan få sina adress- och personuppgifter skyddade genom olika bestämmelser i lagstiftningen.
Den som har skyddade personuppgifter kan inte sökas på databaser och myndigheterna får heller inte lämna uppgifter om personen. Det innebär inte att uppgifter som personer med skyddade personuppgifter lämnar inte ska kontrolleras och utredas. Vid utredning om rätt till bistånd måste sökanden i stor utsträckning själv medverka. Sökanden ska själv inhämta handlingar och uppgifter från olika myndigheter för att vara berättigad till bistånd.
Se även särskild rutin *Rutin för sekretessärenden.*

4.4.3 Boende/Hushållsgemenskap/Vistelse utomlands

Boende och vistelsetillhörighet kontrolleras genom hyreskontrakt, aktuell hyresavi och folkbokföring. Vid tveksamheter kring en persons boende eller hushållsgemenskap oavsett kontraktsform bör detta utredas med hembesök. Syftet är att utreda bostadsförhållande och vistelse samt bedöma om den uppgivna hyreskostnaden kan anses rimlig.

Vid andrahandskontrakt eller inneboendekontrakt ska kontroll alltid göras om förstahandshyresgästen är aktuell och beviljas hyra, för att förhindra dubbelutbetalningar.

Vid kontroll av folkbokföringsadress bör även kontroll göras om personen angett en tillfällig adress. Om den sökande inte är folkbokförd på den adress som anges i ansökan, men uppger sig vara stadigvarande bosatt där, ska han eller hon uppmanas ändra folkbokföringsadress.

Vid stora miljömässiga brister såsom t ex ohyra, mögelskador etcetera i en hyreslägenhet finns möjligheten att anmäla om detta lämnas till Samhällsbyggnad bergslagen. Detta kräver dock ett dokumenterat kommunicerat samtycke från den enskilde.

4.4.4 Hembesök

Huvudsyftet med hembesök är att utreda om den sökande har en rimlig hyreskostnad i förhållande till sitt boende, om denne har tillgång till lägenheten samt hur hushållssammansättningen ser ut. Hushållsammansättningen påverkar även det resterande biståndets storlek.

Om en person inte tillåter ett hembesök ska socialtjänsten inte insistera. Personen ska däremot informeras om konsekvenserna av att boendeförhållandena inte kan utredas. Det som framkommer och observeras under besök ska dokumenteras. Dokumentationen ska vara objektiv och saklig.

Att tänka på före hembesöket:

- Syftet med besöket ska vara klarlagt och det ska dokumenteras varför det är nödvändigt med ett hembesök i det enskilda fallet.
- Det ska vara klart vad det är man behöver undersöka och vilka frågor man behöver svar på.
- Det är lämpligt att handläggaren kallar den enskilde till besök på kontoret, ställer sina frågor och dokumenterar svaren. Utifrån besök kan sedan ett hembesök göras i direkt anslutning till besöket för att verifiera lämnade uppgifter. Detta förutsätter att den sökande lämnar sitt samtycke till hembesöket.
- Handläggarna ska vid hembesök ta med kopior av handlingar ur akten om det behövs. Originalhandlingar ska aldrig tas med.
- För att handläggarna ska veta att de kommer att träffa rätt person vid ett besök är det lämpligt att ta med kopia av ett pass- eller körkortsfoto på den sökande.
- Hembesök görs av två handläggare. Detta är nödvändigt utifrån säkerhet och bevisning.
- Enhetens säkerhetsrutiner ska följas.

4.4.5 Utlandsvistelse

Vid misstanke om att den sökande vistas utomlands eller har vistats utomlands under den period som han eller hon uppburit ekonomiskt bistånd så ska den enskildes egen beskrivning begäras. Det kan ske vid ett möte eller skriftligen. Den enskildes beskrivning kan jämföras och kontrolleras genom:

- Extra närvarokontroll på anvisad arbetsmarknadsåtgärd, skola, Arbetsförmedling eller annan aktivitet.
- Kopia på pass, ibland har den enskilde dubbelt medborgarskap och därmed två pass.

- Specificerat kontoutdrag, biljettköp, utlandsuttag och utlandsköp kan framgå.
- Sökande kan lämna in specifikation från mobilräkning, personliga kvitton eller annat som visar att den vistats i Sverige.
- Uppgift om barns närvaro på skola eller dagis.

Om personen lånat eller fått pengar för att finansiera resan är det att betrakta som inkomst som hade kunnat användas till den dagliga försörjningen och som kan påverka rätten till bistånd.

4.4.6 Inkomstuppgifter

Inkomstuppgifter kontrolleras genom att den enskilde lämnar: kontoutdrag, specifikationer till inkomster och deklaration. De uppgifter som inkommer till socialtjänsten behöver verifieras och jämföras med tidigare redovisade uppgifter, exempelvis deklarationen. Socialtjänsten kan vid behov be den sökande att lämna medgivande till att socialtjänsten kontaktar exempelvis arbetsgivare eller försäkringsbolag.

4.4.7 Kontoutdrag/kontoöversikt/årsbesked

Kontoutdrag bör redovisas regelbundet i samband med ansökan varje månad eller minst var tredje månad. Om det av kontoutdraget även framgår uppgifter om gjorda betalningar har den enskilde möjlighet att stryka uppgift om vad en betalning avser. Om det finns anledning att anta att kontoutdraget är manipulerat ska sökanden inkomma med ett utdrag utställt från banken och med bankens stämpel. *Kontoöversikt* som visar vilka konton den sökande har på en och samma bank ska i regel krävas in. I januari skickar bankerna ut årsbesked till samtliga kunder. Årsbeskedet innehåller uppgifter om konton, fonder/aktier, bankfack etc. Bankfack utreds genom att socialtjänsten följer med personen till banken för att visa innehållet i bankfacket. Socialtjänsten bör begära att den sökande lämnar in en kopia på årsbesked i samband med nybesök och därefter minst en gång per år.

4.4.8 Specifikationer

- *Lönespecifikationer*: Ska begäras in och kontroller göras gällande utbetald lön, ackumulerad lön, eventuella avdrag för ex. mat, arbetskläder, gymkort och förskottsbetalning. Om sökanden haft semester eller varit tjänsteledig utan lön kan också framgå av specifikationen.

- *Alfa- eller A-kassa:* Sökanden ska lämna specifikationer för samtliga veckor och ta ut alla dagar han eller hon har rätt till. Kontroll kan göras direkt med resp. A-kassa eller Alfa-kassan.

- *Föräldrapenning och sjukpenning:* Vid föräldrapenning och sjukpenning kan handläggaren göra kontroll med Försäkrings-kassan gällande att den enskilde tar ut det högsta belopp han eller hon har rätt till samt att full ersättning tas ut (7 dagar per vecka). Observera att familjen även kan erhålla jämställdhetsbonus.

- *Handikappersättning och vårdbidrag*: Beslutsunderlag för handikappersättning och vårdbidrag ska begäras för att kontrollera vilka fördyrade levnadskostnader ersättningen eller bidraget avser täcka.

- *Bostadsbidrag:* Begär in Försäkringskassans beslut om slutgiltigt bostadsbidrag. Beslutet behöver jämföras med beviljas bistånd. Beslutet innebär att den som uppburit bostadsbidrag antingen ska:

- Återfå belopp (om han eller hon fått för lite)

- Återbetala (om han eller hon fått för mycket)

- Rätt summa har utbetalats

4.4.9 Utländska inkomster eller tillgångar

Möjligheterna att få fram uppgifter varierar från land till land. Migrationsverkets hemsida (LIFOS), landets ambassad i Sverige eller Sveriges ambassad i landet kan ge hänvisning om vilka handlingar som är möjliga att begära in och vilka myndigheter som kan tillhandahålla dessa. Socialtjänsten bör vara extra uppmärksam på fall där det finns indikationer på att den enskilde har inkomster eller tillgångar i utlandet, exempelvis:

- Ofta åker utomlands

- Uppehållit sig länge i utlandet

- Klarat sin försörjning utan att kunna redogöra för detta eller styrka hur

- Det inkommer en anmälan om det

4.4.10 Tillgångar

Uppgift om eller indikation på att en person har tillgångar kan fås via deklarationen, specifikationen till hemförsäkringen eller årsbesked/kontoöversikt. Ytterligare uppgift om tillgångar kan fås via bil- respektive företagsregistret. I vissa fall kan även hembesök göras vid misstanke om väsentliga tillgångar i hemmet. Om personen har skulder hos Kronofogden kan socialtjänsten kontakta dem för att ta del av eventuella tillgångsutredningar eller beslut om betalningsföreläggande. Kronofogden kan lämna uppgifter rörande om en person har gjort inbetalningar på skulder vilket kan tyda på att personen har andra inkomster.

4.4.11 Deklaration

I samband med nybesök samt vid ansökan för maj varje år ska en kopia på deklarationen lämnas in. Där framkommer uppgift om inkomst, ränteinkomster och ränteutgifter, pensionssparande, utdelning/vinst vid försäljning av aktier. Ytterligare framkommer om personen betalat fastighetsavgift, ska komplettera deklarationen med ytterligare blanketter, till exempel för företagare eller om per-sonen pantsatt föremål och betalar ränta till pantbank.

Deklarationen ska lämnas in med samtliga sidor 1-4. Om personen har tappat sin deklaration kan kopia begäras från Skatteverket. Personer som inte deklarerat ska inkomma med kopia på samtliga kontrolluppgifter från Skatteverket.

Om personen varit aktuell inkomståret jämförs redovisade inkomster med uppgifterna på deklarationen. Observera att ränteutgifter kan tyda på innehav av bostadsrätt eller fastighet. På deklarationen framgår om personen får

skatteåterbäring eller ska betala in ytterligare skatt. Utbetalning av skatteåterbäring ska följas upp vid kommande ansökningar om bistånd.

4.4.12 Värdering av lösöre

Lösöre är lös egendom som utgörs av fysiska föremål som kan flyttas. Det är i ens besittning om man har det i hemmet, garaget, bilen, bankfacket eller bär det på sig. Det är ofta svårt för socialtjänsten att bedöma om lösöret är en lätt realiserbar tillgång och kan användas till den enskildes försörjning.

4.4.13 Fordon

Transportstyrelsen har uppgifter om en person äger fordon, en persons fordonshistorik, ett fordons ägarhistorik. Uppgifterna kan sökas via personnummer, registreringsnummer eller ett företags organisationsnummer. Från Transportstyrelsen kan man även begära kopia på den handling som upprättats och skickats in för att genomföra ägarbytet. Handläggarna kan även söka uppgifter om en persons innehav av fordon via tjänsten Infotorg som handhas av Bisnode.

Vid fordonsinnehav är det den enskilde som ska anmodas att själv visa fordonets värde. Detta kan ske genom att denne låter värdera fordonet eller uppvisar ett inköpskvitto. Sökande ska sälja bilen till ett marknadsvärdespris. För bedömning av om ett fordon är att anse som en lätt realiserbar tillgång och för uppskattning av dess värde kan värderingsfunktioner på internet användas. Detta utlåtande bevisar inte fordonets värde utan ger ett uppskattat värde. Jämförelse med motsvarande fordon som annonseras för försäljning på marknaden kan även vara vägledande. Kan göras exempelvis på www.blocket.se.

4.4.14 Arv

Om kommunen får kännedom om att en person fått ärva kan boutredningen och bouppteckningen begäras in från klienten för att få ta del av hur arvet har fördelats. Dessa uppgifter kan även begäras från Skatteverket, men då krävs kännedom om den avlidnes personnummer.

4.4.15 Barns sysselsättning

Denna kontroll görs i huvudsak genom samtal med den sökande om barnen och deras situation. Socialtjänsten kan begära att den sökande lämnar intyg om skolgång för barnen. Kontakt kan även tas med bildning gällande barnets skolplacering. Vid misstanke om att hemmavarande barn över 18 år inte längre går i gymnasiet kan kontroll göras med CSN om utbetalning av studiemedel. Barns inkomster och tillgångar behöver även utredas regelbundet.

4.4.16 Äktenskapsskillnad

Vid ansökan om äktenskapsskillnad ska sökande inkomma med kopia på ansökan och senare med domen. Den sökande ska även inkomma med bodelningshandlingar. Om sökanden inte har barn beviljar domstolen skilsmässa omgående, annars är det minst sex månader och max 12 månaders betänketid. I samband med dom bör sökandes nuvarande boendeförhållanden utredas. Makarna är försörjningsskyldiga gentemot varandra tills dess att dom om äktenskapsskillnad meddelas. Om den ena parten inte fullföljer sitt ansvar kan en ansökan om stämning lämnas till tingsrätten.

4.4.17 Migrationsverket

Migrationsverkets utredning gällande uppehållstillstånd innehåller generellt uppgifter om sökandes civilstånd, ekonomiska situation, om personen kom som anknytning och om den anhöriga uppgett att han/hon kan försörja personen etc. Om det finns skäl kan socialtjänsten begära in utredningen som ligger till grund för uppehållstillståndet från den sökande.

4.4.18 Förfrågan hos annan socialtjänst

Om en person tidigare har varit aktuell för ekonomiskt bistånd eller en annan utredning hos en annan kommun kan det finns behov av att inhämta uppgifter därifrån.

4.5 Inkomstberäkning

Behov av försörjningsstöd beräknas i normalfallet så att normen läggs ihop med godkända utgifter för hyra, hushållsel, hemförsäkring, arbetsresor och avgift för A-kassa eller fackföreningsavgift. På så sätt erhålls hushållets totala norm. Från denna avräknas hushållets alla nettoinkomster månaden innan ansökningsmånaden. Mellanskillnaden utgör hushållets behov av försörjningsstöd.

Vid bedömningen av behovet av ekonomiskt bistånd ska hushållets samtliga faktiska inkomster räknas. Inkomsterna bör i regel beräknas utifrån de inkomster hushållet hade kalendermånaden före den månad som beräkningen avser. Om det upptäcks inkomster som inte redovisades föregående månad kan även dessa påverka beräkningen av biståndet.

Vid nybesök kan det vara nödvändigt att göra en grundligare utredning. Det kan till exempel vara lämpligt att värdera inkomsterna olika beroende på hur hushållets ekonomi sett ut en tid bakåt och vid vilka tidpunkter olika inkomster erhållits.

Inkomster som i sin helhet reducerar ekonomiskt biståndet

- Aktivitetsstöd
- Arbetslöshetsersättning/Ersättning från a-kassan
- Avgångsvederlag
- Barnbidrag inklusive flerbarnstillägg
- Bostadsbidrag, BTP (bostadstillägg för pensionär)
- Etableringsersättning inkl bostadsersättning och etableringstillägg.
- Extra försäkringsförmåner till exempel AGS (avtalsgruppsjuk-försäkring), AMF (arbetsmarknadsförsäkring), AFA-försäkring (vid sjukskrivning) eller STP/ITP (särskild tilläggspension/övriga avtalspensioner).
- Försäkringsersättning eller skadestånd, ideell del för ”sveda och värk”
- Habiliteringsersättning (”flitpeng”)
- Hemvårdsbidrag eller hemsjukvårdsbidrag - räknas som inkomst för den person som mottar bidraget för utfört arbete

- Hyresdel från inneboende
- KBH (kommunalt bostadstillägg för funktionsnedsatta)
- Kommunalt vårdnadsbidrag
- Lön eller sjuklön från arbete
- Pension, livränta
- Räntor och utdelningar
- Sjukersättning och aktivitetsersättning
- Sjukpenning, föräldrapenning, rehabiliteringsersättning
- Skatteåterbäring
- Studiehjälp: studiebidrag, studiemedel
- Underhållsbidrag, underhållsstöd, efterlevandestöd
- Utryckningsbidrag (kriminalvård)
- Vårdbidrag, skattepliktig del (eventuell resterande del utgör merkostnader för barnets funktionsnedsättning)
- Vårdnadsbidrag
- Äldreförsörjningsstöd

Även andra former av inkomster som ska inräknas vid prövning av ekonomiskt bistånd kan förekomma, exempelvis en persons insättningar. Skatteåterbäring räknas inte som inkomst om den tagits i anspråk av Kronofogdemyndigheten.

4.5.1 Inkomster som delvis reducerar ekonomiskt biståndet

- Familjehemsersättning: Hela arvodesdelen räknas som inkomst samt eventuellt den del av omkostnadsersättningen som omfattar boendedelen.
- Stipendier som är villkorade eller riktade till särskilda ändamål. Bedömning av hur ett stipendium ska reducera ekonomiskt bi-stånd får göras från fall till fall.

4.5.2 Inkomster som inte reducerar ekonomiskt bistånd

- Extra tillägg till studiebidrag till gymnasiestuderande ungdomar
- Stipendier eller fondmedel som utbetalats efter en social bedömning, till exempel från FVO eller kommunen
- Försäkringsersättning eller skadestånd, ekonomisk del avsett för särskilt ändamål som till exempel ersättning för läkar- eller tand-vårdsbehov som uppkommit av skadan
- Handikappersättning
- Inackorderingstillägg vid gymnasiestudier på annan ort
- Merkostnadsersättning vid vårdbidrag

- Skatteåterbäring som tagits i anspråk av Kronofogdemyndigheten

Beträffande handikappersättning och merkostnadsersättning vid vårdbidrag är det viktigt att kontrollera vilka kostnader ersättningen ska täcka, då dessa kostnader således inte ska täckas av ekonomiskt bistånd.

4.5.3 Överskjutande inkomst från tidigare månader

Huvudprincipen är att inkomster som överstiger hushållets behov enligt norm den ena månaden överförs som inkomst till nästkommande månad. Tillämpning av denna princip förutsätter dock att den sökande känner till kommunens beräkningsgrunder.
Har den sökande varit medveten om hur förvaltningen räknar i samband med prövningen kan ansökan avslås om han eller hon haft inkomst över eller i nivå med normen.

4.6 Tillgångar

Alla realiserbara tillgångar ska användas för den enskildes försörjning innan han eller hon har rätt till bistånd. Med realiserbara tillgångar menas bankmedel, aktier eller andra värdepapper, bil, båt, fastighet, guld, dyrbara konst- eller samlarföremål, etc.

4.6.1 Bil

Om bilen är en förutsättning för att den sökande ska kunna ta sig till och från sitt arbete eller om den behövs i arbetet kan bistånd beviljas trots bilinnehav. I övrigt bör krav ställas på att bilen avyttras efter högst 2 månader om en avyttring ger ett överskott.

Innehav av bil ska inte vara ett hinder för ekonomiskt bistånd, om den enskilde måste ha bil:

- I sitt arbete
- För att kunna ta sig till och från sitt arbete pga otillräckliga allmänna kommunikationer
- För att skjutsa barn till förskoleverksamhet
- Av medicinska eller sociala skäl, t.ex för att en förälder ska kunna umgås med sitt barn.

Om innehavet av bil accepteras kan krävas att den enskilde byter till en billigare bil, om bilens värde är högre än ett prisbasbelopp.

Om ekonomiskt bistånd beviljas trots innehav av bil ska bistånd till kostnader för bilen inte beviljas. Milersättning som utbetalas på lön räknas inte som inkomst då den ska täcka de faktiska driftskostnaderna för bilen.

4.6.2 Fritidshus/fastighet

Ekonomiskt bistånd till personer som äger fritidshus, skogsfastighet, eller andel av fastighet, bör i princip inte beviljas bistånd annat än i akuta situationer eller under den tid som behövs för att sälja fastigheten.

4.6.3 Bankmedel, aktier, obligationer

Huvudprincipen är att bistånd inte ska beviljas sökande som har tillgångar i form av kontanta medel eller värdepapper. Undantag ska göras för

kompletterande bistånd till personer med varaktigt nedsatt arbetsförmåga med sjukersättning, så kallade förtidspensionärer, om de är berättigade för lång tid framåt till exempel på grund av hög hyra och inte bedöms kunna flytta. Dessa kan inte förbättra sin ekonomi och på sikt bygga upp en egen reserv för oförutsedda utgifter på samma sätt som personer utan bestående funktionsnedsättning.

Vid ansökan om bistånd får personer med varaktigt nedsatt arbetsförmåga med sjukersättning ha en kapitaltillgång som uppgår till högst halva basbeloppet för ensamstående och hela basbeloppet för makar eller sammanboende.

Om ansökan gäller bistånd till livsföringen i övrigt ska eget sparkapital alltid tas i anspråk innan bistånd beviljas.

4.6.4 Pensionssparande

Pensionssparande räknas i princip som en tillgång. Möjligheten att ta ut pensionssparande ska alltid prövas. Om detta är omöjligt, vilket det i många fall är, ska den enskilde ges bistånd.

4.6.5 Barns inkomster och tillgångar

Hemmavarande barns och skolungdomars *inkomster* av eget arbete ska enligt 4 kap. 1a § SoL inte beaktas som inkomst till den del som understiger ett halvt prisbasbelopp per kalenderår. Till skolungdomar räknas ungdomar som inte fyllt 21 år som studerar i grundskolan, gymnasieskolan eller annan jämförlig grundutbildning. Detta gäller även ensamkommande flyktingbarn.

Om barn har inkomster utöver vad barnet själv får disponera, bör inkomsten räknas av mot barnets del i familjens kostnader inklusive boendekostnaden. Om barn har inkomster i form av exempelvis barnpension eller av kapital, som ränta och avkastning, ska de avräknas mot hela familjens behov.
Barns *tillgångar* i form av kapital, fastighet eller dylikt ska inte räknas om de står under överförmyndarens kontroll, om inte överförmyndaren ger sitt samtycke till uttag. Uttag ska i så fall göras för barnets försörjning enligt norm. Hyresdel ska inte räknas.

Barn får ha sparkapital på upp till 25 % av basbeloppet. Syftet är att detta ska kunna användas för större kostnader för barnets räkning som exempelvis cykel, idrottsutrustning eller lägerverksamhet.

4.6.6 Jobbstimulans – särskild beräkningsgrund

Om en sökande uppfyller vissa villkor innebär den särskilda beräkningsregeln i 4 kap 1 b SoL att 25 procent av nettoinkomsten inte ska beaktas vid prövningen av ekonomiskt bistånd. Prövningen är personlig och gäller inte för hushållet som helhet. Den eller de vuxna i hushållet som uppfyller villkoren har rätt till jobbstimulans.

Ett villkor för jobbstimulansen är att den sökande fått försörjningsstöd under en sammanhängande period av sex månader. Då gäller jobbstimulansen under 24 sammanhängande månader oavsett om den sökande är självförsörjande under någon del av tiden eller flyttar till någon annan kommun.
Om en sökande efter tvåårsperioden åter får försörjningsstöd under sex sammanhängande månader är han eller hon åter kvalificerad för

jobbstimulans. Det finns ingen övre gräns för hur många gånger en person kan få jobbstimulans.

Om den sökande sparar av inkomsten under perioden med jobbstimulans ska det inte påverka rätten till ekonomiskt bistånd, efter perioden med jobbstimulans får en sedvanlig prövning göras i varje enskilt fall.

Läs mer i Socialstyrelsens meddelandeblad Nr 7/2013 *Ändringar i socialtjänstlagen den 1 juli 2013 som gäller ekonomiskt bistånd.*

4.7 Utgifter

De enda utgifter som ska räknas in i månadsbehovet är de som omfattas av försörjningsstödet. Utgift för exempelvis underhållsstöd till barn, avbetalning på studielån eller andra lån och avbetalningar ska inte inräknas.
Om en av parterna i ett sammanboende har inkomst och är underhållsskyldig för barn sedan tidigare ska fastställt underhållsstöd räknas bort från gemensamt disponibel inkomst innan ekonomisk behovsprövning sker. Eftersom denna person har inkomst kan denne inte få underhållsstödet nedsatt eller uppskjutet. Den som saknar inkomst ska däremot ansöka om nedsättning eller uppskov av underhållsstöd.

4.8 Hushållstyper

4.8.1 Sammanboende med hushållsgemenskap

Det finns två typer av sammanboende med hushållsgemenskap. Den ena typen är vuxna som oavsett kön lever under äktenskapsliknande förhållanden. Mellan dessa gäller hushållsgemenskap som innebär ömsesidigt ansvar för alla kostnader i hushållet. En gemensam ansökan och bådas sammanräknade inkomster ska ligga till grund för beräkning av biståndsbehov. Det innebär till exempel att om bara den ene har inkomst får han eller hon stå också för sin sammanboendes kostnader så långt inkomsten räcker. Först därefter kan eventuellt kompletterande bistånd beviljas. Endast om särskilda skäl finns kan man räkna separat på någon som lever i denna typ av hushållsgemenskap. I så fall ska halva normen för makar/samman-boende användas och hälften av övriga gemensamma utgifter räknas in i månadsbehovet.

Den andra typen av hushållsgemenskap är mer begränsad. Det gäller personer som bor ihop och delar vissa kostnader men inte har ekonomiskt ansvar för varandra, till exempel vuxna barn som bor kvar hemma eller vänner eller nära släktingar som delar lägenhet. För denna grupp används en särskild norm som är beräknad utifrån storleken på hushållet, så kallad sammanboende-var-för-sig-norm. Konstruktionen på denna norm innebär att de personliga kostnaderna inom normen beviljas som för ensamstående, men de hushålls-gemensamma kostnaderna beviljas endast med den andel av hushållet som den sökande utgör, barnen inräknade. Om flera vuxna delar hushåll varav några är par så ska de som utgör par räknas enligt sammanboendenorm och de som är ensamstående enligt samman-boende-var-för-sig-norm.

4.8.2 Gifta men ej sammanboende

Gifta makar är enligt lagstiftning försörjningspliktiga gentemot varandra. Försörjningsplikten kvarstår även om makarna har skilda hushåll. Prövningen

av bistånd ska utgå från denna princip om ömsesidig försörjningsplikt. Den gemensamma inkomsten ligger till grund för bedömning av bistånd och hänsyn ska inte tas till fördyrade omkostnader på grund av skilda hushåll. Bistånd beviljas endast till en boendekostnad. Även under betänketid vid skilsmässa är makar försörjningspliktiga gentemot varandra och gemensamma barn oavsett hur de väljer att bo. Underhållsskyldighet gentemot övriga familjemedlemmar går före familjemedlemmarnas rätt till bistånd.
Endast om det är uppenbart olämpligt att makarna har gemensam ekonomi, exempelvis vid en familjevåldssituation, eller då någon av makarna är oförmögen att ta sitt ansvar för resten av familjen ska principen om gemensam försörjningsplikt frångås. Undantag kan även göras vid akuta nödsituationer.

Försörjningsplikt kan inte hävdas gentemot den som får försörjningsstöd.

4.8.3 Delad bostad och ungdom med egen inkomst som bor hemma

För personer som delar boende och har viss hushållsgemenskap men inte lever under äktenskapsliknande förhållande ska samman-boende-var-för-sig-norm tillämpas. Normtypen är aktuell för till exempel kamrater som delar lägenhet, föräldrar som bor hos barn eller ungdomar med egen inkomst som bor kvar hemma. Vid sammanboende-var-för-sig-norm beror normbeloppets storlek av antal personer som bor i bostaden. Vid fastställande av hushållsstorlek ska samtliga hushållsmedlemmar inklusive underåriga barn medräknas.

4.8.4 Gymnasiestuderande ungdom

Föräldrarna har enligt föräldrabalken försörjningsskyldighet för ungdomar i åldern 18 till 20 år som går i skolan i grundutbildning. och i de fallen ska den unge räknas in i familjens behov och normen för 15–20-åringar användas. Försörjningsplikten gäller till dess gymnasiestudierna avslutas eller den unge fyller 21 år och oavsett om den unge har egen bostad eller inte.

Socialtjänsten ska normalt inte vid biståndsprövning ta hänsyn till den extra kostnad det innebär att gymnasiestuderande ungdom har eget boende. Undantag ska göras endast om det finns synnerliga skäl till att den unge inte kan bo kvar hemma. I möjligaste mån ska den unge ingå i föräldrarnas hushåll, men ibland kan det finnas skäl att se honom eller henne som ett eget hushåll. Även i det senare fallet ska om möjligt föräldrarnas ekonomi och förmåga att bidra utredas.

Sociala förmåner som underhållsstöd och barnbidrag eller studiebidrag ska alltid komma den unge till godo. Möjligheten att utse en god man kan beaktas om den unges intressen särskilt behöver bevakas. Om den unge fyllt 16 år kan han eller hon själv ansöka om god man.

4.8.5 Inneboende

För sökande som är inneboende räknas inte ha hushållsgemenskap med den/dem som han eller hon är inneboende hos. För att betraktas som inneboende ska den sökandes hushåll som huvudregel disponera eget rum i bostaden, även om en individuell bedömning alltid behöver göras utifrån omständigheterna. Dessa sökanden ska ha bistånd enligt vanlig norm för ensamstående. Om avtalet mellan hyresvärden och den inneboende innebär att vissa hushållsutgifter som till exempel telefon, förbrukningsvaror, ingår i hyran kan normen anpassas efter det.

4.8.6 Underårig som bildat familj

Förälder har kvar sitt försörjningsansvar för underårigt barn även om den underårige själv blir förälder. Däremot har de inget försörjningsansvar för barnbarnet. Vid giftermål övertar make/maka försörjningsplikten för underårig eller gymnasiestuderande upp till 21 år. Om makan/maken inte kan fullgöra sin försörjningsplikt, primär försörjningsplikt, har den underåriges föräldrar försörjningsplikt, sekundär försörjningsplikt.

4.8.7 Hushåll med underåriga barn

Föräldrarna ska ta ut full föräldrapenning till dess barnomsorgsplats erbjuds. Fyra veckor får sparas fram till det år föräldrapenningen senast får tas ut enligt Försäkringskassans regler. Sparade dagar kan användas bland annat till barnets invänjning i förskoleverksamhet eller skola. Vid parallellt deltagande i anvisad arbetsmarknadsåtgärd får ersättningsdagarna delas upp mellan föräldrarna.
Den som har bistånd i avvaktan plats i förskoleverksamhet är skyldig att ta första anvisning av plats, även i annan stadsdel om avståndet är rimligt, för att ha rätt till fortsatt bistånd. Undantag från denna princip kan göras om barn av psykiska eller medicinska skäl är i behov av särskild typ av förskoleverksamhet eller av senareläggning av inträdet i verksamheten. Behovet ska vara styrkt med läkarintyg.

4.8.8 Hushåll där barn bor växelvis hos föräldrarna

Om barnet eller barnen bor ungefär lika mycket hos båda föräldrarna ska halva barnbidraget räknas som inkomst och halva normen som utgift. Även övriga utgifter för barnet förutsätts delas mellan föräldrarna, exempelvis beviljas övrigt ekonomiskt bistånd med halva barnomsorgsavgiften, medicinkostnaden etc.

4.8.9 Bistånd till barn och ungdom vid övergång från yngre till äldre åldersgrupp

När ett barn övergår från yngre till äldre åldersgrupp ska det nya normbeloppet räknas från och med den månad barnet fyller år, oavsett när i månaden det inträffar. Åldern måste därför observeras vid varje utredningstillfälle och särskild uppmärksamhet ägnas ärenden där löpande bistånd utbetalas.

5 Olika gruppers förutsättningar för rätt till ekonomiskt bistånd

5.1 Arbetslösa

Den som är arbetslös och söker ekonomiskt bistånd ska erbjudas stöd i sitt arbetssökande genom strukturerade insatser för att öka den sökandes möjligheter att få en anställning. De insatser som ges ska alltid föregås av en individuell bedömning av personens behov och förmåga.

5.1.1 Personer som har sagt upp sig

Om den sökande blivit arbetslös på grund av att denne sagt upp sig på egen begäran är huvudprincipen att ekonomiskt bistånd inte ska kompensera för den avstängning från arbetslöshetsersättning som uppsägningen medför. Om den arbetslöse i övrigt uppfyller förutsättningarna är denne berättigad till bistånd först från den dag rätten till arbetslöshetsersättning inträder. Om den sökande åberopar att denne har haft synnerliga skäl att säga upp sig ska denne

uppmanas att i första hand försöka få avstängningen från arbetslöshetsersättning hävd.

5.1.2 Att stå till arbetsmarknadens förfogande

Socialtjänsten kan som huvudregel kräva att en arbetslös person står till arbetsmarknadens förfogande på heltid och söker arbete aktivt. Detta innebär att vara anmäld på Arbetsförmedlingen, söka arbete inom pendlingsavstånd i hela länet och angränsande kommuner samt tacka ja till varje arbete som anvisas som han eller hon anses kunna klara av. På den som arbetar deltid kan krav ställas på heltidsarbete, om det är möjligt att få.

5.1.3 Arbetslösa med otillräcklig A-kassa/Alfakassa

Den som har ersättning från A-kassa eller Alfakassa riskerar att förlora denna om de deltar i kommunal aktivering. Olika regler gäller beroende på vilken kassa det gäller. Den sökande måste ha fått ett godkännande från sin kassa, vilket ska styrkas med ett intyg, för att kunna delta i av kommunen anordnad verksamhet. Konsekvensen av att annars ställa krav på att denna grupp ska delta i aktiviteter är att behovet av bistånd kan öka.

5.1.4 Arbetslösa med otillräcklig föräldrapenning

Barnet ska omgående anmälas till barnomsorgskön och bekräftelse på platsansökan ska visas upp. Så snart det är praktiskt möjligt ska den hemmavarande föräldern ställa sig till arbetsmarknadens förfogande. Detta innebär att så snart barnomsorgsplats erbjuds ska den accepteras. För tid efter att barnomsorgsplats erhållits föreligger ingen rätt att vara föräldraledig viss tid. Lagen om föräldraledighet reglerar endast förhållandet mellan arbetsgivare och arbetstagare.

5.1.5 Kommunalt vårdnadsbidrag

Om en familj väljer att avstå från offentligt finansierad barnomsorg för att i stället ansöka om vårdnadsbidrag ska det inte räknas som ett hinder för att stå till arbetsmarknadens förfogande på heltid.

5.1.6 Unga Arbetslösa

I 4 kap. 4 § SoL finns möjligheter att ställa andra krav på i första hand yngre personer, under 25 år, som får ekonomiskt bistånd och som inte fått fäste på arbetsmarknaden. Den utvidgade möjligheten gäller även personer som fyllt 25 år men som är i de närmaste åren därefter och av särskilda skäl är i behov av kompetenshöjande insatser. Särskilda skäl är exempelvis sociala och medicinska svårigheter. Bestämmelsen gäller endast de som är mer långvarigt arbetslösa och som inte kan få lämplig arbetsmarknadsåtgärd och som inte heller bedöms kunna få någon lämplig arbetsmarknadspolitisk åtgärd inom rimlig tid. Långvarig arbetslöshet kan leda till sådana problem att det utifrån individuella omständigheter bedöms innebära särskilda skäl för insatser. Syftet med praktik eller andra kompetenshöjande åtgärder ska vara att förhindra passivisering i ett långvarigt biståndsberoende. Deltagandet ska vara ett led i en medveten strategi att närma sig arbetsmarknaden och krav på en viss aktivitet ska föregås av individuell bedömning av behov och förmåga. Insatsen ska vara tidsbegränsad och dokumenteras i en förändringsplan. Kraven och den kompetenshöjande insatsen ska vara tidsbegränsad och utformas i samråd med den unge och Arbetsförmedlingen . Beslut enligt 4 kap. 4 § SoL går inte att överklaga med förvaltningsbesvär. Om den unge utan godtagbart skäl avböjer eller uteblir från verksamheten kan biståndet avslås

eller nedsättas enligt 4 kap. 5 § SoL . Beslut enligt 5 § går att överklaga med förvaltningsbesvär.

Om kommunen har avtal med staten om övertagande av ansvaret för unga arbetslösa upp t.o.m. 24 år, gäller avtalet eller avtalen tillsammans med särskild lagstiftning. Finns inte avtal med staten gäller reglerna i 4 kap. 4 och 5 §§ SoL.

5.2 Företagare eller personer med fria yrken

Ekonomiskt bistånd beviljas generellt inte till den som är egen företagare. Företagare konkurrerar med andra näringsidkare och om bistånd beviljas skulle det leda till att den näringsidkare som inte behövde ta ut lön skulle få en otillbörlig konkurrensfördel. En person som har företag eller uppdrag i företag ska alltid eventuella inkomster och tillgångar i företaget utredas. Om en person bedriver eget företag och ansöker om ekonomsikt bistånd kan socialtjänsten hänvisa personen att ta ut avtalsenlig lön eller ställa sig till arbetsmarknadens förfogande. I varje enskilt fall behöver individuell prövning göras. I detta ingår att bedöma vilket resultatet blir för den enskilda om bistånd beviljas eller inte. För ytterligare vägledning se RÅ 2000 ref 37. Undantag kan göras om:

- Behovet av bistånd är högst tre månader, därefter ger företaget åter inkomster.

- Företagaren uppbär eller har uppburit aktivitetsstöd (”starta eget bidrag”) från Arbetsförmedlingen under sex månader och det finns utsikter att företaget ger inkomster inom tre månader.

- Verksamheten i företaget ger viss inkomst och den sökande be-döms inte ha möjlighet att kunna få ett arbete på den ordinarie lönearbetsmarknaden inom överskådlig tid.

Aktiebolag kan representera en realiserbar tillgång liksom vissa handelsbolag eller enskilda firmor. En del enskilda firmor representerar ingen tillgång och bedriver i princip ingen verksamhet. I dessa fall ska den sökande avregistrera firman hos bolagsverket och skatteverket. Det är svårt att kontrollera inkomster som en enskild kan ha via sitt företag, därför kontrolleras i första hand om han eller hon har ett företag eller ett funktionärsuppdrag/styrelseuppdrag i ett företag/förening. En person som har funktionärsuppdrag uppbär i regel någon form av ersättning för sitt engagemang i företaget. Kontroll gällande om den enskilde innehar F-skattsedel, är registrerad för moms eller har ett företag bör ske.

Kontakta skatteverket eller bolagsverket om det finns oklarheter gällande företaget. Om företagsnamnet är känt kan information även finnas på internet. Sökande med fria yrken såsom exempelvis konstnärer, författare, artister, och frilansarbetare har ofta F-skattsedel eftersom detta är ett krav från deras uppdragsgivare. Deras ansökan om försörjningsstöd eller annat ekonomiskt bistånd ska prövas på samma sätt som för andra hel- eller deltidsarbetslösa och samma krav på motprestationer ska ställas.

5.3 Inskrivna för kriminalvård eller rättspsykiatrisk vård

För personer inskrivna inom kriminalvården ska kriminalvårdsmyndigheten svara för alla kostnader under verkställighetstiden. För hyra och andra kostnader förknippade med eventuell bostad gäller i vissa fall särskilda regler som beskrivs nedan. Sökandens möjlighet till inkomst från arbete inom kriminalvårdsanstalten ska utredas innan ekonomiskt bistånd beviljas. Häktade, inklusive de som genomgår rättspsykiatrisk undersökning, får häktesbidrag från kriminalvården och ska inte beviljas fickpengar. Personer som dömts till fängelsestraff ska själva ta reda på om de har möjlighet att omgående påbörja verkställigheten. I så fall ska detta ske. Vid ansökan om bistånd i avvaktan fängelsestraff kan behovet tillgodoses genom att den sökande inställer sig hos kriminalvården.

I samband med avslutning av kriminalvård ligger enligt 4 kap 1 § SoL ansvaret för bistånd på folkbokföringskommunen under en övergångsperiod (se 16 kap. 2 § SoL). En rimlig övergångsperiod kan vara cirka en månad. Därefter har vistelsekommunen ansvaret.

Den som genomgår rättspsykiatrisk vård eller är omhändertagen enligt smittskyddslagen har rätt till ekonomiskt bistånd på samma villkor som personer inskrivna för vård inom socialtjänsten. Observera att dömda till rättspsykiatrisk vård kan ha kvar rätten till vissa ersättningar från Försäkringskassan vilket bör utredas innan bistånd beviljas.

Häktade har rätt till bistånd från socialtjänsten till hyra om inte behovet kan tillgodoses på annat sätt. En sedvanlig ekonomisk prövning ska alltid göras. Personer dömda till kriminalvård kan i vissa fall beviljas bistånd till hyra under verkställighetstiden. Vägledande ska vara den sökandes hyresförhållande, straffets längd, egen förmåga att betala hela eller del av hyran, samt rehabiliteringsaspekten.

Vid vårdtid på högst sex månader kan ekonomiskt bistånd till hyra beviljas om det är olämpligt eller omöjligt att hyra ut lägenheten i andra hand. Om den sökande hyr andrahandslägenhet eller inneboenderum kan bistånd beviljas om rätten att hyra kvarstår efter fri-givning.

Om hyresavtal sägs upp kan det bli aktuellt med bistånd till kostnad för förvaring av bohaget. Denna bör ses i förhållande till kostnad för nyanskaffning av möbler och husgeråd i kombination med förvaring av en mindre del personligt lösöre.

Vid vårdtid som överstiger sex månader ska den sökande försöka få sin lägenhet uthyrd i andra hand då bostad efter frigivning ofta är betydelsefull för fortsatt rehabilitering. Den sökande bör även upp-manas att undersöka möjligheten att få ett ”tillgodohavande” hos hyresvärden eller bostadsförmedlingen. Under tid sökanden försöker ordna lägenhetsfrågan kan bistånd till hyran beviljas.

5.3.1 Intensivövervakning med elektronisk kontroll – s.k. fotboja

Fotboja förekommer dels som påföljd vid korta straff och dels som ett led i förberedelserna för frigivning, s.k. IÖV-utsluss.
Personer som avtjänar straff med fotboja jämställs med frivårdsklient och har exempelvis rätt att fortsätta uppbära eventuell pension eller sjukpenning, dock

inte ersättning från A-kassa. Om behovet inte kan tillgodoses på annat sätt har personen rätt till ekonomiskt bistånd till sin försörjning. Om verkställigheten med fotboja upphävs och övergår till anstaltsvård gäller i stället reglerna för inskrivna inom kriminalvården.

Ekonomiskt bistånd till eventuella merkostnader på grund av intensivövervakningen, som avgifter, telefoninstallation eller resor till och från aktiviteter, ska inte beviljas då dessa bekostas av kriminal-vårdsmyndigheten.

Vid IÖV-utsluss är personen fortfarande inskriven i anstalt och har inte rätt till försörjningsstöd, utan reglerna för inskrivna inom kriminalvården gäller.

5.3.2 Kontraktsvård

Kontraktsvård är ett alternativ till fängelse som innebär att den dömde får genomgå missbruksbehandling där kriminalvården och socialtjänsten upprättar en gemensam behandlingsplan. Kriminalvården har kostnadsansvaret för behandlingen fram till tänkt dag för villkorlig frigivning vilket inträffar efter 2/3 av det alternativa fängelsestraffet.
Vid behandling på institution står kriminalvården för alla kostnader till vårdgivaren i samband med placeringen såsom fickpengar, drogkontroller, sjukvårdskostnader, resor, klädutrustning, fritids- och sportutrustning och hygienartiklar. I dessa fall ska försörjningsstöd inte beviljas.
Om behandlingen sker i öppenvård bekostar kriminalvården enbart den behandling och de kontroller som följer av behandlingsplanen. Klientens behov av försörjningsstöd ska prövas av socialtjänsten. Kontraktsvård är en påföljd och om klienten avbryter eller missköter den uppgjorda behandlingsplanen gäller i stället reglerna för inskrivna inom kriminalvården.

5.3.3 Samhällstjänst

Samhällstjänsten ska utföras under den dömdes fritid under kontroll av frivårdsmyndigheten. Den dömde kan behålla sitt ordinarie arbete, studera eller vara aktivt arbetssökande. Att en biståndssökande person är dömd till samhällstjänst ska inte påverka socialtjänstens krav på att stå till arbetsmarknadens förfogande på heltid, och till exempel delta i praktik.
Inskrivna för vård eller behandling inom socialtjänsten
Personer som beviljas heldygnsvård eller behandling som en insats med stöd av socialtjänstlagen är berättigade till bistånd på samma villkor som andra. Försörjningsstödets nivå ska dock reduceras för kostnader den sökande inte har under vårdperioden.

5.4 Ungdomar under 18 år som bor i stöd- eller träningsboende

Barn under 18 år som inte kan bo hemma utan måste erhålla boende genom socialtjänstens försorg utanför hemmet ska ha ett placeringsbeslut där även omsorgen om barnet tillgodoses genom placeringen. Barnets boende och omsorg tillgodoses i dessa fall annars av vårdnadshavaren.

5.5 Ohälsa

Personer som har nedsatt arbetsförmåga på grund av sjukdom
För att arbetsoförmåga vid sjukdom ska godkännas ska en person ha ett relevant läkarutlåtande som styrker oförmåga att arbeta eller delta i insatser, helt eller delvis. Det är inte sjukdomen i sig som bedöms utan

arbetsförmågan. Arbetslösa som är sjuka ska, om det utifrån medicinsk utredning bedöms lämpligt, erbjudas rehabiliterande insatser. Om Försäkringskassan gör bedömningen att personen har arbetsförmåga, men däremot inte personens läkare skall Försäkringskassans bedömning gälla för socialtjänsten.

För att vara berättigad till bistånd ska personen medverka till behandling och rehabilitering i syfte att bli arbetsför.

5.5.1 Sjukersättning eller aktivitetsersättning

Om sjukdomen är av sådan art att sjukskrivande läkare bedömer arbetsförmågan inte kommer att återfås inom all överskådlig framtid kan ansökan om sjukersättning göras. Om den sökande är under 30 år kan ansökan om aktivitetsersättning göras om arbetsförmågan bedöms vara nedsatt minst ett år.

Försäkringskassan kan byta ut personens sjukpenning mot sjukersättning eller aktivitetsersättning när de bedömer att arbetsförmågan är nedsatt med minst en fjärdedel. För att få sjukersättning krävs att arbetsförmågan är stadigvarande nedsatt, det vill säga för all överskådlig framtid. För att en person (19-29 år) ska få aktivitetsersättning gäller att arbetsförmågan ska vara nedsatt under minst ett år på grund av sjukdom eller annan nedsättning av den fysiska eller psykiska prestationsförmågan.

5.6 Personer med sociala och medicinska problem

Människor har i regel betydande resurser även i de fall där det kan finnas svårigheter. För att socialtjänsten ska ställa lägre krav än de som ställs på arbetslösa enligt ovan, ska problematiken vara allvarlig och omfattande. Sådana skäl är allvarligt missbruk eller svår psykisk ohälsa. Personer med denna typ av problematik har oftast behov av insatser från andra enheter inom socialtjänsten eller från landstinget.
För att vara berättigad till ekonomiskt bistånd ska den enskilde medverka i planering i syfte att bli arbetsför eller medverka till att få annan ersättning ur det generella socialförsäkringssystemet.

5.6.1 Personer med missbruksproblem

De allmänna reglerna om krav kan inte användas på samma sätt för sökanden som har allvarliga missbruksproblem. Om en sökande med denna typ av problematik inte medverkar, helt eller i stor utsträckning, i socialtjänstens arbete för att utarbeta en förändringsplan eller att göra en utredning så kan detta dock utgöra grund för att reducera biståndet.

Socialtjänsten kan inte ställa krav på att en person med allvarligt missbruksproblem ska följa en viss behandlingsplan för att vara biståndsberättigad. Däremot kan krav ställas på att sökanden som visserligen har pågående missbruk, men som inte visar att de av medicinska skäl är arbetsoförmögna, deltar i anvisad arbetsmarknadsåtgärd som förutsättning för rätt till bistånd.

Krav på deltagande i praktik eller arbetsträning enligt 4 kap. 4 § SoL kan tillämpas på personer med lindrigare missbruksproblem men ska inte ersätta vård och behandling. Däremot kan krav på sådant deltagande vara

förebyggande vid begynnande missbruk eller utgöra komplement till andra insatser. Krav på sådant deltagande ska vara relevant och sakligt grundat på behov av kompetensutveckling. Det ska alltid föregås av ett övervägande av om den enskildes medverkan vid en denna arbetsplats är lämplig.

5.6.2 Reskostnader vid behandling

Bistånd till resor i samband med institutionsvård, till exempel för informationssamtal, in- och utskrivning på institutionen samt möten med socialsekreterare, ska tillgodoses ur förvaltningens konto för missbruksvård. Observera att vissa resor kan ingå i vårdavgiften, till exempel resor till läkare eller tandläkare.

5.7 Personer med psykisk ohälsa

När det gäller personer med svår psykisk ohälsa och beteendemässiga störningar måste socialtjänsten först utreda de grundläggande problemens påverkan på den sökandes möjligheter att till exempel stå till arbetsmarknadens förfogande, innan ställning tas till hur socialtjänsten på bästa sätt kan stärka hans eller hennes framtida försörjningsförmåga. I arbetet med personer med svår psykisk ohälsa är det oftast nödvändigt att samverka med andra enheter inom förvaltningen och med Region Örebro.
Liksom vad gäller personer med lindriga missbruksproblem kan det hos personer med lindrigare psykiska problem ställas krav på deltagande i praktik eller arbetsträning enligt 4 kap. 4 § SoL. Detta ska inte ersätta vård och behandling, men insatserna kan vara ett komplement eller ett led i rehabilitering. De krav som ställs ska vara relevanta och sakligt grundade på behov av kompetensutveckling.

5.8 Personer med äldreförsörjningsstöd eller pension

Personer som är 65 år och äldre som har låg eller ingen pension och ansöker om försörjningsstöd ska hänvisas till Pensionsmyndigheten för att ansöka om äldreförsörjningsstöd istället. Om försörjningsstöd beviljas i avvaktan beslut hos Pensionsmyndigheten ska det återsökas.
Personer med pension eller äldreförsörjningsstöd som ansöker om ekonomiskt bistånd till exempelvis tandvård eller glasögon kan beviljas detta efter sedvanlig prövning av deras egna möjligheter att betala dessa utgifter.

5.9 Studerande

5.9.1 Vuxenstuderande

Utgångspunkten är att vuxenstuderande inte står till arbetsmarknadens förfogande och därför inte är berättigade till bistånd. Vuxenutbildning ska finansieras genom det statliga studiemedelssystemet eller med aktivitetsstöd via Arbetsförmedlingen.

Ekonomiskt bistånd ska som huvudregel inte beviljas som studiefinansiering för reguljär utbildning eftersom detta kan medföra en inlåsningseffekt. Bistånd kan beviljas vid korta tidsbegränsade kurser inom ramen för de insatser som erbjuds arbetslösa, där den sökande samtidigt söker arbete. Den sökande ska när som helst vara beredd att avbryta kursen för att påbörja erbjudet arbete. Den sökande ska alltid söka studiemedlets bidragsdel.

5.9.2 Studerande som har familj
Ekonomiskt bistånd beviljas som huvudregel inte under pågående studier. I familjer med två vuxna som båda saknar arbete, där den ena personen studerar med fullt studiemedel, dvs. uppbär lånedel, bidragsdel och eventuella tillägg, och den andra personen uppfyller förutsättningarna för rätt till bistånd kan familjen beviljas ekonomiskt bistånd som komplement till studiemedlen. Den studerandes månadsinkomst räknas ut genom att det sammanlagda beviljade studiemedelsbeloppet fördelas på det antal studiemånader som terminen omfattar enligt studiemedelsbeslutet.

5.9.3 Kurslitteratur
Om bistånd beviljas till studerande ingår även rimlig kostnad för böcker och annat studiematerial. Möjligheten att inköpa begagnade läromedel ska undersökas och utgångspunkten ska vara vad studerande i allmänhet har möjlighet att bekosta.

5.9.4 Studerande under studieuppehåll
Socialtjänsten ska begära att den som under studieuppehåll behöver ekonomiskt bistånd ska delta i anvisad praktik eller annan kompetenshöjande verksamhet. Den studerande ska kunna visa att den i god tid sökt feriearbete då inkomstbortfallet är en förutsebar situation som han eller hon kunnat planera inför.

Studiemedlen ska täcka levnadsomkostnaderna under terminerna till och med den dag terminen slutar enligt beslutet om studiemedel. Först därefter kan det bli aktuellt med ekonomiskt bistånd. Högskolestuderande har inget uppehåll mellan hösttermin och vårtermin och ska därför inte beviljas ekonomiskt bistånd för studieuppehåll då.

Om den sökande har fått arbete och ansöker om ekonomiskt bistånd i avvaktan på första lön eller arbetslöshetsersättning beviljas försörjningsstöd mot återbetalning enligt 9 kap. 2 § SoL.

5.10 Yrkesvux
Yrkesvux är en särskild arbetsmarknadspolitisk satsning på yrkesinriktade kurser på gymnasial nivå inom den kommunala vuxenutbildningen. Regeringen har infört ett utökat bidrag för denna utbildning inom ramen för studiemedlet. Arbetslösa som i enlighet med upprättad förändringsplan påbörjar en kurs inom yrkesvux kan beviljas kompletterande försörjningsstöd. En förutsättning för rätten till bistånd är att den sökande uppbär studiemedlets bidrags- och lånedel samt eventuellt tilläggsbidrag för barn.

5.11 Ungdomar under 21 år som går i skolan
Föräldrar har enligt föräldrabalken försörjningsskyldighet för ungdomar som går i skolan till dess den unge fyller 21 år. Till skolgång räknas studier i grundskolan eller gymnasieskolan och annan jämförlig grundutbildning. För en ungdom som har fyllt 18 år är föräldrarna underhållsskyldiga bara om den unge går i skolan. Gör den unge ett uppehåll i sin skolgång är föräldrarna inte underhållsskyldiga under uppehållet men underhållsskyldigheten träder in igen om och när barnet återupptar skolgången. Ferier och tid då barnet på grund av sjukdom är förhindrad att delta i utbildningen anses i praxis utgöra tid då skolgång pågår. Underhållsskyldigheten upphör alltså inte under

sommarlovet mellan två årskurser i gymnasieskolan. I de fall föräldrarna har försörjningsplikt ska ungdomen räknas in som barn i hushållet, om det inte finns särskilda skäl för att ungdomen ska beviljas bistånd som eget hushåll. Alla nyanlända i gymnasieåldern, 16-20 år, har möjlighet att börja studera på IM (Introduktionsprogrammen) vilket ger gymnasiekompetens. Ungdomar under 21 år som studerar på IM omfattas av föräldrarnas försörjningsskyldighet. För en ungdom som fyllt 18 år som i stället för gymnasiestudier väljer att börja läsa på SFI gäller samma regler som för övriga vuxna och ska hanteras som eget hushåll.

5.11.1 Ungdomar som saknar föräldrar med försörjningsansvar

Sökanden som har fyllt 18 år och som saknar föräldrar med försörjningsansvar, exempelvis ensamkommande flyktingbarn, kan beviljas bistånd till sitt uppehälle så länge de studerar på ungdomsgymnasium. Ungdomens inkomster och tillgångar ska bedömas på samma sätt som ungdomar som bor med sina föräldrar. För ensamkommande flyktingbarn har kommunen rätt att få statsbidrag. När den unge har fyllt 21 år eller slutat sina gymnasiestudier handläggs de som övriga vuxna sökande.

5.12 Utländska medborgare

5.12.1 Allmänna bestämmelser

En utländsk medborgare, med undantag från vissa EU-medborgare och deras anhöriga, får inte uppehålla sig i Sverige längre än tre månader från det datumet inresan till Sverige skedde, utan att ha ett uppehållstillstånd. För EU-medborgare gäller särskilda regler som bland annat innebär att kravet på uppehållstillstånd inte avser dem. Istället gäller bestämmelser om uppehållsrätt, vilket regleras i utlänningslagen och utlänningsförordningen. Reglerna om uppehållsrätt omfattar även medborgare från EES-länderna Island, Norge och Liechtenstein. De omfattar dock inte medborgare från Schweiz, för vilka tidigare regler om uppehållstillstånd fortfarande gäller.

Mer information kan hittas på www.socialstyrelsen.se och www.migrationsverket.se.

5.13 Personer med uppehållstillstånd som ansöker om ekonomiskt bistånd

Utländska medborgare med uppehålls- och arbetstillstånd i Sverige och som vistas här har samma rätt till bistånd som svenska medborgare. Utländsk medborgare som söker ekonomiskt bistånd ska alltid kunna uppvisa gällande beslut om uppehålls- och arbetstillstånd.

Utländska medborgare med uppehållstillstånd för besök ska bedömas på samma sätt som personer som befinner sig tillfälligt i landet utan uppehållstillstånd.

Studerande med uppehållstillstånd ska inte beviljas bistånd annat än i undantagsfall, i en akut nödsituation. Uppehållstillståndet har beviljats under förutsättningen att försörjningen är tryggad under vistelsen i landet. Personer Utan uppehållstillstånd som ansöker om ekonomiskt bistånd Utländska medborgare som tillfälligt vistas i Sverige, till exempel turister, affärsresande och säsongsarbetare ska vid ekonomiska problem i första hand hänvisas till det egna landets ambassad eller konsulat. I princip är kommunen

skyldig att avhjälpa en akut nödsituation. Yttersta ansvaret skulle i det enskilda fallet kunna ge den enskilde matpengar samt en biljett hem.
Om en person som har vistats i landet mer än tre månader och saknar uppehållstillstånd och inte heller ansöker om uppehållstillstånd kan det möjligen bli aktuellt med akut bistånd i avvaktan på avvisning eller utvisning.
Asylsökande som ansöker om ekonomiskt bistånd

Asylsökande ska hänvisas till Migrationsverket som beviljar bistånd i form av dagersättning enligt LMA. Detta gäller oavsett om den asylsökande vistas på förläggning eller hos släkting i kommunen.

Kommunen ansvarar för gruppen ”Övriga som sökt uppehållstillstånd” i Sverige och omfattas av 1 § punkt 3 i LMA, det vill säga. ”har ansökt om uppehållstillstånd i Sverige och av särskilda skäl medgetts rätt att vistas här medan ansökan prövas”. Migrationsverket beslutar om rätten att vistas i Sverige i avvaktan på beslut och det beslutet ska visas upp av den sökande. Dessa personer beviljas dagersättning enligt LMA. Det utbetalas av kommunen som har rätt att återkräva kostnaden från staten. Detta gäller även personer som tidigare haft uppehållstillstånd som upphört att gälla och som sökt nytt uppehållstillstånd. I de senare fallen kan det även bli aktuellt att bevilja hyra eller dylikt.

Dagersättningen ska täcka kostnader för livsmedel, kläder och skor, fritidsaktiviteter, hygienartiklar och andra förbrukningsvaror. Den ska även täcka utgifter för hälso- och sjukvård, tandvård samt läke-medel. Om särskilt angelägna behov uppstår kan särskilt bistånd lämnas för kostnader för vinterkläder, glasögon, kosttillskott, handikapputrustning, spädbarnsutrustning och begravningskostnad. Bistånd som kommunen utger enligt LMA ska återsökas från staten.

LMA och ekonomiskt bistånd kan inte utgå samtidigt.
Undantag från ovanstående ska göras för barn under 18 år som bor hos vårdnadshavare med uppehållstillstånd. Dessa ska ges bistånd enligt socialtjänstlagen.

5.13.1 Flyktingar som omfattas av etableringslagen och som ansöker om ekonomiskt bistånd

5.13.2 Om etableringsreformen

Arbetsförmedlingen ansvarar för samordning av insatser för nyanlända flyktingar enligt etableringslagen. En person har rätt till en etableringsperiod på två år, som ska genomföras inom tre år från det att uppehållstillståndet beviljades. Under etableringsperioden kan individen ansöka om etableringsersättning hos Arbetsförmedlingen. Etableringsersättningen administreras av Försäkringskassan.

5.13.3 Väntan på etableringsersättning (”glappet”)

Den som ansöker om ekonomiskt bistånd mellan det att uppehållstillståndet beviljas till första utbetalning av etableringsersättning och eventuella tilläggsförmåner ska likabehandlas med svenska medborgare i fråga om rätten till bistånd enligt socialtjänstlagen och fullt försörjningsstöd beviljas om behovet inte kan tillgodoses på annat sätt och kraven är uppfyllda.
Kompletterande ekonomiskt bistånd

Den som söker kompletterande ekonomiskt bistånd för att inkomsterna inom etableringsreformen inte är tillräckliga ska likabehandlas med svenska medborgare i fråga om rätten till bistånd enligt socialtjänstlagen. Sökanden som är sjukskrivna och därför inte ingår i ”etableringen” kan kommunen söka statsbidrag för.

5.13.4 Förlorad etableringsersättning

Sökande som ”hoppat av” sin etableringsplan har under minst ett års tid (inom en treårsram) möjlighet att gå in i etableringen igen och beviljas full etableringsersättning. I normalfallet bör därför avslag ges på ansökan om ekonomiskt bistånd med hänvisning till att behovet kan tillgodoses om den sökande återupptar etableringsplanen.

5.13.5 Etablerare med rätt till a-kassa

Den som uppbär etableringsersättning men samtidigt är berättigad till a-kassa har enligt etableringslagen rätt att själva välja vilken ersättning personen vill ha. För att vara berättigad till ekonomiskt bistånd ska denne dock hänvisas till att välja den ersättning som ger högst inkomst.

5.13.6 Boende

Bostadsersättning för ensamstående utan hemmavarande barn inom etableringen lämnas till den som bor i bostad han eller hon äger eller innehar med hyres- eller bostadsrätt. Bostadsersättning kan även beviljas dem som har skriftliga, av hyresvärden godkända andrahandskontrakt.
Etableringsersättning beviljas till bostadsersättning mellan 1 800 kr och 5 700 kr. Personer med hemmavarande barn söker bostadsbidrag enligt generella regler.

5.13.7 Boendekostnader

Ansökan om ekonomiskt bistånd till boendekostnader för personer inom etableringssystemet ska bedömas på samma sätt som andra sökande oavsett kontraktsform. Se vidare under avsnittet ”boende och boendekostnader”.

5.13.8 Bostadslöshet

Samma egenansvar och krav på egen planering gäller som för andra sökanden. Personer som omfattas av etableringsreformen har möjlighet att ordna med annat boende med hjälp av Migrationsverket eller Arbetsförmedlingen beroende på var i processen de befinner sig. Om LMA fortfarande beviljas ska Migrationsverket kontaktas. Efter LMA-tiden, under de första sex månaderna från det att uppehållstillstånd beviljades, kan individen själv anmäla behov av hjälp till ny bosättningsort till Arbetsförmedlingen. Om den sökande tackar nej till boende via Migrationsverket eller Arbetsförmedlingen kan detta vara grund för avslag på ansökan om bistånd till akutboende då behovet kan tillgodoses på annat sätt än genom ekonomiskt bistånd.

5.13.9 Extraarbete

Personer med etableringsersättning kan ta extrajobb utan att den inkomsten minskar deras ersättning. Socialtjänsten har dock inte möjlighet att ställa krav på att någon ska vara sysselsatt mer än till 100 %. Om den sökande har en heltidsplan med insatser inom etableringen, det vill säga 40 timmar i veckan, kan vi inte kräva att denne ska jobba extra utöver detta. Om den sökande däremot har en deltidsplan är det möjligt att ställa krav på arbete upp till heltidssysselsättning.

5.13.10 Sjukskrivna och personer med nedsatt prestationsförmåga

Personer inom etableringen som är sjukskrivna heltid avslutas efter 30 dagar enligt regelverket. Trepartssamtal inför detta avslut tydliggör situationen för alla parter och personen får veta vilka krav socialtjänsten ställer.

5.14 Ensamkommande flyktingbarn

Nyanlända (18-20) år som saknar föräldrar i Sverige har rätt att ingå i etableringen, men inom etableringen finns inte möjligheter att läsa på gymnasium. I Hällefors tillämpas praxis att ungdomar i den åldern uppmuntras välja gymnasiestudier och ekonomiskt bistånd kan därför beviljas för denna grupp. Kostnaderna kan återsökas genom statsbidrag.

5.14.1 EU-medborgare som ansöker om ekonomiskt bistånd

Rätten att ansöka om bistånd och socialtjänstens skyldighet att pröva en ansökan gäller även för EU/EES-medborgare. EU/EES-medborgare eller familjemedlem som bedömts ha uppehållsrätt i Sverige har rätt till bistånd på samma villkor som svenska medborgare.
Viktigt för socialtjänstens handläggning är alltså att undersöka om personen i fråga och dennes familj har uppehållsrätt eller uppehållstillstånd i Sverige vid tidpunkten för sin ansökan.

Däremot har unionsmedborgare som saknar uppehållsrätt eller uppehållstillstånd, och därmed saknar sin egentliga hemvist i Sverige, bara rätt till bistånd för att avhjälpa en akut nödsituation bara uppstå i två olika situationer. En sådan situation är att den hjälpsökande EU/EES-medborgaren vistats tillfälligt i Sverige, det vill säga mindre än tre månader, och av olika skäl saknar medel för akuta behov.
Den andra situationen är att EU/EES-medborgaren inte har rätt att vistas i landet och därför inte har rätt till socialt bistånd till sin försörjning eller annat. I båda fallen är syftet med det akuta biståndet primärt att den hjälpsökande ska ges möjlighet att göra något åt sin situation, som att resa tillbaka till hemlandet.
Vid dessa situationer bör särskilt beaktas om det finns barn i familjen.

Mer att läsa om uppehållsrätt finns i Socialstyrelsens vägledning
http://www.socialstyrelsen.se/Lists/Artikelkatalog/Attachments/20564/2017-4-1.pdf

5.14.2 Registrering och ansökan om uppehållskort

En EU-medborgare som har uppehållsrätt eller dennes familjemedlem som avser att stanna i Sverige under längre tid än tre månader ska enligt utlänningslagen registrera sig hos Migrationsverket.
Registreringsskyldigheten gäller dock inte arbetssökande. Ett bevis om registreringen och ett intyg om inlämnad ansökan om uppehållskort utfärdas omedelbart. Uppehållskortet, som ska upprättas inom sex månader från ansökan, gäller i fem år från dagen för utfärdandet. Uppehållskortet visar endast att EU-medborgaren vid tiden för anmälan/ ansökan uppfyllde villkoren. Det utgör alltså endast en presumtion på uppfyllda krav men socialsekreterare måste alltid själv ta ställning i fråga om uppehållsrätt när den enskilde EU- medborgaren inkommer med en biståndsansökan.

5.14.3 Utredning och beslut gällande EU-medborgare

http://www.socialstyrelsen.se/Lists/Artikelkatalog/Attachments/20564/2017-4-1.pdf

Försörjningsstöd definieras i 4 kap. 3 § SoL. Det består av två delar, riksnorm och övrigt försörjningsstöd för ett antal regelbundet återkommande behovsposter. Genom det ekonomiska biståndet ska den enskilde tillförsäkras en skälig levnadsnivå. I förarbeten till lagen sägs att nivån inte ska överstiga vad en låginkomsttagare i allmänhet har råd att kosta på sig.

5.15 Riksnorm

Den del av försörjningsstödet som utgör riksnormen omfattar sex budgetposter för vuxna och sju för barn och ungdomar. Kostnaderna för de olika posterna bygger på Konsumentverkets beräkningar av kostnaderna som respektive post är menad att täcka.

Följande poster ingår i normen:

- Livsmedel

Utgångspunkten är en näringsmässigt fullvärdig och varierad kost. Det förutsätts att all mat tillreds hemma. Vissa halvfabrikat ingår samt inköp av allt matbröd. Hänsyn har tagits till att ensamhushåll beräknas ha en något högre kostnad eftersom det kan bli dyrare med mindre förpackningar.

- Kläder och skor

Avser att täcka det vardagliga behovet av kläder och skor. Även kostnader för skoreparationer och viss kemtvätt ingår samt vissa tillbehör som paraply, armbandsur och väskor. Ryggsäckar för barn och skolungdomar ingår.

- Lek och fritid

Avser sådana aktiviteter som det är rimligt att alla får möjlighet till, både inomhus och utomhus, viss motion och kultur. För äldre barn och vuxna ingår kostnader för till exempel bio, diskotek, lyssna på musik, läsa böcker, dansa och besöka simhall. För yngre barn ingår leksaker, spel, pussel, böcker, biobesök m.m. I posten ingår också cykel, skidutrustning för längdåkning och skridskor. För yngre barn beräknas att cykel och skridskor köps begagnade.

- Barn och ungdomsförsäkring

Denna normpost ingår endast i normerna för barn och ungdom.

- Hälsa och hygien

Avser kostnader för den personliga hygienen, till exempel tvål, tandkräm, blöjor och mensskydd. Även produkter som till exempel plåster och solskyddsmedel ingår. Posten omfattar även hårklippning. Kostnad för preventivmedel ingår inte.

- Förbrukningsvaror

Avser varor som behövs för rengöring av bostaden och vård och skötsel av kläder och skor, till exempel disk- och tvättmedel, dammsugarpåsar, glödlampor och skokräm.

- Dagstidning, telefon, TV-avgift mm.

I denna post ingår kostnader för helårsprenumeration på en dagstidning, avgift för TV-licens och kvartals- och samtalsavgift för tele-fon eller kostnad för mobiltelefon och -samtal. Posten omfattar vissa kostnader för att skicka kort och brev. Kostnader för internetabonnemang och dator ingår inte.

5.16 Förhöjning av normen

Om det i ett enskilt fall finns särskilda skäl ska försörjningsstödet enligt norm beräknas till en högre nivå. Det gäller när någon har förhöjda kostnader för en eller flera av de budgetposter som ingår i riksnormen och om dessa kostnader inte täcks av annan ersättning som handikappersättning, vårdbidrag eller underhåll. Bland annat motiverar följande skäl en förhöjning:

- Merkostnader vid sjukhusvård
- Merkostnader för särskild kost vid vissa sjukdomar
- Om den enskilde betalar avgift för skolmåltider,
- Om den enskilde har höga livsmedelskostnader på grund av att kosten är inräknad i en avgift,
- Om den enskilde på grund av funktionsnedsättning eller andra skäl har svårigheter att upprätthålla kontakten med andra människor eller delta i samhällslivet och därför har extra utgifter, för t.ex. telefon och tidningar eller fritidsaktiviteter, som inte täcks av annat särskilt stöd,
- Om det är en förutsättning för att barn ska kunna delta i fritidsaktiviteter, *skäl att bevilja ett högre belopp för lek och fritid, till exempel om aktiviteten fyller en särskilt viktig social funktion för barnet, om barnet mobbas i skolan eller har problematiska hemförhållanden. Det kan också vara viktigt för barnet att kunna delta i vissa fritidsaktiviteter ur rehabiliteringssynpunkt.*
- Om det är en förutsättning för att en förälder ska kunna ha umgänge eller kontakt med sitt barn i en rimlig omfattning och därför har extra utgifter för t.ex. lek och fritid samt telefon,
- Om den enskilde har ett tillfälligt och visst behov av att köpa kläder och skor,
- Om ett spädbarn saknar nödvändig klädutrustning (jfr ”Spädbarnsutrustning”) eller
- Om den enskilde har tillfälligt höga kostnader, t.ex. för livsmedel, kläder och skor eller telefon, som beror på att han eller hon är eller har varit utsatt för våld eller andra övergrepp av närstående eller för något annat brott.

Skälet till behov av särskild kost ska styrkas med läkarintyg. Det ska framgå av intyget hur länge läkarens bedömning gäller. Tillägg görs enligt Konsumentverkets beräkningar av merkostnader för särskild kost vid vissa sjukdomar Om den sökande har väsentligt ökade matkostnader, ska möjligheten till handikappersättning undersökas.

Vid vissa sjukdomar kan den sökande vara i behov av särskilt näringstillskott. I de fall detta är ordinerat av läkare kan normen höjas med merkostnaden om det inte står helt klart att det ersätter vanlig mat och inte innebär någon merkostnad.

5.16.1 Merkostnader för umgänge med barn

Avser kostnader för barn som i samband med umgänge med förälder tillfälligt är medlemmar i hushållet. Tillägget beräknas utifrån det antal dagar barnet eller ungdomen vistas hos respektive förälder. Tillägget beviljas maximalt för sex dagar per månad och omfattar normposterna livsmedel, lek och fritid, hälsa och hygien och förbrukningsvaror.

Kostnader för umgängesperioder som överstiger fem sammanhängande dygn eller totalt sex dygn under en månad ska i första hand regleras mellan föräldrarna eller via att Försäkringskassan meddelas för reglering av underhållsstödet.

Rätten till umgänge ska kontrolleras och omfattningen framgå av dom, avtal eller intyg från boföräldern. Om umgänget varje månad är mer omfattande än sex dagar eller om vårdnaden är gemensam ska den ekonomiska uppgörelsen mellan föräldrarna kontrolleras innan beslut.

När barnet bor växelvis hos båda föräldrarna ska normalt inkomster och utgifter som rör barnet delas lika mellan föräldrarna och halvt barnbidrag och halv månadsnorm för barnet räknas in i den bi-ståndssökande förälderns normberäkning. Beträffande resor i samband med umgänge med barn, se avsnittet ”Resor” under del fyra, ”Bistånd till livsföring i övrigt”.

5.17 Försörjningsstöd till övriga kostnader

Vid behov ska skälig kostnad för nedanstående budgetposter ingå i försörjningsstödet. Vid tillfälligt behov ska den sökandes tidigare och väntade inkomster beaktas vid behovsprövning av dessa poster med undantag av boendekostnad. Vad som avses som skälig kostnad måste avgöras efter en individuell bedömning av vad som är skäligt för just den personen eller det hushållet.

5.17.1 Resor vid praktik eller arbete

Bistånd till resor beviljas inom ramen för försörjningsstödet för arbetsresor om behov av resa föreligger för att kunna arbeta eller för att kunna delta i regelbundna aktiviteter för att komma i arbete. Personer som arbetar eller deltar i arbetssökarverksamhet inom gångavstånd från bostaden har inte rätt till bistånd för arbetsresor. Beträffande rimligt gångavstånd kan ca tre km tjäna som en utgångspunkt. Om behov av regelbundna resor föreligger av andra skäl än arbetsrelaterade, som exempelvis behandling eller rehabilitering, ska det ändamålsregistreras som övrigt ekonomiskt bistånd.

5.17.2 Avgift till fackförening och arbetslöshetskassa

Bistånd till avgift till fackförening eller arbetslöshetskassa ska beviljas med det belopp som gäller för den organisation den sökande tillhör. Den sökande ska dock innan beslut fattas uppmanas att undersöka och återkomma med besked om möjlighet till reducerad avgift.

5.18 Boende och boendekostnader

Utgångspunkten vid bedömning av skälig kostnad och boendestandard ska vara vad en låginkomsttagare på orten normalt har möjlighet att kosta på sig. Vägledande för boendekostnadsnivån är i regel hyressättningen vid det kommunala bostadsbolaget.

Behovsprövningen ska omfatta både den enskildes faktiska kostnad, behov av boende och bostadsstorleken. Den sökande ska uppmanas att folkbokföra sig på adressen där personen bor eftersom man enligt folkbokföringslagen ska vara skriven där man bor och vistas.

Om den sökande inte har ett förstahandskontrakt eller ett av fastighetsägaren godkänt andrahandskontrakt på bostaden, dvs. bor i andra hand eller är inneboende, bör hembesök göras i samband med förstagångsansökan. Syftet är att utreda bostadsförhållande och vistelse samt bedöma om den uppgivna hyreskostnaden kan anses vara rimlig.

5.18.1 Andrahandsboende

För andrahandsboende gäller samma regler beträffande skälig standard och kostnad samt krav på flyttning som vid förstahandskontrakt. Ett skriftligt avtal mellan sökanden och förstahandshyresgästen ska alltid uppvisas. Detta bör innehålla överenskommelse om hyrestidens längd, ömsesidig uppsägningstid, hyrans storlek och vad som ingår i hyran. Lägenhetens adress ska framgå. Förstahandskontrakt eller hyresspecifikation bör begäras in, men kan inte uppställas som krav för rätt till försörjningsstöd.

Ett av fastighetsägaren godkänt andrahandskontrakt ska eftersträvas, men kan inte krävas, utom i de fall då hushållet genom att hyra utan godkänt andrahandskontrakt går miste om bostadsbidrag. Det gäller barnfamiljer och personer 18-28 år som genom bostadsbidrag kan tillgodose sitt behov helt eller delvis på annat sätt än genom försörjningsstöd.

Om andrahandskontraktet inte är godkänt av fastighetsägaren bör hembesök göras för att kontrollera kontraktets riktighet, att lägenheten existerar, antalet boende i bostaden och att personen kan anses vistas i kommunen. Den sökande bör vara folkbokförd på adressen.

5.18.2 Bostadsrätt/villa/fastighet/tomt

Bostadsrätt eller villa är en realiserbar tillgång om den genom försäljning kan ge inkomster till försörjningen. Det gäller även om bostadsrätten förvärvats genom ombildning från hyresrätt. Om biståndsbehovet bedöms bli långvarigt, mer än tre månader, kan detta utgöra skäl för försäljning av bostaden. Krav ska då ställas på att bostaden lämnas till mäklare för försäljning.
När socialtjänsten hänvisar till bostaden som en tillgång och ett hinder för rätt till bistånd, bör nämnden utgå från en individuell bedömning och ta hänsyn till de sociala konsekvenser som kan uppstå, framför allt för barn. Vid en

eventuell försäljning måste den sökande få skälig tid (minst fyra månader) på sig att sälja. Ett beslut om rådrum ska skickas till den sökande.

Vid krav på försäljning behöver hänsyn tas till följande:

- Om försäljning bedöms kunna ge ett intäktsöverskott
- Möjligheten till att ordna annat boende
- Hänsyn till vilka sociala konsekvenser en flytt kan få
- Eventuell förhöjd boendekostnad i nytt boende

Ekonomiskt bistånd till personer som äger fastighet/fritidshus, eller andel av fastighet, bör i princip inte beviljas annat än i akuta situationer eller under den tid som behövs för att sälja fastigheten. Fastigheten ska omgående lämnas till mäklare för försäljning. Ett beslut om rådrum ska skickas till den sökande.

Om det finns särskilda skäl - fel säsong, tvist i samband med försäljning, etc. - kan rådrum för försäljning förlängas. Även del i fritidshus ska räknas som realiserbar tillgång såvida det inte finns ett skrivet förbehåll som förhindrar försäljning. När det finns ett skrivet förbehåll ska personen lämna en kopia på förbehållet. Förbehållet ska vara daterat från den period förbehållet började gälla.

Fastighetsinnehav framgår av deklarationen om den sökande var ägare till fastigheten den första januari inkomståret. Fastighetsregistret visar om en person har lagfart och därmed äger fastighet eller tomträtt. Genom förfrågan hos lantmäteriet kan socialtjänsten få uppgift om en person har lagfart för en fastighet eller tomträtt. Det finns inget centralt datoriserat register över om en person äger andel i bostadsrätt, utan registrering sker av varje bostadsrättsförening. Det kan däremot framgå om en person är folkbokförd i en fastighet som är en bostadsrättsförening. Om den enskilde har ett funktionärsuppdrag, är styrelsemedlem eller firmatecknare, i sin bostadsrätt-förening kan socialtjänsten få uppgift om detta genom bolagsregistret.

Det är den enskilde själv som ska värdera sin fastighet, tomt- och bostadsrätt och visa underlag för socialtjänsten. Socialtjänsten kan kontakta mäklarföretag och fråga vad ett objekt kan ha för marknadsvärde.

5.18.2.1 Boendekostnader vid bostadsrätt eller villa

I övrigt gäller vad som sägs om hyreslägenheter beträffande skälig kostnad, krav på flyttning och överväganden i samband med det samt att besvärshänvisning ska lämnas. Som boendekostnad för bostadsrätt räknas månadsavgiften till bostadsrättsföreningen plus räntan på lån för lägenheten. I boendekostnad för villa ingår tillsammans med räntan eventuella kostnader för vatten, uppvärmning, sophämtning, försäkring och tomträttsavgäld. Under förutsättning att den sökande har möjlighet att göra skatteavdrag räknas 70 % av räntan som kostnad. Sökande med lån på bostad alltid ska uppmanas söka skattejämkning för räntekostnaden. Inte i något fall ska amortering på lån räknas in i boendekostnaden då den utgör kapitalbildning.

5.18.3 Delad lägenhet

När syskon, nära släktingar eller kamrater delar lägenhet ska hushållsgemenskap förutsättas om inget talar emot det. Med hushållsgemenskap menas att man mer eller mindre delar på kostnaderna i hushållet. Om hushållsgemenskap inte finns gäller reglerna för inneboende.
Vid prövning av försörjningsstöd när sökanden delar lägenhet ska nettohyran delas på antal boende i lägenheten, inklusive barn.

5.18.4 Hyresrätt

Skälig boendekostnad är vad en låginkomsttagare på orten har möjlighet att kosta på sig. I Hällefors ska Försäkringskassans norm för genomsnittshyra vara vägledande men får inte ses som ett tak då individuella bedömningar ska göras. Högsta godtagbara hyresnivå enligt Försäkringskassans norm får dock inte överskridas annat än om synnerliga skäl bedöms föreligga.

Bistånd till avgift för parkeringsplats eller garage som ingår i hyran beviljas inte. Inte heller till avgift för medlemskap i hyresgästförening. Bistånd till kostnad för kabel-TV och andra tillval ska inte beviljas utom i de fall då den sökande inte har kunnat styra tillvalet. Bistånd till hyrestillägg för lägenhetsunderhåll som beställs under period då den sökande har bistånd ska inte beviljas.

För att ett hushåll inte skall anses trångbott bör det, utom för ensamstående utan barn, ha sovrum utöver vardagsrum och kök eller kokvrå. Två barn bör kunna dela sovrum. Med beaktande av stigande ålder och personlig integritet, bör barn emellertid inte behöva dela sovrum. Vuxna som inte är sambor bör inte behöva dela sovrum.

Vid bedömningen av vad som är skälig boendestandard vid byte till dyrare bostad bör utgångspunkten vara vad en låginkomsttagare på orten normalt har möjlighet att kosta på sig.

Innan ett hushåll ställs inför kravet att förändra sin boendesituation ska följande förhållanden beaktas:

- Bostadens storlek i förhållande till familjemedlemmarnas antal.

- Sociala konsekvenser av en flyttning. Det gäller både barnfamiljer och ensamstående vuxna med till exempel funktionsnedsättningar eller sociala problem. För barnfamiljer måste beaktas konsekvenser för till exempel skolgång, barnomsorg, socialt nätverk.

- Sökandens ålder och hälsotillstånd samt möjlighet att klara av en flyttning.

- Sökandens möjlighet att bli godkänd som hyresgäst vid byte på grund av exempelvis arbetslöshet, betalningsanmärkningar.

- Bostadens bytesvärde.

- Sökandens möjlighet att i framtiden med egna inkomster själv klara den höga hyran.

Om socialtjänsten efter dessa överväganden kommer fram till att sökanden ska uppmanas ändra sin bostadssituation ska skäligt rådrum ges för att genomföra flyttning eller på annat sätt förbilliga boendekostnaden. Skäligt rådrum är fyra månader som kan förlängas om sökanden under denna tid har påbörjat byte av bostaden. Om sökanden har oskäligt hög boendekostnad och bedöms kunna flytta men avstår från försök att sänka kostnaden ska bistånd till hyran nedsättas i nivå med vad som ovan sägs om vägledande hyreskostnad.

Om någon som har försörjningsstöd anser sig behöva byta bostad under pågående biståndsperiod och detta medför ökad boendekostnad ska detta ske i samråd med socialtjänsten. Om den biståndssökande flyttar till dyrare boende utan att samråda med socialtjänsten kan den tidigare lägre hyran beviljas. Prövning av skälig levnadsnivå ska alltid göras.

5.18.5 Inneboenderum

Vad som anges i detta avsnitt gäller inte inneboende hos nära släkting eller delad bostad med någon typ av hushållsgemenskap. För att betraktas som ett separat hushåll i normberäkningssammanhang ska den sökandes hushåll som huvudregel disponera ett eget rum i bostaden.

Hyran för inneboenderum ska bedömas utifrån vad den sökande disponerar enligt uppvisat avtal med hyresvärden. Den faktiska hyran ska beviljas om den inte är oskälig.

Vid inneboende i någon form kan hembesök göras för att kontrollera avtalets riktighet, antalet boende i bostaden och att personen kan anses vistas i kommunen. Den sökande bör vara folkbokförd på adressen.

5.18.6 Förälder boende hos barn eller Vuxet hemmaboende barn

Endast om bostaden införskaffas för att föräldern ska få plats och boendekostnaden då ökat ska bistånd till hyresdel beviljas. Hyresdelen beräknas då som för hemmaboende vuxet barn enligt nedan.

<u>Hushåll endast med barn över 18 år</u>

Inkomst av bostadsbidrag bortfaller när den unge fyller 18 år eller avslutar gymnasiet. Hyresdel för den unge kan beviljas med samma summa som det tidigare bostadsbidraget.

<u>Hushåll med barn både under och över 18 år</u>

Föräldrarna söker bostadsbidrag som barnfamilj. Försäkringskassan räknar ut en hyresdel som det vuxna barnet ska betala vilket minskar föräldrarnas hyra och bostadsbidrag. Bistånd till hyra kan beviljas upp till den summa som Försäkringskassan fastställt som hyresdel.

<u>Ungdom som avslutat skolgång men inte tidigare betalat hyresdel till föräldrarna</u>

Huvudregeln är att bistånd till hyresdel inte ska beviljas. Undantag görs när den unge är medlem i en familj som har försörjningsstöd eller som annars

skulle bli i behov av det, vilket kan bli aktuellt på grund av att förälders bostadsbidrag minskar eller dras in.

Ungdom/vuxet barn som tidigare betalt hyresdel till föräldrarna
Hyresdel beviljas om den sökande tidigare en period själv betalt hyresdel. Perioden ska inte ligga mer än tre månader bakåt i tiden och vara av minst tre månaders varaktighet. Hyresdel räknas ut enligt det beräkningssätt som Försäkringskassan använder:

Beräkning av hyresdel

Köket läggs till antalet övriga rum multiplicerat med två. Hyresdelen fås när dubbla hyreskostnaden delas med denna summa.

Exempel: Lägenheten är 4 r.o.k. med 4 200 i hyra. Kök plus 2 x 4 rum = 9. Dubbel hyreskostnad = 8 400. Hyresdel: 8 400/9 = 934 kronor.

Ungdom under 21 år utan egna inkomster som tecknat hyresavtal

Huvudregeln är att bistånd till boendekostnad inte beviljas om hyresavtalet tecknas under period då den sökande saknar inkomst och möjlighet att själv betala hyran. Undantag kan göras om det föreligger starka sociala skäl till flyttningen.

5.18.7 Övriga boendeformer

Med övriga boendeformer menas tredjehandskontrakt, campingboende, hyra av stuga, husvagn eller båt, inneboende hos kamrat som bor i 2:a hand, hotell, etc. Bistånd till boendekostnader ska i dessa fall prövas mycket restriktivt och beviljas endast om den sökande har mycket stora svårigheter att få annat boende och socialtjänsten inte kan erbjuda något alternativ.

5.19 Hemförsäkring

Bistånd beviljas med faktisk kostnad till grundförsäkring som omfattar rättsskydd, ansvar, överfall och egendomsskydd. Egendomsskydd beviljas maximalt för ett lösöresbelopp på 300 000 kr. I de fall den sökande har års- eller halvårsinbetalningar ska denne uppmanas begära månadsinbetalningar. Möjlighet till nedsatt premie via fackförening ska beaktas.

Extra försäkringar såsom allrisk-, oturs- och hemplusförsäkring etc. ingår inte i vad som betecknas som grundförsäkring.

Alla som är folkbokförda på en adress täcks av lägenhetsinnehavarens hemförsäkring. Det gäller personer som har någon form av hushållsgemenskap med lägenhetsinnehavaren, till exempel unga vuxna som bor kvar hemma hos föräldrarna eller syskon eller kamrater som delar lägenhet. Personer som bor inneboende eller har andrahandskontrat utgör undantag och ska uppmanas skaffa en egen hemförsäkring.

5.20 Hushållsel

Bistånd beviljas till faktisk skälig kostnad. Utgångspunkten vid bedömning av skälig kostnad ska vara vad en låginkomsttagare på orten normalt har möjlighet att kosta på sig. Bistånd till elkostnad ska prövas av den förvaltning

där den sökande är aktuell vid räkningens förfallodatum. Vid behov ska vägledning för billigare elkostnad erbjudas den sökande.

När vuxna som inte är gifta eller sambos delar lägenhet och sammanboendenorm utifrån hushållsstorlek används får en anpassning till förhållandena i det enskilda fallet göras. Den fasta avgiften för abonnemanget ska dock alltid lägenhetsinnehavaren stå för. Övriga i hushållet kan beviljas bistånd till sin del av förbrukningen om de begär det. Kostnaden för förbrukningen delas då på antal personer, inklusive barn, i hushållet.

Bistånd beviljas till faktisk elkostnad om kostnaden för hushållsel är skälig. Vid elförbrukning som överstiger Konsumentverkets schablon behöver en individuell bedömning göras. I de fall faktisk elkostnad inte kan godtas ska istället högsta godtagbara boendekostnad samt kostnad för hushållsel för antalet hushållsmedlemmar beviljas.

5.21 Ekonomiskt bistånd vid utlandsvistelse

Huvudprincipen är att bistånd inte beviljas vid utlandsvistelse. Undantagsfall är bland annat en kortvarig resa som varken påverkar försörjningen eller försämrar möjligheterna till framtida försörjning i Sverige. Det kan undantagsvis också finnas rätt till bistånd under vistelse utomlands om det exempelvis är nödvändigt i samband med sjukdom.

5.22 Ekonomiskt bistånd vid vård jml. SoL

Bistånd beviljas vid vistelse på institution eller i familjehem om behovet inte kan tillgodoses med egen inkomst. Institutionsnormen inkluderar fickpengar, klädnorm, eventuell avgift till fackförening eller a-kassa samt eventuella arbetsresor. Det är dock viktigt att ta reda på vad som faktiskt ingår i vårdkostnaden i det enskilda fallet och göra en individuell bedömning. I vissa fall kan även kostnader för egen bostad under placeringstiden ingå i försörjningsstödet och beroende på vilken typ av placering som är beslutad kan egenavgift för kost och logi ingå.

5.22.1 Stödboende och sociala bostadskontrakt

Vid vård i stödboende skall den unge ha ett biståndsbeslut om vård enligt SoL. Vid boende i Stödboende skall den unge ansöka om försörjningsstöd och sköta sin ekonomi i den utsträckning som är möjlig utifrån den unges ålder. Vårdplan och genomförandeplan skall vara upprättad och i dessa skall anges vilket stöd och i vilken omfattning den unge hanterar sin ekonomi på egen hand och vilket stöd som skall ges av handläggare. I regel skall den unge hantera inbetalning av hyra själv till fastighetsägare och den unge skall söka försörjningsstöd för detta ändamål. Handläggaren för ekonomiskt bistånd och handläggaren för stödboendeärendet bör samverka i planeringen för den unge. Observera att ensamkommande barn och unga bör ses som hemmavarande unga i avsnittet 4.6.5 Barns inkomster och tillgångar. Observera att Barn får ha sparkapital på upp till 15 % av basbeloppet. Vad gäller ensamkommande och sparande måste en individuell bedömning göras i varje enskilt fall. Det kan vara motiverat att en ensamkommande ungdom har ett sparande som överstiger 15 % av prisbasbeloppet om det gäller sparande till t ex. ett körkort eller annat liknande sparande.

Sociala bostadskontrakt är ett biståndsbeslut om boendekontrakt där brukare beviljats ett boende av sociala skäl. I regel beviljas dessa jml. SoL 4 kap. 2 §. Vid socialt boendekontrakt skall finnas en särskild handlingsplan upprättad som anger vad som åligger brukaren gällande försörjning och hyresinbetalning. Det är viktigt att brukaren sköter det som åvilar denne enligt handlingsplan. Vid avslagsbeslut om ekonomiskt bistånd eller om handläggaren av ekonomiskt bistånd får kännedom om annan avvikelse är det viktigt att detta meddelas handläggaren av det bostadssociala kontraktet för vidare handläggning. Handläggaren för ekonomiskt bistånd och handläggaren för stödboendeärendet bör samverka i planeringen för den enskilde.

5.22.2 Avgift vid sjukhusvård

Patientens egenavgift vid sjukhusvård utgör avgift för kost och logi och ryms delvis inom försörjningsstödets kostnadspost för mat. Mellanskillnaden, patientavgiften reducerad med matpengar för samma antal dagar, beviljas i form av förhöjd norm.

5.22.3 Egenavgift vid vård och behandling

Egenavgiften vid placering för vård och behandling av vuxna missbrukare i HVB och familjehem är densamma som vid sjukhusvård. Om personen inte har tillräckliga egna inkomster att betala avgiften med ska avgiften sättas ned eller efterges i samband med placeringsbeslutet. Försörjningsstöd ska inte beviljas till egenavgift vid placering för vård och behandling.

5.22.4 Egenavgift vid stöd-/omvårdnadsboende

Vid stöd och hjälpåtgärder i form av olika boenden ska den enskilde betala egenavgift för mat och logi. Till dessa boenden räknas inackorderingshem, skyddat boende för misshandlade kvinnor, arbetskooperativ, familjehem samt härbärgen eller andra korttidsboenden. Om den placerade saknar egna inkomster kan egenavgift för kost och logi beviljas i form av försörjningsstöd. Kostnader utöver egenavgiften ska betraktas som kostnad för omvårdnad och betalas via konto för vårdkostnader.

När det gäller egenavgiften för nattlogi på härbärge ska så långt det är möjligt sedvanlig inkomstprövning göras. Ibland kan det dock finnas sociala skäl som talar för bistånd till avgiften på härbärge även om egen inkomst funnits. Vid boende på inackorderingshem kan den del av egenavgiften som utgör boendekostnad ge rätt till bostadsbidrag.

5.22.5 Fickpengar

Fickpengar beviljas vid vistelse på exempelvis behandlingshem eller sjukhus om behovet inte kan tillgodoses med egen inkomst. Fickpengar är försörjningsstöd där normposterna lek och fritid, hälsa och hygien och dagstidning och telefon. Aktuellt månadsbelopp för fickpengar fås genom summering av beloppen i dessa normposter. Fickpengar till barn ska inte beviljas då föräldern har barnbidrag.

5.22.6 Kläder och skor

Bistånd till inköp av kläder och skor prövas separat och beviljas med beloppet för motsvarande post i riksnormen. Det kan vara lämpligt att göra en överenskommelse med den sökande om att biståndet till detta utbetalas klumpvis för 2-4 månader åt gången, beroende på årstid och behov.

5.22.7 Kostnader i samband med egen bostad

För personer som under placeringstiden har kvar sin bostad ingår även kostnader med anknytning till bostaden i försörjningsstödet, d.v.s. hyra, abonnemangskostnad för hushållsel och telefon, hem-försäkring och TV-avgift. Biståndet beviljas efter sedvanlig prövning. Bistånd till TV-avgift beviljas om vistelsen på sjukhus eller behandlingshem understiger två månader. Om vistelsen planeras bli längre kan den sökande begära avgiftsbefrielse.

5.23 Tillfällig vistelse i kommunen

En medellös person som tillfälligt vistas i kommunen kan i en akut situation beviljas bistånd till enkel biljett till hemkommun inom Norden. För beviljande av biljett hem krävs ansökan av den enskilde. Efter ansökan kan matpengar för en dag beviljas om ankomsten till bostadsorten infaller på kvällstid. Om hemresan kan påbörjas först nästa dag kan nattlogi beviljas efter särskild prövning. (Dessa ärenden handläggs då gemensamt med handläggare i vuxengruppen)

Gällande utländska personer som tillfälligt vistas i kommunen, se avsnittet om ”Utländska medborgare”.

5.24 Nödprövning och akut bistånd

Med hänvisning till kommunens yttersta ansvar ska en så kallad nödprövning göras om en sökande hävdar att nödsituation föreligger. Bistånd till akuta behov för livsuppehället kan då beviljas efter individuell prövning.
Vid bedömningen ska hänsyn tas till om det finns barn i hushållet och deras situation ska särskilt uppmärksammas. Föräldrar ska i detta sammanhang informeras om det ekonomiska ansvar föräldraskapet innebär och utgångspunkten att de som inom ramen för sin förmåga och ekonomiska resurser har huvudansvaret för att säkerställa nödvändiga levnadsvillkor för barnet.

5.24.1 Vid avslag på försörjningsstöd

Om den sökande hävdar nöd kan denne efter bedömning i det enskilda fallet ha rätt till reducerat försörjningsstöd för att tillgodose basala behovsposter för livsuppehället inom försörjningsstödet såsom exempelvis mat och hyra för att ge sökanden möjlighet att reda upp den omedelbara situationen. Observera att nödprövning inte ska göras rutinmässigt vid avslag på försörjningsstöd då all utredning och alla beslut rörande ekonomiskt bistånd måste utgå från en ansökan från den enskilde. Däremot kan socialtjänsten informera om möjligheten att ansöka om detta.

5.24.2 Sökanden har haft tillräckliga inkomster

Situationer kan uppstå där den sökande haft tillräckliga inkomster till sin försörjning, antingen egna eller tidigare beviljat försörjningsstöd, men har använt dem på annat sätt, tappat dem eller blivit bestulen och därför saknar medel till uppehälle. Efter bedömning i det enskilda fallet kan extra bistånd tillfälligt beviljas för att tillgodose de mest nödvändiga behoven som exempelvis mat och bostad för att ge sökanden möjlighet att reda upp den akuta situationen.

Beslut om akut bistånd ska i möjligaste mån föregås av sedvanlig utredning. Kontoöversikt och kontoutdrag med aktuell kontoställning samt senaste månadens transaktioner ska uppvisas.

Är tiden mycket knapp bör i vart fall följande överväganden göras:

- Är det en akut nödsituation?
- Finns barn i familjen?
- Finns sjukdom hos sökanden som skulle kunna förvärras om han eller hon inte får ekonomisk hjälp?
- Har sökanden medicinska eller sociala problem som medför svårigheter att ta eget ansvar för sin situation?
- Känner sökanden till socialtjänstens normer och beräkningsgrunder och har han eller hon tidigare fått information om dem?
- Kan sökanden få hjälp från underhållsskyldig?
- Är behovet av ekonomisk hjälp återkommande trots egen försörjning?

Akut bistånd till hushåll som regelmässigt har inkomster över försörjningsstödsnivå ska prövas restriktivt och endast beviljas för att avvärja en akut nödsituation eller om den sökande bedöms vara förhindrad att själv ta ansvar för sin ekonomi och sin livssituation.

Om behovet av akut bistånd är upprepat och det finns barn i hushållet ska särskilt uppmärksammas om det kan finnas anledning till oro för barnens hälsa och utveckling. Då kan en så kallad orosanmälan till Barn och biståndsenheten göras av handläggare.

Tappad plånbok är i första hand en försäkringsfråga. Kopia på polisanmälan begärs in tillsammans med kontoöversikt och aktuella kontoutdrag. Endast nödprövning görs. Uppföljning av eventuella utbetalningar från försäkringsbolag behöver göras. Sökande som upprepat tappar pengar eller blir bestulen ska informeras om hur han eller hon i fortsättningen kan förvara sina pengar så att inte samma situation uppstår igen. Om det trots detta upprepas igen kan ansökan om bistånd avslås om det är uppenbart att fakta kring den beskrivna situationen inte är trovärdiga. Detta gäller även i andra fall då beskrivningen av en situation uppenbart inte stämmer.

5.24.2.1 Utbetalningsformer

Bistånd kan efter nödvändig dokumentation och beslut i ärende, beviljas och utbetalas via verksamhetssystem till personkonto. Om brukare saknar personkonto kan biståndet utbetalas via utbetalningsavi. Det skall då inte framgå av avin att utbetalningen avser ekonomiskt bistånd. Matrekvisitioner kan användas som form för utbetalt bistånd, men skall endast användas i de fall då nöden inte kan avhjälpas på annat sätt eller om brukaren uttryckligen samtycker till att biståndet skall ges i denna form. Detta skall då tydligt dokumenteras i ärendet.

Till personer som är förvirrade eller har ett pågående missbruk, och där socialtjänsten är förvissade om att beviljat bistånd inte går till rätt ändamål, kan matrekvisition vara lämpligt bistånd. Denna möjlighet ska tillämpas

restriktivt och det är viktigt att det inte leder till att socialtjänstsekretessen till skydd för den enskilde bryts. I dessa situationer kan det också behövas hjälp till kontakt med hälso- och sjukvården.

5.25 Övrigt reducerat försörjningsstöd

Om det är uppenbart att den enskilde inte har vissa kostnader som ingår i försörjningsstödet eller att biståndet inte används till avsett ändamål, exempelvis vid aktivt missbruk, kan försörjningsstödet reduceras med kostnaderna för detta.

Vid frånvaro från SFI, praktik eller annan arbetsmarknadsåtgärd som inte är giltig ska reducering av försörjningsstödet ske. Reducering kan ske genom att antingen delavslå ansökan för antalet ogiltiga frånvarodagar eller vid omfattande frånvaro helt avslå ansökan.

5.26 Beslut som löper över flera månader

Ibland är det nödvändigt att fatta beslut som sträcker sig över flera månader, exempelvis gällande en omfattande tandvårdsbehandling. Rätten till ekonomiskt bistånd prövas månad för månad och när beslut fattas som gäller flera månader måste en omprövningsklausul ingå. Beslutet kan annars inte omprövas under perioden, till exempel om omständigheterna som beslutet grundar sig på ändras. En sådan ändring skulle innebära att myndigheten ändrar ett för den enskilde gynnande beslut till hans eller hennes nackdel, vilket inte är tillåtet enligt förvaltningslagen (27 § FL). Följande omprövningsklausul ska läggas till alla beslut som sträcker sig över mer än en månad:

”Vid väsentligt ändrade förhållanden av biståndsbehovet kan beslutet komma att omprövas ”

5.27 Löpande beslut

Ett beslut om löpande ekonomiskt bistånd innebär flera på varandra följande utbetalningar med samma innehåll, betalningsmottagare och belopp. Löpande beslut ska användas mycket restriktivt.

6 Bistånd till livsföring i övrigt

I detta avsnitt ges riktlinjer för ändamål utöver försörjningsstödet som det enligt erfarenheten är vanligt att ansökan om ekonomiskt bistånd gäller. Ändamålen står i bokstavsordning. Vissa ingår vanligtvis i skälig levnadsnivå om kostnaden är skälig och sökanden i övrigt uppfyller förutsättningarna för försörjningsstöd. När det gäller rätten till bistånd till övriga ändamål krävs särskilda förutsättningar. Utgångspunkten för bedömningen är vad en låginkomsttagare i allmänhet kan kosta på sig. En noggrann prövning ska ske av om behovet kan tillgodoses på annat sätt eller till lägre kostnad. Den sökandes tidigare och väntade möjligheter att själv tillgodose behovet ska beaktas vid prövningen.

6.1 Begravningskostnad

Begravningskostnader ska i första hand täckas av tillgångar i dödsboet eller genom försörjningsskyldigas, dvs. föräldrars och efterlevande

makars/registrerade partners, inkomster eller tillgångar. Vid bedömning av försörjningsskyldigas betalningsförmåga prövas detta mot gällande norm för försörjningsstöd. Hänsyn ska tas till tillgångar exempelvis i form av försäkringar. Begravningskostnader ska som huvudregel endast beviljas vid ansökan från dödsbodelägaren eller från den som är försörjningsskyldig för den avlidne.

För begravningskostnader för asylsökande ansvarar Migrationsverket. I de fall en avliden utlännings ärende handläggs av socialtjänsten enligt 1 § LMA kan särskilt bistånd enligt 18 § LMA beviljas för begravningskostnaden. Detta ska återsökas från staten.

Begravningskostnader går före alla andra kostnader som kan belasta dödsboet, exempelvis obetald hyra, hushållsel, telefon eller kostnader för utflyttning och städning av bostaden. Rätten till bistånd bedöms utifrån dödsboets ekonomiska situation och inte dödsbodelägarnas, med undantag för dem som var försörjningspliktiga för den avlidne. Socialtjänsten kan emellertid beakta om den avlidne exempelvis strax före dödsfallet givit bort eller sålt tillgångar till en dödsbodelägare förmånligt. Socialtjänsten ska även vara uppmärksam på hur tillgångarna i dödsboet är värderade.

Vid ansökan om begravningskostnader bör övervägas om biståndet skall beviljas mot återkrav enligt 9 kap. 2 § st. 1 SoL och om en överenskommelse ska upprättas i samband med ansökan. Detta då det kan visa sig finnas försäkringar som faller ut och som kan vara en tillgång i dödsboet. Det är ofta osäkert om det finns försäkringar eller andra tillgångar och det kan visa sig först senare att sådana finns och kan täcka begravningskostnaderna helt eller delvis.

Alla kända tillgångar i dödsboet som finns på dagen för dödsfallet ska avräknas direkt vid ansökan om begravningskostnad, även eventuella kommande inkomster som exempelvis skatteåterbäring. Som huvudregel ska kända innestående inkomster inte förskotteras utan sökanden ska begära avbetalning hos begravningsbyrån.

Ekonomiskt bistånd ska inte beviljas till begravningskostnaden när begravningen ordnas av socialtjänsten inom ramen för dödsboförvaltning enligt 18 kap. 2 § Ärvdabalk eller enligt 5 kap. 2 § Begravningslag när det inte finns något sökande dödsbo.

Att det föreligger förutsättningar för dödsboanmälan medför inte självklart att det finns förutsättningar för att bevilja ekonomiskt bistånd till begravningskostnaden. Rätten till bistånd ska alltid utredas i vanlig ordning innan beslut om bistånd fattas.

Om det är utrett att dödsboet saknar tillgångar, helt eller delvis, bör socialtjänsten bevilja bistånd som möjliggör en värdig begravning. Den avlidnes och anhörigas önskemål och formerna bör respekteras om kostnaden ligger inom ramen för skälig levnadsnivå. Bistånd till begravningskostnad bör motsvara kostnaden för en begravning i Sverige och som regel inte vara högre än cirka 50 % av gällande prisbasbelopp, för skäliga faktiska kostnader som ska styrkas.

I förekommande fall beviljas även bistånd till officiant vid borgerlig begravning. Kostnaden för detta bör inte överstiga vad en låginkomsttagare normalt har råd med.

Rätten till bistånd omfattar kostnader som är nödvändiga för att begrava den avlidne. Merkostnader för att begravning på annan ort i eller utanför Sverige inte ingår i rätten till bistånd. Bistånd till kostnader som överstiger den kostnad som skulle ha beviljats om begravningen ägt rum på hemorten beviljas inte. Kostnader för hemtransport vid dödsfall utomlands beviljas inte. Om en svensk resenär avlider på utlandsresan är det antingen personens hem- eller reseförsäkring, eller de anhöriga, som får betala kostnaden för transport av den avlidna till Sverige. Om försäkring saknas och anhöriga inte har ekonomisk möjlighet att betala för hemtransport, ordnar ambassaden en enkel och värdig begravning i det land där den avlidne befann sig vid dödsfallet.

Personakt läggs i ärenden rörande begravningskostnader upp på den avlidnes personnummer och familjetypen dödsbo. Detta är undantaget minderårigt barn som avlidit, där akten läggs upp på föräldrarna eller om den avlidne var gift eller registrerad partner där akten läggs upp på den efterlevande.

6.2 Bredbandskostnad/Internetuppkoppling

Bistånd beviljas till faktisk skälig kostnad. Utgångspunkten vid bedömning av skälig kostnad ska vara vad en låginkomsttagare på orten normalt har möjlighet att kosta på sig.

6.3 Dator

Ekonomiskt bistånd kan beviljas till dator. Utgångspunkten är vad en låginkomsttagare har råd med och vilka möjligheter personen har att själv spara och planera för inköp av dator.

6.4 Diskmaskin

Bistånd till diskmaskin beviljas endast om det finns ett medicinskt behov som är styrkt med läkarintyg och behovet inte kan tillgodoses genom exempelvis handikappersättning, att det finns annan boende i hushållet eller genom hemtjänst.

6.5 Flyttkostnader

Bistånd kan beviljas till sökande som har försörjningsstöd eller inkomster i motsvarande nivå om behovet av att flytta är motiverat av hälsoskäl eller sociala omständigheter som att sökandens möjligheter att bli självförsörjande genom flytten skulle öka eller att flytten skulle medföra att sökandens boendekostnader skulle minska.

Vid flytt till annan ort av arbetsmarknadsskäl ska även utredas om behovet kan tillgodoses genom bidrag från Arbetsförmedlingen.

Kostnad beviljas för hyra av släpkärra eller mindre lastbil inklusive kostnader för bensin och försäkring mot uppvisande av kvitto. Endast om särskilda skäl finns kan bistånd beviljas till anlitande av flyttfirma. Bistånd till kostnad för flyttning utanför Norden beviljas inte.

Innan bistånd till flyttkostnad beviljas ska den sökande styrka att den gamla bostaden har sagts upp.

6.6 Färdtjänstavgift

För färdtjänst beviljas som huvudregel grundavgiften. Bistånd till avgift för riksfärdtjänst ska bedömas på samma sätt som kostnad för andra resor som inte är lokala.

6.7 Förskole- och skolbarnsomsorgsavgift

Bistånd till avgift för förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg (årskurs 1-3) och öppen fritidsverksamhet (årskurs 4-6) beviljas sökande som uppbär ekonomiskt bistånd eller har inkomster i nivå med försörjningsstödet. Detta gäller även enskilt anordnad verksamhet om avgiften är i nivå med kommunens. Först bör möjligheten till avgiftsbefrielse vid Bildning utredas.

6.8 Glasögon eller kontaktlinser

Den sökande ska uppvisa intyg och kostnadsförslag som styrker behovet av glasögon för synkorrigering och vad som ingår i begärt pris. Skälig kostnad för är lägsta paketpris som erbjuds av optiker. Bistånd till kostnad för ögonlinser beviljas om det är det enda alternativet för sökanden och behovet är styrkt genom läkarintyg.

Barn (0-19år) har rätt till glasögonbidrag från Region Örebro. Denna möjlighet skall utredas i första hand.

Bistånd till specialslipade eller specialbehandlade glas, såsom färgade eller extra tunna glas, beviljas inte, om behovet inte är styrkt av läkarordination. Bistånd till den extra kostnaden bevilja som speciell slipning eller behandling är det enda alternativet för att korrigera sökandens synfel.

6.9 Hemtjänstavgift

Ekonomiskt bistånd beviljas inte till kostnad för hemtjänstavgift. Den enskilde ska alltid ha ett skäligt belopp kvar till sina utgifter efter det att hyra och hemtjänstavgift betalats, s.k. förbehållsbelopp.

Om en person som betalar hemtjänstavgift ansöker om bistånd till glasögon eller tandvård ska de i första hand uppmanas att ansöka om nedsättning av hemtjänstavgiften. Görs beräkning för bedömning av bistånd till annan utgift som ingår i begreppet skälig levnadsnivå utgör hemtjänstavgiften en godkänd kostnad i den ekonomiska beräkningen.

6.10 Hemutrustning

6.10.1 Komplettering

Bistånd till löpande komplettering och reparation av befintlig hemutrustning beviljas vid behov till sökande med mer än sex månaders behov av ekonomiskt bistånd. I biståndet bör det ingå hemutrustning för att tillgodose behov som till exempel matlagning, umgänge, sömn, förvaring, rengöring och information via radio eller TV, samt dator med internetuppkoppling. Vid bedömning av behovet med dator med internetuppkoppling ska särskild hänsyn tas till behoven hos barn och unga som går i skolan. En utredning ska göras av när behovet har uppstått och om behovet hade kunnat tillgodoses vid

tidpunkten när det uppkom och om behovet kan tillgodoses på annat sätt. Bistånd beviljas till faktisk skälig kostnad. Utgångspunkten vid bedömning av skälig kostnad ska vara vad en låginkomsttagare på orten normalt har möjlighet att kosta på sig.

6.10.2 Grundutrustning

Bistånd till grundutrustning ska bedömas mer restriktivt och beviljas endast om det finns särskilda skäl eller om behovet är akut och inte kan tillgodoses på annat sätt. För att kunna bedöma behovet kan det ibland bli nödvändigt att göra hembesök. Följande ska övervägas:

- Är behovet akut och nödvändigt för att sökanden med kort varsel ska kunna flytta in i en anvisad bostad?

- Kommer sökanden att inom rimlig tid själv kunna skaffa sig eller komplettera en hemutrustning?

- Vilka möjligheter har sökanden haft att spara till eller planera för boende och hemutrustning?

- Om behovet av bistånd är föranlett av en orsak som kan täckas av hemförsäkring ska detta alltid prövas i första hand.

- När det gäller barnfamiljer ska beaktas om särskilt behov finns hos barnen

- Vilken hjälp kan den sökande få av nätverket?

- Unga människor som flyttar hemifrån ska normalt inte kunna få bistånd av samhället till grundutrustning.

Flyktingar eller utländska medborgare som fått uppehållstillstånd, ska hänvisas att ansöka om hemutrustningslån hos CSN.

6.10.2.1 Beräkning av grundutrustning

Grundutrustning beviljas vid behov personer som har tillfälligt behov av bistånd men inte kan vänta med inköp tills de har egen inkomst. Biståndet syftar till att den sökande ska kunna ta en lägenhet i besittning.

Riktmärke för beräkning

Grundutrustning består av säng, lampor, köksbord och köksstolar Beviljas för en vuxen med 7 % av basbeloppet, för två vuxna med 10 % av basbeloppet och med 2 % av basbeloppet per barn.

Husgeråd består av köksredskap, städartiklar, sängutrustning, handdukar etc. Beviljas för en vuxen med 5 % av basbeloppet och för varje ytterligare person i hushållet med 2 % av basbeloppet.

Utöver grundutrustning prövas särskilt bistånd till radio. Barnfamiljer beviljas också bistånd till TV. Även ensamstående med långvarigt biståndsbehov (minst ett år) kan av sociala skäl beviljas bistånd till TV. För barnfamiljer med längre behov av bistånd (minst sex månader) beviljas bistånd till dammsugare. I första hand skall den enskilde hänvisas till att inhandla

begagnade varor. Bistånd till detta beviljas utöver grundutrustning efter kostnadsförslag från brukare. Bistånd beviljas till faktisk skälig kostnad. Utgångspunkten vid bedömning av skälig kostnad ska vara vad en låginkomsttagare på orten normalt har möjlighet att kosta på sig.

Vid särskilda behov kan kostnadsnivån justeras utifrån vad som bedöms skäligt i det enskilda fallet.

6.11 Juridiska kostnader och stämpelavgifter/identitetskort

6.11.1 Advokatkostnader

I första hand ska den sökande utnyttja det rättskydd som ingår i hemförsäkringen. Detta rättsskydd gäller till exempel för tvister angående vårdnad och underhåll men inte för tvister som rör äktenskapsskillnad, upplösning av samboförhållanden eller bodelning.
I vissa fall kan rättshjälp från staten beviljas om det finns behov av mer omfattande insatser av juridiskt ombud. Hjälpen prövas utifrån den enskildes ekonomi och är numera avsevärt begränsad.

Ekonomiskt bistånd kan beviljas till självrisken vid rättsskydd och till den kostnad som tillkommer sökanden vid statlig rättshjälp om målet gäller familjerättsliga ärenden.

6.11.2 Stämpelavgifter/identitetskort

Huvudregeln är att bistånd till stämpelavgifter inte beviljas. I enskilda fall, om det är viktigt att en äktenskapsskillnad eller bodelning genomförs, kan även stämpelavgifter beviljas.

Undantag är kostnader till identitetskort som vid behov bör beviljas. Kostnader för pass beviljas som huvudregel inte.

Kostnader i samband med ansökan om svenskt medborgarskap beviljas inte. Migrationsverkets avgifter för ansökan om uppehålls- och/ eller arbetstillstånd beviljas inte eftersom skyddsbehövande och sökande av humanitära skäl inte behöver betala för det. För asylsökande i Sverige och för make, make eller sambo samt barn under 18 år som vill återförenas med en utlänning som har fått uppehållstillstånd som skyddsbehövande eller av humanitära skäl tas ingen avgift ut. Flera stora medborgargrupper och vissa studerande är också undantagna från avgift.

6.12 Kläder och skor utöver vad som ingår i försörjningsstödet

6.12.1 Klädutrustning inför institutionsvistelse

Extra bistånd till kläder och skor beviljas som huvudregel inte. Sökande som placeras för vård eller behandling kan vid akut behov av klädutrustning få bistånd till kläder och skor inom försörjningsstödets ram utbetalt i en klumpsumma för 2-4 månader framåt, vilket därefter justeras med normposten för motsvarande tid. Löpande komplettering av kläd- och skoutrustning beviljas därefter som en del av försörjningsstödet.

6.12.2 Behov av särskilda kläder eller skor

Här avses engångskostnader för specialbeställda kläder eller skor som inte täcks av handikappersättning. Alla normala utgifter för kläder och skor ingår i

normen. Ansökan ska prövas utifrån detta och eventuellt bistånd endast ges till merkostnader.

6.13 Läkarvård och medicinkostnad

Omfattar avgift vid läkarbesök och läkarföreskriven medicin och behandling som ingår i högkostnadsskyddet. Biståndet kan omfatta till exempel besök hos distriktssköterska, sjukgymnast, psykolog eller annan öppenvårdsbehandling. Endast kostnader för av staten rabatterade läkemedel ska godkännas. Kostnad för faktureringsavgift godkänns inte.

Bistånd utgår även till cellprovstagning, PSA-rådgivning samt mammografi som förebyggande insats trots att det inte ingår i högkostnadsskyddet. I Region Örebro län får barn och ungdomar under 25 år fri sjukvård.

Kostnader för naprapatbehandling kan beviljas om behovet av naprapat är ordinerat av läkare om behovet inte kan tillgodoses genom någon behandling som omfattas av högkostnadsskyddet. Kostnader för naprapatbehandlingen kan beviljas för upp till sju behandlingar per år.

6.14 Magasineringskostnad

Bistånd till kostnad för magasinering av bohag kan beviljas den som har löpande försörjningsstöd om den sökande inom tre månader kommer att få en ny bostad. Beslutet ska tidsbegränsas och omprövas vid behov. Det är den enskilde som ska stå för kontraktet gentemot magasineringsfirman.

Bedömningen ska även grunda sig på bohagets skick och storlek samt om kostnaderna för magasineringen överstiger kostnaden för nyanskaffning av bohag.

6.15 Psykoterapikostnader mm.

Psykoterapi är Regionens ansvar. Huvudprincipen är därför att bistånd till kostnad för psykoterapi inte ska beviljas. Den som söker sådant bistånd ska hänvisas till vårdcentral eller närmaste öppna psykiatriska mottagning.

Undantag kan göras för den som i en krissituation har behov av terapeutiska samtal och inte omedelbart kan erbjudas detta genom Regionen. Det ska stå klart att behovet är akut och att det kan få svåra konsekvenser för den enskilde om det inte tillgodoses. Dessa förhållanden ska vara styrkta med läkarintyg. Bistånd kan i dessa fall beviljas i form av ett begränsat antal behandlingar hos legitimerad psykoterapeut tills dess Region Örebro kan överta ansvaret för behandlingen. Besked ska inhämtas från Regionen om när övertagande kan ske, varvid även kostnadsfrågan tas upp.

6.16 Resor

6.16.1 Rekreationsresor

Huvudprincipen är att bistånd till rekreationsresor inte beviljas. För ensamstående vuxna ska biståndet prövas mycket restriktivt och endast ges när det finns mycket starka sociala eller medicinska skäl för en resa till anhörig i rehabiliterande syfte.

Rekreationsresa kan beviljas för barnfamiljer med särskilda behov som har haft försörjningsstöd minst tre år och som inte beräknas få egna inkomster

inom överskådlig tid. Behovet ska prövas utifrån barnets behov av miljöombyte och extra stödinsats. Bedömning ska även göras huruvida behovet av rekreation kan tillgodoses genom lek och fritidsposten i riksnormen. Nivån på det beviljade biståndet ska prövas utifrån vad barnfamiljer med låga inkomster i allmänhet har råd med.

6.16.2 Lägerverksamhet mm. för barn

Med utgångspunkt från barns behov kan bistånd beviljas till kostnad för exempelvis lägerverksamhet, idrottsresor eller kolonivistelse utanför skolans ram, utan att det finns särskilda sociala skäl om kostnaden är skälig. Biståndet kan reduceras med beloppet för matpengar för motsvarande antal dagar.

6.16.3 Resa till begravning

Bistånd kan beviljas för resa inom Sverige om den avlidne är nära anhörig eller annan närstående. Med nära anhörig menas make/maka eller motsvarande, förälder, barn, syskon, mor- och far-förälder och barnbarn. Med annan närstående menas person som, utan att vara nära anhörig, stått den sökande mycket nära. Kostnaden ska vara i nivå med vad en låginkomsttagare har råd till.

6.16.4 Återföreningsresor

Bistånd till denna typ av resor beviljas inte utan synnerliga skäl och då endast avseende återförening av förälder och minderårigt barn som inte bor tillsammans med en vårdnadshavare. När Röda Korset beviljat hjälp till reskostnaden för barn som ska förenas med föräldrarna i Sverige kan bistånd beviljas till egenavgiften.

6.16.5 Återvandringsresor

Utländska medborgare som kommit till Sverige som flyktingar kan söka återvandringsbidrag hos Migrationsverket. Bidraget ges dels i form av reskostnad, dels som en allmän schablon per person.

Ibland önskar en person rekognosera i hemlandet innan eventuell återvandring. Inte heller i dessa fall ska kommunen gå in med ekonomiskt bistånd enligt socialtjänstlagen till reskostnad.

6.16.6 Sjukvårdsresor

Region Örebro län ersätter resor till och från sjukvård. Kostnadsfri resa med kollektivtrafik till och från vården erbjuds vid uppvisande av kallelse eller kvitto för besöksbiljett.

6.16.7 Resor i samband med umgänge med barn

Behovsprövningen ska innefatta:

- Barnets behov av umgänge.
- Båda föräldrarnas ekonomiska förutsättningar.
- Skäligheten av kostnaden för resan.

Båda föräldrarna har gemensamt ansvar för att barns behov av umgänge tillgodoses. Den förälder som barnet bor hos ska vara med och bekosta umgänget utifrån ekonomisk förmåga och vad som är skäligt i förhållande till båda föräldrarnas ekonomi. Den förälder som ska utöva umgänge har dock

huvudansvaret för kostnaderna. Även barn med förälder som vistas i fängelse har rätt till umgänge med denne. En förälder som saknar förmåga att bidra till resekostnaden är heller inte skyldig att göra det. I stället kan socialtjänsten behöva ge bistånd om barnen behöver det. Om boföräldern inte bidrar till resekostnaden trots att hon eller han kan göra det har umgängesföräldern möjlighet att frågan avgörs av domstol.

Reskostnaderna ska jämföras med vad en låginkomsttagare i allmänhet har råd att bekosta, dock minst en resa per månad som huvudregel inom Norden.

6.17 Skulder

Bistånd till skulder som avbetalning på studielån eller banklån, kontokortskulder, privata skulder, etc. samt böter och underhållstöd beviljas inte. Om sökanden på grund av skulder har dålig kontroll över sin ekonomi ska han eller hon erbjudas hjälp av budget- och skuldrådgivare.

Undantag kan göras för hyresskuld i följande fall:

- Skuld som uppstått under tid då sökanden av godtagbara skäl ej haft egna inkomster som räckt till hyra. Om ansökan hade gjorts när hyresskulden uppkom hade han eller hon haft rätt till bistånd.

- Då de sociala konsekvenserna för barnen i en familj skulle bli för stora vid eventuell avhysning.

- För individer med medicinska skäl där alternativt boende inte går att ordna.

- Om eventuell avhysning riskerar medföra social utslagning och/eller försämrad möjlighet till egen försörjning.

Vid upprepade hyresskulder ska restriktivare bedömning göras. För att undvika upprepning ska hushåll som beviljats bistånd till hyresskuld så långt det är möjligt följas upp. I samband med reglering av en hyresskuld i en barnfamilj bör en förändringsplan (handlingsplan) för hur uppföljningen ska genomföras upprättas tillsammans med den sökande.

Det ska särskilt uppmärksammas om hyresskulderna kan vara ett uttryck för omsorgssvikt från förälderns sida och om det därmed finns anledning till oro för barnens hälsa och utveckling. En så kallad orosanmälan till Barn och biståndsenheten kan då upprättas av handläggare.

Undantag kan också göras för bistånd till skuld för hushållsel i de fall där avstängning medför alltför stora sociala konsekvenser för hushållet. Även i detta sammanhang ska barnets situation uppmärksammas särskilt.

I ärenden som rör barnfamiljers hyres- och/eller elskulder är det särskilt angeläget att utförliga barnkonsekvensanalyser görs.

Skuld för avgift för förskoleverksamhet behandlas normalt som privata skulder. Den sökande har möjlighet att göra upp en avbetalningsplan med förvaltningen. Hotas ändå barnet av uppsägning från plats i förskoleverksamheten och det är viktigt att så inte sker ska ansvarig för

förskoleverksamheten kontaktas. Har barnet av sociala skäl behov av platsen får den enligt skollagen inte sägas upp.

6.18 Spädbarnsutrustning

Den som en längre tid, haft försörjningsstöd eller inkomster i nivå med normen kan beviljas bistånd till grundutrustning för spädbarn. Biståndet prövas utifrån det faktiska behovet och sökandens egna möjligheter att tillgodose behovet, exempelvis genom arv från större syskon eller lån av utrustning från anhöriga.

Bistånd till hel spädbarnsutrustning beviljas med maximalt 11 % av basbeloppet och innefattar en grunduppsättning kläder, säng med sängutrustning och begagnad barnvagn. Kostnaden för barnvagn beräknas utgöra ungefär halva beloppet och kostnad för säng med utrustning ca en fjärdedel.

Bistånd till begagnad sittvagn kan beviljas om behovet inte kan tillgodoses genom försäljning av befintlig liggvagn.

6.19 Tandvård

Ekonomiskt bistånd utgår i första hand till akut tandvård men bör även beviljas till skäliga kostnader för nödvändig tandvård. Hit räknas också förebyggande åtgärder mot karies och tandlossning. Om den biståndssökandes behov av ekonomiskt bistånd bedöms vara kortvarigt och denne själv kan tillgodose sitt behov inom en rimlig tid, bör detta naturligtvis vägas in i bedömningen av hur omfattande biståndet till tandvård skall vara. Det kan gälla till exempel tandvård som inte är brådskande. Förutom rent medicinska aspekter bör socialnämnden beakta de sociala konsekvenser som kan uppstå vid utebliven tandvård. Ett beslut om bistånd till tandvård sträcker sig ofta över flera månader men ska alltid tidsbegränsas. Rätten till ekonomiskt bistånd ska prövas månad för månad och när beslut fattas som löper över flera månader ska en omprövningsklausul alltid skrivas in i beslutet. Se avsnittet ”Beslut som löper över flera månader”.

6.19.1 Akut tandvård

Med akut tandvård avses ofrånkomligt behov av behandling vid värk, infektiösa tillstånd och traumaskador. Exempel på behandling kan vara tandutdragning, akut rotbehandling, temporära fyllningar, enstaka fyllningar för att undanröja värk samt proteser. Detta är behandling som oftast måste utföras omedelbart. Den får utföras utan kostnadsförslag endast i de fall ett sådant inte kan inväntas. Det ska av tandvårdsräkning eller genom kontakt med behandlande tandläkare framgå att behovet av behandling var akut. Det bör uppmärksammas att det faktum att det står ”akut besök” på räkningen inte i sig innebär att behovet av behandling var akut.

6.19.2 Nödvändig uppehållande tandvård

Vid längre tids beroende av ekonomiskt bistånd kan även annan tandvård än akut beviljas om det är nödvändigt för att uppnå godtagbar tuggförmåga, förhindra väsentligt försämrad tandstatus och är en förutsättning för att fungera socialt och kunna arbeta. Vid behov av annat än akut tandvård bör den sökande lämna in ett kostnadsförslag till socialtjänsten för utredning innan bistånd beviljas. Kostnaden för tandläkarens undersökning i samband

med kostnadsförslaget ska inkluderas i biståndet men inte kostnad för uteblivande från besök.

Följande ska beaktas vid ansökan om bistånd till tandvård:

- Omfattningen av tandvården och kostnaden ska jämföras med vad en låginkomsttagare har råd att kosta på sig.

- Behandlingen ska omfattas av statligt tandvårdsstöd enligt 3§ kap. 1 lagen om statligt tandvårdsstöd. Att en föreslagen behandling omfattas av statligt tandvårdsstöd, eller godkänts i Försäkringskassans förhandsprövning, innebär dock inte att detta kan ligga till grund för om ekonomiskt bistånd enligt SoL ska beviljas till kostnaden eller ej.

- Gällande referenspriser för de åtgärder som debiteras ska vara vägledande.

- Tandvården ska utföras av tandläkare som är uppförd på Försäkringskassans förteckning.

- Kostnadsförslag ska begäras in och innefatta kopia på eventuellt beslut på förhandsprövning av Försäkringskassan.

- Oberoende tandläkare ska konsulteras vid ansökningar om dyrare eller mer omfattande tandvård. Den sökande kan även uppmanas att på förvaltningens bekostnad skaffa kostnadsförslag från folktandvården för jämförelse.

Avgift för narkos eller annan motsvarande smärtlindring kan ingå i tandvårdskostnaden för personer med extrem tandvårdsrädsla. Denna ska vara styrkt med läkarintyg.

Sökande som har egen inkomst över försörjningsstödsnivå men ändå söker bistånd till tandvårdskostnad kan beviljas bistånd för nödvändig tandvård i vissa fall. Om kostnad och omfattning är skäligt beviljas bistånd till den del av kostnaden som överstiger vad han eller hon själv kan betala med sitt normöverskott under sex månader. I första hand ska den sökande dock hänvisas till avbetalning hos tandläkaren.

6.20 Tekniska hjälpmedel

Bistånd beviljas efter sedvanlig ekonomisk prövning till egenavgiften för läkarföreskrivna hjälpmedel som till exempel hörapparat, batterier, etc., om behovet inte kan tillgodoses via Regionen eller Försäkringskassan.

6.21 Telefonabonnemang

Bistånd till öppning av nytt telefonabonnemang beviljas endast hushåll med styrkt behov av stationär telefon. Mobiltelefon med telefonkort kan jämställas med och utgöra ett billigare alternativ till fast installation. I följande fall kan behov av stationär telefon motiveras:

- Personer som på grund av sjukdom, skada eller funktionsnedsättning inte har förmåga att använda en mobiltelefon.

- Fast telefoni är en förutsättning för att läkarföreskrivna tekniska hjälpmedel, som exempelvis trygghetslarm, ska kunna installeras.

Kostnader för telefoninstallation på grund av intensivövervakning med fotboja ska inte beviljas då detta bekostas av kriminalvårdsmyndigheten. Alla löpande kostnader för telefon ingår i riksnormen.

7 Bilagor

Checklista Barnperspektiv i handläggningen:

- Hur många barn vistas regelbundet i familjen.
- Låt aldrig barn tolka för sina föräldrar om föräldrarna inte talar svenska.
- Fråga om barnens vardag dvs. dagis, fritids, skola, fritid etc.
- Vid hembesök: reflektera över barnens situation.
- Vad kan specifikt främja barnet (kan gälla extra bistånd till fritidsaktiviteter i familjer med långvarigt ekonomiskt bistånd).
- Familjer med långvarigt försörjningsstöd: tänk på att om möjligt underlätta så att gymnasieungdomar kommer ut i sommarjobb (kommunens sommarjobb).
- Ungdomar får behålla sina extra inkomster under ferier utan att det påverkar familjens försörjningsstöd.
- Vid beslut: hur påverkas barnet/en i familjen av beslutet.

HÄLLEFORS KOMMUN

Individ- och familjeomsorgen 712 83 Hällefors
Besöksadress Kyllervägen 37 Hällefors
Telefon 0591-643 20 • Fax 0591-161 90
kommun@hellefors.se

§ 4

Lokal riktlinje sociala boendekontrakt, dnr KS 18/00012

Beslutsunderlag

Hällefors kommuns riktlinje för sociala boendekontrakt, 2018-01-02

Ärendet

Hällefors kommun saknar en gällande riktlinje för sociala boendekontrakt vid Individ- och familjeomsorgen.

Hemlöshet och utestängning från bostadsmarknaden ökar i Sverige. Allt fler grupper har svårt att på egen hand få en bostad på den ordinarie bostadsmarknaden. Detta då högre krav på inkomst och att vara skuldfria ställs från fastighetsägare som förutsättning för att få hyra en bostad än vad som förekommit tidigare. Skuldbördan har också ha ökat generellt i befolkningen sedan mitten på 1990-talet och skuldkvoten ligger på en rekordhög nivå.

Människor med missbruks- och/eller psykiska problem var traditionellt de grupper som förknippades med hemlöshet. I dag är det helt nya grupper som söker sig till kommunernas socialtjänster för att de inte har möjlighet att få en egen bostad: de med svag privatekonomi, skuldsatta, nyanlända, unga utan boendereferenser, ensamkommande barn och unga, våldsutsatta kvinnor och äldre.

Socialtjänsten tvingas ta ett ansvar utöver vad socialtjänstlagen kräver och arbetar aktivt för att se till att dessa hushåll ändå får en bostad. Det handlar ofta om olika former av ”sociala kontrakt”, där socialtjänsten går in som förstahandshyresgäst och hyr ut lägenheten i andra hand.

Antalet sociala kontrakt på den ”sekundära bostadsmarknaden” har ökat, vilket för socialtjänsten innebär att resurser läggs på något som inte primärt är socialtjänstens ansvar eller kompetensområde. Dock skulle hemlösheten vara i storleksordningen omkring 30 hushåll utan dessa sociala boendelösningar i kommunen.

Då detta verksamhetsområde gått från att vara en marginell del av verksamheten till en vanligt förekommande del finns behovet av tydliga rutiner för att säkerställa en rättssäker handläggning och likabehandling.

Då rutinen vägleder verksamheten i vilket bistånd som medborgare skall beviljas skall riktlinjen antas politiskt.

Ekonomi
En tydlig rutin säkerställer att rätt bistånd beviljas utifrån föreliggande behov genom en rättssäker handläggning. Detta borgar för kostnadseffektivitet i handläggningen.

Folkhälsa
Bostadslöshet är en socialt utsatt situation som medför mycket ökade risker för ohälsa och fortsatt utanförskap. En tydlig reglering och rättssäker handläggning innebär att rätt bistånd beviljas utifrån föreliggande behov vilket borgar för en förbättrad folkhälsa.

Miljö
Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån detta perspektiv.

Medborgarperspektiv
Ur ett medborgarperspektiv är det viktigt att bostäder finns för alla. Sociala boendekontrakt kan minska risken för hemlösheten i samhället.

Samverkan
Information och samverkan har skett i centrala samverkansgruppen

Förvaltningens förslag till beslut
Att anta riktlinje sociala boendekontrakt, Hällefors kommun.

Under Omsorgsutskottets behandling av ärendet redogör områdeschef Daniel Åhnberg.

Ordförande Christina Johansson (M) ställer bifall mot avslag på förvaltningens förslag vilket bifalls.

Omsorgsutskottet förslår kommunstyrelsen
Att anta riktlinjen för ~~handläggning av ekonomiskt bistånd~~ sociala boendekontrakt, Hällefors kommun.

Päija Sundin
nämndsekreterare
2018-01-17

Förvaltningen ska säkerställa försäkringsfrågorna innan ärendet behandlas i kommunstyrelsen.

Exp
Kommunstyrelsen

Hällefors kommuns riktlinje för sociala boendekontrakt

Innehåll

1 Inledning 3

2 Huvudprinciper 3

3 Socialt boendekontrakt 4

3.1 Definition och syfte 4
3.2 Målgrupper och förutsättningar 4
3.2.1 Barn och unga 4
3.2.2 Personer på väg ut från kriminalvården 4
3.2.3 Brottsoffer inklusive våld i nära relation 5
3.3 Akuta situationer och det yttersta ansvaret (tak över huvudet) 5
3.4 Den enskildes ansvar 5

4 Praktiska anvisningar Sociala boendekontrakt 6

4.1 Ansökan, utredning och bedömning 6
4.2 Stödboende jml. SoL 6 kap. 1 § 6
4.3 Biståndsbeslut 6
4.3.1 Grund för insats – handlingsplan 7
4.3.2 Bedömning om socialt boendekontrakt är lämpligt 7
4.4 Kontrakt 8
4.5 Uppföljning och stöd vid socialt boendekontrakt 8
4.6 Tillsyn och uppföljning 9
4.7 Regler vid Socialt boendekontrakt 9
4.8 Hyran 10
4.9 Omprövning/uppsägning/avhysning 10

5 Bilagor 12

1 Inledning

Riktlinjerna har sin utgångspunkt i socialtjänstlagen (SoL) och ska vara vägledande vid biståndsbeslut gällande sociala bostadskontrakt, så kallade sociala boendekontrakt.

2 Huvudprinciper

Försörjningsstöd definieras i 4 kap. 3 § SoL. Det består av två delar, riksnorm och övrigt försörjningsstöd för ett antal regelbundet återkommande behovsposter. Genom det ekonomiska biståndet ska den enskilde tillförsäkras en skälig levnadsnivå. I förarbeten till lagen sägs att nivån inte ska överstiga vad en låginkomsttagare i allmänhet har råd att kosta på sig.

Enligt 4 kap 1 § SoL har den som själv inte kan tillgodose sina behov eller få dem tillgodosedda på annat sätt rätt till bistånd från socialnämnden för sin försörjning och för sin livsföring i övrigt.
I 4 kap 2 § SoL reglereras kommunens möjlighet att bevilja bistånd utöver den lagstadgade skyldigheten. En kommun har befogenhet att ge enskilda stöd utöver det lagstadgade kravet i de fall de anser det ändamålsenligt. Dock utgör inte ett sådant bistånd en rättighet som enskilda kan kräva.

En ansökan om insatser till socialtjänsten skall alltid prövas enligt Socialtjänstlagen 4 kap. 1 §.

För att bevilja socialt bostadskontrakt ska gälla att alla möjligheter att få en bostad bedöms vara uttömda för den enskilde och att den enskilde är i behov av en mer permanent lösning för att i längden vara tillförsäkrad en skälig levnadsnivå.

Enligt praxis ska följande förutsättningar vara uppfyllda för att rätt till bistånd genom anskaffning eller tillhandahållande av bostad föreligga:

- att den enskilde efter sin förmåga ska ha tagit eget ansvar för sin situation och kan visa att hon eller han har uttömt sina möjligheter att ordna ett boende

- att den enskilde vid ansökningstillfället ska vara helt bostadslös (hemlös eller kvalificerat bostadslös).

- att den enskilde skall ha speciella svårigheter att på egen hand skaffa bostad på grund av tillhörigheten till en socialt utsatt grupp

  Observera att det ska vara speciella svårigheter. Att hyresvärdar ställer krav på fast arbete, viss storlek på inkomst och bostadsreferenser m.m. påverkar samtliga bostadssökande, även enskilda utan en speciell social utsatthet och som exempelvis har ordnat både arbete och försörjning. Att unga vuxna idag får vänta länge innan de har förutsättningar för eget boende är inte heller något som är ovanligt.

Socialtjänsten anses även kunna hänvisa till möjligheterna att på egen hand anskaffa bostad på annan ort eller erbjudande om bostad i annan del av landet.

En sådan hänvisning eller ett sådant erbjudande anses dock inte alltid vara skäligt med hänsyn till enskildas och familjers egna uppfattning och sociala situation.

Om biståndsansökan prövats jml. SoL 4 kap. 1 § och ansökan inte beviljas, då det är få ärenden där det i praktiken föreligger skäl att bevilja socialt boendekontrakt jml. SoL 4 kap 1 §, skall ett avslagsbeslut formuleras och därefter kan biståndet prövas jml. SoL 4 kap 2 §.

3 Socialt boendekontrakt

3.1 Definition och syfte

Ett socialt bostadskontrakt innebär att Hällefors kommun hyr en lägenhet som därefter upplåtes för boende i andra hand. Hyresrätten kan senare kunna överlåtas på den enskilde. Socialt boendekontrakt är en biståndsbedömd insats riktad till specifika målgrupper som har kontakt med socialnämnden. Syftet med biståndet är att den enskilde ska få och behålla en egen bostad.

3.2 Målgrupper och förutsättningar

Sociala bostadskontrakt kan beviljas till:

- personer som avslutat sin placering på HVB/familjehem/annan kommunal boendeinsats och som behöver stöd- och behandlingsinsatser i kombination med socialt boendekontrakt som en del i sin fortsatta rehabilitering.

- ungdomar som av omfattande sociala skäl inte kan bo hos sina föräldrar

- personer som av andra särskilda skäl inte kan få eller behålla en bostad där de sociala konsekvenserna för individen bedöms bli allvarliga *Personen skall då ändå tillhöra en särskilt utsatt grupp på bostadsmarknaden, bedömas ha speciella svårigheter att anskaffa boende på egen hand och alla andra möjligheter till att anskaffa ett eget boende skall vara uttömda*

- personer som är eller har varit utsatta för våld eller andra övergrepp av närstående vilka kan vara i behov av stöd och hjälp för att förändra sin situation

3.2.1 Barn och unga

Barnperspektivet ska alltid beaktas i utredningen kring en barnfamiljs behov av bostad. Vilka följder olika beslut får för barnet skall alltid analyseras och tas med i beslutsunderlaget. Barn med särskilda behov behöver uppmärksammas och tas med i analysen utifrån hur dessa påverkar boendesituationen och vardagen.

3.2.2 Personer på väg ut från kriminalvården

Avser personer som bedöms behöva stöd i att erhålla en bostad efter avtjänat straff för att minska risken för återfall i kriminalitet. Bostaden skall utgöra en

del i en rehabiliteringsprocess där också hög grad av tillsyn initialt kan behövas.

3.2.3 Brottsoffer inklusive våld i nära relation

Avser främst personer där det bedöms finnas behov av skyddat boende. Ett bredare stöd kan också behöva ges till utsatta där hjälp med bostadsanskaffning kan vara en lämplig insats.

Socialtjänsten ska särskilt beakta att barn som bevittnat våld eller andra övergrepp av eller mot närstående vuxna är offer för brott och kan vara i behov av stöd och hjälp En orosanmälan jml. SoL 14 kap, 1 § ska alltid göras till enheten för barn och bistånd.

3.3 Akuta situationer och det yttersta ansvaret (tak över huvudet)

Vid situationer som personen inte har kunnat råda över finns möjlighet att bevilja akut boendelösning under en mycket begränsad tid för att den enskilde ska ges skälig tid att på egen hand finna ett annat boende. Situationen har då oftast uppstått hastigt eller utan förvarning. Personen ska kunna redogöra för hur denne har försökt lösa sin situation.

Personer som vid den akuta situationen inte kan bedömas ha speciella svårigheter att anskaffa bostad kan beviljas skäligt rådrum i form av akutboende. Vilken sorts boende får avgöras individuellt. Skäligt rådrum utgör en mycket begränsad tid och får avgöras från situation till situation. Syftet är att den enskilde får möjlighet att lösa sin boendesituation på egen hand. Om vederbörande ansöker om bostad, skall avslag lämnas på ansökan om bostadsanskaffning. Om det under den skäliga rådrumstiden eller under utredningstiden visar sig att vederbörande kan ha speciella svårigheter att på egen hand anskaffa bostad och omfattas av de särskilda grupper som nämns ovan, får man utreda om bistånd till boende ska beviljas.

3.4 Den enskildes ansvar

Bistånd till den enskilde i form av boende kan bli aktuellt om det finns ett biståndsbehov och det inte kan tillgodoses på annat sätt, t.ex. via annan huvudman eller av den enskilde själv. Personen ska själv ta ansvar för sin egen livssituation.

Att söka och få en egen bostad är en process som oftast tar väldigt lång tid. Då den enskilde kontaktar socialtjänsten för att söka boende behöver denne redogöra för vad som gjorts för att uttömma möjligheterna till att lösa sin situation på egen hand. Det som socialtjänsten i en utredning ställer frågor kring och förväntar sig att den enskilde själv har gjort är t ex att:

- anmält sig som bostadssökande i kommunal bostadskö, bostadsförmedling, anmält sig som bostadssökande till samtliga privata hyresvärdar i kommunen och omnejd

- aktivt sökt lägenhet under längre tid genom upprepade personliga kontakter med samtliga hyresvärdar i Hällefors kommun och närliggande kommuner. Även inväntat svar och kunna redogöra för dessa (inte tillräckligt att bara få besked att man ställts i kö).

- aktivt sökt bostad via lokalpress, anslag i affär, via internet m.m

- undersökt andra alternativ till att bli godkänd som hyresgäst, t ex undersökt möjligheterna till privat borgensman.

- aktivt sökt bostäder på andrahandsmarknaden

- skaffat sig en överblick över sin ekonomiska situation och även börjat betala av på eventuella skulder (prioriterat hyresskulder, kontaktat Kronofogden och inkassoföretag för utdrag som visar hur skuldsituationen ser ut)
- ta ansvar för att planera och förbereda sin bostadssituation vid särskilda livssituationer (om den enskilde har barn vid inflyttning till kommunen och vid separation eller skilsmässa)

4 Praktiska anvisningar Sociala boendekontrakt

4.1 Ansökan, utredning och bedömning

Ansökan om bostadssocialt kontrakt kan antingen vara muntlig eller skriftlig. En muntlig ansökan ska dokumenteras. Ansökan ska utredas och beslut fattas på samma sätt som i andra ärenden inom socialtjänsten. För att kunna besluta om att en person ska få bistånd till stödboende ska följande förutsättningar vara uppfyllda:

- personen tillhör målgruppen för socialt boendekotrakt

- personen är beredd att följa de överenskommelser som följer av den plan samt de regler för socialt boendekontrakt som upprättas

4.2 Stödboende jml. SoL 6 kap. 1 §

Stödboende är en boendeform för ungdomar upp till 21 år som biståndsbedömds av handläggare i Barn- och biståndsenheten. Ärendet handläggs av handläggare i Barn och biståndsenheten och särskild rutin för detta finns upprättad. Det är dock möjligt att insatsen stödboende övergår till ett socialt boendekontrakt efter avslutad insats.

4.3 Biståndsbeslut

Bistånd till boende i socialt boendekontrakt är ett beslut om insats enligt 4 kap. 2 § SoL. En förutsättning för att beslut ska kunna fattas är att det finns en upprättad vårdplan/handlingsplan för vad som ska ske fram till dess att biståndet avslutas. Handlingsplanen ska vara underskriven av handläggaren och den enskilde.

Ett beslut om insatsen socialt boendekonttrakt måste villkoras så att det framgår att det gäller under förutsättning att den enskilde fullföljer den upprättade planen.

I annat fall bör omprövning av biståndsbeslutet och avslut av socialt boendekontrakt kunna ske. Fortlöpande kontroller av att boendet fungerar samt att hyran inbetalas i tid måste därför ske (hur hyresbetalningarna skall ske skall formuleras i handlingsplan).

Ett beslut om bistånd enligt 4 kap 2 § SoL till socialt boendekontrakt ska begränsas i tiden. Om detta inte sker gäller beslutet till vidare. Enligt 27 § förvaltningslagen kan ett gynnande beslut inte ändras till nackdel för den enskilde.

4.3.1 Grund för insats – handlingsplan

Ett beslut om insats från socialtjänsten vilar på en utredning av brukarens förhållanden och vårdbehov.

Vid beslut om insats skall en handlingsplan upprättas skyndsamt. Syftet med planen är att klargöra socialnämndens mål och medel med vården, utifrån den enskildas behov. Planen ska vara realistisk och kunna hålla över tid så att den är trovärdig för dem som den berör och för beslutsfattare. Planen måste kunna förstås i alla delar av dem som berörs av den. Brukaren ska underteckna planen så att det klart framgår att den tagit del av planen och samtyckt till densamma.

Planen ska vara föremål för ständig översyn och revideras. Planen skall följas av brukaren som erhåller ett socialt boendekontrakt och om brukaren avviker från planen kan det innebära att boendet sägs upp av kommunen.

En del av handlingsplanen skall vara att den enskilde skall fortsätta att aktivt söka egen bostad under tiden för insatsen. Att underlåta att söka eget boende under insatstiden kan leda till att boendet sägs upp av kommunen.

En del av handlingsplanen skall även vara att den enskilde, om hyresskulder eller andra betalningsanmärkningar finns, aktivt reglerar dessa skulder genom avbetalningar, genom att upprätta avbetalningsplan som sedan följs eller på andra sätt arbetar aktivt med att avhjälpa de hinder som står i vägen för att anskaffa ett eget boende. Att underlåta att arbeta aktivt med att avhjälpa de hinder som står i vägen för att anskaffa ett eget boende under insatstiden kan leda till att boendet sägs upp av kommunen.

4.3.2 Bedömning om socialt boendekontrakt är lämpligt

En förutsättning för att ett socialt boendekontrakt skall kunna beviljas är att brukaren är stabil i sin livsföring och känslomässigt redo för att klara ett boende.

De behov av stabilitet i sitt leverne som brukaren förmodas ha innan den beviljas ett socialt boendekontrakt innefattar bland annat:

- Kunna planera och hantera ett hushåll
- Kunna hantera ekonomi och hushållsbudget
- Skapa och bibehålla struktur och rutiner i boendet

Avgörande för en bra bedömning om individens förmåga är att handläggaren hunnit lära känna personen. Om socialsekreteraren inte har haft möjlighet att bygga upp denna typ av relation eller där historik saknas är det viktigt att socialsekreterarna funderar på vilka andra underlag som kan användas i bedömningen.

4.4 Kontrakt

Anvisad lägenhet hyrs med förstahandskontrakt av förvaltningen. Lägenheten upplåts efter detta till nyttjande av brukaren förutsatt att ordningsregler och handlingsplan följs.

Den enskilde brukaren ska teckna en egen hemförsäkring. Detta är en absolut förutsättning för att behålla boendet.

Eventuella förändringar i boendevillkoren, t.ex. att den enskilde vill bo tillsammans med en annan person, kan endast ske efter samråd med och godkännande av den socialsekreterare som upprättat planen för boendet.

Förvaltningen ska medverka till att lägenheten besiktigas i samband med tillträdet samt efterbesiktigas vid avflyttning.

Besittningsskydd innebär att hyresgästen vid hyresvärdens uppsägning av hyresavtalet har rätt till förlängning av avtalet utom i vissa undantagsfall och att frågan om avtalets förlängning ska prövas av hyresnämnden. Vid socialt boendekontrakt är brukaren ej att betrakta som hyresgäst varför denne inte omfattas av besittningsskydd.

4.5 Uppföljning och stöd vid socialt boendekontrakt

Här följer några grundprinciper för hur insatsen socialt boendekontrakt skall följas upp.

- Varje boende i socialt boendekontrakt har en ansvarig handläggare vid IFO. Det är denne som ansvarar för att följa upp insatsen och att ompröva insatsen.

- I handlingsplan skall framgå vilken omfattning stödet i boendet skall omfatta.

- I handlingsplan bör framgå om brukaren behöver stöd i andra Myndighetskontakter eller i kontakt med Region Örebro. Det skall då även framgå i vilken omfattning och vem som ansvarar för att detta kommer till stånd.

- Hembesök bör genomföras en till två gånger per år för att kontrollera ordningen i lägenheten, om stödet bedöms vara mer omfattande skall detta framgå i handlingsplan och då ansvarar handläggare för att genomföra den i handlingsplanen planerade vården.

- Om brukaren står utan egen inkomst är framtida sysselsättning en fråga som bör hanteras i handlingsplan, t.ex. vidare studier och arbete

- Ofta har brukare med socialt kontrakt även kontakt med en försörjningsstödshandläggare som då ansvarar för att stödja brukaren med ekonomiskt bistånd och löpande ansökningar. Om brukaren inte beviljas ekonomiskt bistånd eller bryter mot handlingsplan/planering i handläggningen av ekonomiskt bistånd skall detta anmälas till handläggaren för det sociala boendekontraktet. Den senare skall då omedelbart initiera en uppföljning i ärendet.

- Om det finns anledning att anta att brukaren är i behov av en god man för stöd i att sköta ekonomin så skall handläggaren för det sociala boendekontraktet initiera detta. En god man kan vara ett villkor i handlingsplan för att brukaren skall beviljas ett socialt boendekontrakt. Om brukaren motsätter dig detta eller avsäger sig godmanskapet utan att detta skett i samråd med handläggare kan detta vara ett skäl för att säga upp det sociala boendekontraktet. En god man kan stödja brukaren i att se till att personens räkningar betalas, kontrollera att det finns nödvändiga försäkringar, se till att kapital förvaltas på ett tryggt sätt, se till att det finns fickpengar eller hjälp personen att reda upp sina skulder.

- Redan från starten av det sociala boendekontraktet är det viktigt att stödja brukaren i att planera för hur det sociala boendekontraktet skall kunna avslutas och övergå i ett eget boendekontrakt. I handlingsplan skall framgå hur detta är planerat att uppnås och inom vilken tidsram detta är tänkt att uppnås. Det är viktigt att samverka kring detta med hyresvärd.

4.6 Tillsyn och uppföljning

En särskild handläggare ska utses för det brukaren med det sociala boendekontraktet. Det är denne som är ansvarig för att följa upp såväl att handlingsplan och att ordningsregler i boendet följs.

4.7 Regler vid Socialt boendekontrakt

Utöver de generella bestämmelser som *Fastighetsägaren ställer* har Det sociala boendekontraktet även följande villkor:

- Personal vid IFO skall inneha reservnyckel till lägenheten och har rätt att tillträda lägenheten utan särskilt samtycke om det behövs för tillsyn av lägenheten.

- Handlingsplan skall följas. Om brukare inte följer den uppgjorda handlingsplanen kan detta leda till att boendet sägs upp.

- Brukaren skall träffa personal från IFO utifrån planering i handlingsplan. Om brukare inte följer den uppgjorda handlingsplanen kan detta leda till att boendet sägs upp.

- Brukaren är ansvarig för att besökare i boendet följer ordningsregler.

- Inget bruk eller förvararing av illegala droger får förekomma i boendet. Vid brott mot detta kommer boendet att sägas upp omedelbart.

- Vid misstanke om droganvändande skall detta hanteras i handlingsplanen och en plan för urinprovstagning skall upprättas och läggas till handlingsplanen om personal på IFO begär detta.

- Eventuella skador i lägenheten eller inventarier skall ersättas av brukaren.

- Alla handlingar ifrån ***Fastighetsägaren*** skall sparas och delges personal på IFO.

- Vid fel i lägenheten skall ***Fastighetsägaren*** kontaktas.

- Brukaren ansvarar för att Hemförsäkring finns. Om brukaren underlåter att ordna hemförsäkring kan detta vara ett skäl för att uppsägning av lägenheten.

- Brukaren skall visa hänsyn i boendet och inte störa omgivningen samt hålla god ordning i lägenheten och hålla lägenheten städad.

4.8 Hyran

Förvaltningen är alltid ansvarig för att hyran betalas till fastighetsägaren/hyresvärden enligt förstahandskontraktet.

I Handlingsplan skall framgå om Brukaren skall betala hyresavi direkt till fastighetsägare eller om detta skall ske till kommunen utifrån det sociala boendekontraktet. Det skall även framgå om brukaren har försörjningsstöd huruvida försörjningsstödshandläggare initialt skall hantera inbetalning av hyran åt brukare.

4.9 Omprövning/uppsägning/avhysning

Insatsen socialt boendekontrakt kan avslutas om den enskilde avviker från handlingsplanen för boendet, bryter mot ordningsregler, inte följer villkoren i det upprättade hyreskontraktet, inte sköter hyresbetalningarna eller avviker från boendet.

Insatsen socialt boendekontrakt kan avslutas om den enskilde anskaffar eget boende eller övertar förstahandskontraktet från fastighetsägaren, förvaltningen bör medverka i planering för att så skall ske så fort detta är möjligt.

Det är ansvarig handläggare som ansvarar för tillsynen av att sociala boendekontrakt fungerar. Om det föreligger skäl för att ompröva/avsluta eller att avhysa brukare från boende så skall detta samrådas med enhetschef.

Följande punkter är ovillkorliga:

- Omprövning av biståndsbeslutet sker om den enskilde inte följer villkoren för boendet.

- Insatsen socialt boendekontrakt upphör om den enskilde inte betalar sin hyra eller kontaktar handläggare för att upprätta avbetalningsplan. Då skall den enskilde avflytta och ansvarar för boendefrågan på egen hand.

I första hand ska den enskilde motiveras att avflytta under frivilliga former. Om brukare missköter sitt boende sker skriftlig uppsägning från förvaltningen med upp till 14 dagars uppsägningstid.

4.9.1 Tillhörigheter vid uppsägning av socialt boendekontrakt

Brukare ansvarar för att tillhörigheter, såväl personliga tillhörigheter som bohag, flyttas från boendet när insatsen avslutas. Detta gäller oavsett om insatsen avslutas efter ett planerat avslut eller och det sker efter uppsägning av kommunen.

Brukare ansvarar även för att städa lägenheten vid flytt.

Vid uppsägning av boendet skall handläggare i uppsägningen ange en uppsägningstid. Under denna tid skall brukaren avflytta sina tillhörigheter från boendet. Om tillhörigheter inte är bortflyttade inom ramen för uppsägningstiden kommer kommunen att förrådsställa tillhörigheterna under två månader. Efter denna tid kommer tillhörigheterna att förverkas.

Brukare har möjlighet att ansöka om hjälp att flytta eller att begära anstånd/stöd i att planera flytten. Det är dock alltid brukaren som har ansvaret för att hantera sina tillhörigheter och att planera inför avflytt.

5 Bilagor

Checklista handlingsplan
Följande punkter bör finnas med i handlingsplan:

- Innehavaren av det sociala boendekontraktet skall arbeta aktivt med att avhjälpa de hinder som står i vägen för att anskaffa ett eget boende under insatstiden. Underlåtenhet att göra detta kan leda till att boendet sägs upp av kommunen.

- Innehavaren av det sociala boendekontraktet skall fortsätta att aktivt söka egen bostad under tiden för insatsen. Att underlåta att söka eget boende under insatstiden kan leda till att boendet sägs upp av kommunen.

- I Handlingsplanen skall framgå vem som ansvarar för att hyresinbetalningarna sköts; Innehavaren av det sociala boendekontraktet, handläggare på socialtjänsten vid försörjningsstöd eller egna medel ärende, god man eller annan.

- I handlinsplanen skall framgå vilket omfattning stödet i boendet skall omfatta. *I regel bör hembesök genomföras en till två gånger per år för att kontrollera ordningen i lägenheten. Om stödet bedöms vara mer omfattande skall detta framgå i handlingsplan och då ansvarar handläggare för att genomföra den i handlingsplanen planerade vården.*

- Om Innehavaren av det sociala boendekontraktet står utan egen inkomst är framtida sysselsättning en fråga som bör hanteras i handlingsplan, t.ex. plan för vidare studier och eller vägen till arbete.

- Om det finns anledning att anta att Innehavaren av det sociala boendekontraktet är i behov av en god man för stöd i att sköta ekonomin så skall handläggaren för det bostadssociala kontraktet initiera detta. *En god man kan vara ett villkor i handlingsplan för att brukaren skall beviljas ett socialt boendekontrakt. Om brukaren motsätter dig detta eller avsäger sig godmanskapet utan att detta skett i samråd med handläggare kan detta vara ett skäl för att säga upp det sociala boendekontraktet. En god man kan stödja brukaren i att se till att personens räkningar betalas, kontrollera att det finns nödvändiga försäkringar, se till att kapital förvaltas på ett tryggt sätt, se till att det finns fickpengar eller hjälp personen att reda upp sina skulder.*

- I handlingsplan bör även framgå om Innehavaren av det sociala boendekontraktet behöver stöd i andra Myndighetskontakter eller i kontakt med Region Örebro. Det skall då även framgå i vilken omfattning och vem som ansvarar för att detta kommer till stånd.

HÄLLEFORS KOMMUN

Individ- och familjeomsorgen 712 83 Hällefors
Besöksadress Kyllervägen 37 Hällefors
Telefon 0591-643 20 • Fax 0591-161 90
kommun@hellefors.se

Individ- och familjeomsorgen

Kommunstyrelsen

Yttrande/förslag på tillägg till *Hällefors kommuns riktlinje för sociala boendekontrakt, dnr KS 18/00012*

Yttrande

Ärendet har beretts i Hällefors kommuns omsorgsutskotts ordinarie sammanträde 2018-01-10 (§4).

Omsorgsutskottet förslår kommunstyrelsen

Att anta riktlinjen för handläggning av ekonomiskt bistånd, Hällefors kommun.

Förvaltningen ska säkerställa försäkringsfrågorna innan ärendet behandlas i kommunstyrelsen.

Utifrån Omsorgsutskottets beredning vill förvaltningen yttra förslag till tillägg i riktlinjen, som ett sätt att säkerställa försäkringsfrågorna. Om kommunstyrelsen finner det lämpligt kan följande tillägg föras in i riktlinjen som ny punkt 4.6.1:

> **Hemförsäkring**
>
> Innehavare av ett socialt boendekontrakt är skyldig att inneha hemförsäkring för boendet och detta skall följas upp regelbundet i verksamheten. Vid upprättande av socialt boendekontrakt skall samtidigt en överenskommelse om fullmakt ordnas med brukare så att förvaltningen kan verifiera att en giltig hemförsäkring finns, direkt med försäkringsbolaget. En sådan kontroll skall ske regelmässigt varje månad.

Daniel Åhnberg
Områdeschef
Individ- och familjeomsorgen

Nya avgiftsnivåer för maxtaxa, dnr KS 18/00005

Beslutsunderlag

Förordningen (2001:160) om statsbidrag till kommuner som tillämpar maxtaxa inom förskolan och fritidshemmet. *Skolverket*
Skollagen (2010:800)

Ärendet

Skolverket fastställer slutligt statsbidrag i maxtaxan för kommande bidragsår senast den 30 december varje år. Statsbidraget delas ut under förutsättning att kommunen följer villkoren i förordningen.

Ekonomi

De nya högsta avgiftsnivåerna gäller perioden 1 januari 2018 till den 31 december 2018. Inkomsttaket ökar år 2018 från 45 390 kronor till 46 080 kronor. De nya avgiftsnivåerna ska tillämpas från 1 januari år 2018.

<u>Förskola</u>

	Avgiftstak*	dock högst
Barn 1	3%	1 382 kr
Barn 2	2%	922 kr
Barn 3	1%	461 kr

<u>Fritidshem</u>

Barn 1	2%	908 kr
Barn 2	1%	454 kr
Barn 3	1%	454 kr

*Med förskola eller fritidshem jämställs i denna förordning pedagogisk omsorg som erbjuds istället för förskola eller fritidshem samt omsorg som erbjuds enligt 25 kap. 5 § skollagen (2010:800) under tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds.

Skollagen fastslår att det är kommunen/huvudmannen som slutligen bestämmer avgifter i verksamheterna. Förvaltningen lämnar ovanstående avgifter som förslag till beslut.

De nya avgiftsnivåerna innebär att kommunens avgiftsintäkter kommer att öka. Statsbidraget minskar därför troligen i motsvarande omfattning.

Folkhälsa
Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån detta perspektiv.

Miljö
Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån detta perspektiv.

Medborgarperspektiv
Förordningen ändrades under år 2015 och ändringen innebar att inkomsttaket indexeras.

Samverkan
Information och samverkan sker inför kommunstyrelsens samverkan.

Förvaltningens förslag till beslut

- Fastslå de nya avgiftsnivåerna enligt Skolverkets riktlinjer för verksamhetsåret 2018.

Under Bildningsutskottets behandling av ärendet redogör bildningschef Tina Lanefjord.

Under Bildningsutskottets behandling av ärendet ställer ordförande Ewa Stålberg (M)) bifall mot avslag på förvaltningens förslag vilket bifalls.

Bildningsutskottet föreslår kommunstyrelsen

- Fastslå de nya avgiftsnivåerna enligt Skolverkets riktlinjer för verksamhetsåret 2018.

Förslag till taxa för fordonsflytt, uppställning samt skrotning av fordon, dnr KS 17/00274

Beslutsunderlag
Protokoll från direktionens sammanträde 2017-11-17 § 148

Ärendet
Samhällsbyggnadsförvaltningen Bergslagen har inkommit med förslag till taxa för fordonsflytt, uppställning samt skrotning av fordon. Förbundet ser ett problem med långtidsuppställda fordon ur både ett trafiksäkerhet- och miljöperspektiv i kommunerna. Kostnaden för detta bör inte belasta kommuninvånarna utan finansieras i första hand av fordonsägaren och när detta inte är möjligt, fastighetsägaren.

Ekonomi
Kostnaden ska i de fall fordonen är uppställda på allmän platsmark tillföras fordonsägaren. Är fordonen uppställda på kvartersmark ska en beställning från fastighetsägaren om fordonsflytt inkomma till förbundet, i dessa fall debiteras fastighetsägaren för fordonsflytten.

Förslag till taxa för fordonsflytt (inklusive moms) är:

- Bärgning till uppställningsplats 2000 kr
- Bärgning för skrotning 2000 kr/Bärgning för skrotning med TMA(energiupptagande skydd) 2500 kr
- Fordon uppställt på uppställningsplats 50 kr/dygn (max 90 dygn)

Folkhälsa
Kommunförvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån detta perspektiv.

Miljö
Kommunförvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån detta perspektiv.

Medborgarperspektiv
Kommunförvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan

utifrån detta perspektiv.

Förvaltningens förslag till beslut

- Taxa för fordonsflytt, uppställning samt skrotning för Hällefors kommun 2018 antas.

- Taxan ska gälla från och med 2018-03-01.

Under allmänna utskottets behandling av ärendet föredrar fastighetskoordinator Mikael Pulkkinen kortfattat.

Allan Myrtenkvist (S) och Christina Johansson (M) yttrar sig utan att yrka.

Per Karlsson (M) ställer fråga om tänkt uppställningsplats, vilket besvaras av fastighetskoordinator Mikael Pulkkinen.

Ordförande Christina Johansson (M) ställer bifall mot avslag på förvaltningens förslag vilket bifalls.

Allmänna utskottet föreslår kommunstyrelsen

Taxa för fordonsflytt, uppställning samt skrotning för Hällefors kommun 2018 antas.

Taxan ska gälla från och med 2018-03-01.

§ 148

Förslag till taxa för fordonsflytt, uppställning samt skrotning av fordon, Hällefors, Nora, Ljusnarsberg och Lindesbergs kommun

Direktionens beslut
Beslutar att föreslå kommunfullmäktige i Hällefors, Nora, Ljusnarsberg och Lindesbergs kommun att anta föreslagen taxa för fordonsflytt, uppställning samt skrotning av fordon, att gälla fr o m 1 mars 2018.

Beskrivning av ärendet
Samhällsbyggnadsförbundet Bergslagen föreslår att införa taxa för fordonsflytt, uppställning samt skrotning av fordon.

Förbundet ser ett problem med långtidsuppställda fordon ur både ett trafiksäkerhets- och miljöperspektiv i kommunerna. Kostnaden för detta bör inte belasta kommuninvånarna utan finanseras i första hand av fordonsägaren och när detta inte är möjligt, fastighetsägaren.

Kostnaden ska i de fall fordonen är uppställda på allmän platsmark tillföras fordonsägaren. Är fordonen uppställda på kvartersmark ska en beställning från fastighetsägaren om fordonsflytt inkomma till förbundet, i dessa fall debiteras fastighetsägaren för fordonsflytten.

Trafikingenjör Håkan Blaxmo inkom med tjänsteskrivelse den 17 oktober.

Förslag till taxa för fordonsflytt (inkl moms)
- Bärgning till uppställningsplats 2000 kr
- Bärgning för skrotning 2000 kr / Bärgning för skrotning med TMA (Energiupptagande skydd) 2500 kr
- Fordon uppställt på uppställningsplats 50 kr/dygn (max 90 dagar)

Förslag till beslut
Direktionen föreslås besluta att föreslå kommunfullmäktige i Hällefors, Nora, Ljusnarsberg och Lindesbergs kommun att anta föreslagen taxa för fordonsflytt, uppställning samt skrotning av fordon. Taxan gäller fr o m 1 mars 2018.

Delges för åtgärd:
Hällefors kommun kommunfullmäktige
Nora kommun kommunfullmäktige
Ljusnarsbergs kommun kommunfullmäktige
Lindesbergs kommun kommunfullmäktige

Förslag till revidering av felparkeringsavgifter, dnr KS 17/00275

Beslutsunderlag
Protokoll från direktionens sammanträde 2017-11-17 § 149
Kommunfullmäktiges beslut 2017-04-27 § 66

Ärendet
Samhällsbyggnadsförbundet Bergslagen anser att felparkeringsavgifterna bör justeras för att avgifterna ska motivera fordonsägare till att inte felparkera.

Ekonomi
Förslag till felparkeringsavgifter från och med 1 mars 2018 anges nedan och omfattas av en lista på överträdelser, dess belopp och eventuella kontrolltider.

- 01-08 800 kr 0 minuter
- 20-26 600 kr 5 minuter
- 30-31 800 kr 0 minuter
- 34-41 600 kr 5 minuter

(se bilaga TSFS 2016:116 för överträdelsepunkter 01-41)

Kommunförvaltningen föreslår att kommunen antar revideringen av felparkeringsavgift och att tidigare fattade beslut upphävs.

Folkhälsa
Kommunförvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån detta perspektiv.

Miljö
Kommunförvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån detta perspektiv.

Medborgarperspektiv

Kommunförvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån detta perspektiv.

Förvaltningens förslag till beslut

- Tidigare antagna felparkeringsavgift upphör att gälla.

- Förslag till revidering av felparkeringsavgift för Hällefors kommun antas.

- Avgift ska gälla från och med 2018-03-01.

Under allmänna utskottets behandling av ärendet föredrar Mikael Pulkkinen kortfattat.

Ritha Sörling (V) ställer fråga om statistik över antal bötfällda bilar, vilket lämnas obesvarad.

Christina Johansson (M), Allan Myrtenkvist (S) och Maria Jansson Andersson (GL) yttrar sig utan att yrka.

Ordförande Christina Johansson (M) ställer bifall mot avslag på förvaltningens förslag till beslut vilket bifalls.

Allmänna utskottet föreslår kommunstyrelsen

Tidigare antagna felparkeringsavgift upphör att gälla.

Förslag till revidering av felparkeringsavgift för Hällefors kommun antas.

Avgift ska gälla från och med 2018-03-01.

SBB2017-653

§ 149

Förslag till revidering av felparkeringsavgift för Hällefors, Nora, Ljusnarsberg och Lindesbergs kommun

Direktionens beslut
Beslutar att föreslå kommunfullmäktige i Hällefors, Nora, Lindesberg och Ljusnarsbergs kommun att anta föreslagen revidering av felparkeringsavgifter, att gälla fr o m 1 mars 2018.

Beskrivning av ärendet
Förbundet anser att felparkeringsavgifterna bör justeras för att avgifterna ska motivera fordonsförare till att inte felparkera.
Trafikingenjör Håkan Blaxmo inkom med tjänsteskrivelse den 25 oktober.

För ärendet aktuella handlingar
Bilaga TSFS 2016:116, för överträdelsepunkter 01-41

Förslag till felparkeringsavgifter fr o m 1 mars 2018
En lista på överträdelser, dess belopp och eventuella kontrolltider

Stannat eller parkerat fordon

o 01 – 08	800 kronor	0 minuter
o 20 – 26	600 kronor	5 minuter
o 30 – 31	800 kronor	0 minuter
o 34 – 41	600 kronor	5 minuter

(Se bilaga TSFS 2016:116, för överträdelsepunkter 01-41)

Förslag till beslut
Direktionen föreslås besluta att föreslå kommunfullmäktige i Hällefors, Nora, Lindesberg och Ljusnarsbergs kommun att anta föreslagen revidering av felparkeringsavgifter, att gälla fr o m 1 mars 2018.

Delges för åtgärd:
Hällefors kommun kommunfullmäktige
Nora kommun kommunfullmäktige
Ljusnarsbergs kommun kommunfullmäktige
Lindesbergs kommun kommunfullmäktige

Transportstyrelsens författningssamling

TRANSPORT STYRELSEN

TSFS 2016:116

Utkom från trycket
den 8 december 2016

VÄGTRAFIK

Föreskrifter om ändring i Transportstyrelsens föreskrifter (TSFS 2012:115) om meddelande av parkeringsanmärkning m.m.;

beslutade den 30 november 2016.

Transportstyrelsen föreskriver med stöd av 12 § förordningen (1976:1128) om felparkeringsavgift i frågan om styrelsens föreskrifter (TSFS 2012:115) om meddelande av parkeringsanmärkning m.m.

dels att 10 och 12 §§ samt bilagan ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas två nya paragrafer, 9 a och 12 a §§, av följande lydelse.

9 a § Tidsfristen för betalning av felparkeringsavgiften enligt 9 § 3 ska anges till åtta dagar.

10 § Inbetalning av felparkeringsavgift ska ske till Transportstyrelsens konto för felparkeringsavgifter. Betalning anses ha skett den dag då den har bokförts på kontot.

12 § En inbetalning ska inte avse mer än en parkeringsanmärkning.

Om en inbetalning kan identifieras till en parkeringsanmärkning, men omfattar ett högre belopp än vad felparkeringsavgiften och eventuella tillkommande avgifter avser, har den avgiftsskyldiga rätt att snarast återfå det överskjutande beloppet. Finns skäl att anta att det överskjutande beloppet var avsett att täcka en annan felparkeringsavgift eller andra felparkeringsavgifter avseende samma fordon och betalningsskyldig, får Transportstyrelsen avräkna beloppet mot denna fordran eller dessa fordringar i stället för att beloppet återbetalas.

Om det kan fastställas att inbetalaren har bättre rätt till det överskjutande beloppet enligt andra stycket än den avgiftsskyldiga, ska beloppet i stället återbetalas till inbetalaren eller avräknas till förmån för denna.

12 a § Om felparkeringsavgiften inte är betald inom åtta dagar från utfärdandet, ska Transportstyrelsen snarast möjligt skicka en erinran. Om betalning inte har skett inom tjugoen dagar från utfärdandet, ska Transportstyrelsen skicka ett åläggande med förhöjd avgift. Om betalning inte har skett inom tjugoen dagar från utfärdandet, ska ärendet överlämnas till Kronofogdemyndigheten för indrivning.

Om felparkeringsavgiften betalas efter det att den förhöjda avgiften påförts, ska Transportstyrelsen skicka ett nytt åläggande om att betala enbart

Bilaga. Slag av överträdelse

Överträdelse av bestämmelser i trafikförordningen (1998:1276)

Stannat eller parkerat fordon

01 på allmän plats inom tättbebyggt område som är terräng (3 kap. 48 §)
02 på gång- eller cykelbana (3 kap. 48 §)
03 mot färdriktningen (3 kap. 52 §)
04 på eller inom ett avstånd av 10 m före ett övergångsställe, en cykelpassage eller en cykelöverfart (3 kap. 53 §)
05 i en vägkorsning eller inom 10 m från korsande körbanas närmaste ytterkant (3 kap. 53 §)
06 i ett körfält eller en körbana för fordon i linjetrafik m.fl. (3 kap. 53 §)
07 för annat ändamål än på- eller avstigning på hållplats, ändamålsplats eller laddplats (3 kap. 54 §)
08 för annat ändamål än på- eller avstigning på plats avsedd för viss trafikantgrupp eller visst fordonsslag (3 kap. 54 §)
09 enligt antecknad överträdelse

Parkerat fordon

20 med något hjul utanför en uppställningsplats eller annan markering (3 kap. 49 §)
21 längre tid än 24 timmar i följd på vardagar, utom vardag före sön- och helgdag (3 kap. 49 a §)
22 utan att giltig parkeringsbiljett eller motsvarande är synlig och läsbar (3 kap. 49 a §)
23 utan att tiden på parkeringsskiva eller motsvarande har ställts in enligt 3 kap. 49 a § eller utan att angivelsen är synlig och läsbar (3 kap. 49 a §)
24 framför infart till fastighet eller så att fordonstrafik till eller från fastigheten väsentligen försvåras (3 kap. 55 §)
25 på en huvudled (3 kap. 55 §)
26 på en gågata eller i ett gångfartsområde (8 kap. 1 §)
27 enligt antecknad överträdelse

Överträdelse av särskilda trafikregler i lokala trafikföreskrifter eller i föreskrifter enligt 10 kap. 14 § trafikförordningen (1998:1276)

Stannat eller parkerat fordon

30 inom område där fordon inte får stannas eller parkeras
31 på plats där fordon inte får stannas eller parkeras
33 enligt antecknad överträdelse

Parkerat fordon

34 inom område där fordon inte får parkeras
35 på plats där fordon inte får parkeras
37 på fel sida av vägen enligt bestämmelser om datumparkering
38 längre än tillåten tid

39 utan att visa att avgift eller motsvarande är betald
41 utan att parkeringsskiva eller motsvarande har använts
42 enligt antecknad överträdelse

den förhöjda delen av avgiften. Den förhöjda avgiften ska vara betald inom tjugoen dagar från utfärdandet.

---

1. Denna författning träder i kraft den 1 januari 2017.
2. Till och med den 31 december 2017 får parkeringsanmärkning meddelas på blankett med beteckning utgåva F 201.104(U10) 13.02 eller utgåva G 201.104(U11) 15.01.

På Transportstyrelsens vägnar

MARIA ÅGREN

Martin Starsmark
(Skatte- och avgiftsavdelningen)

Utgivare: Kristina Nilsson, Transportstyrelsen, Norrköping ISSN 2000-1975

Kommunförvaltningen

Ingrid Holmgren
Ann- Louise Eriksson

Kommunstyrelsen

Projektering av vård- och omsorgsboende i Hällefors kommun

Beslutsunderlag

Kommunstyrelsens beslut 2017-09-26
Vård och omsorgsboende Hällefors kommun, dnr 16/00171.

Ärendet

Enligt kommunstyrelsen den 2017-09-26 togs beslut om att Hällefors kommun skall skriva en avsiktsförklaring med Region Örebro län vad avser ombyggnation av Länsgårdens fastigheter vad gäller våningsplan 2 och 3 till vård och omsorgsboende, totalt 90 platser. Enligt Region Örebro län behövs ingen avsiktsförklaring eftersom fastigheten redan finns.

För att arbeta i enlighet med beslutet i kommunstyrelsen behöver kommunförvaltningen ett positivt beslut om igångsättande av projektering av Länsgårdens fastighet, enligt steg 1 i beslutsunderlaget. Efter upphandling kommer Länsgården kunna leverera en kostnadskalkyl för kommande politiska ställningstagande gällande ombyggnation enligt Länsgårdens fastighet våning 2 och 3.

Ekonomi

Inför en projektering kommer avtal skrivas mellan Hällefors kommun och Länsgården för kostnader av arkitekt och andra konsulter. Om projektet genomförs kommer kostnaden att läggas in i projektet. Om projektet inte genomförs kommer parterna att dela på kostnaderna.

Länsgården äger fastigheten och ska därmed finansiera den ombyggnation som krävs i fastigheten. Hällefors kommun skall hyra lokalerna och driva det nya boendet. Efter att Länsgården genomfört upphandling av ombyggnationen kan hyresnivån fastställas som kommunen har att ta ställning till.

Folkhälsa
Genom att erbjuda lämpligt boendealternativ främjas folkhälsan.

Miljö
Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån detta perspektiv.

Medborgarperspektiv
Att flytta nuvarande vård- och omsorgsboende Nya Björkhaga till Länsgårdens fastigheter, ökar platsantalet och frigör lägenheter centralt, vilket gynnar flyttkedjan i samhället.

Förvaltningens förslag till beslut

- Ge förvaltningen i uppdrag att kontakta Länsgården för uppstart av projektering gällande ombyggnation av Länsgårdens våningsplan 2 och 3.

- Ge förvaltningen i uppdrag att teckna kontrakt med länsgården

Tommy Henningsson
Kommunchef

Ingrid Holmgren
Socialchef

Jessica Jansson
Ekonomichef

Kommunförvaltningen

Kommunstyrelsen

Överenskommelse om samverkan för god, jämlik och jämställd hälsa i Örebro län 2018- 2023

Beslutsunderlag

Förslag på Överenskommelse om samverkan för god, jämlik och jämställd hälsa i Örebro län 2018 - 2023

Ärendet

Under 2017 har ett arbete pågått med att ta fram nya folkhälsoöverenskommelser som skall ersätta de folkhälsoavtal som löper t o m 2018-04-30.

Förslag finns nu och beslut behöver tas hos samtliga parter som berörs i de fyra länsdelarna södra, norra, västra och Örebro kommun, samt Örebro bildningsförbund, Örebro läns idrottsförbund med SISU Idrottsutbildarna.

I överenskommelsen beskrivs syfte och övergripande mål och utgångspunkter, samt överenskommelsens innehåll för länsdelsarbetet. För Hällefors kommun omfattar överenskommelsen den norra länsdelen.

Regionstyrelsen kommer att ta ställning till förslagen vid sitt möte den 14 februari 2018. Detta beslut behöver inte inväntas innan processerna påbörjas hos övriga parter.

Överenskommelsen gäller från och med 2018-05-01 t o m 2023-12-31.

Ekonomi

Hällefors kommun, Lindesbergs kommun, Ljusnarsbergs kommun och Nora kommun föreslås ges tillsammans en årlig ersättning från Region Örebro län med 1 122 966 kronor. Ersättningen gäller för 2018. För de följande åren justeras ersättningen enligt pris-och lönekompensation i regionfullmäktiges verksamhetsplan för respektive år.

Kommunernas ekonomiska satsning på folkhälsoteamens verksamhet ska minst motsvara regionens ersättning. Det innebär att om ersättningen fördelas enligt folkmängen 2017 (15,3 procent) skulle det innebära minst en årlig kostnad på 172 tkr. År 2017 har kommunen en kostnad på 207 tkr för nuvarande folkhälsoavtal, vilket skulle innebära en minskad årskostnad på minst 35 tkr.

Folkhälsa
Utgångspunkter för samverkan är det lokala och regionala folkhälsoarbetet för god, jämlik och jämställd hälsa.

Miljö
Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån detta perspektiv.

Medborgarperspektiv
För att uppnå god, jämlik och jämställd hälsa för medborgarna är denna samverkan en grundläggande förutsättning, för att ta ett tydligt ansvar i folkhälsoarbetet och då beroende av varandras insatser.

Samverkan
Information och samverkan har skett i kommunens kommunala samverkan 2018-01-16.

Förvaltningens förslag till beslut

- Godkänna överenskommelsen för norra länsdelen om samverkan för god, jämlik och jämställd hälsa i Örebro län 2018 – 2023.

Tommy Henningsson
Kommunchef

Jessica Jansson
Ekonomichef

Överenskommelse om samverkan för god, jämlik och jämställd hälsa i Örebro län 2018 - 2023

Parter: Hällefors kommun, Lindesbergs kommun, Ljusnarsbergs kommun, Nora kommun och Region Örebro län

(benämns i detta dokument som ”parterna”)

Syfte, övergripande mål och utgångspunkter

För att uppnå god, jämlik och jämställd hälsa i länets befolkning är samverkan en grundläggande förutsättning. Kommunerna i länet och Region Örebro län har tillsammans med andra myndigheter och organisationer ett tydligt ansvar i folkhälsoarbetet och är beroende av varandras insatser. Verksamhet inom folkbildning och föreningsliv främjar en god och jämlik hälsa och är en nödvändig del av samhällets folkhälsoarbete.

Syftet med denna överenskommelse är att skapa ett långsiktigt och kunskapsbaserat lokalt och regionalt folkhälsoarbete i samverkan mellan kommunerna i norra länsdelen och Region Örebro län. Motsvarande överenskommelse tecknas även mellan Region Örebro län och kommunerna i övriga tre länsdelar, Örebro läns idrottsförbund med SISU Idrottsutbildarna (ÖLIF/SISU) samt Örebro läns bildningsförbund (ÖLBF).

Övergripande mål är att uppnå hög och jämlik livskvalitet i länets befolkning

Utgångspunkter för samverkan i och prioritering av det lokala och regionala folkhälsoarbetet för god, jämlik och jämställd hälsa är:

- Kommunernas egna mål
- Mål och strategier i den regionala utvecklingsstrategin (RUS),
- Region Örebro läns kommissionsarbete för jämlik hälsa
- Folkhälsoplan för Region Örebro län.
- Övriga relevanta regionala mål och planer.

Överenskommelsens innehåll

Postadress
Region Örebro län
Regional utveckling, Välfärd och folkhälsa
Box 1613, 701 16 Örebro
E-post: regionen@regionorebrolan.se

Besöksadress
Eklundavägen 1, Örebro
Tel: 019-602 70 00
Fax: 019-602 70 08
Organisationsnummer: 232100-0164

Folkhälsoperspektiv i ordinarie verksamhet

- Parterna ska aktivt använda samhällsplanering och annat övergripande utvecklingsarbete samt lokal och regional verksamhet för att främja en god, jämlik och jämställd hälsa i befolkningen. Regionens närsjukvård, psykiatri och tandvård är viktiga aktörer lokalt.

Styrning och ledning

- Kommunerna i länsdelen ska gemensamt forma ett system för styrning och ledning av det lokala folkhälsoarbetet.
- Ett länsdelsgemensamt folkhälsoteam med förutsättningar att arbeta tvärsektoriellt och på strategisk nivå och med akademisk folkhälsokompetens ska inkluderas i folkhälsoarbetet.
- Parternas samverkan i det regionala och lokala folkhälsoarbetet ska, via den regionala samverkansstrukturen och/eller samverkan i länsdelen och lokalt, ske utifrån en gemensamt framtagen verksamhetsplan. I detta arbete ska ÖLIF/SISU och ÖLBF involveras.

Kunskaps- och metodstöd

- Parterna ska gemensamt samverka för att utveckla kunskaper och metoder i folkhälsoarbetet
- Region Örebro län ska bidra med epidemiologiska underlag som beskriver befolkningens hälsa, livsvillkor och levnadsvanor.

Samverkan med andra parter

- Parterna ska samverka i det lokala och regionala folkhälsoarbetet med ÖLIF/ SISU, ÖLBF samt Länsstyrelsen Örebro län.
- Parterna ska söka samverkan i det lokala och regionala folkhälsoarbetet med högskolor och universitet.

Uppföljning och utvärdering

- Parterna ska gemensamt och årligen, med fokus på utveckling och lärande, läns- och/eller länsdelsvis genomföra uppföljning av samverkan och verksamhet som genomförts inom ramen för överenskommelsen. Uppföljning ska ske i samverkan med ÖLIF/SISU och ÖLBF.
- Region Örebro län ska bidra med metod- och kunskapsstöd för utvärdering av detta avtal samt av insatser som genomförts inom ramen för avtalet.

Överenskommelsens ikraftträdande och upphörande

Denna överenskommelse gäller från och med 2018-05-01 t o m 2023-12-31. Part får säga upp överenskommelsen. Innan sådan uppsägelse sker, ska part som vill säga upp överenskommelsen anmäla frågan om uppsägning för samråd i det regionala samverkansrådet, eller dess framtida motsvarighet.

Region Örebro län

……..den

_____
Andreas Svahn
Ordf. Regionstyrelsen

……..den

_____
Rickard Simonsson
Regiondirektör

……..den

_____
Jihad Menhem
Ordf. fokusberedning folkhälsa

Hällefors kommun

……..den

_____
Annahelena Jernberg
Kommunstyrelsens ordförande

……..den

_____
Tommy Henningsson
Kommunchef

Lindesbergs kommun

……..den

_____
Irja Gustafsson
Kommunstyrelsens ordförande

……..den

_____
Christer Lenke
Kommunchef

Ljusnarsbergs kommun

……..den

_____
Ewa-Leena Johansson
Kommunstyrelsens ordförande

……..den

_____
Bo Wallströmer
Kommunchef

Nora kommun

……..den

_____
Solveig Oscarsson
Kommunstyrelsens ordförande

……..den

_____
Isabell Landström
Kommunchef

Bilaga:
Ekonomisk reglering av överenskommelsen

Hällefors kommun, Lindesbergs kommun, Ljusnarsbergs kommun och Nora kommun ges tillsammans årlig ersättning från Region Örebro län med följande belopp:
1 122 966 kr.

Ersättningen gäller för 2018. För de följande åren justeras ersättningen enligt pris-och lönekompensation i regionfullmäktiges verksamhetsplan för respektive år.

Ersättningen betalas ut i februari innevarande år. Kommunerna ska årligen och länsdelsvis senast den 31 januari till Region Örebro län lämna en ekonomisk redovisning för föregående år.

Kommunernas ekonomiska satsning på folkhälsoteamens verksamhet ska minst motsvara regionens ersättning.

Revisorerna

Yttrande över revisorernas granskning av kommunens arbete med anpassning till dataskyddsförordningen, GDPR.

Kommunstyrelsen har mottagit rubricerade granskning. Granskningen genomfördes under hösten 2017, med slutrapporten daterad 2017-10-31. Vid den tidpunkten hade Hällefors kommun ännu inte projektsatt arbetet med anpassning till den nya dataskyddsförordningen. Såväl kommunstyrelsen som kommunförvaltningen hade informerat revisionen om att någon projektsättning inte hade skett redan innan granskningen genomfördes.

Kommunstyrelsen delar revisionens uppfattning att kommunen måste bedriva ett arbete för att säkerställa att de förändringar som kommer att genomföras i förhållande till dagens lagstiftning efterlevs. Kommunstyrelsen kan också konstatera att revisionens kritik är befogad utifrån att arbetet med anpassning till GDPR vid tidpunkten för revisionen inte gått in i skarpt läge. Kommunstyrelsen har redan innan revisionen tagit del av kommunförvaltningens planering för detta arbete och också informerat revisionen om att det skulle initieras först i slutet av 2017.

Samtidigt vill kommunstyrelsen betona att delar av förvaltningens ledningsgrupp deltagit i utbildningar inom området, liksom att diskussioner kring ett gemensamt dataskyddsombud för KNÖL-kommunerna fördes redan innan revisionen.

Under november – december 2017 har kommunförvaltningen projektsatt arbetet med att införa GDPR. En extern expert har tagits in för att bidra med sakkunskap och fungera som projektledare. Kommunchef Tommy Henningsson kommer att fungera som projektägare. Som styrgrupp fungerar kommunchef tillsammans med IT-chef, kanslichef och projektledare. I kommunens olika verksamheter kommer projektgrupper att formas. Rekryteringen av ett gemensamt dataskyddsombud för Lindesbergs, Nora och Hällefors kommun håller på att avslutas. Anställningen kommer att ligga i Lindesbergs kommun. I början av januari har styrgruppen bjudit in brett till en utbildningsdag som kommer att fungera som avstamp för verksamheternas kartläggningar av befintliga system.

Sammantaget är det kommunstyrelsens mening att revisionens kritik är relevant såtillvida att den beskriver det läge som rådde under hösten 2017, men att arbetet med anpassning till GDPR fortskrider i enlighet med de signaler som kommunstyrelsen tidigare fått från förvaltningen.

HÄLLEFORS KOMMUN

2017-10-31

Revisorerna

Till
Kommunstyrelsen

För kännedom
Kommunfullmäktige

Granskning av kommunens arbete med anpassningen till Dataskyddsförordningen (GDPR[1])

Vi har granskat kommunens arbete med anpassningen till Dataskyddsförordningen. Vid granskningen har vi biträtts av KPMG. Syftet med granskningen har varit att bedöma om kommunen är medvetna om den påverkan GDPR har på verksamheten och om mått och steg är vidtagna för att säkerställa efterlevnad när den börjar att gälla.

Vår granskning visar att få i kommunen som satt sig in i konsekvenserna av att GDPR blir svensk lag den 25 maj 2018. Kommunen har inte börjat anpassningen och än mindre gjort en analys för att kunna ta beslut om vad som måste hanteras och åtgärdas. Vi anser att kommunen ska undvika att sätta sin trovärdighet på spel vad gäller att kunnigt och effektivt skydda sina medborgares och anställdas integritet. **Därför är det viktigt att skyndsamt initiera och starta ett projekt med en tydlig målsättning och milstolpsindelad tidplan.** Omfattningen och komplexiteten av anpassningen, och därmed den tid som kommer att åtgå, anser vi inte ska underskattas. Det senare med tanke på nödvändig kunskapsinhämtning, den inventering som måste göras samt mängden dokumentation som ska upprättas. Vår insyn i redan startade och pågående projekt i andra kommuner ger oss erfarenheten att det behövs involvering av en stor mängd medarbetare för att nå ett färdigställande i tid.

Senast 2017-12-31 önskar revisorerna att kommunstyrelsen yttrar sig över bifogad revisionsrapport. Kopia på yttrandet skickas till Andreas Wendin, andreas.wendin@kpmg.se

För kommunrevisionen

Melker Renström
Revisor

Sture Beckman
Revisor

1 Dataskyddsförordning förkortas på engelska till GDPR vilket utläses General Data Protection Regulation

Dataskyddsförordningen

Revisionsrapport

Hällefors kommun

KPMG AB

2017-10-25

Antal sidor 8

© 2017 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved

Hällefors kommun
Dataskyddsförordningen
Revisionsrapport
2017-10-25

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	1
2	Inledning	2
2.1	Bakgrund	2
2.2	Risk och väsentlighet	2
2.3	Syfte och revisionsfråga	3
2.4	Avgränsning	3
2.5	Revisionskriterier	3
2.6	Ansvarig nämnd	4
2.7	Projektorganisation/granskningsansvariga	4
2.8	Metod	4
3	Resultat av granskningen	4
3.1	Medvetenhet	4
3.2	Projekt	5
3.3	Projektarbete	6
4	Slutsats och rekommendationer	8

Bilaga 1: *Informationssäkerhet i allmänhet och dataskyddsförordningen, dataskyddslagen och NIS-direktivet i synnerhet*

© 2017 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved

Hällefors kommun
Dataskyddsförordningen
Revisionsrapport
2017-10-25

1 Sammanfattning

Vi har av revisorerna i Hällefors kommun haft i uppdrag att granska kommunens arbete med anpassningen till Dataskyddsförordningen (GDPR[1]). Revisionen utesluter inte att det finns risk för att omfattningen och komplexiteten i arbetet med övergången till GDPR innebär att ansvariga inte är nog förberedda för att slutföra det i tid.

EU har beslutat om ett nytt regelverk om persondataskydd – GDPR. Den 25 maj 2018 blir GDPR svensk lag och ska börja tillämpas. Den kommer att ersätta personuppgiftslagen (PuL) och bygger på fem grundläggande principer:

- Individen i centrum: En privatperson är alltid källan till uppgifter, information och slutsatser kring sig själv och sitt umgänge.
- Rätt att veta: Personer ska ha en rätt att veta vad som händer och vem som påverkar dem.
- Rätt att samtycka: Personer ska ha en rätt att godkänna vad som händer och vem som påverkar dem.
- Dataminimering: Man ska inte samla in mer data än vad som är absolut nödvändigt. Det minskar risken för stora dataläckor och ökar informationssäkerheten.
- Kännbara straff: Den som misslyckas med ovanstående ska hållas ekonomiskt ansvarig.

Det är per september 2017 fortfarande få i kommunen som satt sig in i konsekvenserna av att GDPR blir svensk lag den 25 maj 2018. Kommunen har inte börjat anpassningen och än mindre gjort en analys för att kunna ta beslut om vad som måste hanteras och åtgärdas. Vi anser att kommunen ska undvika att sätta sin trovärdighet på spel vad gäller att kunnigt och effektivt skydda sina medborgares och anställdas integritet. Därför är det viktigt att skyndsamt initiera och starta ett projekt med en tydlig målsättning och milstolpsindelad tidplan. Omfattningen och komplexiteten av anpassningen, och därmed den tid som kommer att åtgå, anser vi inte ska underskattas. Det senare med tanke på nödvändig kunskapsinhämtning, den inventering som måste göras samt mängden dokumentation som ska upprättas. Vår insyn i redan startade och pågående projekt i andra kommuner ger oss erfarenheten att det behövs involvering av en stor mängd medarbetare för att nå ett färdigställande i tid.

[1] Dataskyddsförordning förkortas på engelska till GDPR vilket utläses General Data Protection Regulation

© 2017 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved

2 Inledning

2.1 Bakgrund

EU har beslutat om ett nytt regelverk om persondataskydd – Dataskyddsförordningen (GDPR[2]). Den 25 maj 2018 blir GDPR svensk lag och ska börja tillämpas. Den kommer att ersätta personuppgiftslagen (PuL) och delvis särlagstiftning som till exempel patientdatalagen (PDL). GDPR innehåller flera förändringar jämfört med nuvarande regler och kommunen behöver ta god tid på sig för att förbereda sig på de nya reglerna.

Dataskyddsförordningen bygger på fem grundläggande principer:

- Individen i centrum: Utgå ifrån att personuppgifter kommer från personen själv. En privatperson är alltid källan till uppgifter, information och slutsatser kring sig själv och sitt umgänge.
- Rätt att veta: Personer ska ha en rätt att veta vad som händer och vem som påverkar dem.
- Rätt att samtycka: Personer ska ha en rätt att godkänna vad som händer och vem som påverkar dem.
- Dataminimering: Man ska inte samla in mer data än vad som är absolut nödvändigt. Det minskar risken för stora dataläckor och ökar informationssäkerheten.
- Kännbara straff: Den som misslyckas med ovanstående ska hållas ekonomiskt ansvarig.

2.2 Risk och väsentlighet

Omställningen från PuL till GDPR kommer att ta tid. En del är sig likt. Strukturen är i stora delar densamma som i PuL även tillämpningsområdet, de grundläggande kraven och den rättsliga grunden. Det behöver dock tas hänsyn till tillkommande krav vad gäller hanteringen av genetisk och biometrisk information. Överföring av information till tredje land ska hanteras och då inte minst i samband med att så kallade molntjänster används i allt större omfattning. Av inte oväsentligt intresse är att det även kommer att bli sanktionsavgifter för myndigheter.

Revisionen utesluter inte att det finns risk för att omfattningen och komplexiteten i arbetet med övergången innebär att ansvariga inte är nog förberedda för att slutföra det i tid. Risken för kommunen kan även öka om arbetet med att etablera en ändamålsenlig kunskap om informationssäkerhet inte har nått en nivå som innebär att det finns tydliga och konkreta tillämpningsföreskrifter att informera om och efterleva.

[2] Dataskyddsförordning förkortas på engelska till GDPR vilket utläses General Data Protection Regulation.

© 2017 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved

2.3 Syfte och revisionsfråga

Det övergripande syftet med granskningen är att bedöma om kommunen är medvetna om den påverkan GDPR har på verksamheten och om mått och steg är vidtagna för att säkerställa efterlevnad när den börjar att gälla.

Revisionsfrågor att besvara för utsedda[3] ledande företrädare för anpassningen till GDPR, politiska likaväl som tjänstemän, omfattade:

- Politisk lednings medvetenhet
- Tjänstemannalednings uppdrag
- Politisk lednings uppsikt över ett projekt

Finns det ett projekt för att förbereda och följa GDPR:

- Som är baserat på analyser och förstudier?
- Som är övergripande anpassat för hela kommunkoncernen?
- Där samarbeten och externt stöd är identifierade och säkerställda?
- Där interna resurser (ekonomi och personal) är identifierade?
- Så att planer, inkluderande milstolpar och rapporteringsvägar är fastslagna?

Vem/Vilka kommer att ansvara för:

- Dataskyddsfrågorna i kommunstyrelsen, övergripande i förvaltningen och i koncernen?
- Att dokumentera, informera, utbilda, kontrollera?

2.4 Avgränsning

Granskningen är avgränsad till den del av verksamheten som var representerad vid gruppintervjun 2017-09-20. Närvarande var kommunstyrelsens ordförande och vice ordförande, kommunchef, kanslichef, socialchef, IT-chef, bildningschef och två HR-konsulter.

2.5 Revisionskriterier

De kriterier som tjänat som grund för bedömning och rekommendationer är hämtade från kommunallagens 6 kapitel samt kommunens verksamhets- och ekonomistyrnings-policy.

[3] Granskningen inleddes i 2017-06-07 då kommunchefen kontaktades och informerades om granskningen och att det är hens ansvar att identifiera och underrätta dem som skulle kategoriseras som ledande företrädare.

© 2017 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved

Den interna kontrollen är viktig att utgå från då den är ett medel för ledningens kontroll av att verksamheten efterlever lagar, förordningar och riktlinjer. Intern kontroll är en process genom vilken styrelsen, ledningen och annan personal skaffar sig rimlig säkerhet för att målen uppnås och som påverkas av hur man agerar i vad man säger och utför.

2.6 Ansvarig nämnd

Granskningen avser kommunstyrelsen.

2.7 Projektorganisation/granskningsansvariga

Granskningen har utförts av Lars Anteskog. Andreas Wendin har medverkat i sin roll som kundansvarig.

2.8 Metod

Granskningen genomfördes initialt med dokumentstudier. Den dokumentation som har erhållits har överlämnats av kommunchefen. IT-chef har efter gruppintervjun överlämnat styrande dokument omfattande informationssäkerhet. Med dokumentationen som grund och utgångspunkt genomfördes en gruppintervju 2017-09-20. Kommunchefen kallade representanter för funktioner som han bedömde som centrala för anpassningen till GDPR. Från revisionen deltog en representant. Rapporten är faktagranskad genom kommunchefens försorg.

3 Resultat av granskningen

Redovisningen av resultatet följer i möjligaste mån redovisningen av revisionsfrågorna under avsnittet ovan.

3.1 Medvetenhet

Övergången från PuL till GDPR är inte okänd bland ledande tjänstemän och politiker i kommunen. Det har skett i så motto att kommunchef i olika sammanhang i möten och samtal berättat för ledande företrädare att en övergång via en ny lag kommer att ske. Den politiska ledningen förväntar sig att kommunchefen ska ansvara för att medvetandegörandet för kommunens politiker. Det återstår vid intervjutillfället att informera och medvetandegöra ledande företrädare i kommunens bolag om vad kommunen avser göra och vad de förväntar sig att bolag ska utföra. Vad gäller ledande tjänstemän i kommunalförbund och gemensamma nämnder så uppges övergången till GDPR ha varit en diskussionspunkt i det så kallade KNÖL[4]-samarbetet.

Ingen information har förberetts eller getts till anställda i primärkommunen, kommunalt bolag, kommunalförbund och gemensam nämnd. Detsamma gäller för uppdragstagare,

[4] KNÖL utläses kommuner i norra Örebro län. Förutom Hällefors kommun, ingår kommunerna Lindesberg, Ljusnarsberg och Nora i olika samarbeten.

© 2017 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved

anlitade konsulter, utkontrakteringspartners och andra externt långtidsengagerade i kommunens verksamheter. Kommunens kunder och leverantörer är inte heller informerade.

Kommunen har vid intervjutillfället ännu *inte* uttryckligen och dokumenterat utsett:

- Vem/Vilka som har ansvarat för framtagandet av informationsmaterial.
- Vem/Vilka som har ansvarat för informationsgivning till respektive gruppering nämnd ovan. Av den anledningen finns heller inga beslut om vilken/vilka metod(er) som ska användas.
- Vem/Vilka som har ansvarat för att svara på frågor om GDPR när frågor ställs från region, länsstyrelse, tillsynsmyndigheter, SKL[5], media, grannkommuner och kommunmedborgarna.

Intill den tidpunkt att beslut inom förvaltningsorganisationen finns om upp- och indelning av ansvar så uppfattar vi att det är kommunchefen som svarar på alla och allas frågor om GDPR.

3.2 Projekt

Något projektarbete har vid intervjutillfället vare sig initierats eller startats i någon form i någon del av den totala kommunorganisationen. Det innebär att:

- Det saknas en eller flera formellt utsedda projektledare.
- Ingen extern projektledare är engagerad. Här framskymtar det dock att kommunen har förhoppningar om stöd från en planerad rekrytering av ett dataskyddsombud. Ombudet ska efter vad som framgår av erhållen tjänsteskrivelse till kommunstyrelserna i KNÖL-kommunerna börja sin anställning 2018-01-01. Denna heltidsresurs ska även delas med Samhällsbyggnadsförbundet Bergslagen.
- Det saknas en styrgrupp rimligen bestående av politiskt ansvariga, tjänstemannarepresentation från tjänstemannagruppen i primärkommunen, bolagen, förbunden och de gemensamma nämnderna.
- Ingen risk- och väsentlighetsanalys är upprättad.
- Ingen budget finns för 2017. Enligt uppgift så finns budgetmedel för 2018.
- Inga rapporteringsvägar är etablerade.
- Ingen följer information och propåer från tillsynsmyndigheter, SKL och de utredningar regeringen tillsatt för att harmoniera och anpassa lagar som påverkas av GDPR. Det uppges att ett urval av ledande företrädare är anmälda att delta i en information i november 2017 anordnad av SKL.

[5] Sveriges kommuner och landsting

© 2017 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved

3.3 Projektarbete

Om det inte finns ett projekt så förekommer det rimligen inget projektarbete. Det får till följd att:

- Inga inventeringar/undersökningar planeras/pågår/är slutförda vilket innebär risk för att:
    - Erforderlig fördjupad kunskap inte finns om innehållet i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679.
    - Det inte säkerställts och dokumenterats vilken persondata som finns var i respektive datoriserat verksamhetssystem som kommunorganisationen använder.
    - Det inte identifierats vad i vilka blanketter som refererar till bestämmelser i PuL och behöver justeras i förhållande till GDPR.
    - Persondata som idag hanteras enligt missbruksregeln[6] inte identifierats och justering påbörjats. Här har hela kommunorganisationen kvar att inventera extern och intern webb för att skaffa sig kännedom om ostrukturerad persondata.
    - Identifieringen av behovet att skapa och dokumentera rutiner/metoder för att hantera det faktum att möjligheten för intresseavvägning[7] försvinner för myndigheter i och med att GDPR börjar gälla.
    - Kännedom över tid inte är säkerställd och dokumenterad om var all persondata i kommunen/kommunkoncernen finns för att till exempel tillmötesgå personer som med relevanta motiv vill "bli glömda" eller när det finns behov av att flytta en persons data.
    - Varför, om och när Data Protection Impact Assessment (DPIA[8]) bedöms som nödvändigt att utföra.
    - Personuppgiftsansvariga (PuA) och dataskyddsombud (DSO) inte har relevant försäkringsskydd för sitt uppdrag. I sammanhanget har kommunen och ingående delar i kommunorganisation vad vi förstår inte på något sätt dokumenterat utsett (förberett delegation) någon eller några för att upprätthålla dessa funktioner.
    - Personuppgiftsansvariga (PuA) och personuppgiftsbiträden (PuB) ännu inte har erforderlig kunskap och är förberedda att följa GDPR.

---

[6] 5 a § Undantag i PuL för behandling av personuppgifter i ostrukturerat material. Bestämmelserna i 9, 10, 13-19, 21-26, 28, 33, 34 och 42 §§ behöver inte tillämpas på behandling av personuppgifter som inte ingår i eller är avsedda att ingå i en samling av personuppgifter som har strukturerats för att påtagligt underlätta sökning efter eller sammanställning av personuppgifter

[7] Av PuL 10 § punkten f. framgår att man kan få behandla personuppgifter för ett berättigat intresse om den personuppgiftsansvariges intresse av behandlingen väger tyngre än den registrerades intresse av skydd mot kränkningar av den personliga integriteten.

[8] Alla organisationer ska göra en konsekvensbedömning när behandlingen av personuppgifter kan innebära en hög risk för fysiska personers rättigheter och friheter. Detta innebär att storskalig uppgiftsbehandling med syftet att behandla betydande mängder personuppgifter behöver analyseras innan sådana processer kan påbörjas eller implementeras i verksamheten.

© 2017 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved

- PuA inte genomfört lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder för att säkerställa, dokumentera och därmed kunna visa att persondatabehandlingen kommer att utföras i enlighet med GDPR. Utvecklat betyder det att PuA ännu inte beaktat behandlingens art, omfattning, sammanhang, ändamål samt riskerna, av varierande sannolikhetsgrad och allvar, när fysiska personers rättigheter och friheter ska säkerställas.
- Kommunen inte övervägt att sträva efter att tillämpa eventuellt tillgängliga och godkända uppförandekoder eller certifieringsmekanismer för att stödja PuA i fullgörandet av hens skyldigheter.
- Alla befintliga personuppgiftsbiträdesavtal inte är identifierade och under åtgärd. I detta arbete inkluderas även att identifiera avtal som saknas och då av nödvändigt behöver upprättas.
- Säkerhetskopiering och återläsning av data hanteras på ett dokumenterat och säkerställt sätt.
- Persondata inte hanteras korrekt genom att avtal med utkontrakteringspartners och molntjänstleverantörer (eventuella innevarande likaväl som tilltänkta) inte följer GDPR och kommunens egna regler. Här är inriktningen att säkerställa och dokumentera att all relevant persondata över tid kommer att vara tillgänglig för svensk rättsordning.
- Kommunen i alla sina delar inte har en korrekt hantering och dokumentation av persondata så att den drabbas av kännbara ekonomiska sanktioner och/eller skadestånd.
- Behovet av eventuella omorganisationer för att kunna efterleva GDPR inte har övervägts.

- Blivande DSO (en eller flera, exklusiva för kommunen eller delande med andra i koncernen och/eller i samarbete med andra kommuner) inte involveras i projektarbetet och är medvetna och kunniga om att de inte får ta instruktioner av PuA. Med tanke på kommunens ambition att medverka i en rekrytering av en DSO delad inom KNÖL-samarbetet är det viktigt att inte glömma detta.
- Det hos alla involverade inte finns kunskap om/beredskap för att avsaknad av DSO är grund för ekonomiska sanktioner.
- Projektledningen inte lämnar till styrgruppen att besluta om borttagning, justering och komplettering av persondata för respektive punkt ovan.
- Förslag till särskilda utbildnings- och informationsinsatser inte lämnas till styrgruppen för samråd och beslut.
- Det inte har det tagits beslut om och/eller övervägts samordnade av rutiner för samtycke.
- Risk finns för att styrgruppen inte dokumenterat och kommunicerat sina beslut till politiken, förvaltningsledningarna, systemägarna (ansvariga enligt organisationens systemförvaltningsplan i den mån sådana finns), stabsfunktioner för personal och IT, linjechefer och medarbetare i kommunorganisationens alla delar.

© 2017 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved

- Kommunstyrelsen (KS) inte är förberedd att tillämpa uppsiktsplikten vad gäller efterlevnaden av GDPR.

4 Slutsats och rekommendationer

Det är per september 2017 fortfarande få i kommunen som satt sig in i konsekvenserna av att GDPR blir svensk lag den 25 maj 2018. Kommunen har inte börjat anpassningen än mindre gjort en analys för att kunna ta beslut om att vad som måste hanteras och åtgärdas. Vi anser att kommunen ska undvika att sätta sin trovärdighet på spel vad gäller att kunnigt och effektivt skydda sina medborgares och anställdas integritet. Därför är det viktigt att skyndsamt initiera och starta ett projekt med en tydlig målsättning och milstopsindelad tidplan. Underskatta inte omfattningen och komplexiteten i arbetet och därmed den tid som kommer att åtgå. Det senare med tanke på nödvändig kunskapsinhämtning, den inventering som måste göras samt mängden dokumentation som ska upprättas. Vår insyn i projekt startade och pågående i andra kommuner ger oss erfarenheten att det behövs involvering av en stor mängd medarbetare för att nå ett färdigställande i tid.

Vid gruppintervjun användes en PowerPoint-presentation som ett tillägg till det dokument med frågor som översänts innan intervjutillfället. Presentationen användes för att exemplifiera frågorna, fördjupa innebörden av, och därmed kunskapen om GDPR. Efter önskemål från de intervjuade har presentationen skickats till kommunchefen. Samma presentation bifogas därför som bilaga till rapporten.

KPMG, dag som ovan

Lars Anteskog
Projektansvarig

Andreas Wendin
Kundansvarig

Detta dokument har upprättats enbart för i dokumentet angiven uppdragsgivare och är baserat på det särskilda uppdrag som är avtalat mellan KPMG AB och uppdragsgivaren. KPMG AB tar inte ansvar för om andra än uppdragsgivaren använder dokumentet och informationen i dokumentet. Informationen i dokumentet kan bara garanteras vara aktuell vid tidpunkten för publicerandet av detta dokument.

Huruvida detta dokument ska anses vara allmän handling hos mottagaren regleras i offentlighets- och sekretesslagen samt i tryckfrihetsförordningen.

© 2017 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved

Utredningsuppdrag – befintliga planer, dnr KS 18/00010

Allan Myrtenkvist (S) ställer fråga om ett antal grusplaner i samhället och möjligheten att hålla dessa i användbart skick, vilket delvis besvaras av fastighetskoordinator Mikael Pulkkinen.

Allan Myrtenkvist (S) önskar att utskottet tar initiativ till ett utredningsuppdrag på området, vilket godkänns av samtliga närvarande ledamöter.

Ordförande Christina Johansson (M) sammanfattar diskussionerna och yrkar på att allmänna utskottet föreslår kommunstyrelsen att förvaltningen får i uppdrag att se över befintliga planer och möjligheten att använda dessa till spontanidrott vilket bifalls.

Allmänna utskottet föreslår kommunstyrelsen

Att förvaltningen får i uppdrag att se över befintliga planer och möjligheten att använda dessa till spontanidrott.

§ 209

Medborgarförslag om öppet hus och öppen kommun, dnr KS 17/00268

Rubricerade medborgarförslag inkom till kommunförvaltningen 2017-11-16.

Ordförande Susanne Grundström (S) yrkar att medborgarförslaget ska remitteras till kommunstyrelsen vilket bifalls.

Kommunfullmäktiges beslut

Medborgarförslaget remitteras till kommunstyrelsen.

Exp till
Förslagsställaren
Kommunstyrelsen

Medborgarförslag till kommunfullmäktige, Hällefors.

Jag föreslår att kommunen anordnar öppet hus dag.

Förslaget är att tjänstemännen för olika verksamheter ,till exempel där kommunen är behjälplig för oss medborgare som konsumentrådgivning,skolor ,äldreomsorg,tekniska frågor mm.

Tycker det är viktigt att vi har en öppen kommun där medborgare vet och har möjlighet att besöka tjänstemän i olika verksamhetsområden, Allt kan inte ske via webbsidor länkade till Stockholm eller Estland.

Hällefors är en liten kommun och det finns mycket kompetens inom kommunala verksamheterna som kan komma till gagn för medborgare till högre utsträckning än idag,
Dags att våga låsa upp dörrarna.

Lasse Eriksson
LPo
550802-1135

Nygård 57. 712 93 HÄLLEFORS
2017-11-17

Delges NA

§ 210

Medborgarförslag om att anlägga disc-golfbana i Hällefors tätort, dnr KS 17/00276

Rubricerade medborgarförslag inkom till kommunförvaltningen 2017-12-05.

Ordförande Susanne Grundström (S) yrkar att medborgarförslaget ska remitteras till kommunstyrelsen vilket bifalls.

Kommunfullmäktiges beslut

Medborgarförslaget remitteras till kommunstyrelsen.

Exp till
Förslagsställaren
Kommunstyrelsen

HÄLLEFORS KOMMUN

MEDBORGARFÖRSLAG

Datum: 2017-11-15

HÄLLEFORS KOMMUN
Kommunförvaltning
2017 -11- 17
Diarienr | Diarieplanbet.
Utgallras år

Mitt medborgarförslag:

Föreslås att Hällefors kommun antar följande förslag helt eller i delar:

- Hällefors kommun ska investera i en disc-golf-bana på 18 hål/korgar och anlägga den på våren 2018, så att den kommer i bruk under sommaren 2018.
- Investeringen begränsas till 150.000 kronor + 250 arbetstimmar.
- Genomförandet delegeras till kommunens Utvecklingsstrateg i förvaltningens avdelning för Bildning och kultur/fritid.
- Den geografiska platsen för banans anläggning blir antingen "Gyltboparken + skogen" eller "Mellan Holmqvistvägen och Motionsvägen", se bifogade kartor.
- Anläggningen får en årlig underhållsbudget på 20.000 kronor.

Min motivering:

(Varför förslaget ska genomföras och hur det ska kunna ske)

Disc-golf, eller frisbeegolf som det ibland kallas, är en motionssport som ökar kraftigt i Sverige just nu. Ungefär 5000 spelare är registrerade tävlande i sporten och antalet motionärer som inte tävlar är många fler. Discgolf är billigt att utöva, discarna kostar ca 100-200 kronor och för att spela behöver man bara 2 stycken. Ingen annan utrustning behöver utövaren. Banan består av utkastplatser och korgar, målet är att kasta sin disc från utkastplatsen till korgen på så få kast som möjligt. Banlängderna varierar från 60 meter till 300 meter. Svårigheterna kan variera på banorna, så som träd, buskar, trånga passager, uppförslut och nedförslut. Även korgens placering kan vara utmanande, t.ex. genom att placera den på en kulle eller inne bland träd. Variationerna är oändliga och en bra anlagd bana är mycket underhållande. Discgolf är lämpligt för alla åldrar och kön.
Tävlingar i discgolf sker normalt på 18 hålsbanor och de tävlande är beredda att åka uppemot 20 mil för att delta. Ibland är tävlingar förlagda till 2-3 dagar och lockar då till sig spelare från längre avstånd, samt pressen.

För Hällefors är en discgolfbana både en turistattraktion och en investering i folkhälsa. Undertecknad kan bistå med gratis bandesign och teknisk rådgivning, om inte ett företag som t.ex. www.discgolfpark.net anlitas.

En discgolfbana kan också användas i skolans gymnastiklektioner, äldrevårdens rehabilitering och för integration av nyanlända.

Namn: Thor Wallgren

Adress: Hammarvägen 72, 71230 Hällefors

Telenr: 070 6446542

Underskrift: Thor Wallgren

Du kan lämna eller skicka in ditt medborgarförslag till *Hällefors kommun, kommunsekreteraren, 712 83 Hällefors* eller lämna det direkt på ett sammanträde med kommunfullmäktige.

“Gyltboparken + skogen”, bilaga till Medborgarförslag.

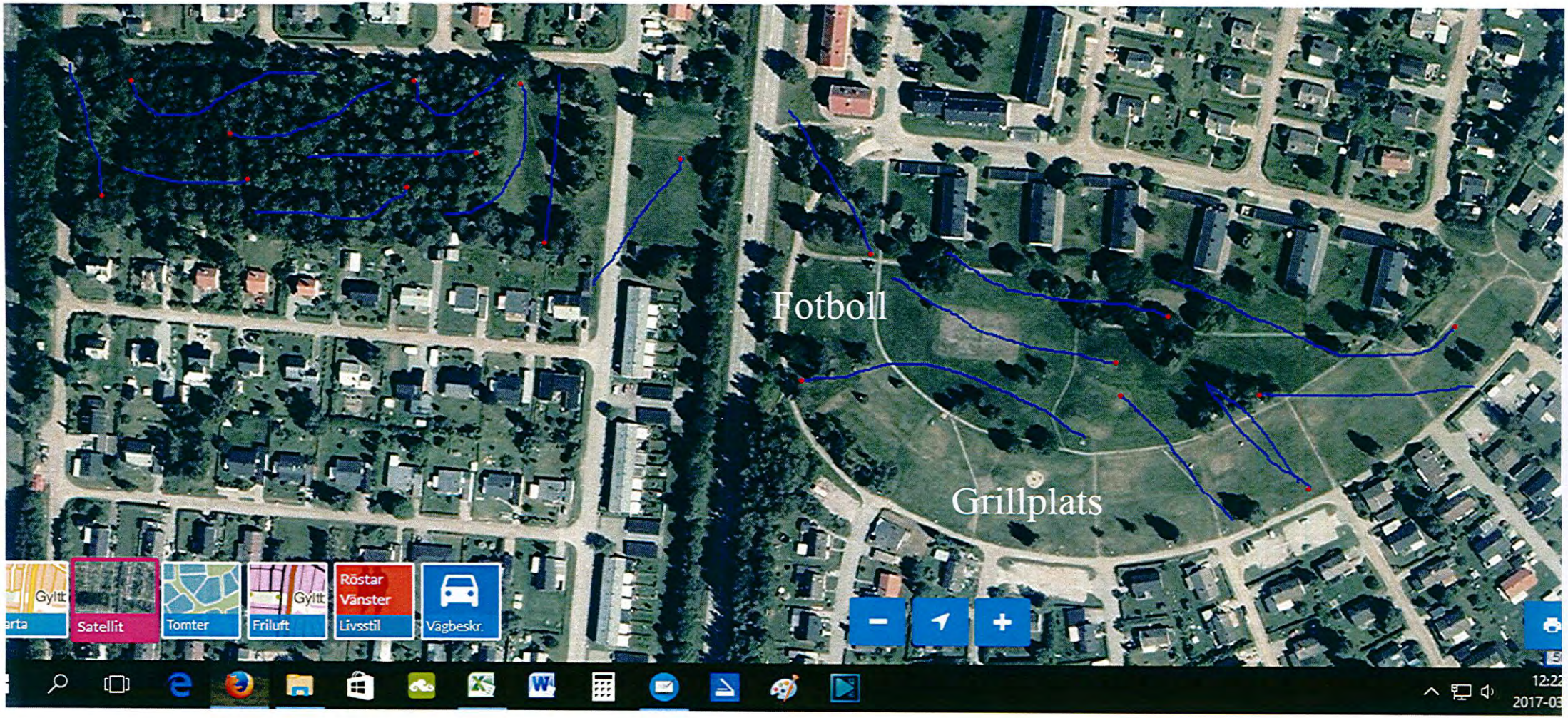

Föreslagen bansträckning i blått, korgar i rött.

hitta .se
Vad och var?
Holmqvistvägen
Motionsvägen
Område för discgolfbana,
Medborgarförslag av
Thor Wallgren
50 m

§ 165

Susanne Grundströms (S) och Annahelena Jernbergs (S) motion om utvärdering av Bergslagens överförmyndarnämnd, dnr KS 17/00262

Rubricerade motion inkom till kommunförvaltningen 2017-10-30.

Ordförande Susanne Grundström (S) yrkar att motionen ska remitteras till kommunstyrelsen för beredning vilket bifalls.

Kommunfullmäktiges beslut

Motionen remitteras till kommunstyrelsen för beredning.

Exp till
Kommunstyrelsen

HÄLLEFORS KOMMUN
Kommunförvaltning
2017 -10- 30
Diarienr | Diarieplanbet.
Utgallras år

MOTION
Kommunfullmäktige i Hällefors kommun

Överförmyndare

I snart två mandatperioder har vi bedrivit Överförmyndarverksamheten i samarbete med de andra tre kommunerna i KNÖL. Det har inte varit helt oproblematiskt, stundtals har kritiken varit hård. Därför anser vi att det är angeläget att verksamheten utvärderas samt att eventuella förändringar som skulle kunna utveckla verksamheten ytterligare inför kommande mandatperiod utreds och presenteras.

Från Hällefors kommuns sida förväntade vi oss ett lyft i verksamheten när den nya organisationen trädde i kraft. Vi hade under lång tid varit medvetna om att vi inte hade kapacitet att tillhandahålla en bra överförmyndarverksamhet på egen hand. Vi såg då och ser fortfarande samarbete över kommungränserna som en möjlighet för små kommuner att kunna upprätthålla en bra service till våra kommunmedborgare.Vi funderar nu över om även KNÖL-området är för litet för att få till en kompetent och effektiv organisation av överförmyndarverksamheten. Är verksamheten en regiongemensam uppgift i framtiden?

I diskussionerna om överförmyndarverksamheten har det också framkommit synpunkter på uppdragen som gode män, förvaltare och särskild tillförordnad vårdnadshavare. Dels för att de olika uppdragen skiljer sig åt vilket gör att det kan vara olika typer av stöd som efterfrågas. Dels kring hur många klienter man kan ha utan att kvaliteten blir dålig

Vi föreslår

att Överförmyndarverksamheten i KNÖL-området utvärderas,

att förslag om eventuella förändringar i organisationen inför kommande mandatperiod presenteras före halvårsskiftet 2018,

att de olika uppgifterna och ansvar som ryms inom uppdragen som gode män, förvaltare och särskild tillförordnad vårdnadshavare definieras,samt

att indikatorer för att mäta kvaliteten i verksamheten tas fram.

Hällefors den 29 oktober 2017

Susanne Grundström (S)

Annalena Järnberg (S)

Kommunstyrelsens balanslista, dnr KS 18/00009

Kommunchef Tommy Henningsson föredrar kring fattade politiska beslut som förvaltningen ej verkställt än. Fokus ligger på hur förvaltningen arbetar med de olika ärendena och var i processen förvaltningen är i dagsläget i respektive ärende.

Då listan är under bearbetning lämnas inget skriftligt underlag ut idag.

Allan Myrtenkvist (S) ställer fråga kring lokalisering av tänkt utegym, vilket delvis besvaras av kommunchef Tommy Henningsson och ordförande Christina Johansson (M).

Ritha Sörling (V) ställer fråga om återrapportering kring All-in utifrån att ärendet saknas på balanslistan, vilket besvaras av kommunchef Tommy Henningsson.

Ärendet leder i övrigt till övergripande diskussioner där merparten av ledamöterna är inblandade.

Med detta har allmänna utskotet informerats. Informationen vidarebefordras till kommunstyrelsen.

Behov av vård- och omsorgsboende november och december, 2017, dnr KS 17/00015

Beslutsunderlag
Dnr KS 15/00379

Sammanfattning
Redogörelse angående beslut om vård- och omsorgsboende.

Informationsunderlag
Se bilaga

Ärendet
Under november månad hade 8 personer behov av vård och omsorgsboende, av dessa har:

- 5 person har erbjudits plats i vård och omsorgsboende, av dessa har:
    - 4 person tackat ja till erbjuden plats
    - 1 person har tackat nej till erbjuden plats
- 1 person vistas i ordinärt boende i avvaktan om erbjudande av plats i VoB
- 2 personer vistas på korttidsboende i avvaktan om erbjudande om plats i VoB

Under december månad hade 3 personer behov av vård- och omsorgsboende

- ingen person har erbjudits plats
- 2 personer vistas på korttidsboende i avvaktande om erbjuden plats i VoB
- 1 person vistas o ordinärt boende i avvaktan på erbjudande om plats i VoB

Förvaltningen har identifierat förbättringsområden av handläggningen kring erbjudande av plats i vård och omsorgboende.

För att få bättre kontroll och ett snabbare flöde kring handläggningen av boendeplatser har omsorgens boendesamordnare ansvar för erbjudandet av plats på VoB enligt framtagen rutin från och med januari 2017, revidering gjord 2 oktober. Den nya rutinen skapar också bättre förutsättningar för att korttidsplatserna inte ska användas under för lång tid utan vara ändamålsenliga.

Ekonomi

Om kommunen inte verkställt besluten inom 3 månader finns risk för sanktionsavgifter. Fyra gånger per år meddelas *”ej verkställda beslut”* till Socialstyrelsen.

Under november samt december riskerar kommunen inga sanktionsavgifter.

Folkhälsa
Den äldres behov ändras över tid vilket medför att boende liksom vård- och omsorgsinsatser måste anpassas över tiden för att motsvara behoven.

Miljö
Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån detta perspektiv.

Samverkan
Information kommer att ske innan KS

Under omsorgsutskottets behandling av ärendet föredrar socialchef Ingrid Holmgren.

Med detta har omsorgsutskottet informerats i ärendet, som vidarebefordras till kommunstyrelsen för information.

2018-01-07

BEHOV AV VÅRD- OCH OMSORGSBOENDE ÅR 2017

2017	Jan	Feb	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Behov av VoB	**17**	**11**	**8**	**7**	**5**	**5**	**6**	**8**	**8**	**9**	**8**	**3**

Åtgärd												
Erbjuden plats i VoB, tackat ja	7	5	4	4		2	4	1	1	2	4	
Erbjuden plats i VoB, tackat nej till erbjuden	6	1					1				1	
Erbjuden plats i VoB, ej hunnit svara									2	4		
Tar bort ansökan								1	1			
Korttidsplats i avvaktan på verkställighet	1	2	1		2			3		1	2	2
Växelvård	1											
Flyttat till annan kommun												
Annat boende i annan kommun												
Hemtjänst i avvaktan på verkställighet	2	3	3	2	3	3	1	3	4	1	1	1
Avliden				1						1		
Ansökan från annan kommun												

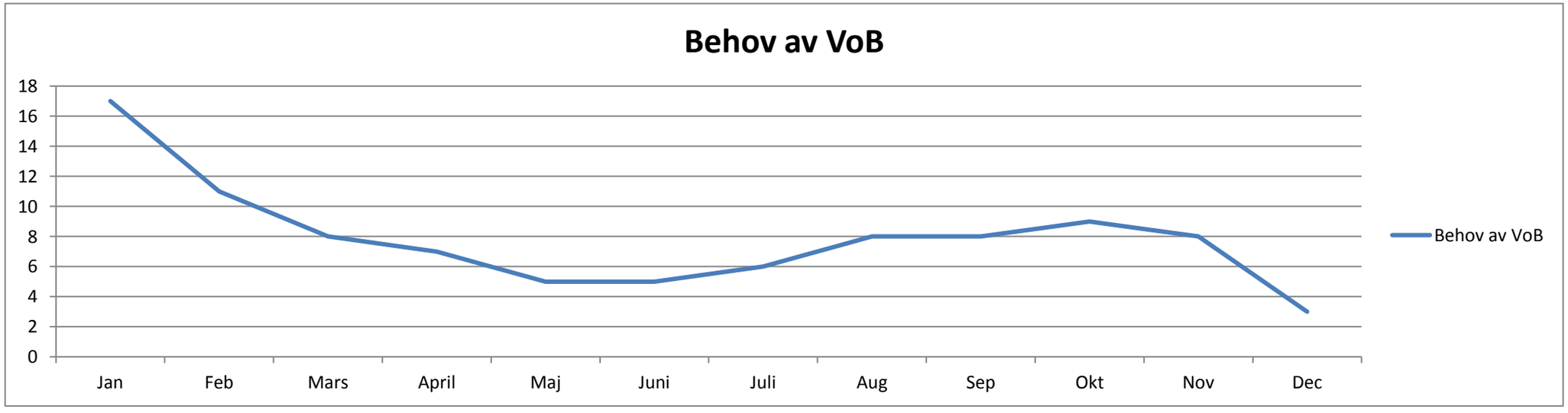

Information om ärendehantering från slutenvården tom december 2017, dnr KS 17/00014

Informationsunderlag
Information om ärendehantering från slutenvård, se bilaga

Ärendet
Fram till och med decembermånad 2017 har kommunen hanterat 336 ärenden från slutenvården. Med viss reservation för att under september månad (siffrorna i bilagan är därför röda) byttes det elektroniska informationsöverföringssystemet Meddix ut mot Life Care.
Meddix användes till mitten av september, statistiken från det nedlagda systemet kan inte kvalitetssäkras. Alla medicinskt färdigbehandlade ärenden är åtgärdade, 4 ärenden är i dagsläget inte utskrivningsklara utan flyttas till nästkommande månad och år.

Från 1 januari 2018 gäller en ny lag för samverkan vid utskrivning från sluten vård. Syftet med den nya lagen är minska vårdtiderna för personer som är utskrivningsklara på sjukhuset. För att nå syftet måste samverkan runt individen utvecklas. En överenskommelse mellan länets tolv kommuner och Region Örebro län är framtagen.

Överenskommelsen har sin grund i Lag (2017:612) om samverkan vid utskrivning från sluten hälso- och sjukvård och gäller fr.o.m. 2018-01-01. För utskrivning från psykiatrisk hälso- och sjukvård gäller speciell ekonomisk reglering under 2018.

Den medicinska och tekniska utvecklingen har möjliggjort att individen i ökad omfattning kan få vård av god kvalitet på ett tryggt och säkert sätt i hemmet. En trygg och säker utskrivning från sjukhuset börjar redan vid inskrivning. Risker och behov måste identifieras och planeringen anpassas utifrån den enskildes behov. Kommunerna ansvarar för att personer folkbokförda i aktuell kommun, eller där kommunen har beslutat om vistelse i en annan kommun, kan lämna sjukhuset när de bedöms som utskrivningsklara och är hemgångsklara samt att utskrivningsplanering har skett för nödvändiga insatser under den första tiden hemma utifrån patientens behov.

Ekonomi
I omsorgens budget finns 75,0 tkr gällande köp av vårdplats till färdigbehandlade patienter inom somatisk och psykiatrisk vård. Kostnad för ett vårddygn inom den somatiska vården är 4 816 kr per dygn. Kostnad för psykiatrisk vård är 4 085 kr per dygn.
Kommunen har under januarimånad betalningsansvar på 1 vårddygn och under juli ett vårddygn med betalningsansvar till en kostnad på totalt 14 448 kronor. Kvar i budget finns 60 552 kronor.

En bra planering och ett optimalt samarbete i omsorgens vårdteam är en förutsättning för att minimera kostnaderna och därmed hålla den fastställda budgeten för betalningsansvar till slutenvården. Rutinförändring kring ärendehantering gjordes under föregående år, för att förbättra kontrollen av medicinskt färdigbehandlade patienter. Under hela 2017 har stort fokus legat på det interna planeringsteamet.

Folkhälsa
En bra ärendehantering utifrån individuella behov främjar folkhälsan.

Miljö
Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån detta perspektiv.

Samverkan
Information kommer att ske innan KS.

Under omsorgsutskottets behandling av ärendet föredrar medicinskt ansvarig Ann-Louise Eriksson.

Med detta har omsorgsutskottet informerats i ärendet, som vidarebefordras till kommunstyrelsen för information.

Information till omsorgsutskott om ärendehantering från slutenvården 2017

MÅNAD	NYA ÄRENDEN	ÄRENDE-TRANS. Föreg. mån.	AKTUELLA ÄRENDEN	INGA INSATSER	AVLIDNA	HTJ/ HSV	HTJ	HSV	KORT-BO	NYA BJÖRK-HAGA	FYR-KLÖVERN	SOC. PSYK BOSTÖD	EJ UTSKR. KLARA INOM SPEC.MÅN	OMRÅDE FUNKTION STÖD	ANTAL DYGN MED BET.ANSVAR	KOSTNAD I KR FÖR BET.ANSVAR
JAN	23	8	31		2	10		1	8	2			8		1	4816
FEB	31	8	39	1	4	14		4	6	2	2	2	2	2		
MARS	17	2	19	3		8			5	1		2	1			
APRIL	24	1	29	2		9	2		7	1	2		5	1		
MAJ	30	5	33	2	2	10	5	2	2	3	3		3	1		
JUNI	29	3	32			11	1	3	7	1	3	1	5			
JULI	26	5	31		5	13	2	3	3	2			3		1	4816
AUG	24	3	27	3	3	6	3		5		2		5			
SEP	12	5	15		1	6			2				6			
OKT	17	6	23		3	8	1		5	1		1	4			
NOV	21	4	25	3	1	7		1	3	1	2		7		1	4816
DEC	25	7	32	1	1	14	2	2	2	2	2	1	4	1		
TOTALT																14 448

Information Yrkesvux, dnr KS 17/00004

Informationsunderlag

Kommunförvaltningen YrkesVux 2017 *Rapport 2017-12-01* (Bilaga)

Ärendet

Kommunförvaltningen har i enlighet med författningen kring YrkesVux bedrivit yrkesutbildning i kommunen tillsammans med kommunerna Lindesberg, Nora och Ljusnarsberg.

Inför 2017 ändrades förutsättningarna för utförande av utbildning inom förordningen för YrkesVux. Samverkan i minst tre kommuner krävdes för att kunna ansöka om YrkesVuxbidrag från Skolverket. Dessutom krävdes att kommunerna bidrog med (egenfinansierad) lika stor volym utbildning som bidrag söktes för. Den underliggande finansieringen från staten halverades alltså. Under året ändrades däremot förutsättningarna genom att samtliga utbildningar beslutades omfatta 800 poäng per årsstudieplats, mot tidigare 800 eller 1 100. Orienteringskurser redovisades även fortsättningsvis som 1 300 poäng per årsplats. Betalningen för en årsstudieplats är 50 000 kronor. Utbildningarna genomförs i huvudsak via upphandlade anordnare (Industri samt vård- och omsorg). Restaurangutbildningen utförs i egen regi.

Kommunen har under året genomfört mellan 50 och 60 årsplatser i vuxenutbildning som är att betrakta som yrkesutbildning. Nedan beskrivs vilka insatser som gjorts.

Titulatur
Kommunen har under året bedrivit uppdragsutbildning inom omsorgen. 6 personer har under året läst kurser inom Vård- och omsorg för att i enlighet med Vård- och omsorgscollege riktlinjer bli stödassistenter. Utbildningarna förväntas pågå in i 2018.

Orienteringskurser
Kommunen har bedrivit orienteringskurser inom IN (16), RL (6) och VO. Orienteringskurserna har bedrivits sammanhållna under 10 veckor på IN och RL, och varit behovsinsatta inom VO. Resultatet har varit mycket gott, då de

flesta efter orienteringskurser gått in på reguljär yrkesvuxenutbildning i ett senare skede.

YrkesVux Restaurang- och livsmedel.
Två elever examinerades från yrkesutbildning i restaurang och livsmedel efter vårterminen 2017. De hade då läst 800 poäng i yrket.

6 elever togs in på motsvarande utbildning under hösten. Dessa elever kommer att ha läst halva sin utbildning efter höstterminen, och är således klara med sina 800 poäng efter vårterminen.

YrkesVux Industriprogrammet.
Ett tiotal elever läser yrkesutbildning vid industriprogrammet vid Rinman Education. Eleverna är klara med sina 800 poäng efter vårterminen 2018.

YrkesVux Vård- och omsorg.
Ett stort antal elever har under året deltagit i yrkesutbildning mot vård och omsorg. Den sista sammanhållna gruppen med ett tiotal elever avslutade sina studier tidigt under våren, och därefter har löpande antagning skett, främst beroende på tillgänglighet till praktikplatser. Det är kontinuerligt mellan 10 och 20 elever inne i utbildningen, och antalet elever som kommer att examineras per år är också på denna nivå.

Ljusnarsbergs kommun avser att under 2018 samverka med övriga regionen kring ansökan. Beträffande den regionala samverkan måste kommunen därför noga följa och utvärdera effekterna av att stå utanför den regionala samverkan som finns i Region Örebro 2018.

Ekonomi
Hällefors kommun har redovisat utbildning i YrkesVux motsvarande 46,8 platser (1 170 000 kr), samt dessutom 5,8 (290 000 kr) i samverkan med SFI.

Totalt har alltså kommunen producerat mellan 50 och 60 helårsplatser i YrkesVux, lite beroende på hur beräkning görs, och får för detta återsöka 1 460 000 från Skolverket.

Det är bland annat med tanke på övergripande kostnader och samläsning svårt att säga exakt hur väl den externa finansieringen täcker kostnaderna. Finansieringen överstiger dock gott och väl kostnaderna för entreprenadavtalen och lärarkostnader i egen regi (direkta kostnader). Bedömningen är att utbildningarna tack vara synergier och volymoptimeringar ryms inom tilldelad budget i vuxenutbildningen.

Folkhälsa
Tillgång till och deltagande i vuxenutbildning bedöms ur flera aspekter ha mycket stor inverkan på folkhälsan, både på kort och lång sikt.

Miljö
Förvaltningen har inte funnit några aspekter på frågan ur detta perspektiv.

Medborgarperspektiv
Förvaltningen har inte funnit några aspekter på frågan ur detta perspektiv.

Under Bildningsutskottets behandling av ärendet redogör utvecklingsstrateg Peter Wiker.

Härmed är bildningsutskottet informerade och ärendet skickas vidare till kommunstyrelsen för information.

Peter Wiker
Peter.wiker@hellefors.se

YrkesVux 2017.

Kommunförvaltningen har i enlighet med författningen kring YrkesVux bedrivit yrkesutbildning i kommunen.

Bakgrund

Inför 2017 ändrades förutsättningarna för utförande av utbildning inom förordningen för YrkesVux. Samverkan i minst tre kommuner krävdes för att kunna ansöka om YrkesVuxbidrag från Skolverket. Dessutom krävdes att kommunerna bidrog med (egenfinansierad) lika stor volym utbildning som bidrag söktes för. Den underliggande finansieringen från staten halverades alltså. Under året ändrades däremot förutsättningarna genom att samtliga utbildningar beslutades omfatta 800 poäng per årsstudieplats, mot tidigare 800 eller 1 100. Orienteringskurser redovisades även fortsättningsvis som 1 300 poäng per årsplats. Betalningen för en årsstudieplats är 50 000 kronor.

Hällefors kommun arbetade i slutet av 2016 med regionen för att få till en regional samverkan. Örebro, Kumla, Lekeberg och Karlskoga kommuner valde dock att bilda en egen samverkansregion, och kommunerna i Norra Örebro län valde då att tillsammans bilda en egen region för ansökan.

Den regionala ansökan från kommunerna i norra Örebro län omfattade totalt 368 platser i YrkesVux, vilket totalt skulle kunna ge 9 200 000 i statsbidrag (50 000 per plats + en egenfinansierad). Dessutom fanns möjligheten att producera utbildning tillsammans med SFI. Samverkansregionen beviljades 9 platser (450 000) för detta.

Utfall i kommunerna i norra Örebro län.

Produktion

Kommunerna i norra Örebro län har till Skolverket redovisat produktion av 195,3 årsplatser i YrkesVux, och dessutom 5,8 under SFI. Redovisningen medför att kommunerna återsöker tillsammans 5 160 000 för utförd utbildning.

En stor del av utbildningen har utförts inom vård- och omsorgsutbildning, eftersom samtliga kommuner har den utbildningen, men industriutbildning och restaurang- och livsmedelsutbildning är under stark utveckling. Hällefors har haft dessa utbildningar och Lindesberg har startat dem under året.

Till detta kommer olika mindre utbildningar, utförda genom flexibla lösningar på många olika sätt. Här har t ex handel- och administrationsprogrammets och barn- och fritidsprogrammets kurser producerats.

Ett antal orienteringskurser har också genomförts.

Framtid

Inför ansökan 2018 har Region Örebro län förnyat ansträngningarna att åstadkomma en gemensam ansökan i hela regionen. Oro för konsekvenserna och för avtalsskrivningen gör att tre av kommunerna i norra Örebro län även under 2018 kommer att hantera författningen YrkesVux gemensamt. Ljusnarsbergs kommun avser att samverka med övriga regionen.

Det är ovisst hur arbetet ska se ut inför 2019. Nora, Lindesberg och Hällefors kommuner behöver noga utvärdera effekterna av att stå utanför det regionala samarbetet. Det pågår redan idag utvecklingsarbete inom de tre kommunerna beträffande YrkesVux, men om samverkan ska permanentas måste samverkan kanske fördjupas till att omfatta personella resurser på pedagognivå, till kommunikationer eller till andra åtgärder som effektiviserar våra insatser.

Hällefors Kommun

Hällefors kommun har redovisat utbildning i YrkesVux motsvarande 46,8 platser (1 170 000 kr), samt dessutom 5,8 (290 000 kr) i samverkan med SFI.

Totalt har alltså kommunen producerat mellan 50 och 60 helårsplatser i YrkesVux, lite beroende på hur beräkning görs, och får för detta återsöka 1 460 000 från Skolverket.

Ytterligare finansiering

Hällefors kommun har utöver ovanstående också haft en årsstudieplats som Trainee (47 500), samt tre platser (Preliminärt; 142 500) inom utbildning kombinerad med anställning i omsorgen.
Sedan förra året har också 100 000 för utbildning till stödassistent i omsorgen flyttats till 2018 (titulatur).

Totalt har alltså 1 750 000 i extern finansiering säkrats.

Kostnader

Utbildningarna genomförs i huvudsak via upphandlade anordnare (Industri samt vård- och omsorg). Restaurangutbildningen utförs i egen regi. Eftersom det är en hel del av utbildningarna som genomförs i egen regi, och det dessutom är en hel del administration förknippat med YrkesVux, är det svårt att säga exakt hur väl den externa finansieringen täcker kostnaderna.

Finansieringen överstiger dock gott och väl kostnaderna för entreprenadavtalen och lärarkostnader i egen regi (direkta kostnader). Bedömningen är att utbildningarna tack vara synergier och volymoptimeringar ryms inom tilldelad budget i vuxenutbildningen.

Genomförd utbildning

Kommunen har under året genomfört mellan 50 och 60 årsplatser i vuxenutbildning som är att betrakta som yrkesutbildning. Nedan beskrivs vilka insatser som gjorts.

Titulatur.

Kommunen har under året bedrivit uppdragsutbildning inom omsorgen. 6 personer har under året läst kurser inom Vård- och omsorg för att i enlighet med Vård- och omsorgscollege riktlinjer bli stödassistenter. Utbildningarna förväntas pågå in i 2018.

Orienteringskurser

Kommunen har bedrivit orienteringskurser inom IN (16), RL (6) och VO. Orienteringskurserna har bedrivits sammanhållna under 10 veckor på IN och RL, och varit behovsinsatta inom VO. Resultatet har varit mycket gott, då de flesta efter orienteringskurser gått in på reguljär yrkesvuxenutbildning i ett senare skede.

Inför 2018 kommer de sammanhållna orienteringskurserna troligen att utsträckas till 20 veckor.

YrkesVux Restaurang- och livsmedel.

Två elever examinerades från yrkesutbildning i restaurang och livsmedel efter vårterminen 2017. De hade då läst 800 poäng i yrket.

6 elever togs in på motsvarande utbildning under hösten. Dessa elever kommer att ha läst halva sin utbildning efter höstterminen, och är således klara med sina 800 poäng efter vårterminen.

YrkesVux Industriprogrammet.

Ett tiotal elever läser yrkesutbildning vid industriprogrammet vid Rinman Education. Eleverna är klara med sina 800 poäng efter vårterminen 2018.

YrkesVux Vård- och omsorg.

Ett stort antal elever har under året deltagit i yrkesutbildning mot vård och omsorg. Den sista sammanhållna gruppen med ett tiotal elever avslutade sina studier tidigt under våren, och därefter har löpande antagning skett, främst beroende på tillgänglighet till praktikplatser. Det är kontinuerligt mellan 10 och 20 elever inne i utbildningen, och antalet elever som kommer att examineras per år är också på denna nivå.

Övrigt

Genus och demografi

I utbildningarna mot industri och restaurang har i stort sett samtliga deltagare utländsk bakgrund, och dessa har gått via orienteringskurser. På vård- och omsorgsutbildningarna är det mindre än hälften av eleverna som har utländsk bakgrund.

På industriutbildningen är det i stort sett bara manligt deltagande. På vård- och omsorgsutbildningen är det övervägande kvinnor, medan restaurangutbildningen är mera jämnt föredelad.

Arbetsförmedlingen och AME

Det borde vara möjligt att få till mer utbildning och bättre finansiering genom bättre samverkan mellan utbildning, AF och AME. Just nu har inte AF någon finansierad plats på våra utbildningar, utan litar helt på det kommunala systemet.

Regional samverkan

Beträffande den regionala samverkan måste kommunen noga följa och utvärdera effekterna av att stå utanför den regionala samverkan som sker i Region Örebro 2018. Hällefors kommun är den kommun som är mest sårbar av de tre kommuner som ingår i samverkan just nu, och om Lindesberg eller Nora inför kommande år väljer att ingå i Region Örebros samverkan ändras förutsättningarna för oss. Utvärdering av nuvarande system måste alltså också innefatta konsekvenser av förordningen i länet som helhet.

Om det visar sig att det skulle vara mer fördelaktigt för kommunerna att ingå i Region Örebros samverkan ska vi tidigt signalera detta till ansvarig vid regionen och arbeta med förberedelser utifrån detta.

Företrädare för kommunerna Lindesberg, Nora och Hällefors kommer även under 2018 att regelbundet mötas för att diskutera insatser, konsekvenser och framtid i YrkesVux. Signaler om hur verksamheten bör planeras i respektive kommun kommer således tidigt att finnas.

Kvalitetsgranskning huvudmannens styrning av gymnasieskolan, dnr KS 17/00209

Skolinspektionens kvalitetsgranskning - beslut

Informationsunderlag

Skolinspektionen *Beslut- efter kvalitetsgranskning av huvudmannens styrning av gymnasieskolan mot de nationella målen i Hällefors kommun.* (Bilaga)

Ärendet

Skolinspektionen har under hösten genomfört en kvalitetsgranskning av huvudmannens styrning av gymnasieskolan mot de nationella målen i Hällefors kommun. Hällefors kommun är en av 30 utvalda kommuner för granskningen.

Syftet med kvalitetsgranskningen var att granska huvudmannens arbete för att utveckla utbildningen inom gymnasieskolan och skapa goda förutsättningar för elevernas lärande och för att tillgodose ett allsidigt utbud.

De centrala frågeställningarna gällde hur huvudmannen genomför uppföljning av gymnasieskolan. Granskningen skulle också belysa hur huvudmannen styr för att kompensera för elevers olika förutsättningar att nå målen samt på vilket sätt huvudmannen erbjuder ett allsidigt programutbud

I granskningen ingick intervjuer med rektor, utskott, presidiet i kommunstyrelse, förvaltningschef, ansvarig ekonomichef och ansvarig för kvalitetsfrågor i gymnasieskolan. Kvalitetsgranskningen grundar sig även på studier av insända dokument som Skolinspektionen tagit del av.

Efter avslutad kvalitetsgranskningen har Skolinspektionen utarbetat ett granskningsbeslut som innehåller en bedömning av verksamhetens kvalitet inom det granskade området samt en beskrivning av de eventuella utvecklingsområden som identifierats. Om utvecklingsbehov framkommit gör Skolinspektionen en uppföljning av vilka åtgärder som vidtagits.

När alla granskningsbeslut är fattade kommer de samlade resultaten att redovisas i en övergripande kvalitetsgranskningsrapport.

Skolinspektionen har fattat beslut efter kvalitetsgranskningen i Hällefors kommun (bilaga). I beslutet står att granskningen sammanfattningsvis inte visat annat än att det granskade området fungerar väl. Granskningen är därmed avslutad.

Ekonomi
Förvaltningen har inte funnit några aspekter på frågan ur detta perspektiv.

Folkhälsa
En fungerande gymnasieskola bedöms ha stor inverkan på folkhälsan i kommunen.

Miljö
Förvaltningen har inte funnit några aspekter på frågan ur detta perspektiv.

Medborgarperspektiv
Förvaltningen har inte funnit några aspekter på frågan ur detta perspektiv.

Under Bildningsutskottets behandling av ärendet redogör bildningschef Tina Lanefjord.

Härmed är bildningsutskottet informerade och ärendet skickas vidare till kommunstyrelsen för information.

Skolinspektionen

Beslut

Hällefors kommun
kommun@hellefors.se

2017-11-27

Dnr 400-2016:11447

Beslut

efter kvalitetsgranskning av huvudmannens styrning av gymnasieskolan mot de nationella målen i Hällefors kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19 § skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning av huvudmannens styrning av gymnasieskolan mot de nationella målen. Syftet är att granska huvudmannens arbete för att utveckla utbildningen inom gymnasieskolan och skapa goda förutsättningar för elevernas lärande och för att tillgodose ett allsidigt utbud.

De övergripande frågeställningarna är:

1. Hur styr huvudmannen mot det kompensatoriska uppdraget?
2. Hur genomför huvudmannen uppföljning av gymnasieskolan?
3. Hur verkar huvudmannen för att elever får ett allsidigt utbud av program?

Granskningen genomförs i 30 utvalda kommuner. Hällefors kommun ingår i denna granskning.

Skolinspektionen besökte Hällefors kommun den 6-7 november 2017. Besöket genomfördes av Johanna Davidson och Karin Lindqvist. Intervjuer med kommunstyrelsens ordförande, ordförande och ledamot i bildningsutskottet, bildningschef, ekonomichef och utvecklingsstrateg på bildningsförvaltningen och rektor för kommunens gymnasieskola har genomförts.

När kvalitetsgranskningen är avslutad i sin helhet redovisas de samlade resultaten i en övergripande kvalitetsgranskningsrapport.

I detta beslut ger Skolinspektionen sin bedömning av det granskade området.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att huvudmannens styrning av gymnasieskolan avseende granskningens frågeställningar fungerar väl.

Huvudmannens styrning mot det kompensatoriska uppdraget

Skolinspektionens bedömning är att Hällefors kommun utgår ifrån elevernas förutsättningar och behov både vid beslut om resursfördelningens principer samt vid fördelning av resurser till verksamheten. Huvudmannen inhämtar underlag om elevernas tidigare eller nuvarande behov av särskilt stöd och om elevernas kunskapsresultat från grundskolan. Huvudmannen analyserar också underlagen och för en kontinuerlig dialog med förvaltningsledning och rektor för att ta reda på gymnasieskolans behov inför beslut om resurstilldelning.

Kommunen har en modell för ekonomi- och verksamhetsstyrning som följer en process med dialog, beslut och uppföljning av verksamheten. Varje år genomför huvudmannen en budgetkonferens med syfte att ta reda på verksamhetens behov innan beslut om budget tas. I de flesta fall är det bildningschefen som föredrar gymnasieskolans behov i budgetkonferensen men det förekommer också tillfällen då rektorn deltar, exempelvis då kommunen år 2015 ökade sitt flyktingmottagande. Underlaget inför budgetkonferenserna är framtaget av rektorn och dokumenteras i en rapport. De dokumenterar exempelvis resultatmål, reflektioner över föregående och kommande år, utfall för drift och investeringar. I den senaste rapporten tog rektorn bland annat upp att skolan behöver undersöka hur de bättre ska få elever i behov av stöd att ta del av det stöd som erbjuds samt att öka medvetenheten om när stöd krävs. Rektorn nämner även arbete med studieplaner och rutiner kring elevernas närvaro i sin analys av elevers studieresultat. Utöver budgetkonferensen genomför huvudmannen också en budgetdialog med rektorn för gymnasieskolan. I budgetdialogen har rektorn möjlighet att föra fram verksamhetens behov. Exempel på vad som diskuteras i dialog mellan huvudman, förvaltningsledning och rektorn är nyanländas lärande och elevers behov av särskilt stöd.

Hällefors kommun tilldelar rektorn för gymnasieskolan en rambudget som ska rymma kompensatoriska insatser. Rektorn har möjlighet att äska mer pengar om behov skulle uppstå men rambudgeten ändras sällan i kommunen. Bildningschefen har också möjlighet att omfördela resurser inom de verksamhetsområden som hen ansvarar för. En sådan omfördelning gjordes i samband med gymnasieskolans behov av ökade resurser till utbildning för nyanlända elever år 2015.

Kommunen tar hänsyn till att olika program kräver olika resurser för att genomföra sitt uppdrag och fördelar medel olika beroende på kostnaden för programmen.

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen även genomför andra insatser i strävan att uppväga skillnader i gymnasieelevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen. Till exempel har kommunen efter konstaterade behov fattat beslut om att utöka elevhälsan för gymnasieskolan. Ett annat exempel är att huvudmannen ingått samverkan med Skolverket, vilket beskrivs nedan under Huvudmannens uppföljning av gymnasieskolan.

Huvudmannens uppföljning av gymnasieskolan

Skolinspektionen bedömer att Hällefors kommun följer upp och utvärderar vilka effekter resursfördelningen har på verksamheten. Huvudmannen har en systematik i sin uppföljning och utvärdering av resursfördelningen. Uppföljningen sker i regelbunden dialog med rektorn. I processen för ekonomi- och verksamhetsstyrning ingår uppföljning av hur resurstilldelningen använts för att möta elevernas förutsättningar och behov. Gymnasieskolans rektor skriver utvärderingsrapporter där huvudmannen exempelvis efterfrågar vilka aktiviteter som genomförts för att uppnå målen. I rapporten efterfrågas också gymnasieskolans resultat och måluppfyllelse samt rektorns bedömning och analys. Utvärderingsrapporterna innehåller därmed inte enbart en uppföljning av budget utan även en uppföljning av gymnasieskolans resultat och behov. Huvudmannen använder rapporterna i sitt systematiska kvalitetetsarbete.

Huvudmannen följer upp gymnasieskolan mot nationella och lokala mål och har metoder för att inhämta relevant information från skolenheten. Metoderna består bland annat i att följa upp statistik, samla in dokumentation från verksamheten samt genomföra dialoger med förvaltningsledningen och rektorn. Huvudmannen följer upp de nyckeltal som presenteras i databasen Kolada[1]. Därtill låter huvudmannen förvaltningsledningen välja ut statistik som kommunstyrelsen och bildningsutskottet ska ta del av. Resultatet jämförs med riket. Huvudmannen har regelbundna muntliga avstämningar med förvaltningsledningen och

[1] Kolada står för Kommun- och landstingsdatabasen som samlar nyckeltal om resurser, volymer och kvalitet för kommuner och landsting.

rektorn för att få förklaringar till statistiken. Bland annat anordnar bildningsutskottet en årlig tematräff med gymnasieskolans rektor där rektorn själv får välja underlag att diskutera med nämnden.

Hällefors kommun har som övergripande mål att utbildningsnivån i kommunen ska höjas samt att skolornas måluppfyllelse generellt ska öka. Huvudmannen anger utöver övergripande mål olika verksamhetsmål för gymnasieskolan i en aktivitetsplan. Verksamhetsmålen följs upp i utvärderingsrapporter i ekonomi- och verksamhetsstyrningsmodellen. Exempel på verksamhetsmål för gymnasieskolan är att genomföra insatser för att öka simkunnigheten i syfte att öka måluppfyllelsen i idrott- och hälsa. Skolinspektionen bedömer att Hällefors kommun har kunskap om gymnasieskolans resultat. Huvudmannen skulle dock kunna få ännu bättre kunskap om resultaten genom att i dokumentationen av det systematiska kvalitetsarbetet efterfråga uppföljning av resultaten för de olika programmen, skillnader mellan pojkar och flickors resultat och genomföra uppföljning av arbetsplatsförlagt lärande.

Skolinspektionen bedömer att Hällefors kommun fattar beslut om utvecklingsåtgärder utifrån analys av skolornas resultat. Huvudmannen har utarbetade former för dialog om utvecklingsåtgärder med rektorn och förvaltningsledningen. Det finns en tydlig struktur för vilket ansvar de olika nivåerna i styrkedjan har för att gymnasieskolan ska utvecklas i förhållande till måluppfyllelsen. Genom att huvudmannen följer upp gymnasieskolans kvalitet och resursfördelningen i samma process och att regelbundna dialoger är inbyggt i rutinerna får huvudmannen en bra helhetsbild över gymnasieskolans utmaningar och behov. I processen genomförs utvärdering och analys av verksamheten regelbundet där förvaltningsledningens och rektorns erfarenheter används för förståelse av de behov gymnasieskolan har och står inför. Samtliga nivåer i styrkedjan nämner i Skolinspektionens intervjuer att satsningar behöver göras för elever med annat modersmål än svenska och huvudmannen har också inlett ett samarbete med Skolverket för att stärka sin kunskap om och utbildning för nyanländas lärande. Analyser har visat att personalen är i behov av kompetensutveckling i språkutvecklande arbetssätt.

Huvudmannens erbjudande om allsidigt urval av nationella program

Skolinspektionen bedömer att Hällefors kommun verkar för att erbjuda ett allsidigt urval av nationella program och inriktningar. Huvudmannen erbjuder fem nationella program på sin gymnasieskola och har ett samverkansavtal med

Örebro län för att ge gymnasieeleverna möjlighet att ingå i samma ansökningskvot till gymnasieskolan som övriga elever i länet. Genom samverkansavtalet har eleverna tillgång till ett allsidigt urval av nationella program.

Huvudmannen samverkar med arbetslivet bland annat genom att anordna ett utvecklingsråd och ett näringslivsråd där arbetsmarknadens behov utvärderas. Kommunen har också ett nära samarbete med arbetsförmedlingen. Besöksnäringen och industrin är de två stora näringar kommunen har, därför erbjuder huvudmannen restaurang- och livsmedelsprogrammet och industritekniska programmet. Gymnasieskolans och grundskolans studie- och yrkesvägledare samarbetar och gymnasieskolans rektor får tidigt veta elevernas önskemål om program. Vidare har bildningsutskottet beställt en utredning som rör programutbudet där bland annat gymnasieungdomars önskemål avseende programutbud undersöks. Ett exempel på vad huvudmannens genomförda utvärderingar har lett till är att huvudmannen nyligen beslutat om att starta upp teknikprogrammet.

Sammanfattningsvis har Skolinspektionens granskning inte visat annat än att det granskade området fungerar väl. Därmed avslutas kvalitetsgranskningen.

På Skolinspektionens vägnar

Gabriel Brandström
Enhetschef/Beslutsfattare

Johanna Davidson
Utredare/Föredragande

Bilaga: Bakgrundsuppgifter om verksamheten

I Hällefors kommun finns en gymnasieskola, Pihlskolan. Vid terminsstarten för 2017 hade skolan 140 inskrivna elever, varav 67 elever i ett introduktionsprogram. Skolan erbjuder industritekniska programmet, restaurang- och livsmedelsprogrammet, teknikprogrammet, naturvetenskapsprogrammet och samhällsvetenskapsprogrammet. Runt hälften av Hällefors gymnasieungdomar väljer den egna gymnasieskolan. Ett fåtal elever från andra kommuner väljer Hällefors kommuns gymnasieskola.

Enligt nationell statistik var andelen elever med gymnasieexamen efter tre år vid Pihlskolan 75 procent för samtliga program. Betygspoängen efter avslutad gymnasieutbildning var 13,8. Statistiken gäller för avgångselever vårterminen 2016.

Relevanta författningar, allmänna råd och övriga styrdokument för kvalitetsgranskningen rörande huvudmannens styrning av gymnasieskolan

Skollagen (2010:800)

1 kap. 4 § andra stycket

I utbildningen ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.

1 kap. 9 §

Utbildningen inom skolväsendet ska vara likvärdig inom varje skolform oavsett var i landet den anordnas.

2 kap. 2 §

I varje kommun ska det finnas en eller flera nämnder som ska fullgöra kommunens uppgifter enligt skollagen.

2 kap. 8 a §

Kommuner ska fördela resurser till utbildning inom skolväsendet efter elevernas olika förutsättningar och behov.

4 kap. 3 §

Varje huvudman inom skolväsendet ska på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen.

4 kap. 4 §

Sådan planering, uppföljning och utveckling av utbildningen som anges i 3 § ska genomföras även på skolenhetsnivå.

Kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever.

Rektorn ansvarar för att kvalitetsarbete vid enheten genomförs enligt första och andra stycket.

4 kap. 5 §

Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet enligt 3 och 4 §§ ska vara att de mål som finns för utbildningen i denna lag och i andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls.

4 kap. 6 §

Det systematiska kvalitetsarbetet enligt 3 och 4 §§ ska dokumenteras.

15 kap. 3 §

Utbildningen i gymnasieskolan ska utgöra en bas för den nationella och regionala kompetensförsörjningen till arbetslivet och en bas för rekrytering till högskolesektorn.

15 kap. 4 §

Huvudmannen för gymnasieskolan ska samverka med samhället i övrigt.

15 kap. 30 § tredje stycket

Vilka utbildningar som erbjuds och antalet platser på dessa ska så långt det är möjligt anpassas med hänsyn till ungdomarnas önskemål.

16 kap. 42 §

Kommunen ska erbjuda ett allsidigt urval av nationella program och inriktningar.

Kommunallagen (1991:900)

3 kap. 1 §

I varje kommun och i varje landsting finns det en beslutande församling: kommunfullmäktige i kommunerna och landstingsfullmäktige i landstingen.

3 kap. 3 §

Fullmäktige skall tillsätta de nämnder som utöver styrelsen behövs för att fullgöra kommunens eller landstingets uppgifter enligt särskilda författningar och för verksamheten i övrigt.

Läroplanen för gymnasieskolan 2011

1. **Skolans värdegrund och uppdrag**
2. **En likvärdig utbildning**

En likvärdig utbildning innebär inte att undervisningen ska utformas på samma sätt överallt eller att skolans resurser ska fördelas lika. Hänsyn ska tas till elevernas olika förutsättningar, behov och kunskapsnivå. Det finns också olika vägar att nå målen. Särskild uppmärksamhet ska ägnas åt de elever som av olika anledningar har svårigheter att nå målen för utbildningen. Därför kan undervisningen aldrig utformas lika för alla. Skolan har ett särskilt ansvar för elever med funktionsnedsättning.

Skolan ska aktivt och medvetet främja kvinnors och mäns lika rätt och möjligheter. Eleverna ska uppmuntras att utveckla sina intressen utan fördomar om vad som är kvinnligt och manligt.

Skolverkets Allmänna råd om Systematiskt kvalitetsarbete – för skolväsendet[1]

1. Att styra och leda kvalitetsarbetet

Huvudmannen bör

- skapa rutiner för hur kvalitetsarbetet ska bedrivas på huvudmannanivå och för hur enheternas kvalitetsarbete ska tas tillvara,
- se till att styrning, ledning, organisation och uppföljningssystem stödjer kvalitetsarbetet på såväl huvudmannanivå som enhetsnivå, samt
- se till att rektorer och annan berörd personal kan använda ändamålsenliga former för uppföljning och analys av utbildningen.

Rektorn bör

- skapa rutiner för hur kvalitetsarbetet ska bedrivas på enheten,
- se till att styrning, ledning, organisation och uppföljningssystem stödjer enhetens kvalitetsarbete, samt
- se till att personalen på enheten kan använda ändamålsenliga former för uppföljning och analys av utbildningen.

2. Att dokumentera kvalitetsarbetet

Huvudmannen bör

- se till att det finns dokumentation för alla skolformer och fritidshemmet som är tillräcklig för att ligga till grund för analys och beslut på huvudmannanivå om prioriteringar av utvecklingsinsatser,
- skapa rutiner och former för dokumentation som är effektiva och ändamålsenliga för huvudmannens kvalitetsarbete, samt
- sträva efter att dokumentationen ger en samlad bild av utbildningens kvalitet inom huvudmannens verksamhet.

Rektorn bör

- se till att dokumentationen är tillräcklig för att ligga till grund för analys och beslut på enhetsnivå om prioriteringar av utvecklingsinsatser,
- skapa rutiner och former för dokumentation som är effektiva och ändamålsenliga för enhetens kvalitetsarbete, samt
- sträva efter att dokumentationen ger en samlad bild av utbildningens kvalitet inom enheten

[1] De delar som avser förskolan har uteslutits.

3. Att följa upp måluppfyllelsen

Huvudmannen bör

- samla in och sammanställa resultaten för alla verksamheter tillsammans med underlag som visar hur förutsättningarna för och genomförandet av utbildningen påverkat måluppfyllelsen, samt
- se till att det utöver den kontinuerliga uppföljningen även genomförs utvärderingar avseende huvudmannens samlade verksamhet inom särskilt identifierade områden.

Rektorn bör

- sammanställa enhetens resultat och se till att det finns underlag som visar hur förutsättningarna för och genomförandet av utbildningen påverkat måluppfyllelsen, samt
- se till att det utöver uppföljningen genomförs utvärderingar av särskilt identifierade områden inom enheten.

4. Att analysera och bedöma utvecklingsbehoven

Huvudmannen bör

- med utgångspunkt i uppföljningen analysera vad som påverkar och orsakar resultaten och måluppfyllelsen för den samlade verksamheten,
- använda analysen som underlag för dialoger med enheterna om utvecklingsbehov, samt
- utifrån analysen identifiera utvecklingsområden och därefter besluta vilka insatser som ska prioriteras för att de nationella målen ska uppfyllas.

5. Att planera och genomföra utbildningen

Huvudmannen bör

- se till att planeringen av utbildningen utgår från analysen av måluppfyllelsen och de utvecklingsområden som ska prioriteras på respektive nivå,
- ange i planeringen vad utvecklingsinsatserna förväntas leda till,
- ange i planeringen vilka förutsättningar som krävs på kort respektive lång sikt för att utbildningen och utvecklingsinsatserna ska kunna genomföras, samt
- se till att verksamheten genomförs utifrån den gjorda planeringen.

Rektorn bör

- ange i planeringen vad utvecklingsinsatserna förväntas leda till,
- ange i planeringen de förutsättningar som behövs för att genomföra utbildningen och utvecklingsinsatserna, samt
- se till att verksamheten genomförs utifrån den gjorda planeringen.

HÄLLEFORS KOMMUN

ANMÄLAN AV DELEGERINGSBESLUT

Datum
2017-11-22

Kommunförvaltningen

Raija Sundin
raija.sundin@hellefors.se

Kommunstyrelsen

Avdelning/enhet: Kommunstyrelsen
Delegat: Annahelena Jernberg Kommunalråd
Anmälningsdatum: 2017-11-30

Ärendegrupp	Diarienr	Ärende	Beslutsdatum	Anmärkning Bilaga etc.
	KS 17/00232	Avtal Upphandlingskontrakt direktupphandling minibuss	2017-11-09	Beslut som kommunstyrelsens ordförande

HÄLLEFORS KOMMUN

ANMÄLAN AV DELEGERINGSBESLUT

Datum
2018-01-15

Kommunförvaltningen

Raija Sundin
raija.sundin@hellefors.se

Kommunstyrelsen

Avdelning/enhet: Kommunstyrelsen
Delegat: Annalena Järnberg
Anmälningsdatum: 2018-01-15

Ärendegrupp	Diarienr	Ärende	Beslutsdatum	Anmärkning Bilaga etc.
Avtal	KS 17/03028	Avtal angående vald baskapacitet fjärrvärme, företag 2018	2017-12-07	Original finns i avtalspärm/arkivet Beslut som kommunstyrelsen ordförande
	KS 17/3027	LOU försäkring - Nyteckning av försäkring och intygande	2017-12-05	Original finns i avtalspärm/arkivet Beslut som kommunstyrelsen ordförande

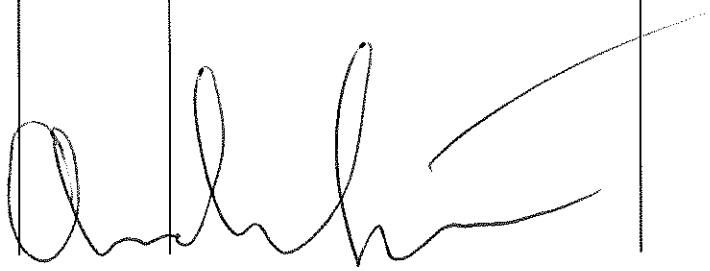

HÄLLEFORS KOMMUN

ANMÄLAN AV DELEGERINGSBESLUT

Datum
2017-11-22

Kommunförvaltningen

Raija Sundin
raija.sundin@hellefors.se

Kommunstyrelsen

Avdelning/enhet: Bildning
Delegat: Tina Lanefjord
Anmälningsdatum: 2017-11-30

Ärendegrupp	Diarienr	Ärende	Beslutsdatum	Anmärkning Bilaga etc.
Personal		Överenskommelse om upphörande av anställning	2017-11-17	Original förvaras på personalenheten
Personal		Överenskommelse om upphörande av anställning	2017-11-17	Original förvaras på personalenheten
	KS 17/02403 Fristående ärende	Avtal - Överenskommelse om notkopieringsavtal för kommunala musikskolor och kulturskolor andra halvåret 2017	2017-10-24	Originalet förvaras i Avtalspärm/arkivet
	KS 17/02921	Avtal - Avtal för samverkan mellan lärarutbildningen vid Högskolan i Gävle och förskolan Masken i Hällefors Kommun	2017-11-24	Originalet förvaras i Avtalspärm/arkivet

HÄLLEFORS KOMMUN

ANMÄLAN AV DELEGERINGSBESLUT

Datum
2017-11-22

Kommunförvaltningen

Raija Sundin
raija.sundin@hellefors.se

Kommunstyrelsen

Avdelning/enhet: Omsorg
Delegat: Ingrid Holmgren
Anmälningsdatum: 2017-11-30

Ärendegrupp	Diarienr	Ärende	Beslutsdatum	Anmärkning Bilaga etc.
	KS 17/02803 Fristående ärende	Avtal - Samarbetsavtal HSA Örebro län katalog	2017-11-03	Original finns i avtalspärmen/arkivet

Ingrid Holmgren

HÄLLEFORS KOMMUN

ANMÄLAN AV DELEGERINGSBESLUT

Sida
1(1)

Datum
2017-11-30

Kommunförvaltningen

Raija Sundin
raija.sundin@hellefors.se

Kommunstyrelsen

Avdelning/enhet: Bildning
Delegat: Greta Hidén
Anmälningsdatum: 2017-11-30

Ärendegrupp	Diarienr	Ärende	Beslutsdatum	Anmärkning Bilaga etc.
Personal		Lärare SFI (Viktoria Klint) Tidsbegränsad anställning 2018-01-01--2018-07-06	2017-11-27	Original förvaras på personalenheten

HÄLLEFORS KOMMUN

ANMÄLAN AV DELEGERINGSBESLUT

Datum
2018-01-15

Kommunförvaltningen

Raija Sundin
raija.sundin@hellefors.se

Kommunstyrelsen

Avdelning/enhet: Bildning

Delegat: Greta Hidén

Anmälningsdatum: 2018-01-15

Ärendegrupp	Diarienr	Ärende	Beslutsdatum	Anmärkning Bilaga etc.
Personal		Lärare (Ukash Mohamed) Tidsbegränsad anställning 20180108--20180619	20171130	Original förvaras på HR-enheten
Personal		Lärare (Marie Nordahl) Tidsbegränsad anställning 20171222--20180619	20171204	Original förvaras på HR-enheten
Personal		Lärare SFI (Christa Knobloch) Tidsbegränsad anställning 20171222--20180615	20171206	Original förvaras på HR-enheten
Personal		Lärare (Birgitta Sennegård) Tillsvidare anställning 20180808--	20171207	Original förvaras på HR-enheten
Personal		Lärare (Saskia Van der Zanden) Tidsbegränsad anställning 20180101--20180619	20171212	Original förvaras på HR-enheten
Personal		Lärare SFI (Kerstin Simberg) Tidsbegränsad anställning 20180101--20180706	20171214	Original förvaras på HR-enheten

Personal		Lärare SFI (Monika Fransson) Tidsbegränsad anställning 20180101--20180704	20171221	Original förvaras på HR-enheten
Personal		Lärare SFI (Niklas Högberg) Tidsbegränsad anställning 20180201--20180704	20171230	Original förvaras på HR-enheten
Personal		Lärare SFI (Trude Köhn) Tidsbegränsad anställning 20180101--20180704	20180104	Original förvaras på HR-enheten
Personal		Lärare (Aimal Zarif) Tidsbegränsad anställning 20180108--20180614	20180108	Original förvaras på HR-enheten
Personal		Lärare (Ann-Sofi Berglund) Tidsbegränsad anställning 20180108--20180614	20180110	Original förvaras på HR-enheten

HÄLLEFORS KOMMUN

ANMÄLAN AV DELEGERINGSBESLUT

Datum
2018-01-18

Omsorg

Avdelning/enhet:	Kommunstyrelsen
Delegat:	Päivi Saxin, områdeschef
Anmälningsdatum:	2018-01-18

Ärendegrupp	Diarienr	Ärende	Beslutsdatum	Anmärkning Bilaga etc.
4.2		Tillsvidareanställning	2017-12-23	Original förvaras i personakt
		Tillsvidareanställning	2018-01-02	Original förvaras i personakt

Hällefors kommun
Postadress
Omsorg
712 83 Hällefors

E-post
kommun@hellefors.se
Besöksadress
Sikforsvägen 15
Hällefors

Telefon
0591-641 00 vx

Organisationsnr
212000-1942
Fax

Bankgiro
193-8950

PlusGiro
11808-3

HÄLLEFORS KOMMUN

ANMÄLAN AV DELEGERINGSBESLUT

Datum
2018-01-18

Omsorg

Avdelning/enhet: Kommunstyrelsen

Delegat: Päivi Saxin, områdeschef

Anmälningsdatum: 2018-01-18

Ärendegrupp	Diarienr	Ärende	Beslutsdatum	Anmärkning Bilaga etc.
4.2		Omplacering	2017-09-27	Original förvaras i personakt

Hällefors kommun
Postadress
Omsorg
712 83 Hällefors

E-post
kommun@hellefors.se
Besöksadress
Sikforsvägen 15
Hällefors

Telefon
0591-641 00 vx

Organisationsnr
212000-1942
Fax

Bankgiro
193-8950

PlusGiro
11808-3

Kommunförvaltningen

Raija Sundin
raija.sundin@hellefors.se

Kommunstyrelsen

Avdelning/enhet: Kommunförvaltningen

Delegat: Tommy Henningsson, kommunchef

Anmälningsdatum: 2018-01-15

Ärendegrupp	Diarienr	Ärende	Beslutsdatum	Anmärkning Bilaga etc.
Avtal	KS 17/03119	Abonnemangsavtal Mattor Berendsen	2017-12-18	Original finns i avtalspärm/arkivet
Avtal	KS 17/03121	Avtal om upplåtelse av anläggning för motion och idrott Avtalstid: 2018-01-01--2022-12-31	2017-12-18	Original finns i avtalspärm/arkivet
	KS 17/03090	Anmälan - Registrering av livsmedelanläggning	2017-12-05	Original finns i avtalspärm/arkivet
	KS 17/3091	Anmälan - Lokal för barnomsorg	2017-12-05	Original finns i avtalspärm/arkivet
	KS 17/3092	Avregistrering - Livsmedelsanläggning	2017-12-05	Original finns i avtalspärm/arkivet
Avtal	KS 18/00054	Avtal - Hyresavtal, Sikforsvägen 9 Avtalstid: 2017-10-16---2037-10-31	2017-10-16	Original finns i avtalspärm/arkivet
Avtal	KS 18/00055	Avtal - Avtal för betalterminal, Restaurang Silvergrytan	2017-12-27	Original finns i avtalspärm/arkivet
Avtal	KS 18/00075	Avtal - Avtal mellan Hällefors kommun och Region Örebro län om samverkan avseende läsplattor	2018-01---	Original finns i avtalspärm/arkivet
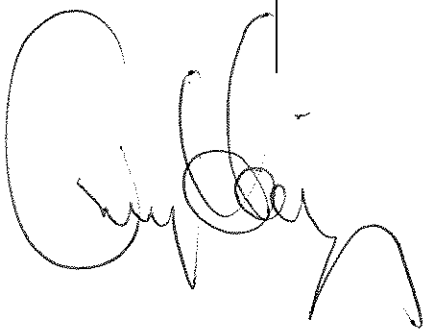
Avtal	KS 18/00094	Avtal - Anslutningsavtal för användande av Migrationsverkets e-tjänst för kommuner	2018-01-11	Originalet finns i avtalspärm/arkivet
Avtal	KS 18/00052	Avtal - Nyttjanderättsavtal Hjulsjöby 6:1, Skanova	2017-02-06	Originalet finns i avtalspärm/arkivet
Avtal	KS 18/00102	Avtal - Avtal om teambarometer Populum	2017-12-21	Originalet finns i avtalspärm/arkivet
Avtal	KS 18/00103	Avtal - Avtal om kopiering och tillgängliggörande i skolorna fr.o.m. 2018	2018-01-15	Originalet finns i avtalspärm/arkivet